

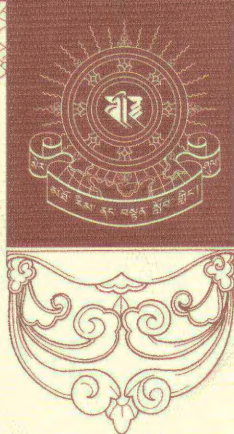
༄༅། འོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS75609	ImageGroup:	I8LS75719
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། rje btsun yig cha phyogs bskrigs/
Author:	ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ chos kyi rgyal mtshan
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	ser shul/
Publisher:	ser shul mtho rim nang bstan slob gling /
Date:	2017
Volume:	17
Total Volumes:	20
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

མཆོད་མཁའ་ལྷན་པུན་སྒྲིབ་ཀྱི་

མཆོད་གསར་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་དེབ།

ཟླ་ཁྱེད་ཀྱི་

མཆོད་མཁའ་ལྷན་པུན་སྒྲིབ་ཀྱི་

གསར་བཞུགས་ཀྱི་

མཆོད་མཁའ་ལྷན་པུན་སྒྲིབ་ཀྱི་

1. ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible]

2 ལྷོ་རྩེ་གི་དཀར་པོ་མཉུན་པོ་ཡི་སྒྲིབ་པ།

ཡོངས་འཛིན་བསྟུན་གྱི་ཆུང་འབྲིང་གཉིས།

3 བཞུགས་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་

ཡོངས་འཛིན་བརྒྱུས་གྲུ་ཆེ་བ།

4 ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ཉལ་ས་རིག་ས་དང་ལྷ་པོ་དོན་ས་གསུམ།

5. ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ཕར་ཕྱིན་སྒྲི་དོན་དབུ་ནས་བདེན་གཉིས་བར།

6 မြို့ကအိမ်ထဲမှာပျက်စီးနေတာ

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་ཁྱི་དོན་སྒྲུང་ཆ།

7 ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

དུང་ངེས་སེམས་ཅན་སྟོར། གཤམ་གཞི་ལྷ་ཆེར་འབྱེལ།

བསམ་གཞུགས་ཀྱི་དོན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན།

8 ॥ ५ ॥ अ० ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥

དག་པོ་འདུན་ཉི་ཤུ་ལྟེ་དོན།

ཕར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ།

9 ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ཕར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྐབས་བཞི་པའི་སྟོང་ཆ།

10 བར་ཕྱིན་འཇིན་གྱི་ཚུལ་དེ།

ཡར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྐབས་བཞི་པའི་སྒྲུང་ཆ།

ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་སྐབས་ལྷ་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར།

པོད་བརྟ་བརྟན་པ།

༡༡། །མཛོད་གསར་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་དེབ།

སྒྲིབ་ཆ།

ཡེ་ཤུལ་མཛོད་ཆེན་ནང་བརྟན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ།

བཙུ་ཕྱིག་གསལ་བྱེད།

དེ་ཡང་སྤྱིར་འཛམ་གླིང་འཛིན་མའི་ཁྱོན་འདིར་མི་རིགས་སོ་སོས། རང་རང་གི་མི་རིགས་དེའི་བྱུན་མིན་བྱུང་ཆོས་ལྡན་པའི་སྐད་བརྗེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། ལེགས་བྱང་སོགས་གང་ཐད་ནས་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་དང་ཉམས་པ་སྐྱར་གསའི་ཆ་རྒྱལ་འཕྱུར་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། རང་ཅག་གངས་ཅན་བོད་ལ་ཡང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་ལྡན་ཁིང་། ལྷོ་ཁྱེད་འོད་ལ་ཡང་འགྲན་བཟོད་པའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཟད་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་བོད་ཅན་ཆོད་རྣམ་དཔྱད་དང་ཐུགས་སྦྱོབས་ཀྱིས་བཀའ་ཡིས་བཅད་ཅིང་། སྐད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་བ་བྱུང་བ་དང་། སྐོམ་པ་དང་བྱ་བ་སྒྲངས་ཏེ་ནང་འདྲིན་བྱས་པའི་མཉམ་མེད་ཤུག་སེང་གའི་ཟབ་རྒྱས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་མདོ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་བཀའ་བཏུན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་དང་། བཅུ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པ་འདི་ལ། ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་མཁས་བླ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་བྱ་དམ་པ་བྱོན་ཟིན་པ་རྣམས་དང་། འཆོ་གཞིས་ཀྱང་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོབ་གཉེར་དང་དེ་ཡང་འཆད་ཉན་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་སྐོམ་སྤྱོད་ཉམས་བཞེས་ཐོག །བཤད་སྤྱོད་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱུ་འཛིན་དར་སྤེལ་བྱ་ན་མཐོ་བ་ཞིག་གནད་ཉེ་དུས་ད་ལྟ་ཡང་ལུ་གཞན་ན་མེད་ཅིང་འཛམ་གླིང་ན་དོམས་རིན་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་གཏེར་དུ་རྒྱུར་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐུན་ལུ་མ་ཆོགས་པ་ཞིག་རང་ཅག་གི་སྐད་ཡིག་འདིའི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་ལ། མས་པོ་གོང་མ་ཆོས་ལུ་བྱུང་བཞག་པའི་སྐད་ཡིག་གཞི་རྩར་བཟུང་བའི་རིན་ཐང་བལ་བའི་བཀའ་བཏུན་གཞུང་།

ལུགས་དང་བཅུ་ལྷག་རིག་པའི་གནས་འདི་དག་ཚུ་བ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྒྱན་འཛིན་
 དར་སྤེལ་དང་། མི་རབས་རྗེས་མ་ལ་ཚེས་སྟོན་གྱི་དགོས་པའི་གལ་ཆེའི་འགན་ཁུར་ཆེ་
 མོ་ཞིག་རང་ཅག་རྒྱལ་སྤྱི་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་པ་པོ་སྤྱོད་མེད་རེད། དེ་ལ་མི་རིགས་རིག་གཞུང་
 དང་བཅས་པ་ལ་མཛེད་རྗེས་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་མེར་བྱལ་དགོན་གྱི་ཁྲི་ཐོག་ལོ་བདུན་
 པ་ལ་བྱུང་བ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གསལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གིས་རིམ་པ་གོང་མའི་ཆོག་མཆོན་
 འོག་། ཁྲི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར་མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྐྱུང་སྟོབ་སྤྱིང་འདི་གསར་འཛུགས་
 དབུ་འབྲེད་གནང་ཞིང་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་རུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་
 མཛེད། དེ་བཞིན་ལས་རྩེ་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་དགོངས་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་རྒྱུ་སྤྱོད་
 དང་། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་ཁྲི་པ་རག་དབང་ལེགས་འོངས་མཆོག་
 གིས་གཙོས་ཆད་བྱུང་གི་དགེ་ཆན་རུ་མས་སྟོབ་བྱ་རྗེས་འཛིན་གྱིས་མཆོན་པའི་བཤད་སྟུང་
 ལས་གསུམ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གཟིགས་སྟོན་ལྟོད་མེད་གནང་ཞིང་། སྟོབ་སྤྱིང་
 གི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་ལ་གཟིགས་ཞིབ་ཀྱིས་སྟོབ་སྤྱིང་སྤྱིའི་ཕྱིག་འཇུགས་དང་། རྒྱགས་
 སྟོན་ལས་ལུགས་གསར་བཟོ་བྱས་པ་མ་ཟད། ཆོགས་ཆོས་ར་སོགས་སྟོགས་གང་ཐད་ནས་
 གདན་ས་ཆེན་པོ་དག་གི་བྱུག་བཞེས་སམ་ལག་ལེན་བྱི་མ་མེད་པའི་རྒྱན་བཟང་དར་སྤེལ་
 དང་། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་དཔེ་བྲིད་རྒྱན་ལྷན་རུ་གནང་བའི་བཀའ་བྲིན་ལས་
 ད་ཆར་ཐུན་མོང་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་
 འཆད་ཉན་ཆ་ཆང་ཞིང་། ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་གྱི་གོ་རིམ་དང་སྤྱིག་འཇུགས་རྒྱགས་
 སྟོན་གྱི་ཆད་གཞི་སོགས་གང་ཐད་ནས་བོད་ཁམས་ཡོངས་སུ་སྤྱས་ཀ་རུང་ལེགས་པའི་ནང་
 བསྐྱུང་སྟོབ་སྤྱིང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་བཀའ་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད་པའི་ཆོད་རུ་སྤྱང་། ད་
 ལས་སྟོབ་སྤྱིང་འདིའི་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་པས་གཟིགས་སྟོན་སྟོན་བདེ་དང་། སྤྱིག་གཞི་
 ལྷར་གྱི་སྟོབ་ཆན་གཏན་ཁེལ་ཡོང་ཐབས། འཆད་ཉན་གྱི་གོ་རིམ་དང་རྒྱགས་གཞི་སོགས་
 དེང་རབས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་མང་པོ་ལ་གཞིགས་
 ཏེ། གནད་ཡོད་ཀྱི་དགེ་ཆན་རྣམས་པས་དབུ་བྲིད་འོག་རིག་གནས་པ་དང་སྟོབ་གཉེར་བ་

མང་པོས་མུར་བ་ཤུ་འདེགས་ཀྱིས་ཁྱེད་གསལ་ལ་འབད་བཅོམ་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་མཐར།
 སློབ་སྤྱིར་གི་སྤྱིག་ལམ་གཞིར་བཟུང་ཉེ་གཞུང་ཆོན་ཆེད་སྤྱིག་གི་སློབ་དེབ་བཏོད་སྤྱིག་ཁྱེས་
 སའི་ཁོངས་ནས། མཛོད་གསར་འཛིན་གྱི་སློབ་དེབ་འདི་ལྟར་དུ་ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་གྱི་གསུང་མཛོད་ཙུ་བ་གནས་བཞི་པ། ལ་མཆིམས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་གསུང་
 མཆིམས་མཛོད་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གནས་བཞི་པ། ལ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་
 གྱི་གསུང་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་བཞི་པའི་ཉོད་ཆ། ཟུར་ལྟའི་སློབ་ཚན།
 ལ་རྩ་བ་རྩེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་གསུང་སློབ་ཉོད་དོན་བདུན་མའི་ཙུ་བ། ལ་བན་ཆེན་སློ་
 བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་ཐུག་ཆེན་ཙུ་བ་དང་རྒྱན་འདེབས་བཅས་སྤྱིགས་བསྐྱིགས་ཀྱིས་
 དཔེ་རྒྱན་ཁྱེས་ཡོད།

གསལ་བཤད།

དང་པོ། ཁྱེད་གསལ་གི་གོ་རིམ་ཁྲོད་ནས་དཔེར་ན། རྣམ་བཞག་དང་རྣམ་གཞག་སོགས་
 དང་། ཆོག་ལྷག་གི་སྐབས་སུ་གའི་རྩེས་སུ་བར་སྟོང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། ཤད་ཡོད་མེད་
 ཅི་རིགས་པ་རྣམས་གཅིག་གྱུར་དང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱང་པལ་ཆེར་གཅིག་གྱུར་
 བཅོས་ཡོད་ལ། པ་དང་བའི་ཐོབ་ཐང་ཐད་ནས་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་ནས་
 སོར་འཛིག་དང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཞོར་འགའ་ཞིག་ཞོར་
 བཅོས་བྱས་མོད། བད་དོན་གྱི་ཆ་ནས་མ་དཔེ་ལ་ཞིབ་བསྐྱར་ཐོག་རང་སོར་བཞག་པ་ལས་
 བཅོས་བསྐྱར་གང་ཡང་ཁྱེས་མེད།

གཉིས་པ། འདིར་འཛིན་གྱི་སོ་སོའི་མིང་འདྲེགས་སྟངས་སེར་བྱིས་མཁས་སྟན་གྱི་ཆོང་
 གི་ཐུག་བཞེས་ལྟར་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་འཛིན་གྱི་བརྒྱ་བཞི་པའི་སློབ་ཚན་ལ་
 ཁག་བཏོས་ཁྱེས་ཤིང་། དེ་མཆོངས་ཀྱི་ཟུར་ལྟའི་སློབ་ཚན་གལ་ཆེ་བ་རེ་ཡང་བསྐྱར་ཡོད།
 ཐུགས་ཀྱི་འཛིན་གྱི་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དེབ་ཁོངས་གསར་ཆེན་རྒྱུད་གྱི་རྣམས་ཀྱི་ཐུག་བཞེས་
 ལྟར་གྱི་གཞུང་ཆེན་གནད་ཆེ་བ་ཁག་དང་། རིག་གནས་ཀྱི་འཛིན་གྱི་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དེབ་

ལ་པོད་ཁམས་ལ་གྲགས་ཆེ་བའི་རིག་གནས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་གདམ་གསེས་ཀྱིས་ཚུགས་
བསྐྱེགས་ཞུས་ཏེ་ཁྱིན་འཛིན་གྱ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་སློབ་དེབ་ཚུགས་བསྐྱེགས་ཞུས་ཡོད། ས་
བཅད་འཛིན་སྤངས་དང་དཀར་ཆག་སྤིག་སྤངས་ནི། གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་གི་ཞལ་རྒྱན་
ལྟར་ནང་གསེས་གཞུང་ཚན་རེ་རེར་བཛོད་བྱའི་གནད་ཆང་བའི་མཚན་དང་དེ་མཚུངས་
ཀྱི་དཀར་ཆག་གསར་བསྐྱེགས་ཞུས་ཡོད།

གསུམ་པ། སློབ་གཉེར་བ་ཚོས་ཚོད་གཞུང་གི་སློབ་དེབ་འདི་གཞིར་བཞག་སྟེ་ལོ་
འཁོར་རེ་རེའི་ཚོད་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་གྲུབ་ངེས་པ་མ་ཟད། དེ་དག་དང་འབྲེལ་ཡོད་
ཀྱི་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་གང་ལ་གཟིགས་རྟོག་གནང་དགོས་པ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་
བཀའ་འདྲི་དང་འབྲེལ་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་ཟུར་ལྟའི་དཔེ་དེབ་འཛོལ་སྟོག་དགོས་
པ་དང་། དཔེ་བྲིད་ཀྱན་ལྷན་པས་ཀྱང་སློབ་དེབ་འདི་དག་གཞིར་བཟུང་གིས་འཛིན་གྱ་
སོ་སོའི་ཚོད་གཞུང་གི་དཔེ་བྲིད་དང་གཞུང་ཚོགས་མཚམས་སྟོམས་བསྐྱེགས་གནང་སྟེ་སློབ་
མའི་ཤེས་སྟོན་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་སུ་འགྱུར་ཐུབ་པའི་རེ་བ་དང་བཅས།

མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་གི་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན།

དཀར་ཆག

མཆིམས་མཆོད་འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན། གནས་བཞེས། ལས་བརྟན་པ།	1
ལས་ཀྱི་རང་བཞིན།	1
ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་བཤད་པ།	1
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ།	6
རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དང་མའི་བྱད་པར་བཤད་པ།	15
དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	16
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ།	22
སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ།	23
བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྡོམ་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ།	28
སྡོམ་པ་སྡོམ་མིན་བར་མ་སོགས་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ་བཤད་པ།	29
སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་འཕྲོ་བ་ཚུལ་བཤད་པ།	34
བསྟེན་གནས་དང་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཤད་པ།	37
སྡོམ་པ་དེ་དག་འཕྲོ་བ་པའི་གཞི་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ།	46
སྡོམ་པ་སྡོམ་མིན་བར་མ་གསུམ་གྱི་གཏོང་ཚུལ་བཤད་པ།	51
སྡོམ་པ་སྡོམ་མིན་གྱི་རྟེན་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ།	60
མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཙོ་ལྷ་བཤད་པ།	66
དང་པོ། ལས་གསུམ་ཆོན་ཏུ་དབྱེ་བ།	66
གཞིས་པ། ལྷོང་འབྱར་གྱི་དབྱེ་བ།	72
གསུམ་པ། དཀར་ནག་ལ་སོགས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ།	83
བཞི་པ། ཐུབ་པ་དང་གཙང་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	87

ལུ་པ། ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	89
རྒྱལ་པ། དགེ་བཅུ་མི་དགེ་བཅུར་དབྱེ་བ།	91
མི་དགེ་བཅུ་འི་ཀུན་སྤྱོད་དང་གཞི་བཤད་པ།	95
མི་དགེ་བཅུ་སོ་སོའི་རོ་མོ་བཤད་པ།	100
ལས་ཀྱི་ལས་ཏུ་དང་སེམས་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ།	114
མི་དགེ་བཅུ་སོ་སོའི་ལྟན་ཚུལ་བཤད་པ།	117
མི་དགེ་བཅུ་སོ་སོའི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ།	121
བརྟན་པ། ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་དབྱེ་བ།	124
བརྟུན་པ། རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	129
དགྲ་པ། འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	130
བརྟ་པ། སྤྱི་བ་པ་གསུམ་བཤད་པ།	133
བརྟ་གཅིག་པ། མཚམས་མེད་ལུ་བཤད་པ།	136
བརྟ་གཉིས་པ། ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ལུ་བཤད་པ།	146
བརྟ་གསུམ་པ། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ།	158
སྤྱི་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་པ།	158
བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་སྤྱི་མ་གཉིས་བཤད་པ།	180
བརྟ་བཞི་པ། ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤད་པ།	188
བཙོ་ལུ་པ། རིགས་པས་རབ་ཏུ་བརྟག་པའི་ལས་བཤད་པ།	189
རྣམ་འགྲེལ་བར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེབ་བཞི་པ། མཛད་ཆ།	192
རྫོད་བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་དོན།	192
རང་གི་མཐོང་བའི་དོན་བཤད་པ།	195
དོན་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།	203
གསལ་བྱེད་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།	204
ཤུགས་བརྟན་བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན།	213
རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན་པ།	213

འདྲོད་པ་རྒྱས་བཤད།	216
ཡོངས་གཙོ་གྱི་དགོས་པ།	216
རྣམ་བཅད་གྱི་དགོས་པ།	221
རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད།	225
གཞན་ཕྱི་ལྟར་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདྲོད་པ་དགག་པ།	225
ལྟར་གི་གཞོན་པའི་ལྟལ་ངོས་གཞུང་བ།	230
དེའི་ལན་དགག་པ།	232
རང་ཕྱི་ལྟར་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདྲོད་པ་དགག་པ།	238
མི་འཐད་པའི་སྟོགས་སྟན་དབྱུང་བ།	240
སྟོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ།	245
ཞར་བྱུང་ཆོག་ཤད་གྱི་དོན་བཤད་པ།	248
མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད།	251
སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ་མདོར་བསྟན་པ།	251
ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ།	253
སྤྱི་དོན།	253
ལྟར་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཚུལ།	256
ཆོས་ཅན་དངོས་ཉོན་པས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་སྐབས་སུ་ལྟར་གཞོན་བྱེད་ཏུ་བསྟན་པ།	259
གིན་ཏུ་སྟོག་བྱུར་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ལྟར་གཞོན་བྱེད་ཏུ་བསྟན་པ།	261
ཆད་མར་བྱུར་པའི་ལྟར་ངོས་གཞུང་བ།	263

ལྟར་ཉིན་སྟོན་ཆོན་

ལྟར་ཉིན་སྟོན་ཆོན་མའི་ཆ་བ།	266
ལྟར་ཆོན་ཆ་བ་རྒྱལ་པའི་གཞུང་ལམ།	269
ལྟར་ཆོན་རྒྱན་འདེབས།	274

༄༅། །མཆིམས་མཛོད་འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན།

གནས་བཞི་པ། ལས་བསྟན་པ།

མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས།

ལས་ཀྱི་རང་བཞིན།

ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ལྷན་རག་གི་རིག་བྱེད་བཤད་པ།

【ཙ་པ།】

༄༅། །ལས་ལས་འཁྲིག་རྟེན་རྣམས་སྟེང་། །དེ་གི་མཆིམས་པ་དང་དེས་བྲས། །
མཆིམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་བསྟེན་ལྷན་དང་རག་གི་ལས། །དེ་དག་རྣམས་རིག་
རྣམས་རིག་མིན། །ལས་རྣམས་རིག་བྱེད་དབྱིབས་ལྡན་འདོད། །འབྲེལ་མིན་གང་ཡིད་འདྲམས་
བྲས་ནི། །ཕྱད་ཅིག་མ་ཡིན་འཁྲིག་ཡིད་ཀྱི། །རྒྱ་མེད་པ་ལས་འགའ་མི་འཁྲུང་། །རྒྱ་ཡང་
འཁྲིག་པ་ཡོད་འཁྲུང་ཀོ། །གཉིས་གཟུང་འཁྲུང་རྟེན་ལ་མེད། །རག་རྣམས་རིག་བྱེད་
ཉི་དག་སྟེ། །

ད་ནི་ལས་བསྟན་པ་འཆད་པ་ན་འོན་(རྟེན་བདེན་གྱིས་བཟུས་པའི་)སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཁྲིག་
རྟེན་རྣམས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྲས་བྱས་ཤེ་ན། དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་
སྲས་ཀྱང་ཁོ་ཐོན་རུ་བཏང་སྟེ་བྲས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དག་

མི་དག་ལྟ་ཆོགས་ལས་སྒྲོང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་བདེ་སྤྱད་དང་བཟང་རན་ལ་སོགས་
པ་ལྟ་ཆོགས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བས་མཆོམས་སྤྱར་ནས། ལས་དངོས་སྟོན་པ་ལ་ལས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་
མདོར་བསྟན་པ་ནི་འོན་དེ་ལྟ་བུའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཡང་གང་ཞེན། ལྷན་
པ། (ཐུན་མོང་དང་སོ་སོའི)ལས་དེ་ནི་སེམས་པའི་ལས་དྲུང་སེམས་པ་དེས་བྱས་པ་(ཉེ་དེས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱང་བ།)བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ལས་སེམས་པའི་ལས་ནི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་
(ཡིད་ལུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པ།)ལྷན་པ་གི་ལས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། ཡིད་ནི་འདིར་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡིད་ཡིན་ནོ། ཡིད་ཀྱང་
རིག་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ལ་ཡིད་ལ་མི་ལྟོས་སོ། ལས་
ཀྱང་རྟེན་ལ་ལྟོས་པར་སྤྱོད་བས་ཁོ་ན་རྒྱུར་སྤྱོད་པའི་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་དེ་ཡང་ནམས་སྤྱོད་ཁོ་ན་མིན་གྱི་སྤྱོད་བྱ་
བྱེད་འབྲས་གཙོ་ཆེན། འཛིག་རྟེན་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ལུས་ལ་ཆགས་པས་འགྲུབ་པོ། ༡)སེམས་པ་
དེས་བསྐྱེད་པའི་(བསམ་པའི་)ལས་ནི་ལྷན་ཀྱི་ལས་དང་དག་གི་ལས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སེམས་
པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ལྷན་ཀྱི་ལས་ནི་ལྷན་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་ལས་
དང་། དག་ནི་དག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་ལས་སུ་འདོད་དོ། ལྷན་པ་གི་ལས་དེ་དྲག་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་
པར་བཤད་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་ལྷན་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་དག་གི་རིག་བྱེད་གཉིས་
ལས་ལྷན་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་སྟོག་
གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་(དང་རྒྱས་བྱུང་གི་ལྷན་)ལས་ཐ་དད་པའི་(ལྷན་དེ་ལྟ་
བུའི་)དབྱེད་པས་སྤྱོད་(རྣམས་བྱུང་ཏུ་)འདོད་དེ། འདི་ལྟར་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་རིག་
བྱེད་དག་མི་དག་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོའི་
ཕྱིར་ཕྱག་འཆོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ལྷན་ཀྱི་རིག་བྱེད་དབྱེད་པས་བྱུང་བ་ཞིག་སྤྱོད་པོའི་

གཙུག་ནས་རྒྱུ་ལོ་ལ་དེ་ནི་རིག་བྱེད་འོད་ལྷན་དང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་
 སྒྲིན་གྱི་ལྷས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་རྒྱུ་ལོ་ལ་དེ་ཕྱིར་ཆེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལྷོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་
 འདོད་དེ་ནགས་ལ་མེ་ཞུགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལྷས་ལས་ཇས་ཐ་
 དང་ཅིང་དེ་དང་མཉམ་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྷས་དབྱིབས་སུ་སྒྲེན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལྷས་སྤར་བས་ཆེ་བར་འགྱུར་
 རོ། །རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལྷས་གསེབ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་ཐུག་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
 ལྷས་སྤར་བས་འབྲེགས་ཤིང་ཕྱིར་སོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྷས་འོད་ལྷན་དང་བས་མི་འགྱུར་
 ཞེས་སོ་མཆོན་ཉིད་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་དབྱིབས་སོ། །དེ་སྤྱོད་པ་ན་མཆོ་
 འགྲུལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ན་ཡན་ལག་གཡོ་བ། ལྷོན་པའི་མཆོ་བམ་པ་ལྷར་དམར་བ་སོགས་བསལ་ཏེ། རིམ་
 པ་ལྷར་མཆོ་ལག་འགྲུལ་བ་ནི་འགྲུལ་བར་བྱའོ་སྟུང་ཏུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མིན་གྱི་ཁར་བྱང་
 ཡིན་ལ། རྒྱག་འཛུལ་བ་སོགས་ནི་འགྲུལ་བར་བྱའོ་སྟུང་པའི་སེམས་སྐྱེས་པས་སོ། །ལྷོན་པའི་མཆོ་ནི་སྟོན་ལམ་
 གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མིན་པས་སོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །འོ་ན་འདི་
 ལ་གནས་མའི་བྱའི་སྤེལ་བ་ནི་ཡུལ་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ལྷས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཉིད་མ་ཉམས་པར་
 ཡུལ་གཞན་ཏུ་(སེམས་པས་ཇི་ལྷར་དམིགས་ལྷས་ཀྱང་དེ་ལྷར་འགྱུར་བས་ལྷས་ཉིད།)འགྲོ་བར་(རིག་
 བྱེད་ཏུ་)འདོད་དེ། (ལྷས་ཀྱི་ལས་ནི་ལྷས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་ལྷས་གཡོ་བ་ལ་རིགས་ཀྱི་མི་གཡོ་བ་ལ་
 མིན་པས་དེས་ན།)འདིས་སེམས་སེམས་བྱང་དང་སྐྱ་དང་མེ་ལྷེ་དང་སྒྲོག་དང་འབབ་ཆུ་ལས་
 གཞན་སྐད་ཅིག་མར་མི་འདོད་ཀྱི་འཇིག་རྒྱུ་དང་ཐུང་ནས་མི་རྟག་པར་འདོད།)པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
 གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷས་ཀྱི་དབྱིབས་མ་ཉམས་
 པར་ཡུལ་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་གྲུབ་མ་
 ཐག་འཇིག་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གཞན་མེད་པར་འཇིག་པའི་
 གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྟོགས་སྤར་མ་ན་རེ་རྒྱ་མེད་པར་འཇིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་
 འཇིག་པ་ཐོ་བ་དང་གང་བ་འཇིག་པ་ཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་སོ་ཞེ་ན། འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའམ། དེའི་བདག་
 ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པ་ཡིན། སྟོགས་དང་པོ་ནི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་

བྱ་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚྭ་གས་གསུམ་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་
 ཏུ་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་འཇིག་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་
 ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིན་རིགས་པ་མཁུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤོད་
 མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གནོད་པར་དོགས་ནས་
 སྒྲིན་གཞན་བཤོད་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ན་སློ་དང་སྐྱ་
 དང་མེ་ལྷེ་དང་སྒྲིག་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པ་རྣམས་ལས་འཇིག་པ་འགྲུའ་
 ཡང་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ངང་གིས་འཇིག་པར་འདོད་
 བ་(སྤྱིར་འཇིག་པ་ཕྱིས་)རྒྱ་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་པ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་པ་སློ་ཡང་སློ་ཕྱི་
 མས་འཇིག་ལ། སྐྱ་ཡང་སྐྱ་ཕྱི་མས་འཇིག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
 (ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བས་)ཤུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་(ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་འཇིག་
 པར་བྱེད་ན་འོན་ཀྱང་)མེ་ལ་སོགས་པས་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་འཆོད་པ་ན་མ་ཆོས་པ་ཆོས་པ་
 དང་ཆེས་ཆོས་པ་དང་ཆེས་ཆེར་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་འཇིག་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་
 བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི་(འབྲས་བུ་འགལ་བ་གཉིས་བྱེད་པའམ།)སྐྱིས་ཙམ་
 ཉིད་ན་འཇིག་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་རྣམས་(མི་འཇིག་པར་)ཡུལ་གཞན་ཏུ་འཕོ་བ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། (ཕྱིས་)རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་གྲུབ་པོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་ལུས་ཀྱི་
 རིག་བྱེད་ཁ་དོག་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་དབྱིབས་སུ་འདོད་པ་ལ་མདོ་ཞེ་པ་ན་རེ་དབྱིབས་
 གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་རིག་པ་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་གཟུགས་གཅིག་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་བར་
 འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཁ་དོག་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་རབ་བཞོན་པ་ལ་ཁ་དོག་གི་
 དབྱིབས་དང་རིག་བྱེད་རྒྱལ་སྤྱོད་རབ་བཞོན་པ་ལ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་
 གཉིས་ལས་ཇས་གཞན་པ་ནི་མེད་དོ། །(གལ་ཏེ་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་མིག་དང་མིག་ཤེས་

ཀྱིས་འཛིན་ན། དེ་ཙམ་དུ་ལུས་ཀྱིས་རེག་ནའང་རིང་པོ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་སྒྲུབ་པར་མྱོང་བས་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་དབྱིབས་དེ་ཉིད་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་བར་ཐལ་བ་ལས་མི་འཛིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཁ་ཁྱོད་ག་
 དང་རེག་བྱའི་རྩལ་རགས་པ་མིག་ཤེས་དང་ལུས་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་བའི་བཀོད་པའི་བྱུང་པར་ལ་ཡིད་ཤེས་ཉོག་
 པས་དབྱིབས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་དབྱིབས་མིག་ཤེས་དང་ལུས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་པ་མེད་གྱི། ལུས་
 ཀྱིས་འཛིན་ཞེས་པའང་མིག་གིས་འཛིན་ན་རྩ་མཚན་མཚུངས་ཞེས་དགག་པའོ། །གཞན་ཡང་དབྱིབས་དུ་མ་
 ཡུལ་གཅིག་ན་གནས་པར་ཐལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་ཀྱི་བཞེའམ་རྒྱུ་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཁ་ཁྱོད་སྒྲུ་ཚོགས་
 སུ་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་འདོད་ན། གོ་ས་གཅིག་དུ་དབྱིབས་དུ་མ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །དབྱིབས་ཀྱི་
 གཟུགས་རགས་པ་མི་སྤྱིར་པར་འབྱུར་ཏེ་དེའི་སོག་བྱེད་རྩལ་ཐུན་ལ་དབྱིབས་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་
 དབྱིབས་རྣམས་སུ་ཡོད་ན་རྩལ་སྤྱོད་པར་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པར་འབྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་རྣམས་
 སུ་གྲུབ་པ་ནི་རྩལ་སྤྱོད་པར་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩལ་སྤྱོད་པར་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་དེ་
 ལྟའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་དང་བཅས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དབྱིབས་དེ་རྩལ་
 སྤྱོད་པར་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དབྱིབས་རྣམས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་མོད་གྱི་དེ་ལྟ་ན་ཁ་ཁྱོད་ག་
 དང་རེག་བྱའང་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ། དབྱིབས་ནི་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་སུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འང་མེད་ན་
 དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མ་འབྱུལ་བ་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བ་ལ་
 ལན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱིབས་རྣམས་སུ་གཏན་ནས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་
 པ་ནི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དག་གི་སྒྲུ་སྒྲོས་
 པ་ནི་སྒྲུ་ལ་ཐལ་བ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་བྱེད་ནི་རང་ཀྱུན་ནས་སྒྲོང་བའི་བསམ་པ་རིག་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལྷེ་པ་རྣམས་ནི་ལུས་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་ལས་མ་ཡིན་
 གྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་དུས་སུ་འང་སེམས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་དགེ་མི་དགེ་
 བར་གྱུར་ན་ལུས་དག་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བར་སྒྲུབ་ཡང་དོན་དགེ་བ་དང་། སྤྱིག་པར་
 འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནས་

ཞེན། སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱས་ཀྱི་ཀྱན་སྒོང་གི་དབང་
རྒྱ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་དག་ལས་སུ་གསུངས་པ་ནི། སེམས་པ་དེ་མཐར་
ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལས་སུ་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སེམས་
པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ལ། འོན་ཏེ་ནི་ཐེག་པ་ཤིང་མ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་བཤད་པ།

【ཅ་བ།】

ནམ་གཟུམ་གྱི་མེད་གཞུགས་གསུངས་དང་། །འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་མོགས་
ཕྱིར། །འདོད་གཏོགས་ནམ་ཤིག་མིན་སྐད་ཅིག །ཕྱིན་ཆད་འདས་པའི་འབྲུང་ལས་
སྟེ། །ཟག་བཅས་ལུས་དང་རག་གི་ལས། །རང་གི་འབྲུང་བ་དག་རྒྱར་བྱས། །ཟག་
མེད་གང་ཏེ་སྟེས་པའི་ཡིན། །ནམ་ཤིག་བྱེད་མིན་མ་ཟིན་དང་། །རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱང་
སེམས་ཅན་ལྟོན། །རྒྱ་མཐུན་ཟིན་པའི་འབྲུང་ལས་སྟེ། །ཉིང་འཛིན་སྟེས་འབྲུང་མ་ཟིན་
དང་། །རྒྱས་བྱང་བཤད་མིན་ལས་སྟེས། །

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རོ་མོ་ནི་
བཤད་ཟིན་ན་དེ་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་ཤེ་ན། ལྷང་གིས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ལས་གནས་
གསུམ་གྱི་གཞུགས་ཀྱིས་གཞུགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱན་རྒྱ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་
དང་བཅས་པའི་གཞུགས་ཀྱང་ཡོད། བསྐྱན་རྒྱ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཞུགས་
ཀྱང་ཡོད། བསྐྱན་རྒྱ་ཡང་མེད་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་གཞུགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་
གཞུགས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱན་རྒྱ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་
པའི་གཞུགས་ནི་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཟག་པ་

མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་
 གང་ལ་ཇེས་སུ་ཆགས་པའམ་ཁོང་ཁྱོད་པ་མི་སྦྱེ་བ་འདི་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་
 ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་བྱི་མ་མེད་པའི་གཟུགས་གསུངས་པའི་
 མིར་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ནི་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་མིར་
 དྲང་། གཞན་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷུལ་གོ་བྱེ་ཤམ་བི་ན་དབྱངས་
 ལེན་གྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྦྱལ་བྱེད་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ག་ན་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་སྦྱག་
 བཅའ་ནས་སྦྱགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྦྱལ་བྱེད་
 གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅུན་པ་ཇེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བགྱི་བའི་དངོས་
 སོ་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་གཟི་བརླིང་ཆེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་གདགས་པ་མཆིས་ལགས་སམ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་ལ་སྦྱལ་བྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སྦྱལ་བྱེད་བདུན་སོ་
 འདི་དག་ནི་ཇེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་སོ་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་པན་ཡོན་
 ཆེ་བ་གཟི་བརླིང་ཆེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ནི་རྒྱ་ཡང་རུང་འདུག་ཀྱང་རུང་ཉལ་ཡང་རུང་མི་ཉལ་ཡང་རུང་སྟེ་རྟག་ཏུ་
 རྒྱན་མི་ཆད་པར་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འཕེལ་བ་ཁོ་ནར་འཁྱུར་རོ། །བདུན་གང་ཞེ་ན་
 སྦྱལ་བྱེད་འདི་ནི་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་བྱ་མོ་སྦྱགས་བཞིའི་དགེ་སྦྱོང་གི་དགེ་འདུན་ལ་
 ཀྱན་དགའི་ར་བ་འབུལ་བར་བྱེད་དེ། སྦྱལ་བྱེད་འདི་ནི་ཇེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
 བྱ་བའི་དངོས་སོ་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་གཟི་བརླིང་ཆེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་སོ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ནི་རྒྱ་ཡང་རུང་འདུག་ཀྱང་
 རུང་ཉལ་ཡང་རུང་མི་ཉལ་ཡང་རུང་སྟེ་རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བསོད་ནམས་མངོན་
 པར་འཕེལ་བ་ཁོ་ནར་འཁྱུར་ཞིང་བསོད་ནམས་ཉེ་བར་སྦྱེ་བ་ཁོ་ནར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་དགའི་ར་བ་དེ་ཉིད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཅིག་པ་དང་། མལ་
 ཆ་དང་སྟན་འཕུལ་བ་དང་། འཆོ་བ་ནར་མ་འབུལ་བ་དང་། འགྲོན་བྱ་སྟོ་བྱར་དུ་འགྲོ་

འོང་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་
 དང་། རླུང་དང་ཆར་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ངན་པའི་ཆོ་གཅུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་བསོད་
 གློམས་འབུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དུག་ལའང་སྤྱར་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩིས་
 ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་བདུན་ཡང་ལན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྦྱུལ་བྱེད་ཀྱི་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅུན་པ་
 རྩིས་ལས་བྱུང་བ་མ་ལགས་པའི་བསོད་ནམས་བཀྱི་བའི་དངོས་པོའི་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་ནས་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་བར་གདགས་སུ་མཆིས་པ་ལགས་སམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྦྱུལ་བྱེད་
 ཡོད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། སྦྱུལ་བྱེད་བདུན་པོ་འདི་དག་ནི་རྩིས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
 པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་
 སུའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསོད་ནམས་ཉེ་བར་སྦྱེ་བ་ཁོ་ནར་འཕྱར་རོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་ནས། བདུན་གང་ཞེ་ན། སྦྱུལ་བྱེད་འདི་ནི་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་
 སུའམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་གྲོང་
 ངམ་ཞིང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ན་ཉེན་ཅིང་བཞུགས་སོ་ཞེས་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་། དགའ་བ་
 དང་རབ་དུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དགེ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་སྟེ། སྦྱུལ་བྱེད་
 འདི་ནི་རྩིས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས་བསོད་ནམས་ཉེ་བར་སྦྱེ་བ་ཁོ་ནར་འཕྱར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ལྷན་མ་བཞིན་དུ་
 གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཚུར་གཤེགས་པ་བཙོམ་
 པ་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཉེ་བའི་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷ་བའི་
 ཕྱིར་འགྲོ་ཞིང་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཐོས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་
 བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གནས་འཛིན་པ་ན་དགའ་བ་དང་། རབ་དུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དགེ་
 བ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་སྟེ། སྦྱུལ་བྱེད་འདི་ནི་རྩིས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
 པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསོད་ནམས་
 རྣམ་པར་འཕེལ་བ་རྩིས་ལས་བྱུང་བ་དང་རྩིས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་

བརྟན་ཚན་གཉིས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ལ་མཁས་པ་དག་གིས། ཀྱན་དགའ་
ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། ཁལ་སྟན་ཚེར་བ་ནར་མ་དང་། ཁྲོ་བྱར་ནད་པ་ནད་གཡོག་
དང་། །ཡུལ་ངན་ཆེ་ན་སྦྱིན་པ་ནི། རྩས་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་བརྟན། བཞུགས་
དང་གཤེགས་ཚུམ་ལམ་ཞུགས་དང་། སྦྱིན་པ་ཐོས་དང་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཐོས་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་འཛིན་ལས། འདག་དང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། རྩས་ལ་མ་ལྟོས་བསོད་ནམས་
བརྟན། ཞེས་སྟོན་ཏུ་མཛད་དོ། དེ་དག་ཀྱང་བར་མ་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་ཡིན་ན་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་བར་
ཐལ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་དག་བསྐྱལ་
ཏེ། འགའ་ཞིག་གསོད་པ་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཏུ་བརྟུག་ན་པ་རོལ་
པའི་སྲོག་ཆད་པ་དང་། རྟོན་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པོ་པོ་ལུས་ངག་
གི་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་དགེ་བར་གནས་པའི་ཆེ་འང་སྲོག་གཙོད་པ་དང་མ་བྱིན་པར་
ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དངོས་གཞི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དེ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་ནི་དགེ་བར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། སོགས་པའི་སྒྲས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སྦྱེ་མཆེད་བརྟུག་གཉིས་སྟོན་པ་ན། དགེ་
སྟོང་མིག་ནི་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱར་བྱས་པ་གཟུགས་
ཅན་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལུས་ཀྱི་བར་དང་། དགེ་
སྟོང་གཟུགས་དག་ནི་ཕྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱར་བྱས་པ་
གཟུགས་ཅན་བསྟན་ཏུ་ཡོད་པ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རིག་བྱེད་བར་
དུ་གསུངས་ལ། དགེ་སྟོང་ཆོས་ནི་ཕྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། སྦྱེ་མཆེད་བརྟུག་གཅིག་གིས་མ་
བསྐྱས་པ་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
པ་གཟུགས་སུ་མེད་ན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པར་རིགས་པ་ལས། དེ་སྐད་
དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་ཡང་མི་

འགྱུར་ཏེ། མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཛོལ་བ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་ལམ་ཡན་ལག་བརྟུན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ངག་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱོད་བ་བརྟུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་རྒྱུ་ཆགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། རིག་བྱེད་དང་སྤྱོད་བའི་སེམས་པ་དག་ཡིད་གཞན་ལ་གཤེདས་པ་འཇམ། སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ལས་སྤྱོད་བ་ནི་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་གཤམ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལོན་དུ་འང་གསུངས་ན་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་ལོན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཀྱང་། གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་གང་སྒོམ་པ་ཉིད་གྲངས་པ་དེ་ཕན་ཆད་གཉིད་ལོག་གམ་ཚུལ་སམ་རབ་དུ་ཚུལ་ཀྱང་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་རབ་དུ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་པོའི་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་པར་རྟག་དུ་འབབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱེས་བྱ་གཉིད་ལོག་གམ་རབ་དུ་ཚུལ་པའི་འཇུག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དོན་འདི་ལ་མདོ་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ལས་སྦྱེས་པས་གཟུགས་སུ་འདོད་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི་དགོངས་པ་འང་དོན་ལ་མི་གནས་པ་ཁོ་ནར་གསལ་བར་ཤེས་ཏེ། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཟད་པར་ཟིལ་གཞོན་དང་མི་སྦྱག་པ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པས་གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་སུ་འང་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་མི་གསུང་བའི་རྒྱ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དཔེས་

སྟོན་པ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་གཟུགས་གསུངས་པ་ནི། དག་བཙམ་པའི་གཟུགས་དང་དེ་དག་
ལ་སྤང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མདོ་
ལས། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། མིག་ངི་སྟེང་པ་དང་གཟུགས་ངི་
སྟེང་པ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། དེ་ནི་ཟག་པའི་གཞེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་དབང་
རྒྱ་མཛད་ནས་ཟག་བཅས་སུ་གསུངས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་
བ་དག་ཀྱང་ཡུལ་དང་བསམ་པ་དང་དངོས་པོའི་བྱད་པར་གྱིས་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་
རྒྱད་འབྱུར་བའི་དབང་རྒྱ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མ་བྱས་པའི་ལས་གྱི་ལམ་ཡང་
བྱེད་རྒྱུ་འབྱུག་པའི་སེམས་པ་དང་། ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་རྟེན་
ལས་སྒྲིག་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དགོངས་པ་ནི་དེ་ཡིན་
ནོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་བཤད་པ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབས་
གྱིས་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་རྩལ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་པ་རྣམས་ནི་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་པའི་རྒྱུན་ལ་
འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ལོན་རྒྱུ་གསུངས་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཉེ་བ་ན་རོ་ཚེ་ཤེས་པས་དམ་
བཅས་པ་དྲན་ནས་གཞེན་པོས་འཆལ་ཚུལ་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་
ནས་འཆལ་ཚུལ་གྱི་གཤམ་བྱེད་ན་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚུལ་བྱིམས་འདུལ་བ་མི་སྲིད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱེད་བྱས་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ནི། གཟུགས་སུ་ཡོད་དོ་
ཞེས་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་
འབྱུང་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པར་འདོད་ན། དེ་ཅི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྟེང་བྱེད་གྱི་འབྱུང་བ་ཁོ་
ན་ལས་སྟེའམ། འོན་ཏེ་རིག་བྱེད་སྟེང་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྟེའམ་ཞེ་ན། རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་བསྟན་མེད་ཐོག་མེད་ཡིན་བས་སྤྱོད་པ་དང་། རིག་བྱེད་དེ་ལས་བསྐྱོག་པས་
རགས་པ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བཞིའི་ཚོགས་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་སྤྱོད་རགས་གཉིས་བསྟེན་པ་
འགལ་བས་རིག་བྱེད་སྟེང་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྟེའོ། །

འོ་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རང་རང་དང་རྒྱས་མཉམ་པའམ་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་འབྱུང་

བ་ལས་སྐྱེ་ཞིན། འདྲོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲུལ་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གཟུགས་ཐམས་
 ཅད་ནི་རང་རང་དང་རྒྱས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་ལ། འདྲོད་པར་གཏོགས་
 པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྒྲུལ་པ་སྒྲུལ་མིན་བར་མས་བསྐྱས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱད་ཅིག་
 མ་དང་པོ་ནི་རང་དང་རྒྱས་མཉམ་པ་ལྟན་ཅིག་པ་ད་ལྟར་བའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། སྒྲོབ་
 དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྐྱས་ཀྱིས། འདྲོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲུལ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ནོད་པའི་ཆོ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་རྒྱར་བྱས་ནས་འབྱུང་
 ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཡང་དེ་དག་ཁོ་ན་རྒྱར་བྱས་ནས་
 འབྱུང་ངོ་། །འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་གཞིའི་དོན་རྒྱ་འབྱར་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གང་
 གྲེལ་གྱིས་ཀྱང་། སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འབྱུང་བ་དང་། ལྟན་ཅིག་
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་ནི་འདིའི་ངོ་བོ་སྐྱེད་བྱེད་དང་
 འཇུག་པ་དང་འཕེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞིའི་དོན་གྱི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་
 འཁོར་ལོ་ས་ལ་འདྲིལ་བ་ལག་པས་འཕུལ་བ་བཞིན་ནོ། །སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་ནི་
 འདུས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་ད་
 ལྟར་བ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་རྟེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་དོན་གྱི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོ་འདྲིལ་བ་ལས་སྐྱེ་གས་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་
 སྒྲོབ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཆོ་ལྟན་ཅིག་པ་ད་ལྟར་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་
 ཚན་ཁོ་ན་དང་། སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ངོ་བོ་སྐྱེད་བྱེད་གཞིའི་འབྱུང་བ་འདས་
 པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ད་ལྟར་བ་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་
 ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་གཉིས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་
 གྱི་སྒྲུལ་པ་ནི་སྒྲོབ་པ་བརྒྱན་ཆར་ཡང་རྒྱས་མཉམ་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་
 གཅིག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྒྱར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་

རང་དང་རྒྱུ་མཉམ་པ་ལྟན་ཅིག་པའི་འབྲུང་བ་བཞི་ཚན་ཐ་དད་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་ཏེ། སྒོ་བ་
དཔོན་གང་སྤེལ་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་
བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་འདྲ་བར་རྒྱུ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱིར་
བཏང་གི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་གྱིས་ཀྱང་། རྒྱར་བྱས་པའི་གཟུགས་
རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཟག་པ་
མེད་པས་བསྐྱེས་པ་དང་། མིག་དང་རྣ་བ་དང་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ནི་ད་ལྟར་རྒྱུ་མཉམ་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ཁོ་ན་རྒྱར་བྱས་ནས་འབྲུང་ངོ་ཞེས་པ་
དང་། ཇི་ལྟར་རྒྱར་བྱས་པའི་གཟུགས་གཞན་དག་གི་གཞི་ད་ལྟར་བའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་དེའི་རྟེན་ནི་འདས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྲུང་བ་དེ་ཡང་ས་གང་གིས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལྷན་དྲུང་དྲག་གི་
ལས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་བྱས་པའི་འབྲུང་བ་དྲག་རྒྱར་
བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་ལྷན་དག་གི་ལས་འདྲོད་པའི་འབྲུང་བ་རྒྱར་
བྱས་པ་ཡིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པའི་ལྷན་དག་གི་ལས་ནི་བསམ་གཏན་
བཞི་བའི་ས་པ་ཁོ་ནའི་འབྲུང་བ་རྒྱར་བྱས་པའི་བར་དུ་ལོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལྷན་དག་གི་ལས་
ནི་རྟེན་དབང་བཅན་པས་སྒྲིམ་པ་དེ་གྲུ་རྒྱེས་པའི་ས་པ་དེའི་འབྲུང་བ་དག་ཡིན་ཏེ།
ཟག་མེད་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་ཤིང་འབྲུང་བ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་ལ་ཟག་མེད་ལ་འབྲུང་བ་
གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདྲོད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེས་
ན་དེ་འདྲོད་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་མིན་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱལ་ཕྱན་བསགས་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པས་ལྷལ་ན་
མི་གནས་ཤིང་པན་གཞོད་ཀྱིས་ཚོར་བ་བདེ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྟེན་
མ་ཡིན་པས་མ་ཐེན་པ་དྲུང་། སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་
བ་ཡིན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་དང་རྒྱས་བྱུང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་དགེ་མི་དགེར་ངེས་པས་
ལུང་མ་བརྟན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་བསགས་པ་མ་ཡིན་པས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་

དག་གིས་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་སྒྲིབ་གི་སེམས་ལ་ལྟོས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་ཆད་ནས་མཆོམས་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་གཉིད་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱས་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་སྦྱིས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ལས་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བའི་འབྲུང་བ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པས་རྒྱུད་གྱིས་ཟིན་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པས་འབྲུང་བ་བཞི་ཚན་ཐ་དད་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱིས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་རྒྱུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱི་ངང་གིས་ལུས་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲུང་བའི་འབྲུང་བ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟིན་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་འགོག་པའི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་དག་ན་སེམས་མེད་པར་འབྲུང་ངོ་། །ཞེས་འབྲུང་བས་མ་ཟིན་པའི་འབྲུང་བ་དྲུང་། རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲུང་བ་ལས་སྦྱེ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་འབྲུང་བ་ཐ་དད་མིན་པ་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོང་བ་བདུན་ཀའང་འབྲུང་བ་བཞི་ཚན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་ལས། སེམས་བཞིན་དུ་འབྲུང་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་བྱེད་དག་གིས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་དེ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་མི་དད་པ་སོན་ཡིན་ནོ། །འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་རྟེན་གྱི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེན། དེ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འབྲུང་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལས་སྦྱེའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱིས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྦྱོང་བ་རེ་རེའང་འབྲུང་བ་བཞི་ཚན་སོ་སོ་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྦྱེའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དང་སའི་བྱང་པར་བཤད་པ།

【ཙ་པ།】

རྣམ་རིག་མིན་ཡུང་བསྟན་མིན་མེད། །གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་མི་དགེ་ནི། །འདྲོད་
ནའོ་གཟུགས་ནའང་རྣམ་རིག་མིན། །རྣམ་རིག་དཔྱེད་དང་བཅས་དག་ན། །འདྲོད་པ་
ན་ཡང་བསྐྱབས་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་ཀུན་སྒྲོང་མེད་ཐར་པ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་བྱང་པར་ལའང་ངོ་བོ་དང་སའི་བྱང་པར་དང་། དགེ་བ་དང་
མི་དགེ་བ་དང་ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་
དང་། ལྷན་པའི་ཚུལ་དང་། འཕོབ་པའི་ཚུལ་དང་། གཏོང་བའི་ཚུལ་དང་། རྟེན་གྱི་བྱང་
པར་བརྟན་ལས་དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་ཡུང་བསྟན་པ་དགེ་མི་དགེ་
མིན་པ་ཡུང་མ་བསྟན་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། འདི་ནི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་དགེ་བ་ལ་སོགས་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་སྟོབས་རྒྱུང་བས་ཀུན་སྒྲོང་འགགས་ཀྱང་
རྒྱན་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ལས་འཕེན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་རིག་
བྱེད་དང་སེམས་པ་དག་ནི་དགེ་མི་དགེ་ཡུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
ལས་མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་དག་ནི་འདྲོད་པ་ཁོ་
ན་ནུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ནུའང་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པ་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡོད་ལ། འང་གི་སྒྲས་ནི་འདྲོད་པ་ན་ཡོད་པར་སྟོན་པ་སྟེ། གཟུགས་
མེད་ན་ནི་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་
གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པས་རྟོག་དཔྱེད་དྲུང་བཅས་པའི་ས་འདྲོད་པ་དང་
བསམ་གཏན་དང་བོ་དུག་ཁོ་ན་ནུ་ཡོད་གྱི་འདྲོད་པའི་ཁམས་ནུ་ཡོད་བསྐྱབས་ལ་ཡུང་བ་
མ་བསྟན་པའི་རིག་བྱེད་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེན་དེ་ན་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་བསྐྱབས་པའི་

སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདི་ལྟར་འདོད་པ་ན་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་མཚུངས་ལྟན་དང་
བཅས་པ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་དག་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས། ཁ་ནང་
དུ་ལྟས་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱང་ནས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྐྱབས་པའི་ལུས་དག་
གི་རིག་བྱེད་ནི་ཆོངས་པ་ཆེན་པོ་གཡོ་སྤྱུས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ནས་དག་སྤྱོད་བུ་ལ་སོགས་པ་
བྱེད་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །

དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

【ཙ་བ།】

དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་ཙ་བ། རྩ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་བདག་ཉིད་ཀྱིས། རྟེན་གྲུབ་དང་
ལྷན་མཚུངས་ལྷན་གྱིས། བྲུ་བུ་ལ་སོགས་ཀྱང་སྤོང་བས། བསྐྱོད་པ་མི་དགེ་དོན་དམ་
པར། ལུང་མ་བསྟན་པ་བསྟན་པ་དག ཀྱང་སྤོང་ནས་གཉིས་སྤྱོད་དང་ནི། རྟེན་ལྷན་
ཀྱི་སྤོང་ཞེས་བྲ། གཉིས་ལས་དང་པོ་རབ་འབྱུག་བྱེད། གཉིས་པ་ཆེས་སྤྱོད་འབྱུག་བྱེད་
ཡིན། མཐོང་བས་ཐུང་བུའི་རྣམ་ཤེས་ནི། རབ་ཀྱི་འབྱུག་བྱེད་ཡིན་ཡིད་ནི། བསྐྱོད་
པས་ཐུང་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྩ་ནི་ཆེས་སྤྱོད་འབྱུག་བྱེད་ཡིན། རབ་ཀྱི་འབྱུག་བྱེད་དགེ་
སོགས་ལས། ཆེས་འབྱུག་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་གསུམ་འབྱུང་། ལྷན་པའི་འབྲུ་བའམ་དེ་དགེ་
བ། རྣམ་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཡིན། །

གཉིས་པ་ལ་དོན་དངོས་ནི། འདིར་དགེ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་
དང་། མཚུངས་ལྟན་དང་། ཀྱང་སྤོང་གིས་དགེ་བ་བཞི་ལས་ཐར་པ་ལྷ་དཔལ་ལས་འདས་
པ་ནི་དུས་པའི་དོན་དུ་དགེ་བ་ཡིན་རྟེ། མི་དགེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་
ཞི་བས་མཚོག་ཏུ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ནད་མེད་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་
ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་རྩ་ཆ་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་པ་

དག་ནི། མཚུངས་ལྡན་དང་ཀུན་སྒྲོང་ལ་མི་སྟོས་པས་འཕྲོད་པའི་སྤྲན་ལྟར་བདུག་སྟེ་ངོ་
 བོ་ཉིད་གྱིས་དགེ་བའོ། །བརྩུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དགེ་བ་ཡིན་མོད་
 གྱི་འདིར་ལྷ་སྟོས་པ་ནི་བརྫོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་དགེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་དགེ་བ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་དེ་
 དྲག་དྲང་མཚུངས་པར་ལྡན་ན་དགེ་བར་འགྱུར་གྱི་མི་ལྡན་ན་མི་འགྱུར་བས་སྤྲན་དང་སྦྱར་
 བའི་བརྟུང་བ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ་
 དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལྷན་དག་གི་བྱ་བའི་ལས་རྣམས་དང་། སྟོགས་པའི་སྤྲན་
 གཟུང་བ་ཐོབ་པ་དང་མཚན་ཉིད་དང་སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་པོ་རྣམས་ནི།
 སྤྲན་དང་སྦྱར་བའི་བརྟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་ལྟར་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བས་དགེ་བ་ཡིན་
 ནོ། །(གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དགེ་ཆད་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆེད་དགེ་
 བའི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤལ་བ་མི་མཉམ་པའི་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བས་དགེ་བ་
 བཞིག་པ་ཡང་མིན་པས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དེ་དག་ནི་ཐོབ་པའི་གོགས་སེལ་བའམ། སྟེ་བའི་སྟེན་ཙམ་ཏུ་ཟད་
 དེ། དགེ་བར་ནི་ཐོབ་བྱ་ཉིད་གྱིས་བྱེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །)

དགེ་བ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་བརྫོག་པ་ནི་མི་དགེ་བ་རྣམས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ།
 འཁོར་བ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་རྩུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་འཇུག་བས་མཚོག་ཏུ་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་
 བྱེད་ལྟར་དོན་དུ་མ་པར་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་ངོ་ཆ་མེད་པ་
 དང་ཁྲེལ་མེད་པ་རྣམས་ནི་མི་འཕྲོད་པའི་སྤྲན་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་དགེ་བའོ། །ཁྲོ་བ་
 དང་ཁོན་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སྟོགས་པའང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་མོད་གྱི་གོང་མ་པ་
 རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ལྟགས་ཤིག་ཏུ་མ་བསྟན་པའམ། འདི་པ་ལྟར་ན་
 དགེ་ཆ་གསུམ་ལས་བརྫོག་པ་མ་ཡིན་པས་མ་བསྟན་ཏོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་དགེ་བ་དེ་
 དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་མི་འཕྲོད་པའི་སྤྲན་
 དང་སྦྱར་བའི་བརྟུང་བ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཀུན་
 ནས་བསྐྱང་བའི་ལྷན་དག་གི་ལས་དང་མཚན་ཉིད་དང་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་མི་འཕྲོད་པའི་

མཛེན་དང་ལྷུང་པའི་བུར་བ་ལས་ལྷུང་པའི་ལོ་མ་ལྟར་ཀྱན་སྒྲོང་གིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ།

ཡུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་བཞི་ལས་དོན་དམ་པར་ཡུང་ཏུ་མ་བསྟན་པ་ནི་བརྟན་པ་སོ་
 སོར་བཏགས་མིན་གྱི་འགྲོག་པ་དང་ནམ་མཁའ་དག་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟག་ཅིང་
 དགེ་བ་བཞི་དང་མི་དགེ་བ་བཞིར་འཕྱར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ནི་ཅི་རིགས་
 པར་དགེ་བ་བཞི་དང་མི་དགེ་བ་བཞིའི་ནང་ཏུ་འདུས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་དོན་
 དམ་པར་མི་དགེ་བ་དང་། ལམ་བདེན་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་ཀུན་ནས་
 སྒྲོང་བ་དང་དོན་དམ་པར་དགེ་བར་ཡང་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་པ་དག་ལའང་བཞོ་
 དང་སྟོད་ལམ་པ་དང་སྟུལ་སེམས་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྟེས་ཀྱི་སེམས་བཞི་དང་ཕྱི་ནང་གི་བེམས་
 པོ་རྣམས་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །(འདོད་པ་ན་འཇིག་ལྷ་མཐར་ལྷ་མཚུངས་
 ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཉེན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་།)བཟོའི་
 སེམས་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཡུང་མ་བསྟན་
 ཡིན་ནོ། །(རྣམ་སྤྲིན་སྟེས་མ་གཏོགས་པ་)བཟོ་དང་སྟོད་ལམ་པ་དང་སྟུལ་སེམས་ཀྱིས་(བསྐྱང་བའི་)
 ཡུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་(མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ།)དག་ནི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་ཡུང་མ་བསྟན་
 (ཡིན་ལ་བསྐྱབས་པས་བསྐྱང་བ་ནི་དང་པོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་)ཡིན་ནོ། །དགེ་མི་དགེ་ཡུང་མ་བསྟན་
 གྱི་དབྱེ་བ་འདི་དག་ལ་གཅིག་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་འདུ་བ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱི། རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་
 བས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞར་ལ་ཀུན་སྒྲིང་བཤད་པ་ནི་གལ་ཏེ་མཐོང་སྒྲུང་གིས་རིག་བྱེད་མི་སྒྲིང་ན་འོན་པ་དོ་ལས་ལོག་པར་ལྟ་བུ་དེ་ལས་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ལོག་པའི་རག་དང་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་རག་ལ་ལོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སེམས་པ་དགེ་མི་དགས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་བས་དགེ་མི་དགེར་འཛོག་ན། ལུས་རག་གི་རྟེན་འབྱུང་བའང་དགེ་མི་དགེར་འབྱུར་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་ལུས་རག་གི་ལས་དང་རྟེན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའང་སྒྲིང་བར་བྱེད་པའི་ལྗོངས་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་ལས་བྱའོ་སྟུང་ཏུ་སེམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལ་མི་སེམས་པས་དེ་ལྟར་མི་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ཀུན་སྒྲིང་ཙམ་ལས་མིན་ན་མཉམ་གཞག་གི་རིག་བྱེད་མིན་པ་དགེ་བར་

མི་འགྱུར་ནོ། །མཉམ་པར་འཛོག་པའི་སྟོན་རྒྱ་བསམས་སོ་ཞིན། དེ་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པས་དེ་ཀུན་ནས་
སྤྱོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིན་ན་ལྟའི་མིག་དང་ན་བ་ཡང་དགེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱར་བའི་ཚེ་དེ་ལ་སེམས་པའི་
ཕྱིར་ནོ། །མི་མཚུངས་ཏེ། ལུས་དག་གི་ལས་ནི་སེམས་མེད་པར་མ་མཐོང་ལ། འབྱུང་བ་ནམས་ནི་སེམས་
མེད་ཀྱང་འབྱུང་བས་དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་མི་དབྱེ་སྟེ་མིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་
དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་དག་ཚོས་ཀྱི་དབང་གིས་དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་ལ།
འབྱུང་བ་ནམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །ལྟའི་མིག་དང་ན་བའི་སྦྱར་བ་ཡང་སྤྱང་བ་དང་
སྤྱ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་དགེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འདི་ལྟར་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྟའི་ཀུན་སྤྱོད་དྲང་ལྷ་བ་དེའི་རྣམ་
ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་སྤྱོད་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལས་དྲང་བོ་ལྟའི་ཀུན་སྤྱོད་ནི་ལས་ལ་
དང་པོར་རབ་རྒྱ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་(སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་)ཡིན་ལ། གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་
ནི་ལས་བྱ་བའི་རྣམ་སྤྱོད་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་(དངོས་གཞི་ལྟ་
བུ་)ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་མཐོང་བས་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་(ལོག་ལྟ་ལས་དེ་
བསྟན་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་འབྱུང་བས་དེས་ལུས་དག་སྤྱོད་པས་སམ། ལོག་ལྟས་གསོད་སོགས་
ཀུན་ནས་སྤྱོད་བས་སོ་ཞེས་པའམ།)ཁ་ནང་རྒྱ་བལྟས་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་རབ་རྒྱ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
ལྟའི་ཀུན་སྤྱོད་ཡིན་ཀྱི་རྣམ་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བསྟོམ་པས་སྤྱང་
བར་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྟའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་རྣམ་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །(རྟོག་
བཅས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱང་ཡོད་པས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་
མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་
ཕྱིར་མདོ་ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་མཐོང་སྤང་གིས་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བར་བཤད་པ་
ནི་ལྟའི་ཀུན་སྤྱོད་གི་དབང་རྒྱ་མཐོང་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཁམས་ན་བསྐྱབས་པའི་རིག་བྱེད་
ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་རྣམ་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་གི་དབང་རྒྱ་མཐོང་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་
ན་འདོད་པའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་(དང་པོ་གཉིས་)བསྐྱབས་

བཞེངས་ནའང་མཉམ་པར་བཞག །སྤང་ཆེན་མནལ་ནའང་མཉམ་པར་བཞག །བཞུགས་
 ནའང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདིར་སྤང་ཆེན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཉེས་པ་མི་མངའ་བས་ན་སྤང་ཆེན་ཏེ། མདོ་ལས། འཆར་
 བྱེད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་སྤྱོད་དང་གསུང་དང་བྱགས་ཀྱིས་ངན་པར་མི་མཛད་པས་ན་
 སྤང་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱི་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱགས་ནི་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཆར་དུ་བཞུད་ནའང་བཞུད་དོ་སྟུང་པ་ལ་སོགས་
 པ་ནས་བཞུགས་ནའང་བཞུགས་སོ་སྟུང་དུ་དགོངས་པ་ཉི་བར་གནས་པས་བྱགས་མི་བཞེད་
 བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་དེ་སྤྱོད་དུ་གསུངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡུང་
 མ་བརྟན་ནམ་སྤྱིན་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་སྤྱོད་ལམ་སེམས་མི་མངའ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡིད་དང་སྣོ་ལྡེའི་ཤེས་པ་ཀུན་སྤྱོད་དུ་བཤད་པ་ཡང་ནམ་སྤྱིན་སྤྱོད་
 ལས་གཞན་ལ་དགོངས་ཀྱི། རྒྱུ་མ་པར་སྤྱིན་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་སེམས་ནི་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
 མེད་པར་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་སྤྱོད་ཡང་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེབ་
 ཏུ་འཇུག་བྱེད་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱང་མི་རྟོག་ཅིང་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཀུན་སྤྱོད་གིས་དགེ་མི་དགེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་དང་
 ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་གི་བསམ་པ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བསམ་པའི་སྟོབས་ཅན་ལས་བྱུང་བས་ཡིན་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་
 ལྟན་ཅིག་པའི་འབྱུང་བཞི་དང་མིག་དང་རྣ་བའི་མདོན་ཤེས་དག་ཀྱང་དགེ་བར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་
 བན་པ་དང་གནོད་པའི་སེམས་པའི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི་བྱི་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཁོ་ནར་སྤྱང་རོ། །

རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ།

【ཙ་པ།】

རྒྱུ་རིག་མིན་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་བྱ། །ཚོམ་དང་ཚོམ་པ་མིན་དང་གཞན། །ཚོམ་པ་
སོ་སོར་ཐར་ཞེས་བྱ། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་སྒྲུལ། །

ད་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་རྒྱུ་པར་
རིག་བྱེད་མིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་པ་གསུམ་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། གཞན་ལ་གཞོད་
པ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་ཁིང་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤོང་ཁིང་འགོག་པས་
ན་སྤོང་པ་དྲུང་། གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱུ་རྒྱ་ལྷགས་པ་ནི་སྤོང་པ་མིན་པ་
དྲུང་། གཞོད་པ་འམ་གཞོད་པའི་གཞི་དག་སྤྱགས་རེ་སྤོང་བའམ་སྤྱགས་རེ་ལ་འཇུག་ན་
སྤོང་པ་དང་སྤོང་མིན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་བར་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལའང་རིག་བྱེད་དང་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། གཞོད་པ་དང་ཕན་པའི་སྤོང་བས་རེ་ལ་རྒྱུ་དང་
ལྷན་པར་གནས་པ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྤར་སྤོང་པའི་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་གཞི་བརྟན་ལ་སོགས་པ་དང་། ལོ་རེ་རེ་ཁིང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་འདི་བསད་དོ་
ཞེས་དམ་བཅས་ནས་གསོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་གཞོད་པ་ནི་ལྷན་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བརྟན་
དང་གཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་མམ། ཡང་ན་གཞོད་པ་རང་བཞིན་དང་གཞི་བཅས་པའི་ཁ་
ན་མ་སོ་བའོ། །

རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་སྤོང་པའི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤོང་པའི་བྱེད་པར་
དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤོང་པའི་བྱེད་པར་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྤོང་པ་ལ་དབྱེ་
ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཟག་མེད་དང་བསམ་གཏན་ལས་
སྤོང་པའི་སྤོང་པ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །(དགེ་སྤྲོད་གི་སྤོང་བརྟན་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཉམ་

གཞག་ལས་སྒྲིག་པའི་སྤྱོད་བརྟན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ལས་སྒྲིག་པའི་སྤྱོད་བརྟན་ནམས་མཚན་གཞི། སོ་ཐར་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྙད་ཏུ་བྱར་བྱང་། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། འདོད་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་གང་གི་ངེས་པ་ལྡན་དང་བལ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གི་གཟུགས་ཟག་བཅས་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གི་གཟུགས་ཟག་མེད་དོ། །གསུམ་ཏུ་གངས་ངེས་པ་ནི་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་རྟེན་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །ཁོ་རིམ་ངེས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒྲིབ་སོ། །འོ་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་སོ་ཐར་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་དེ་དེ་དག་གི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་ལུས་དག་གི་ཉེས་སྦྱོད་སྤོམ་པ་ལས་སྒྲིབ་སོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་ལ་སྒྱིམ་མིས་བཏགས་པ་སྟེ་ཀ་བ་དང་མིག་ཤེས་རྒྱ་འབྲས་སུ་བརྒྱུད་པ་བཞིན་ནོ། །)

སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

【ཙ་བ།】

སོ་སོ་ཐར་པའི་ཞེས་བྱ་ནམ་བུར། རྒྱུ་ལྷན་ལ་བཞེ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ལས་མིང་ནི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །ཐུང་བུ་ལྷ་བརྒྱད་བཅུ་དང་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་མཛོལ་བ་ལས། །དགེ་བསྟེན་དང་ནི་བསྟེན་གནས་དང་། །དགེ་ཚུལ་ཆེད་དང་དགེ་སྤྱོད་ཉིད། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་ལེགས་སྦྱང་དང་། །ལས་དང་སྤོམ་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། །དང་པོའི་རྣམ་ཤིག་རྣམ་ཤིག་མིན། །སོ་སོ་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལས། །སོ་སོ་ཐར་དང་ཐུན་པ་བརྒྱད། །

གཉིས་པ་སོ་སོ་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤོམ་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་སྤྱོད་ནམ་པ་བརྒྱད་དེ། དགེ་སྤྱོད་པ་མ་དང་། དགེ་སྤོབ་པ་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་པ་མ་དང་། དགེ་བསྟེན་པ་མ་དང་། དགེ་བཏགས་པའི་སྤོམ་པ་ལོ། །(བཤེས་སྤྱིང་འགྲེལ་པར་དགེ་སྤོབ་པ་དོར་ནས་བསྟེན་

གནས་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བརྒྱད་ཏུ་མཛོད་དོ། །གང་ཟག་ཐ་དད་པ་མ་གཏོགས་པ་སྡོམ་པའི་
 རྣམས་སུ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། (སྤང་བྱ་ལ་བརྒྱད་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པས་
 ལོ། །དགེ་སྤྱོད་པ་མའི་སྡོམ་པ་དག་ནི་རྣམས་འདྲ་བ་དང་། དགེ་སྤྱོད་མ་དང་དགེ་ཚུལ་པ་
 མ་གསུམ་ཡང་སྡོམ་པའི་རྣམས་འདྲ་བ་དང་། དགེ་བསྐྱེན་པ་མ་དག་གྲང་སྡོམ་པའི་རྣམས་
 འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་འདོད་དོ། །(དེ་ལ་ཉེས་སྤྱོད་དང་མི་ཚངས་
 སྤྱོད་ཇི་སྲིད་འཛོའི་བར་ཏུ་སྤྱོད་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་སྡོམ་པ་དང་པོ་ལྟ་བཞག་ལ། ཉེས་སྤྱོད་དང་ལོག་
 གཡེམ་ཇི་སྲིད་འཛོའི་བར་ཏུ་སྤྱོད་ལུས་ཅམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞག་ལ། ཉེས་
 སྤྱོད་དང་འདོད་ལོག་ཞག་རེ་ཅམ་སྤྱོད་ལུས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བསྐྱེན་གནས་པའི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་
 བཞག་གོ། །བསྐྱེན་གནས་ལ་གཉིས་སུ་མ་བྱེ་བ་ནི་ཡུན་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །(བརྩུ་བ་ལས་ཟ་
 མ་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགེ་སྤྱོད་པ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་
 པའི་རྣམས་འདྲ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་མའི་ཕྱི་བའི་ཚོས་བརྒྱད་དགེ་སྤྱོད་ལ་མ་
 བཅས་ཤིང་། དགེ་སྤྱོད་མས་དགེ་ཚུལ་(ལ་མའི་བརྩུ་པོ་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ཏུ་ཡང་ལོ་གཉིས་སུ་སྐྱེས་
 པ་ལ་རིག་པ་དང་སྐྱེས་པ་དང་(དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་ཏུ་)ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། གཅིག་
 པུར་ལམ་ཏུ་འགོ་བ་དང་། རྒྱལ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱུན་བྱེད་པ་དང་། རླེ་མོའི་ཉེས་པ་འཆབ་
 པ་སྟེ་ཚོས་དུག་དང་། གསེར་ལ་རིག་པ་དང་། མདོ་མས་གྱི་སྤྱ་འདྲིག་པ་དང་། ཕྱིན་ལེན་
 མ་བྱས་པ་བ་དང་། གསོག་འཛོག་བྱས་པ་བ་དང་། ཅ་གཙོད་པ་དང་། ས་རྒྱོ་བ་
 རྟེ། ཉེ་བའི་ཚོས་དུག་སྟེ་བརྩུ་གཉིས་སྤངས་ནས། དགེ་སྤྱོད་མ་བྱེད་པར་བཤད་པས་སྤང་
 བྱ་ལ་མང་ཉུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤང་བྱ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་སྡོམ་
 པའི་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། (དེའི་སྤྱོད་བ་བརྩུ་ནི་དགེ་ཚུལ་མ་མའི་སྡོམ་པ་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་)མཚན་(ལན་གཉིས་སུ་)གྱུར་པ་ལས་ནི་མིང་འཕྱོ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བསྐྱེན་
 མཚན་གྱུར་ན་དགེ་བསྐྱེན་མ་དང་། དགེ་བསྐྱེན་མ་མཚན་གྱུར་ན་དགེ་བསྐྱེན་དང་། དགེ་
 ཚུལ་མཚན་གྱུར་ན་དགེ་ཚུལ་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་མ་དང་དགེ་སྤྱོད་མ་མཚན་གྱུར་ན་དགེ་
 ཚུལ་དང་། དགེ་སྤྱོད་མཚན་གྱུར་ན་དགེ་སྤྱོད་མ་དང་། དགེ་སྤྱོད་མ་མཚན་གྱུར་ན་དགེ་

སྤོང་རྩ་འགྱུར་བ་ཙམ་ལས་སྤོང་པ་སྤར་ཡོད་(གཏོང་རྒྱ་ལ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་།)གཏོང་བ་དང་
 (གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གང་གིས་ཀྱང་།)སྤར་མེད་འཛབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩས་
 ལ་བྱང་པར་ཡོད་ན་མཚན་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་རྩ་འགྱུར་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡང་དགེ་བསྟན་ལ་སོགས་པའི་སྤོང་པ་དེ་དག་ཐ་དྲུང་པ་ཡིན་གྱི་སྤོང་པ་སྤོང་པ་གནས་
 གྱུར་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའམ་གཅིག་རྩ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྤོང་གི་སྤོང་པ་ལྟལ་བས་དགེ་
 རྒྱལ་ལ་སོགས་པའང་གཏོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་རྒྱལ་སྤོང་པ་མའི་གཏོང་རྒྱར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །(དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེར་འདྲུས་པས་དགེ་སྤོང་གི་སྤོང་པ་བཏང་
 བས་གསུམ་ཆར་གཏང་བར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་འདོད་དེ་ན་སྤོང་ཙམ་རྩ་འགྱུར་བར་བཤད་པས་སོ། །གལ་
 ཏེ་དགེ་སྤོང་གི་རྒྱ་ལྡང་བྱུང་བས་སྤོང་པ་གཉིས་ལ་མི་གཞོད་པར་ཐལ། དེ་དག་རྩས་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
 བ། རྒྱུན་མེད་དེ་ཐག་མེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་སྤང་བྱའི་རྩས་རྩ་ལ་ལྟལ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་
 རོ། །འོན་ཀྱང་རིག་བྱེད་མངོན་གྱུར་ནི་རྩས་གཅིག་སྟེ་དགེ་སྤོང་རྩ་འཛིན་པའི་བསམ་པས་སྤོང་ཞིང་དེར་
 བརྟེན་པས་སོ། །སྤོང་སེམས་ལ་འདོད་པ་ལྟར་ན་འང་རྩས་མཚུངས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལ་པོན་ཐ་དང་
 པས་སོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །ཐ་དང་ཀྱང་སྤོང་པ་ཕྱི་མ་སྤངས་པས་སྤོང་པ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལན་
 རྒྱུན་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་དགེ་སྤོང་གི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྤོང་པ་གསུམ་ག་ཡོད་ན་ཐ་དང་པ་གསུམ་འགལ་
 ལ་ཞེ་ན་དེ་དྲག་ཐ་དྲུང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་དགེ་སྤོང་ལ་
 རྒྱུག་གཅོད་སྤོང་བ་ནས་ཆང་འབྲུང་བ་སྤོང་བའི་བར་ལྟ་ནི་གསུམ་གསུམ་དང་། ལྷ་གར་
 ལ་སོགས་པ་སྤོང་བ་གཉིས་གཉིས་དང་། སྤོང་བ་གཞན་དག་ནི་རེ་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་
 ཀྱང་(བསྐྱབ་པའི་གཞི་མང་པོ་ལེན་པར་འདོད་པའི་སེམས་པ་ལས་སྤོང་པས་རྒྱགས་པ་དང་བག་མེད་པའི་
 གནས་ཆེས་མང་པོ་ལས་རྒྱུག་ལ་གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་)གཞི་དང་བསམ་པའི་བྱང་པར་གྱིས་
 དགེ་སྤོང་གི་རྒྱག་གཅོད་སྤོང་བ་ཆེ་ལ། དགེ་རྒྱལ་གྱི་འབྲིང་། དགེ་བསྟན་གྱི་རྒྱུང་ངོ་ཞེས་
 བྱ་བར་འདོད་དོ། །འོ་ན་དགེ་སྤོང་དེ་ཉིད་དགེ་རྒྱལ་དང་དགེ་བསྟན་རྩ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། དེ་ལྟར་ནི་ཡིན་མོད་གྱི་དགེ་སྤོང་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་བཙམ་

ས་དག་སྤྱོད་ཡིན་ཡང་དག་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་ས་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཕྱི་པའི་ལྷགས་
 སོ། །དོན་ལ་གནས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་སྤྱོད་པའི་སེམས་པ་གཅིག་ཡིན་གྱི་ཐ་དང་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། ཚོགས་སྡེ་མ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སྟེ་བ་དང་། བ་སྤྱད་པ་དག་ནི་སེམས་
 པའི་བྱད་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛོལ་བ་དང་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་
 དག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པའི་ཁོངས་སུ་དག་བསྟེན་འདུ་བ་དང་། དག་སྤྱོད་གི་ཁོངས་སུ་འོག་
 མ་གཉིས་ཀའང་འདུ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་གསུམ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་
 དག་བསྟེན་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆེད་དུ་(སྤྱབས་འགྲོ་དང་ཐར་པ་འདོད་པ་སྟོན་དུ་སྤོང་བས།)སྟོག་
 གཅོད་དང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་། འདོད་ལོག་དང་། རྩན་དང་། ཆང་འཕྱང་བ་ཞེས་
 བྱ་བའི་སྤྱད་བྱ་ལྟ་སྤྱོད་བ་མཐོན་པ་ལས་དག་བསྟེན་དྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉིད་དང་ཆེད་
 དུ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟེན་གནས་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྤྱར་ཏེ། སྟོག་གཅོད་དང་། མ་བྱིན་ལེན་
 དང་། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་། རྩན་དང་། ཆང་འཕྱང་བ་དང་། སྟོན་དང་མེ་རྟོག་སྤེང་
 དང་བྱག་པ་དང་གར་དང་སྤྱ་དང་རོལ་མོ་དང་(ཉི་འདི་དག་སྟོན་པས་གཅིག་བྲི་སྟན་མ་ཐོན་
 བོ་དང་། བྲི་སྟན་ཆེན་པོ་སྟེ། (འདི་གཉིས་གཅིག་དུ་བརྟུས་པ།)རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ཏེ་སྤྱང་
 བྱ་བརྟུན་སྤྱོད་བ་མཐོན་པ་ལས་བསྟེན་གནས་དྲུང་། དེ་དག་ལས་གར་དང་སྤྱ་དང་རོལ་
 མོ་ལ་རེག་པ་གཅིག་དང་། སྟོན་དང་མེ་རྟོག་སྤེང་དང་བྱག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་བྱེ་ལ།
 གསེར་དདུལ་ལེན་པ་བསྟེན་པའི་སྤྱང་བྱ་བརྟུན་སྤྱོད་བ་མཐོན་པ་ལས་ནི་དག་ཚུལ་དྲུང་(སྟེ་
 མ་ལ་གར་སོགས་སྤེང་སོགས་གཅིག་དུ་བཞག་པ་ནི་བསྐབ་བྱ་མང་རྫོགས་པས་བྲིས་པ་རྣམས་སྤྱིད་ལྷག་པ་
 སྤྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱ་བར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་དུ་བྱས་སོ། །བསྐབ་པ་ལས་རབ་བྱུང་གར་སོགས་བྱེད་པ་
 དང་གསོག་འཛོག་གིས་འཚོ་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བས་ཉེས་པ་གཉིས་དང་གསེར་དདུལ་སྤྱོད་བ་བརྟན་ཏེ་ཞེས་སོ། །
 བམ་པ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་བརྟུ་གསུམ་དང་། སྤྱང་ལྱང་སུམ་ཅུ་དང་། ལྱང་བྱེད་(འབལ་
 ཞིག་པ།)དག་བརྟུ་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཞི་དང་། བསྐབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་བརྟུ་
 དང་བརྟུ་གཉིས་ཏེ་ཉིས་བརྟུ་ལྟ་བུ་ཆ་གསུམ་པོ་ཐུམས་ཅད་(དམ་ལུས་དག་གི་ལས་བརྟན་པོ་

ཐམས་ཅད། སློང་བ་མཉོས་པ་ལས་དགེ་སློང་དུ་འགྱུར་རོ། །

མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་མི་མཉམ་པར་འཇུག་པས་
 ཚུལ་བྱིས་སྒྲངས་པ་ན་ལས་མི་མཉམ་པ་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་འཇོག་ཅིང་འདྲོར་
 བས་སམ། ཡང་ན་མདོ་ལས། ལུས་ལ་ཡོངས་སུ་གདུང་མེད་པས། ཚུལ་བྱིས་ཡང་དག་
 སྒྲང་བ་བདེ། གཉིད་ལོག་པ་ཡང་བདེ་བ་སྟེ། ཁད་པ་ན་ཡང་བདེ་བར་འགྱུར། ཞེས་
 འབྲུང་བས་འགྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་སེམས་ལ་གདུང་བ་མེད་པས་བསིལ་བ་སྟོབ་པའི་
 ཕྱིར་ཚུལ་བྱིས་དྲུང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་སྦྱད་དྲུང་། བྱ་བའི་
 རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལས་(ཡིན་ཏེ་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་དག་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་)དྲུང་ལུས་དག་
 གི་ཉེས་སྦྱོད་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། ཇི་བཞིན་དུ་ཙ་བ་དང་རྒྱན་དང་བྱག་པ་
 དང་སྟོས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ཡང་སོ་སོ་ཐར་བའི་སྟོམ་པ་སྟོབ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དྲུང་པོའི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་དྲུང་སྟོམ་པ་(གཞི་
 མཐུན་པ་)དང་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་(དངོས་)ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྟོག་པ་ལས་(དང་པོར་)ཐར་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དག་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་འབྲུང་བའི་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། སྐད་ཅིག་
 མ་གཉིས་པ་པན་ཆད་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་དོན་ནི་བྲ་ཏི་མོག་ཞེས་བྱ་བ་དང་པོར་ཐར་པ་ཡིན་ན་ཐར་བེན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཡིན་གྱི་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །(འདི་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་
 པའི་ཚུལ་བྱིས་ཏེ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབ་པས་སོ། །)ཡང་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་
 པ་དྲུང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ནི་བརྒྱད་དེ་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལ་སོ་ཐར་
 མེད་དམ་ཡོད་ཅེན། དེ་དག་ལ་ཡང་མི་དགེ་བ་སྟོམ་པ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ནི་མེད་དེ།
 དེ་དག་ནི་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པའི་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་པས་
 སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གཏན་དུ་སྟོག་པ་ལས་སོ་སོ་ཐར་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

【ཙ་པ།】

བསམ་གཏན་སྒྲིམ་དང་དེ་ལྟར་པ། །ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་
དང་། །ཁ་མ་གཉིས་ནི་སེམས་རྒྱུས་འབྲུང་། །བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲིམ་དེ་གཉིས། །མི་
ལྷོགས་མེད་ལ་སྤྱོད་ཞེས་བྲ། །ཤེས་བཞིན་དང་ནི་དྲན་དག་གཉིས། །ཡིད་དང་དབང་
པོའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན། །

གསུམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལས་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་དྲུང་ནི་བསམ་གཏན་ཉེར་བསྐྱོགས་
(ཡར་བཅད་དང་དངོས་གཞི)དང་བཅས་པ་དེ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ལ། (ཉེར་བསྐྱོགས་
ལའང་ཉེན་ཏུ་བརྒྱུད་དོ། །)ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ནི་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་(སྤྱོད་མི་སྤྱོད།)
རྣམས་དྲུང་ལྷན་ནོ། །སྒྲིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་གྲུ་མ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་
གྱི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུས་སུ་འབྲུང་བ་སྤེམ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཡོད་ལ་མ་
བཞག་པ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །(ཁོ་ཐར་ནི་གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་རྒྱུས་སུ་བྱེད་པས་མིན་
ནོ། །)ཡང་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་དག་
ཏུ་སྒྲིམ་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་ནི་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་
བྱེད། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དམ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྐྱོགས་མི་སྐྱོགས་པ་མེད་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིསས་དང་དེ་ཀྱན་ནས་སྤྱོད་
པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ།
སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་སྐྱོགས་པ་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་
པའི་ཟག་བཅས་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལོ། །སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ་བསམ་གཏན་
གྱི་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་

པའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ཕྱོགས་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་
བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་པའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་མི་ཕྱོགས་པ་
མེད་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་བློ་མེད་ཀྱི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐུ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་བློ་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་སྟོང་བའི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐུ་བཞིའང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ངག་གི་སྟོན་པ་
ལེགས་པ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྟོན་པ་ལེགས། །ཞེས་པ་
དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་སྟོན་པས་བསྟུམས་
ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུས་ངག་གི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྟོན་
པ་དེ་དག་ཀྱང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་བ་དང་དེའི་གཉེན་
པོ་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་དྲུང་། སྟོང་བའི་སེམས་པ་མ་བརྟེན་པའི་དྲུན་པ་དྲག་གཉིས་ཀ་
ནི་ཡིད་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུང་དེ་གཉིས་ཀ་དབྱེད་པོའི་སྟོན་པ་འང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་
ཀྱི་ཉེས་སྦྱོང་ཀྱང་སྟོང་ལ་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་སྦྱོང་པ་དག་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོན་པ་སྟོན་མིན་བར་མ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་བཤད་པ།

【ཙ་པ།】

ཕྱ་མོར་ཐར་གནས་ཅི་ཡིད་དུ། །མ་བཅང་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི། །རྣམ་རིག་
མིན་ལྟན་ཤད་ཅིག་མ། །དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་། །སྟོན་མིན་གནས་པའང་
དེ་དང་འདྲ། །བསམ་གཏན་སྟོན་དང་ལྟན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདས་དང་མ་འོངས་
དང་། །འབགས་ཅི་དང་པོ་འདས་དང་མིན། །མཉམ་གཞག་འབགས་ལས་གནས་དེ་
གཉིས། །ད་ལྟར་དང་ལྟན་བར་གནས་ལ། །ཡོད་ན་དང་མེད་པ་གྱི་དང་། །ཕྱིན་ཆད་
དུས་ཅི་གཉིས་དང་རོ། །སྟོན་མིན་གནས་པ་དགེ་བ་དང་། །སྟོན་ལ་གནས་པ་མི་དགེ་
བའི། །རྣམ་རིག་མིན་ལྟན་ཅི་ཡིད་དུ། །རབ་དང་ཉོན་མོངས་བྱགས་ལྟན་པར། །རྣམ་

རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ཟུག། མ་བཟང་བར་བྱ་སྟེ་ཅིག་
མ། བྱིན་ཆད་འདས་ལྡན་མ་འོངས་མེད། །འཁྲིལ་པ་དང་ནི་མ་འཁྲིལ་པ། །འདས་
པ་དག་དང་ལྡན་པ་འདྲ་མེད། །སྒྲིམ་པ་མིན་དང་ཉེས་སྦྱད་དང་། །འཆལ་པའི་ཆལ་
ཁྲིམས་ལས་དེའི་ལས། །འར་མ་དོར་གནས་སེམས་ཞན་པས། བྱེད་ན་རྒྱུ་རིག་ཉིད་
དང་ལྡན། རྒྱུ་རིག་བཟང་དང་མ་སྦྱེས་པའི། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྒྱུ་རིག་
མིན། །

དེ་དག་གིས་ལྡན་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལ་གནུས་པའི་གང་ཟག་ནི་རྒྱ་
སྟོང་དུ་འོག་ནས་འཆད་པའི་གཏོང་རྒྱ་དག་གིས་མ་བཟང་གི་བར་དེ་སྟོང་དུ་རྟག་ཏུ་དུ་
ལྟར་གྱི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པར་དང་ལྡན་ལ། སྟོན་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དུང་པོ་
སྟོན་ཆད་(ནི་དེར་མ་ཟད།)འདུས་པ་དུང་ཡང་ལྡན་ཏེ། (དེ་ལྟ་མིན་ན་སྟོན་པ་སྟེ་མ་རྒྱུས་བཟང་
བར་ཐལ་ཏེ་ཐོབ་ནས་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པས་གཏོང་རྒྱས་མཆོམས་
བཅད་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ད་ལྟར་བསོན་དང་ལྡན་པར་
བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རི་སྟོང་དུ་མ་བཟང་གི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་རོ། །སོ་སོ་ཐར་
པའི་སྟོན་པའི་ལྡན་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་སྟོན་མིན་ལ་གནུས་པ་འདྲ་དེ་དུང་འདྲ་(བས་འདྲན་
པ་བསྒྱུར།)བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་པ་དུང་ལྡན་པ་ནི་རི་སྟོང་མ་བཟང་གི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་འདུས་
པ་དུང་མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཏོང་རྒྱས་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་ཐོབ་
པ་དག་དུང་ཡང་ལྡན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ཡང་
ཆོ་གཞན་དང་འདྲིར་བཟང་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་པ་འདས་པ་ཐོབ་ལ། འོན་ཀྱང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
གིས་བསམ་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་
དུང་པོ་རྟག་བསམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཆོ་ནི་འདུས་པ་དུང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། ཟག་
མེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་མ་བསྐྱེད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་འདས་པ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །(གལ་ཏེ་འབས་བྱ་

ཐོབ་པ་དང་དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་རྩས་ནའང་འདི་མཚུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེན་དབྱིག་བཤེས་ན་རེ་དེ་ལ་ཟག་
མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་དེ་ནི་མི་བརྗོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ལ། རྒྱུ་བྱེད་འདྲ་བའི་དོན་ཟག་བཅས་ཀྱི་
སྒྲིམ་པ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆོའང་ཡོད་ལ། ཟག་མེད་ཡིན་ན་དེ་བཏང་ནས་རི་ལྟར་ཡོད། དེས་ན་
སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད་པས། དེ་དག་གི་དང་པོའང་འདས་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་
བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་བཞིན་རྩ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་འདས་
མ་འོངས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བའི་དབང་རྩ་བྱས་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་
གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞུག་པ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་སྟེ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་
པའི་ཆོ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དུ་ལྟར་
བ་དྲང་ལྟན་གྱི་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ད་ལྟར་བ་ནི་(མཉམ་
གཞག་གི་)མེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་མཉམ་པར་
མ་བཞག་པའི་ཆོའང་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །

སྒྲིམ་པའང་མ་ཡིན་སྒྲིམ་མིན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བར་མ་ལ་གནས་པ་ལ་གལ་ཏེ་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་མ་དྲང་པོ་ལ་གནས་པའི་བར་ད་ལྟར་གྱི་དྲང་ལྟན་ལ་
སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་རྩས་གཉིས་ཀྱི་དྲང་ལྟན་ནོ། །དེ་
ཡང་མ་བཏང་གི་བར་དུའོ། །འོ་ན་སྒྲིམ་མིན་དང་ལྡན་པ་(བར་མའི་)དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་
ཡིན་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་པའང་(བར་མའི་)མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་
ལྡན་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ། (རྩས་རི་སྤྱང་རྩ་ཡོད་ཅེན།)སྒྲིམ་མིན་ལ་གནས་པ་ཤན་པ་
ལ་སོགས་པའང་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དྲང་ལྟན་ཏེ། རི་སྤྱང་རྩ་རྩ་བ་རྩ་དྲང་
བའི་ཤུགས་དང་ལྡན་པས་མཚན་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་བར་དེ་སྤྱང་
རྩ་བར་མ་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་རྩ་སོ་སོ་ཐར་པའི་
སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་པའང་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྡན་ཏེ། རི་སྤྱང་རྩ་
ཉོན་མོངས་པའི་ཤུགས་དང་ལྡན་པས་སྟོག་ཆགས་གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་དང་རྟེག་པ་
དང་འཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་བར་དེ་སྤྱང་རྩ་བར་མ་མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་

པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

ད་ནི་རིག་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་ཏེ། ལྷས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་
 སྟོན་པ་དང་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བར་མ་ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་རིག་བྱེད་
 དངོས་སུ་བྱེད་པ་དུག་ལ་དུ་ལྟར་བ་དང་ལྷན་ལ་གཏོང་བའི་རྒྱ་དག་གིས་མ་བརྟུང་གི་བར་
 དུ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་ནི་འདུས་པ་དང་ཡང་ལྷན་ནོ། །མ་འོངས་པ་(འི་རིག་བྱེད་)
 དང་ནི་ལྷན་པ་མེད་དེ། རིག་བྱེད་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པའི་(ཕྱིར་དང་)བེམས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་རུས་པ་མེད་དོ། །དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་བསྐྱབས་པའི་རིག་བྱེད་
 དྲང་མ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རིག་བྱེད་དང་ནི་མ་འོངས་པ་མི་ལྷན་པར་མ་
 ཟད་འདུས་པ་དུག་དྲང་ལྷན་པ་འུང་མེད་དེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྟོབས་
 རྒྱུ་བས་(དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི)ཐོབ་པའང་སྟོབས་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་(ཆོས་དེ་འགགས་ནས་དེའི)
 ཐོབ་པ་སྐྱེ་ཕྱིར་འདྲེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞར་ལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི་
 ལྷས་དག་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་མིན་པ་དྲང་། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་ཅིང་འབྲས་
 སུ་ཡིད་དུ་མི་འོངས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་སྤྱད་དྲང་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་
 པས་འཆལ་བའི་ཚུལ་གྲིམས་དང་། ལྷས་དག་གི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་དང་། དངོས་
 ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ལས་དྲིའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་འདྲིར་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་ལ་རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྷན་པའང་ཡོད་ཅེས་པ་ཟུ་བཞི་སྟེ། སྟོན་པ་སྟོན་མིན་གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་པའི་བར་མ་དྲོར་(བར་མ་དགེ་མི་དགེ་གང་ཅུང་ལ།)གཞུས་པ་ཞིག་ཀྱན་སྟོང་དགེ་མི་
 དགའི་སེམས་ཞུན་པ་སྟེ་དག་པོ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་མི་དགའི་ལྷས་དག་གི་རིག་
 བྱེད་དག་བྱེད་ན་ནི་(སེམས་ཞུན་པས་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྟོང་མི་རུས་པས།)རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཉིད་
 དྲང་ལྷན་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ནི་མི་ལྷན་ནོ་འདྲིར་དགེ་མི་དགའི་སེམས་ཞུན་པ་
 ཞེས་སྟོས་པ་ནི་སེམས་དག་པོས་བྱེད་ན་ནི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་
 ནོ་ཞེས་པ་དང་། དགེ་མི་དགའི་སེམས་ཞུན་པས་ཀྱང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྐྱེད་མི་རུས་
 ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱེད་ན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲིར་

ཡང་སྒྱིར་བཏང་བ་སྟེ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན་ནི་རྣམས་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་བརྟན་དང་། རྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ནི་སེམས་ཞན་པ་
 དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱེད་ཀྱང་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྟན་ནོ། །ཆོ་འདིའི་རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་བཏང་བ་དྲུག་ཕྱི་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་སྒྲིམ་པའི་འཕགས་པའི་གྲང་བྱག་(རུར་རུར་
 བོ་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུགས་མེད་ུ་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་རིག་བྱེད་ཉམས་པ་)དག་ནི་(ཟག་མེད་ཀྱི་)རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མིན་པ་ཁོ་ན་དང་ལྟན་ཏེ། རིག་བྱེད་ནི་འགགས་ཤིང་མ་སྒྲིམ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་
 རྩོམ་པའི་ཐོབ་པ་དང་ངེས་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(འདིར་སོ་སོའི་སྒྲིབ་དཔེར་མ་བརྒྱུད་པ་ནི་དེ་
 བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཆོ་བརྒྱུས་ནས་རིག་བྱེད་མ་སྒྲིམ་པ་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྒྱིར་བྱིས་པ་ལ་མ་ངེས་ལ་འཕགས་
 པ་ལ་ངེས་པས་སོ། །ཡང་ན་འདོད་པ་ལ་བསམ་ནས་སྒྲིམ་ལ། ཡང་ན་འཕགས་པ་ནི་དཔེར་བརྒྱུད་པ་ཡིན་
 ལ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་ཅེས་རྒྱལ་སྤྱུལ་གསུང་རོ། །གལ་ཏེ་བྱིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉར་
 བཞུགས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དག་ཤིན་འདོད་པར་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མ་རྒྱའི་ཞལ་ནས་བྱས་པས་དངོས་གཞི་
 མ་ཐོབ་པའི་ཉར་བཞུགས་ནི་ཤི་བས་གཏོང་བར་མཆོད་ཉིད་འདྲ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ལས་ལྷན་དང་ལྟན་ལ་
 ལྷན་ཀྱི་ལས་དང་མི་ལྟན་པ་ནི་སྟོང་འི་ནང་ན་འདུག་པའི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཞེས་བཤད་པས་
 སོ་ཞེས་གསུང་ལ། འོན་ཀྱང་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་རྣམས་ལ་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པའི་བསོད་ནམས་སྒྲིབ་
 འགའ་ཞིག་ལ་འདི་སྟོང་པའི་རྟེན་སོ། །འདི་ཡང་ས་འཕྲོས་པ་དག་གི་དབང་ུ་མཛོད་པ་ཡིན་
 ཀྱིས་མ་འཕྲོས་པ་ནི་སོ་སོའི་སྒྲིབ་པས་མ་གཏན་གྱི་རྩོམ་པ་ཐོབ་པ་ཤི་འཕྲོས་པ་ལའང་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནི་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་ད་ལྟར་གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཕགས་པ་ལའང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལ་འདས་པ་དང་མ་འདས་
 པའི་ཐོབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསམ་གཏན་ལའང་མཚུངས་སོ། །གཉིས་ཀ་དང་ལྟན་
 པ་ནི་རྩོམ་པ་དང་རྩོམ་མིན་དང་(བར་མ་དང་)ལྟན་པ་(སེམས་དྲག་པོས་དགེ་མི་དགེའི།)རིག་བྱེད་
 (བྱེད་བཞིན་པ།)དང་བཅས་པ་ལོ། །གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྟན་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སོའི་སྒྲིབ་
 (དང་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་ཤི་ནས་རིག་བྱེད་མ་བྱུང་བ)ལོ། །དེ་བཞིན་ུ་རྩོམ་པ་དང་ལྟན་
 ལ་བར་མ་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པའང་ཤེས་པར་བྱལོ། །

སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་འཕྲོ་ཚུལ་བཤད་པ།

【ཆ་བ།】

བསམ་གཏན་ལས་སྒྲིབ་བསམ་གཏན་གྱི། །ས་ཉིད་གྱིས་འཕྲོ་བ་ཟག་མེད་
ནི། །འཕགས་དེས་མོ་མོར་བར་ཅེས་པ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་བྱེད་མོགས་གྱིས། །ཁི་
མྱེད་འཛོ་དང་ཉིན་ཞག་ལ། །སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་ཆུང་བར་བ། །ཉིན་ཞག་པ་ཡི་སྒྲིབ་མིན་
མེད། །དེ་དེ་ལྟར་མོད་ཅེས་བྲག །

འཕྲོ་པ་འཛོ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལས་སྒྲིབ་པ་འཛོ་སྒྲིབ་པ་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་
བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་དང་། ཉེར་བསྒྲགས་གྱི་ས་སྒྲིབ་སེམས་གང་ཡང་རུང་བ་ཐོབ་པ་
ཉིད་གྱིས་འཕྲོ་བ་སྒྲིབ་དེ་དག་དང་རྣམ་མཉམ་རྒྱ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིབ་
པ་ནི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་ས་རྣམ་གྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དེས་འཕྲོ་པ་ཡིན་
(བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་འཕྲོ་པ་འདྲ་། ཉེར་བསྒྲགས་གྱིས་བསམ་པ་ནི་འོག་སར་སྒྱུར་བ་དང་། བོད་ནས་
འོག་ཏུ་སྒྱེ་བས་འཕྲོ་བ་། །དངོས་གཞིས་བསམ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སམ། སྒྱེ་བས་ཉེ་བཤད་
མ་ཐག་ལྟར་རོ། །ཟག་མེད་འཕྲོ་པ་ཡང་། མི་ཚུགས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྒྱུར་བས་དང་། རྣམ་གྲོལ་དགུ་
པ་ལ་དངོས་གཞིས་བསམ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཉེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཡིན་ན་མ་འོངས་
པ་ཁོ་ན་དང་། འདས་པས་ད་ལྟར་བཤད་འཕྲོ་བ་། །ཕྱིར་མི་འོང་ཆགས་བྲལ་སྒྲིབ་འགྲོས་སྒྱུར་བ་ཁོ་ནས་
འཕྲོ་བ་། །འོ། །སོ་སོ་བར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི་གཞན་གྱི་(མཁན་སྒྲིབ།)གསལ་བ་དང་
བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སོགས་གྱིས་བསམ་པ་རང་གི་རིག་བྱེད་གྱིས་
ཀྱང་འཕྲོ་བ་། །དེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་ནི་རང་གི་སེམས་པ་དང་ལྷས་དག་གི་རིག་བྱེད་
གཟུང་རོ། །དེ་ཡང་དག་སྒྲིབ་པ་མ་དང་དག་སྒྲིབ་མའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ནི་དག་འདུན་ལས་
འཕྲོ་ལ། དག་བསྒྲིབ་པ་མ་དང་། དག་ཚུལ་པ་མ་དང་། བསྒྲིབ་གནས་པ་རྣམས་ནི་གང་

ཟག་ལས་སོ། །

ཕྱི་བྲག་རྩ་སྐྱ་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནམས་ན་རེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚུལ་
 བཅུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་སོགས་པའི་སྐྱ་མཛད་དེ། སངས་རྒྱུས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ནི་རང་
 བྱང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའོ། །ཀྱུན་གཤམ་ཀོའུ་ཁེུ་དང་། ཉ་ཐུལ་དང་། བཟང་པོ་
 དང་། རྒྱངས་པ་དང་། མིང་ཆེན་ཏེ་ལཱ་སྟེ་ནམས་ནི་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་བདེན་པ་
 མཛོང་བས་སོ། །སྒྲགས་པ་དང་ལག་བཟང་དང་བ་ལང་བདག་དང་དྲི་མེད་དང་གང་
 པོ་སྟེ་ཉེ་བའི་ལཱ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་དགེ་སློང་ཚུར་ཤོག་ཞེས་བརྗོད་བས་སོ། །འོད་
 ལྷངས་ཆེན་པོ་ནི་སྟོན་པར་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ། །དྲི་བས་མཉེས་པས་ནི་ལེགས་
 སྦྱིན་(ལེགས་ཕྱིན་གཅིག་རྩ་གཅིས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན། ཐར་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡིན། དད་
 པ་ལགས་སོ། །ཞེས་ལན་བཏབ་ཞེས་པ་ཆ་ཆེན་གསུང་ངོ་། །འོ། །སྦྱི་དགའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་པ་
 ནི་མྱི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཁས་བླངས་པས་ཏེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་ལས་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་ཁྱེད་ཕྱིད་ཅིང་དགེ་སློང་ལས་གདམས་ངག་མཛོད་པར་བྱ་བ་
 དང་དབྱར་དགེ་སློང་མེད་པའི་གནས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། དགག་དབྱེད་ཆོ་གཉིས་ཀའི་
 དགེ་འདུན་ལ་གནས་གསུམ་གྱིས་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་དང་། དགེ་སློང་གི་ལྷང་བ་སྤྱིང་བར་
 མི་བྱ་བ་དང་། དགེ་སློང་ལ་ལྷང་བ་བྱུང་བ་ལ་ཁོ་བར་མི་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་མའི་ཆོས་ཏེ་མྱི་
 ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷང་བ་བྱུང་བ་ཁྱེད་རྩ་མཉེས་པར་བྱ་བ་སྦྱད་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་
 པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་དགེ་སློང་མས་ཀྱང་དགེ་སློང་གསར་སུ་ལའང་ཐུག་བྱ་བ་
 རྣམས་སོ། །རྒྱལ་རིགས་ཆོས་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བ་བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་འདུག་པ་ལས་
 ནེ་ཙོ་བཞིན་སངས་རྒྱུས་བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱི་རྩུང་རྩུང་རབ་རྩུང་བར་གསོལ་བའི་འཕྲིན་
 གྱིས་སོ། །ཡང་ན་ས་གའི་རྒྱང་མ་ཆོས་སྦྱིན་མ་ལྷན་ལའི་མདོག་ལས་འཕྲིན་གྱིས་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགེ་སློང་བཞི་དང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷས་ནི་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་མི་
 རྣམས་ཏེ། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུ་བྱེད་དག་གསོལ་བ་བརྗོད་པ་པོ་ལ་འདོད་དེ་གསོལ་
 བ་དང་ལས་བརྗོད་མཁན་ནོ། །ཡུལ་དབུས་སུ་ནི་གསོལ་བ་བརྗོད་པ་གཏོགས་པ་བརྩའི་

ཆོགས་ཀྱིས་སྟོ། །དབུས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་དཔག་ཆད་བྱག་ཅུའི་ནང་དང་
 བྱི་རོལ་ཏེ་ལུང་གོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལས། རྩོམ་ཆེའི་གདན་ནས་ཤར་ན་ལི་ཁར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་
 བྱགས་དང་། རྩོམ་ཆུང་ལྷང་འདམ་བྱ་དང་འདམ་བྱའི་ཆུ་རྒྱུན་ཅན་དང་། ལུབ་ན་བམ་བེ་
 རྒྱན་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་པའི་གྲོང་ཀ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཀ་བ་དང་། བྱང་ན་ལུ་ཤི་རའི་རི་རྩེ་དེ་
 དག་པན་ཆད་ནི་མཐའ་འཁོབ་དང་ཚུན་ཆད་ནི་དབུས་སུ་བཤད་དོ། །སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་
 ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ནི་ཕྱེ་བཟང་བྱག་ཅུ་པོ་རྣམས་བསྟེན་པར་རྫོགས་སོ། །དེ་དག་གི་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱི་མ་པ་ནི་གདོན་མི་བཟང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ལྟོས་
 པར་མ་ངེས་པས་དེ་ལ་ངེས་པར་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བེད་རོ། །ཕྱེ་ལུ་པོ་དང་གྲགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་ཐོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་སྟེ་བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མེད་པར་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱི་མ་པ་འཛོལ་བོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

དུས་རི་སྲིད་དུ་གླང་བར་བྱ་ཞེན། དུས་ཀྱི་མཐའ་ནི་སྟོག་གི་མཐའ་དང་ཉིན་ཞག་གི་
 མཐའ་གཉིས་ལས་དག་བསྟེན་པ་སོགས་པ་བདུན་ནི་སྟོག་གི་མཐའ་རི་སྲིད་འཛོལ་བ་མ་ཤིང་
 བར་དུ་དྲུང་། བསྟེན་གནས་པས་ནི་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་སྟོན་པ་ཡང་
 དུག་པར་གླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རི་སྲིད་འཛོལ་ལོག་དུ་ནི་ཡང་དག་པར་གླངས་
 པ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་སྐལ་བ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཀྱང་ཆོ་ཕྱི་མ་དེར་སྦྱར་བ་མ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དྲན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་མི་སྦྱེ་བར་རིགས་ན། ཉིན་ཞག་གི་ལོག་དུ་བསྟེན་
 གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་མི་སྦྱེ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། མདོ་ལས་ཉིན་ཞག་གཅིག་པ་
 ཁོ་ནར་བསྟན་པས་ཉིན་ཞག་གི་ལོག་དུ་སྦྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་
 རེ་ཞིག་སྟོན་པས་ཉིན་ཞག་གི་ལོག་དུ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་མི་སྦྱེ་བར་གཟིགས་ནས་
 ཉིན་ཞག་པའི་བསྟེན་གནས་བསྟན་ནམ། འོན་ཏེ་དབང་པོ་གདུལ་དཀའ་བ་ཞག་མང་པོ་
 རྒྱང་མི་རུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེན། སྟོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ན་རེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་བརྟག་པར་མི་རུས་ཏེ། འདུལ་བའི་དོན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་
 པ་རྟོག་གས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་རུས་ཏེ། གང་སྟོན་པ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོགས་ཀྱི་

ནང་དུ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་འཛོལ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ལས་གསོལ་
བ་ཅམ་གྱིས་འཛོལ་བ་འདི་ལའང་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་བཅའ་བར་
མི་བྱའོ། །དབང་པོ་གདུལ་དཀའ་བ་ལ་སྟོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆེས་གདུལ་དཀའ་བ་ལ་
ཡུང་ཅམ་དང་ཉིན་མོ་ཅམ་དང་མཚན་མོ་ཅམ་པའང་སྟོན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
དང་། གཞན་ཡང་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་གདུལ་དཀའ་བར་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ནི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་ཟད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ངི་སྲིད་
འཆོ་བ་ལྟར་ཉིན་ཞག་གི་འོག་དུ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ལའང་རིགས་པ་དང་འགལ་
བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཉིན་ཞག་པའི་སྟོམ་པ་མིན་པ་ནི་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། བདག་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་སྟོམ་མིན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་དེ་ལྟར་ནོད་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གྲག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོམ་མིན་ནི་ངི་སྲིད་འཆོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་
བྲག་དུ་སྟེ་བ་འདོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ལེན་པ་མེད་པས་མེད་པར་འགྱུར་ན་ནི་ངི་སྲིད་འཆོ་
བའི་སྟོམ་མིན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་སྤྲད་པ་ཡིན་པས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་ངི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་སྟོག་གཅོད་པས་འཆོ་བར་བྱའོ་སྟོམ་དུ་སེམས་པ་ཉིད་
ལེན་པར་འདོད་ན་ཉིན་ཞག་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བཞིན་སྟེས་ཀྱི་ཉོགས་པ་བརྗོད་
པ་ལས་ཉིན་ཞག་པའི་སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་མེ་པ་མི་དག་
བའི་སེམས་པ་ལ་སྟོམ་པ་མིན་པར་འདོད་དོ། །

བསྟེན་གནས་དང་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་བཤད་པ།

【ཙ་བ།】

དམའ་བར་འདུག་སྟེས་བསྟེན་པ་ཡིས། མི་བརྒྱན་ནམ་ནི་ནངས་བར་དུ། །བསྟེན་
གནས་ཡན་ལག་ཆང་བར་ནི། །ནངས་བར་གཞན་ལས་ཞོད་བར་བྱ། །ཆུལ་ཁྲིམས་ཡན་
ལག་བག་ཡོད་པའི། །ཡན་ལག་བརྒྱལ་ཁྲུགས་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་

གསུམ་མིམ་བཞིན། རྟེ་མིམ་བྱན་ཉམས་བྱེགས་པར་འབྱུང། གཞན་ལའང་བཞེན་
གནས་ཡོད་ཆོད་ཀྱི། རྒྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། རྟེ་བཞེན་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལུངས་
པས། རྫོམ་པ་བཟུན་པ་དགོ་སྒྲོང་བཞིན། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བཟུམས་ཡིན་ན། རྫོ་
གཅིག་སྒྲོད་སྐབས་རྒྱ་ལྟ། རྟེ་སྒྲོང་པ་ལ་གསུངས་ཞེས་བྱ། རྫོང་ཏུ་ལ་སྐབས་མིད་
ཁི་བཞིན། གང་གིས་གསུམ་ལ་སྒྱབས་འབྱོར། ཁངས་སྒྲུབ་དགོ་འདུན་ལྟེད་པའི་
ཆོས། མི་སྒྲོང་པ་དང་གཉིས་ཀྱང་དང་། རྫོང་ན་འདས་ལ་སྒྱབས་སུ་འབྱོ། ཁོས་གམེས་
ཁིན་ཏུ་སྒྲུབ་ལྟེད་དང་། རྫོམ་མི་ལྟེད་ཆོད་ལྟེད་རྫོ། རྫོམ་པ་རྒྱུ་ཁང་ཁང་སྒྲུབས་
བཞིན། འཛོལ་གྱི་རྒྱུད་ལས་མ་ཡིན་ཞོ། འབྲུབ་ལ་ཐམས་ཅད་འདས་ལྟེད་ན། རྫོན་
ཏུ་ཐལ་པར་འབྱུང་བའི་ལྟེད། འཆས་པའི་ཁན་མ་ཆོ་བ། རྫོས་འབྱུང་ལས་གཞན་
བཟུང་ལྟེད་རྫོ། །

འོ་ན་བཞེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན་མཛོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་
གཞིར་བྱས་ལ། གང་གིས། རི་སྤྱིད་ཏུ། གང་། གང་གི་ཆོ། གང་ལས་མཛོད་པར་བྱ་
ཞེ་ན། དེས་པ་ལྟར་(རི་ལྟར་རུས་པ་བཞིན་ཏུ)ལུས་ཀྱི་སྒྲོད་ལས་མ་གྲུས་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་མི་སྒྲེ་
བས་ནད་པ་མ་གཏོགས་པ་སྒྲན་དམུལ་བར་ཅོག་ཅོག་པོའམ་སུས་མོ་བཅུགས་ཏེ་འདུག་
ནས་ལག་པ་ཐལ་མོ་བསྒྲོལ་བའམ་སྒྱར་ཏེ། བར་མས་གསར་ཏུ་རྒྱགས་པར་མི་བྱེད་པས་
བར་མ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱན་གསར་པས་མི་བརྒྱན་པ་དང་། ངག་གི་སྒྲོད་ལས་སྒྲོབ་དཔོན་
ཀྱིས་སྒྲུས་པའི་རྒྱེས་སུ་བཞུགས་པ་ཡིས་མཛོད་པར་བྱའི། སར་དང་ཁ་བསྐྱམས་ཏེ་སྒྲུས་པས་
ནི་འཕོགས་ནོད་ཀྱི་དོན་མེད་པས་གཞན་ལས་མཛོད་པར་མི་འབྱུར་རོ། ཏུས་ནི་ནད་
པར་ནུམ་ནདས་ནས་ཉི་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་འོ། རོ་པོ་ནི་ཡན་ལག་མ་ཆོང་ན་བར་མར་
འབྱུར་བས་བཞེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྒོག་གཅོད་སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་
ཆོང་བར་ནི་མཛོད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོང་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲོབ་
དཔོན་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། རྟེ་ཡང་ནདས་པར་ཉི་མ་མ་ཤར་ཁིང་ཟན་མ་མོས་ཀྱི་གོང་

དུ་དང་། ཁྱིལ་ཡོད་ཀྱང་མི་འདུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་གཞན་ལས་མནོད་པར་བྱའོ། །གཞན་
 དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལས་དག་སྤྱོད་ལས་ལེན་པར་བཤད་མོད་ཀྱི། གནས་འཛོག་གི་མདོ་ལས།
 རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་བསྟེན་
 གནས་སྤང་བར་འདོད་པས་ནང་པར་ལངས་ལ་དག་སྤྱོད་རམ་བྲམ་ཟེ་གཞན་གང་ཡང་
 རུང་བ་ཤེས་པ་ཞིག་གི་རུང་དུ་སོང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཆོག་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
 ཆོག་པར་བཤད་ལ། རྣམ་པར་གྲུན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་ནི་ཡུལ་མེད་ན་རང་གིས་
 ལེན་པའང་བཤད་(ཅིང་ཆོག་གི་བསྟེན་གནས་གནས་གཅིག་ཏུ་ལེན་པའང་བཤད་)དོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ཅེས་བཤད་ཅེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སྐོབ་སྤོང་བའི་
 ཕྱིར་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་པོ་བཞི་དང་། ཆང་འཕྲངས་ན་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་
 ཡང་བག་མེད་པར་གྱུར་པས་ན་བག་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཆང་སྤོང་བ་གཅིག་སྤྱོད་དང་དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱོ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་གསུམ་སྟེ་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོག་གཙོད་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྤངས་པས་ཚུལ་
 བྱིམས་རྫོགས་ན་ཆང་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ཏེ་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ཆང་འཕྲང་པ་དེ་ཡིས་ནི་སྤོང་
 བའི་གཉེན་པོ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཉུངས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱ་དང་གར་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་ནི་དྲེགས་པ་དང་རྒྱགས་པར་འགྱུར་
 ཞིང་དྲེགས་པར་གྱུར་པ་ལ་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ཐག་མི་རིང་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་
 མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་མ་སྤངས་ན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་དུན་པ་དང་སྐྱོ་བའི་དུན་པ་མི་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཚུལ་བྱིམས་དེ་སྤང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །བསྟེན་གནས་པ་ལ་གར་སོགས་དང་མེད་སོགས་སྤོང་བ་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་མཛོད་ལ་
 དག་ཚུལ་ལ་དེ་དག་སྤོང་བ་ཡན་ལག་གཉིས་སུ་མཛོད་པ་ནི་གྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་དག་
 ཏེ་ཅང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་འགལ་ན་ཉེས་པ་གཅིག་བཤགས་
 པས་ཆོག་པས་ཡང་བར་མཛོད་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བཅས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ནི་
 དེ་དག་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་དེ་དག་དང་འགལ་ན་ཉེས་པ་གཉིས་བཤགས་དགོས་པས་

མྱེ་བར་མཛེད་དེ་གཉིས་སུ་བཅས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གསེར་དབུལ་ལེན་པ་སྒྲིང་བའང་རབ་
ཏུ་བྱུང་བའི་སྒྲིགས་ལ་ནི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་བཅས་ཀྱི་ཁྲིམ་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་
མ་བཅས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསུ་བ་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གང་
སྟེལ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྟེ་མ་ཏུ་སྦྱང་ལུག་པའི་ཁྲིམ་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་ཁྱི་རྩི་བྱ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཆད་
དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསྟེན་གནས་ཞེས་བྱ་ཞེན། འདིས་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་
ཕྱིར་རམ་ངི་སྤྱང་འཆོ་བའི་སྟོམ་པ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ན་བསྟེན་གནས་ནི་དགེ་བསྟེན་རྣམས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པས་དགེ་བ་གསོ་བ་
དང་ལྟུང་བ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གསོ་སྦྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུང་ལས།
གང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསོས་འདེབས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསོ་
སྦྱང་བཤད་ཅེས་གསུངས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དགེ་བསྟེན་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྟེན་
གནས་མེད་དམ་ཞེན། (སྐབས་སུ་སོང་ནས་ལེན་ན།) དགེ་བསྟེན་ལས་གཞན་ལ་འང་བསྟེན་
གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་
འགྲེལ་པ་ལས། དགེ་བསྟེན་མ་ཡིན་པ་ཡང་གང་ཞིག་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་དང་ཆོས་
དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐབས་སུ་སོང་སྟེ་བསྟེན་གནས་མོད་པ་དེ་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་
སྟེ་བར་འཕྱར་ཉེ་གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་ཤེས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་
མ་གཏོགས་པའི་དོན་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྱས་སྐབས་འགོ་བརྒྱུད་པ་(མི་ཤེས་པ།) དང་
མ་བྱང་བ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱི། སྒྲོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་གང་ཞིག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་ཟ་བ་དང་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པས་སྐབས་སུ་མི་འགོ་བ་ཅན་ལ་ནི་སྟོམ་པ་མི་
སྟེ་ལ། གང་ཞིག་འཕྱོགས་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོས་སྐབས་སུ་འགོ་དགོས་པར་མ་ཤེས་པས་
སྐབས་སུ་མི་འགོ་བ་ཡིན་ཀྱི་ལོག་པར་ཞུགས་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་སྐབས་སུ་མི་འགོ་བ་
མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་སྐབས་སུ་མ་སོང་ཡང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྟེ་འཛིན་འཆད་པ་ལྟར་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། མིང་ཆེན་འདི་ལྟར་ཁྲིམ་པ་གོས་དཀར་པོ་བགོས་

པ་སྦྱིས་པ་པོའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སངས་རྒྱུ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ། ཆོས་དང་དག་
འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བདག་ལ་དག་བསྟེན་ཏུ་གཟུང་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཆོག་ཏུ་འདེམས་
ན་འདི་ཙམ་གྱིས་དག་བསྟེན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཙམ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནས་
དག་བསྟེན་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཉི་འོག་པ་རྣམས་ན་རེ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །(འདི་ནི་
ཐོབ་པ་ལ་བསམས་སོ། །)ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྱུར་(ཉི་ཕྱེད་པ་མ་སྦྱིས་པའི་ཕྱིར་དུས་
ན།)གྱི་དག་བསྟེན་ཉིད་ཏུ་ཁས་གྲུངས་པས་འདིའི་ཕྱོད་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་
དེ་ལས་ཀྱང་བདག་དག་བསྟེན་ཏུ་གཟུང་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཁས་གྲུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན་སྟོབ་དཔོན་དཔོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་ཇི་སྟེད་
འཆོའི་བར་ཏུ་སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྤྱར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་
མིང་འདི་ཞེས་བཟྱ་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་གཟུང་སྟེ་ཇི་སྟེད་འཆོའི་བར་ཏུ་སྟོག་གཅོད་པ་
སྤངས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྤྱར་ལོག་པར་བཟྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་
གནས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱོད་པ་དག་བསྟེན་ཏུ་གཟུང་ཏུ་གསོལ་
ཞེས་བྱ་བས་ཐོབ་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བསྟན་པ་ན་
དཔེར་ན་དག་སྟོང་གི་ཕྱོད་པ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་ཐོབ་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་གནས་
རྣམས་བརྗོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཕྱོད་པ་ནི་ཡན་ལག་(ལྔ་པོ་)ཐམས་ཅད་(གྱིས་)བསྟན་པ་ཡིན་ན་མིང་ཆེན་
གྱིས་ཞུས་པ་ལས་སྟོག་གཅོད་སྤང་བའི་སྣ་གཅིག་སྟོད་པ་དང་། སྟོགས་པས་བརྟུས་པ་སྟོག་
གཅོད་དང་མ་ཕྱིན་ལེན་གཉིས་སྤང་བའི་སྟོགས་གཅིག་སྟོད་པ་དང་། འདོད་ལོག་དང་
གསུམ་སྤང་བའི་སལ་ཆེར་སྟོད་པ་དང་། ཙ་བ་བཞི་ཆང་དང་ལྔ་ཆར་སྟུང་བའི་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་དག་བསྟེན་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་རྒྱ་བྱ་ཞེ་ན། དེ་བྱས་ཏུ་སྦྱ་བ་
ནི་(དང་པོ་ནི་ལྔ་ཀར་གྲུངས་པར་མཚུངས་ཀྱང་དེ་ལས་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཉམས་པས་སྟག་མ་དེ་བསྟང་
བ་ལ་དཔོངས་ནས།)གང་ཞིག་སྣ་གཅིག་པ་དང་སལ་ཆེར་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་
པ་དེ་དང་དེ་སྟུང་བ་ལ་དེ་དང་དེ་སྟུང་གསུངས་པར་ཟད་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་(དང་པོར་

མཛོད་པ་ལྟ་ཆར་ཐོབ་པར་ནི་འདྲེ། །ཞེས་གྲག་སྟེ། (ཅ་པའི་ལྷུང་བ་གཅིག་ལྷུང་བས་ཐོམ་པ་
གཞན་མི་གཏོང་བ་འདོད་པས་སོ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།)དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱེ་བ་དང་བྱི་བའང་མི་རིགས་
པའི་ཕྱིར་འདིར་མདོའི་དགོངས་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྣ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བྲངས་ནས་
སྤང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་ནས་འབྱེད་ལས། བཞིན་བཟང་ཇི་སྲིད་
འཛོའི་བར་དུ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྦར་ལྟ་པ་ཆངས་པར་སྤྱོད་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
དག་ལོང་ཞིག་ཅས་མི་ཆངས་སྤྱོད་སྤོང་བའི་དགེ་བསྟེན་ཡང་གསུངས་ལ། ཇི་སྲིད་འཛོའི་
བར་དུ་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྤང་བ་གོ་མའི་དགེ་བསྟེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་ས་
གསུམ་ཙམ་འཛིན་པ་དང་ཉིན་མོ་ཙམ་དང་མཆན་མོ་ཙམ་པའི་དགེ་བསྟེན་ཡང་སྤོབ་
དཔོན་ཨ་བླ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་དོ། །དགེ་སྤོང་ལ་སོགས་པའི་ཐོམ་པ་རྒྱུང་
དུ་དང་། སོགས་པས་གཟུང་བ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཀུན་སྤོང་
ཡིད་རྒྱུང་བ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་
བས་སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་ཐོམ་པ་ཆེ་བའང་སྲིད་དོ། །

གལ་ཏེ་ཐོམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ན་གང་ཞིག་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱལ་ས་སུ་འགོ་བ་དེ་ཅི་ལ་རྒྱབས་སུ་འགོ་ཞེན། གང་ཞིག་སངས་
རྒྱུ་དང་དགེ་འདུན་དང་ཆོས་གསུམ་ལ་རྒྱལ་ས་སུ་འགོ་བ་དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སངས་
རྒྱུ་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་སྤོབ་པའི་ལམ་དུང་། དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤོབ་མི་སྤོབ་
གཉིས་ཀྱི་ལམ་དང་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ལྟ་དན་ལས་འདུས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་
ལ་རྒྱལ་ས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་སྤོབ་པའི་ལམ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྤོབ་མི་སྤོབ་ཀྱི་དགེ་འདུན་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལྟ་དན་ལས་འདས་པ་ནི་འགོག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་དན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱང་བ་མཆོམས་མེད་དུ་མི་འཕྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཁྲག་
དབྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེའི་རྟེན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རམ། གཙོ་ཆེ་བས་ཆོས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་སྤོབ་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱུ་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་ས་སུ་

འགྲོ་བའི་དོན་གང་ཞིན། ཀུན་ནས་སྤོང་བ་དང་བཅས་པའི་རག་གི་རིག་བྱེད་དེ། ཀུན་
 སྤོང་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པའོ། །འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་
 གྱི་རང་བཞིན་ཅི་ཞིན། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 འབྲུང་སྟེ། རྟོག་ལས། དེ་ནི་ནོང་པའི་རྒྱས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་
 རོ། །གང་ལས་སྐྱོབ་ཅི་ན། རྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་
 པ་ལས་ཀྱང་། སྐབས་གྱི་དོན་ཅི་ཞིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་
 གཏན་དུ་ངེས་པར་ཐར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྲུང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐབས་སུ་
 འགྲོ་བ་ལས་ཡུལ་དང་ཀུན་སྤོང་དང་བྱེད་པས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། བྱང་ཕན་ཆོགས་
 ལས། འཇིགས་པས་སྐྱག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །པལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཆོལ་དང་། ཀུན་
 དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་གྱི། །ཚུན་ཤིང་རྣམས་ལ་སྐབས་འགོ་སྟེ། སྐབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་
 ཡིན་ཞིང་། སྐབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ལ། སྐབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། རྟུག་
 བསྐལ་ཀུན་ལས་མི་འགོལ་གྱི། གང་ཆོ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་དགོ་
 འདུན་སྐབས་སོང་ལ། རྟུག་བསྐལ་རྟུག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་དང་། རྟུག་བསྐལ་ཡང་དག་
 འདས་པ་དང་། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བདེ་བ། ལྷ་རན་འདས་པར་འགོ་འགྱུར་
 དང་། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་ ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བྱེད་པ། སྐབས་དེ་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པ་སྟེ། སྐབས་དེ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། སྐབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། རྟུག་
 བསྐལ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོམ་པ་གཞན་དག་ལ་མི་ཆངས་སྤྱོད་སྤོང་བ་ཡན་ལག་དུ་བཞག་ལ་
 དགོ་བསྟེན་ལ་འདོད་ལོག་སྤོང་བ་ཡན་ལག་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་གང་ཞིན། །འདོད་པས་
 ལོག་པར་གཡུམ་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་སུན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་དུ་ངན་སོང་
 གི་རྒྱ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིན་དུ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དྲུང་། བྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་སྤྱོད་
 བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་བརྗེས་ནས་ཀྱང་འདོད་ལོག་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་
 པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་ལ་སྤོང་བར་བཤད་ལ། བྱིམ་པས་སྤང་དཀའ་ཞིང་

འབྱུང་ཉེ་བས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་
སྤང་དགའ་བ་དེ་སྤོང་བར་བཤད་པ་ནི་རིམ་གྱིས་བསྐབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགེ་བསྟེན་
རང་གི་རྒྱུ་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་འདོད་ལོག་སྤྱོད་ན་དགེ་བསྟེན་སྤང་རྒྱུ་མ་མེད་པ་དག་ཕྱིས་
ལེན་པའམ་རྒྱུ་མ་སྤང་གི་ནས་གསར་པ་ལེན་པ་ན་སྟོམ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོམ་
པ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ན་དེ་དག་ལའང་འདོད་ལོག་མི་སྤྱོད་པར་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་ནི་ལེན་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་འདོད་ལོག་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་ལྟར་ཁས་སྤྱོད་ས་
པ་བཞིན་རྒྱ་འཛོལ་གྱི་རྒྱུ་འདི་ལ་འདོད་པ་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་ལས་ནི་ཁས་ལེན་པ་དང་
འཛོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱུང་མེད་དེ་དག་དགེ་བསྟེན་གྱི་རྒྱུ་མར་མ་བྱས་པའི་ཆོ་
དེ་དག་ལ་འདོད་ལོག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་མར་བྱས་པ་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་མ་ལ་
སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་སྤང་བ་མ་དང་ཆོག་རྒྱུ་དང་ཀྱལ་པ་དག་དག་གི་ལས་མི་དགེ་
བར་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་བརྒྱན་སྤོང་བ་ཁོ་ན་སྟོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོག་
གཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདུས་པར་གྱུར་ན་ཁྱོད་ལ་ལྟང་
བ་འདི་དག་བྱུང་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་རྒྱུ་སྤོང་བ་མ་བཤད་ན་མ་བྱུང་ཞེས་རྒྱུ་རྒྱ་
བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྒྱ་བ་སྤོང་བ་བཤད་དོ། །སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དཀོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་རྒྱ་
ཤིན་རྒྱུ་སྤྱོད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཐོབ་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་
ལས་ཀྱང་། ཆོས་གཅིག་ལས་ནི་འདས་གྱུར་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དོར་བ་ཡིས། །ཁྱེད་ཅན་རྒྱུ་རྒྱ་
བ་ཡིས། །འདི་ན་སྟོག་པ་མི་བྱ་མེད། །ཅེས་སོ། །འདི་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དག་ལས་ཆང་སྤོང་བ་ཁོ་ན་དེའི་ཡན་ལག་
ཏུ་བརྗོད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱུས་གྱིས་བཀག་ཅིང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟོས་པར་འགྱུར་བ་
སྤོང་བ་ནི་དེ་སྤངས་པས་དེ་ལས་གཞན་སྟོག་གཅོད་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐབ་པ་བསྤྱང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོས་པར་འགྱུར་བ་མ་སྤངས་ན་ནི་དེས་དྲན་ཤེས་བཞིན་ཉམས་ནས། །བསྐབ་པ་

གཞན་དེ་དག་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་ཆང་འཐུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་པས་ཤུག་ནད་པ་རྣམས་ལ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་(གཞན་མཐའ་དག་)གནད་ཆང་ལྷའི་ཅེ་མོས་ཀྱང་འཐུང་བ་མ་གནད་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཆང་འཐུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཆོ་འཕྲོ་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཆང་འཐུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ཟུ་ཏིག་གི་ལྷས་དག་གི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོམ་དང་། དགའ་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས། ལྷས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྟོག་གཅོད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ལུང་ཤུན་ཆོགས་ལས། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བཅུན་པ་བདག་གིས་ནད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་བྱོ་གཡོག་བཀྱི་ཞེས་ཞུས་པ་ན་ཉེ་བར་འཁོར་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནད་པ་རྣམས་གསོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ནས། གཞན་ཏུ་ཤུག་ནད་པ་རྣམས་ལ་འང་ཆང་འཐུང་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཡི་ནད་ལ་འཁུར་ཕུག་ཏུ། སྤྱིལ་བ་ཅམ་ལ་ཉེས་པ་མེད། སྤྲོན་པའི་དག་གིས་འཐུངས་པར་ནི། སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་འདོད་མི་བྱ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། དག་སྤྱོད་དག་ད་རྟོན་པ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐྱོས་པར་འགྱུར་བ་ལྷའི་ཅེ་མོས་ཀྱང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

མདོན་པ་བ་རྣམས་ན་རེ་(ཆང་འཐུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནས་སྤྱོད་ཅིང་། གང་ཟག་བསྐབ་པ་བཅས་མ་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རེས་འགའ་གཉེན་པོའི་སྟོས་ཀྱང་སྤྱོད་ཏུ་ཅུང་ཞིང་བསྐབ་པ་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྟིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི། ཆང་འཐུང་བ་ནི་བསྐབ་པ་མ་བཅས་པའི་ནད་པ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐྱོས་པར་མི་འགྱུར་བར་གཉན་པོའི་སྟོས་ཀྱང་བཏུང་

བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་མ་བཀག་ཀྱང་
 སྒྲིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཆང་ནི་རེས་འགའ་གཉེན་པོའི་སྒྲོས་ཀྱང་བརྒྱུད་བར་རྒྱས་པའི་
 ཕྱིར་དེ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
 བཀག་པའོ། །དེས་ན་བྲིམས་སུ་བྱས་པས་བཀག་པ་སྦྱད་ན་སྒྲིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བཅས་
 པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ་བཙམ་ལྡན་འདས་དང་བསྟན་པ་ལ་མ་གྲས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིག་བར་
 འགྱུར་བའོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྲིམས་གྱིས་མ་བཀག་
 ཀྱང་སྒྲིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ་སྒྲིག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུང་ལས་ནད་པ་ལ་བཅས་
 པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གནད་བ་ནི་སྦྱིར་བཏང་བ་ཡིན་ལ། ཤུག་ནད་པ་ལ་མ་གནད་བ་ནི་
 དམིགས་གྱིས་བསལ་བའོ། །རྩྱའི་ཅེ་མོའི་ཆད་གྱིས་ཀྱང་འཕྲུང་བ་བཀག་པ་ནི་དེའི་རྒྱས་
 པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལ་ལ་ནི་ཉུང་ངུས་ཀྱང་སྦྱོས་པར་འགྱུར་ལ། ལ་ལ་ནི་མང་པོས་
 ཀྱང་མི་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་པ་འཕེལ་བས་ཆོད་མི་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་
 ཀྱང་། གནས་གསུམ་པོ་ཆང་དང་། མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། ཟུགས་པ་དང་གཉིད་
 ལ་བཞེན་པ་ནི་ངོམས་པའམ་ཆོག་པའམ་ཆོམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་ཏུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཆོ་བརྒྱུས་ནས་ཀྱང་མི་གསོལ་བ་ནི་མདོ་ལས་དད་པ་དང་
 བཙོན་འགྲུས་དང་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། བྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཞེས་བྱ་བ་
 བསྐྱབ་པའི་སྟོབས་ལྡན་གསུངས་པས་ངོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགའ་བྱེད་
 ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས། ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་བག་མེད་པའི་གནས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྒྲོམ་པ་དེ་དག་འཛོལ་པའི་གཞི་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ།

【ཆ་བ།】

འདོད་གཏོགས་བཅས་ཅད་གཉིས་ཀ་དང་། །ད་ལྟར་དག་ལས་འཛོལ་

པར་འབྱུང། །པམས་གཏན་ཟག་མེད་ཚྭ་པ་ནི། །དངོས་དང་དུས་ནི་ཐམས་
 ཅད་ལས། །ཚྭ་པ་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས། །ཡན་ལག་རྒྱ་ལ་དབྱེ་བ་
 ཡོད། །ཚྭ་པ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཡན་ལག་ཀྱན་ལས་རྒྱས་མིན་ནོ། །ཚྭ་པ་
 མིན་པ་བྱ་བ་འཇམ། །པས་ལེན་པ་ལས་འཛོལ་པར་འབྱུང། །རྟག་མའི་རྣམ་རིག་མིན་ཞིང་
 དང་། །ལེན་དང་གྲུལ་པར་བྱེད་པས་འཛོལ། །

ད་ནི་དེ་དག་ཐོབ་པའི་གཞི་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ནི་འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་སྟོན་པ་
 སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་(དགེ་བའི་)ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྦྱར་བ་དང་དངོས་དང་མཁུག་ཐམས་ཅད་ལས་
 དང་། །གཞི་སེམས་ཅན་རྩ་སྟོན་པ་དང་མི་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་རང་བཞིན་དང་བཅས་
 པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། (འདི་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོན་ལ་འཁུག་པས་)དུས་དྲུག་
 པའི་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་དྲག་ལས་འཛོལ་པར་འགྱུར་གྱི་འདས་མ་འོངས་
 ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སེམས་ཅན་རྩ་མི་བགྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །(དེས་ནི་སེམས་ཅན་རྩ་
 སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ད་ལྟར་ཁོ་ན་ལས་ཐོབ་པར་སྟན་ནོ། །)བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོན་
 པ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ལས་དྲུང་། (འདི་དག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ལས་ཀྱི་
 ལམ་དངོས་གཞི་འོག་ས་སྤངས་པའི་ངོ་བོར་སྦྱེ་བས་སྦྱར་མཁུག་ནི་ཐལ་ཆེར་འོག་སའི་ངོ་བོར་གཏོགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལས་ཀྱི་སྦྱར་མཁུག་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ན་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཏེ་ཁས་
 སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འཇམ། ཡང་ན་འདི་གཉིས་ནི་ཉམ་མོངས་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་སྤྱང་བ་
 ཡིན་པ་ལས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་ཉམ་མོངས་ཀྱིས་སྤང་བར་མ་དེས་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དུས་
 ནི་གསུམ་པོ་(ཉི་སེམས་རྗེས་འབྱང་)ཐམས་ཅད་(ཀྱི་ཕྱང་ཁམས་)ལས་འཛོལ་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
 སྦྱར་མཁུག་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་འཛོལ་བོ་
 ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་(སྟོན་པ་དང་སྟོན་མིན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་
 འཛོལ་པ་འཇམ། འོན་ཏེ་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལས་འཛོལ་ཅེ་ན།སྟོན་པ་(གསུམ་པོ་)ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལས་འཛོལ་ལ། ཡན་ལག་དང་རྒྱ་ལ་ནི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། (ལས་ཀྱི་ལམ་དང་།) ཡན་ལག་
 ཐམས་ཅད་ལས་འཛོལ་པ་ནི་དག་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་དེ་ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བཤེས་པ་ལོ། ། ཡན་
 ལག་ལྔ་ལས་འཛོལ་པ་ནི་དག་བསྟེན་ནོ། ། བརྒྱད་ལས་འཛོལ་པ་ནི་བསྟེན་གནས་སོ། ། བརྒྱ་
 ལས་འཛོལ་པ་ནི་དག་ཚུལ་སོ། ། ཡང་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་འཛོལ་པ་
 ནི་དག་སྤྱོད་རོ། ། སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་རྩལ་རྩ་སྟུ་བ་དང་བཞི་ལས་
 འཛོལ་པ་ནི་དག་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། ། རྒྱ་ནི་མ་ཆགས་
 པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཅེ་གསུམ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། སེམས་རྒྱུད་དང་འབྲིང་
 དང་ཆེན་པོས་ཡིན་ན་རྩས་གཅིག་ལ་གསུམ་ཅར་མི་འབྱུང་བས་རེ་རེ་ལས་འཛོལ་པ་འདི་ཕྱིར་
 རོ། ། སྟོམ་པ་མིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཛོལ་པ་དྲུང་། ཡན་ལག་ཀྱང་སྟོག་
 གཅོད་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་རྒྱ་ལས་འཛོལ་(སྟེ་མ་ཆོང་བའི་སྟོམ་པ་ནི་མེད་ཅེས་འདོད་དོ། །)
 ལ། རྒྱ་ནི་ཆགས་སྤང་གཉིས་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རྒྱ་བྱས་ན་ཞེ་
 སྤང་གིས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་བྱས་ན་ཆེན་པོས་མ་ཡིན་པ་འདི་
 ཕྱིར་(རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བས།) ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛོལ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་
 རྩ་སྟུ་བ་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་སྟོམ་མིན་ཅན་ནི་འགྲེལ་པ་ལས། ཤན་པ་དང་། བྱ་གག་གསོད་པ་དང་། བག་
 གསོད་པ་དང་། བྱ་བ་དང་། ཉ་པ་དང་། རི་དྲགས་འཛོར་པ་དང་། ཆོམས་རྒྱན་པ་
 དང་། གཤེད་མ་དང་། བཙོན་རྒྱུད་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་འཛོར་བ་དང་། བྱི་འཛོར་བ་དང་། པ་
 བྱ་རི་འཛོར་བ་རྣམས་སོ་ཞེས་དངོས་སྤྱུ་བརྒྱ་གཉིས་བཤད་དོ། ། འགྲེལ་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་
 དང་སྟོན་པོ་དང་ཤགས་ཟིན་པོ་རྣམས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ན་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། རྒྱུ་བྱེད་དག་རྒྱལ་པོ་དང་སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆད་པས་གཅོད་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་དངོས་སྤྱུ་མི་འབྱུང་ཡང་སྟོམ་མིན་ཅན་སོ་ནར་ལྟོ་
 ཞེས་འཆད་དོ། ། རྒྱལ་ལས་བརྒྱས་ལས་ནི་འདིར་བཤད་པའི་དང་པོ་བརྒྱ་དང་། བོང་རྒྱས་
 འཛོར་བ་དང་། རྒྱལ་བརྒྱུད་ནས་ཅེ་བས་འཛོར་བ་དང་། རྒྱལ་གྱིས་འཛོར་བ་དང་། གཞན་

ལ་ཤ་མ་བྱས་ནས་འཆོ་བའི་ཉན་ན་བྱེད་པ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་བཞི་སྟེ་སྟོམ་མིན་
 ཅན་བརྩ་བཞི་བཤད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཨ་བྱས་ནི་དེ་དག་དང་ཆུལ་པོའི་ཆད་པ་བ་དང་ཡུལ་
 ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོམ་མིན་ཅན་རུ་བཤད་དོ། །དྲིན་ལན་བསབ་པ་ལས་ནི་དར་གྱི་སྲིན་
 བྱ་གསོ་བའང་སྟོམ་མིན་ཅན་རུ་གསུངས་སོ། །མདོ་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསོད་པར་འདོད་པ་དང་སྟོམ་མས་ཅད་དང་ལས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་
 ཅད་སྟོད་པ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤན་པ་ལ་སོགས་པའང་རང་གི་པ་མ་ལ་སོགས་པ་
 གསོད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོག་གཙོད་ཀྱང་མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་(པའང་ཡོད་)
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་པ་ལ་སོགས་པའང་ལྷག་ལ་སོགས་པར་གྱུར་པ་ན་གསོད་པར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་ལྷག་ཀྱང་པ་མར་གྱུར་པ་ན་གསོད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 ལྷག་ལའང་གསོད་པར་འདོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །པ་མར་གྱུར་པ་ན་ལྷག་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བའང་མཚུངས་ཏེ། ལྷག་རུ་གྱུར་པ་ན་པ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 ལྷག་རུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསད་དོ་སྟུང་རུ་སེམས་ཤིང་གསོད་པའང་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་སྟོམ་མིན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་
 ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བདག་གིས་སྟོག་གཙོད་པ་ཅམ་དང་མ་བྱིན་པར་བྱངས་
 པ་ཅམ་གྱིས་འཆོ་བར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལ་རྒྱན་རུ་སྟུང་དོ་སྟུང་རུ་བསམས་ཏེ་
 དེ་དག་གིས་ལས་རྫོགས་པར་སྟུང་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོམ་མིན་རུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་རུ་རྒྱན་
 ལ་སོགས་པ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ་དེ་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོམ་
 པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། རང་རང་གི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་། ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་དང་། རུས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོའམ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་རུ་སྟོང་བ་མ་
 ཡིན་(པར་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ངེས་པ་དང་། སྟོག་གཙོད་པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ངེས་པ་དང་། བོད་
 ལྟ་བུའི་ཡུལ་ངེས་པ་དང་། ཟླ་བ་གཅིག་གི་བར་རུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རུས་ངེས་པ་དང་། འཐབ་མོའི་ཆོ་མ་
 གཏྲགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ་ངེས་པ་ལྟ་དང་བལ་བ་མ་ཡིན།)ན་ལེགས་སྟུང་ཅམ་རུ་འགྱུར་གྱི་སྟོམ་
 པར་མི་འགྱུར་བས་ན་ངེས་པ་ལྟ་དང་བལ་བ་ཉིད་ངེས་པར་དགོས་སོ། །

ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བརྟུབ་ལས་ནི། རྒྱ་དྲུག་གིས་དགེ་སྤྲོད་གི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་འདོད་ཀྱང་མི་འཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོས་རྒྱན་དང་བྱ་ལོན་པ་དང་འཆོ་བ་མེད་པས་འཇིགས་ཏེ་འཆོ་བ་ཙམ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པས། རབ་རྒྱ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཉམས་པ་དང་། ལུས་ལ་འབྲས་དང་སོལ་མིག་ལ་སོགས་པ་ནད་སྣ་ཆོགས་དང་ལྡན་པས་བྲམ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་དང་སྦྱིན་བདག་གི་ཡོན་སྦྱར་བར་མི་རུས་པའི་ལུས་ཉམས་པ་དང་། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པར་ལྟར་པ་སྦྱེས་པ་ཉིད་ཉམས་པ་དང་། མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དང་དགེ་སྤྲོད་མ་སྦྱོར་འབྱིན་པ་དང་ལུ་སྟེགས་ཅན་དང་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་ཐ་དད་རྒྱ་གནས་པ་དང་གནས་པར་མི་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རྩ་ཆ་ཁྲིལ་མེད་ཆེན་པོས་རྩ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཆུང་རྒྱུ་བྱས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཉམས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་བཀྱབས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་རྒྱལ་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་བྱ་ལོན་ཅན་དང་བྲན་དང་སྟོགས་པ་དང་པ་མས་མ་གནང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དབང་རྒྱ་ལྟར་པ་དང་། མིའི་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུ་ལ་པར་ལྟར་པ་རབ་རྒྱ་འབྱུང་ན་གཞན་མ་དད་པར་འལྱར་བས་གཞན་རྗེས་སུ་སྤྱང་བ་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་དག་དང་། མཁན་སྟོབ་དང་དགེ་འདུན་མ་ཆང་བ་སྟེ་བདུན་ནི་བསྟེན་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་གཞན་གྱི་དབང་རྒྱ་ལྟར་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡང་ཉམས་པ་ཡིན་པས་ཉམས་པ་བདུན་ངེས་པ་ལྟས་མི་འཐོབ་ཅེས་བྱ་བར་འལྱར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཁི་ལྟར་ན་མི་རུས་པ་དག་ལས་སྒྲོམ་པ་འཐོབ་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་ལ་མི་གནོད་པའི་བསམ་པས་ཁས་སྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱི་བྲག་རྒྱ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ན་རེ་རུས་པ་ཁོ་ན་ལས་འཐོབ་ན་མི་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་རུས་པ་དང་མི་རུས་པ་མན་རྒྱུན་འཕོ་བས་འཕེལ་འགྱུར་རྒྱ་འལྱར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོམ་པ་འཐོབ་གཏོང་གི་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་དེར་འལྱར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་སྦྱེས་པ་དང་སྐམས་པས་སྒྲོམ་པ་འཕེལ་འགྱུར་མེད་པ་ལྟར་འཕོས་ཀྱང་མི་འལྱར་རོ་ཞེས་གསུང་དོ། །སེམས་ཅན་ནི་སྟོན་དང་ཕྱིས་ཡོད་ལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ནི་མེད་པས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བྱ་ངན་ལས་འདས་ན་མེད་པར་འལྱར་བས་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་གཏན་ཆོགས་སྤྱོད་པ་ཟེར་རོ་ཞེས་སོ། །

སྒྲིམ་མིན་འཛོལ་པའི་ཚུལ་ནི་སྒྲིམ་པ་མིན་པ་ནི་ཤན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་
 སྒྲིམ་པ་རྣམས་ནི་སྒྲིག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཙམ་ན་འཛོལ་པར་འགྱུར་ལ།
 གཞན་གྱི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ནི་ཐུལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་བྱ་བ་དག་འཛོལ་འདིས་
 འཛོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ལས་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །བར་མའི་འཛོལ་ཚུལ་ནི་སྒྲིམ་
 པ་སྒྲིམ་མིན་གྱི་ལྷག་མ་བར་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་(འི་དགེ་བ་)ནི་རྣམ་ལས་བྱང་
 བ་དང་རྣམ་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིང་དྲང་། ཟས་མ་ཟོས་
 གྱི་ཤོང་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐུག་འཆའ་བར་དམ་བཅས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་
 ཡི་དམ་ནར་མར་ཁས་ལེན་ཞིང་དམ་བཅས་པ་དྲང་། རབ་རྒྱ་དང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་
 དྲག་པོས་(ཐུག་དང་སྐྱར་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ།)དགེ་བ་དང་(བརྟེན་པ་སོགས།)མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་
 བསམ་སྦྱར་གྱིས་པར་བྱེད་པ་ལས་འཛོལ་པོ། །(བར་མ་མི་དགེ་བ་ནི་སྒྲིག་གཅོད་པའི་ཁང་བ་བྱས་
 ནས་ལྟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིང་། ཉོན་རེ་ལ་སྒྲིག་ཆགས་འཛོལ་ལྟ་བུ་ལེན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དྲག་པོས་རྟེན་པ་
 ལ་སོགས་པ་མ་གྲས་པར་བྱེད་པ་ལས་འཛོལ་པའོ། །

སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་མིན་བར་མ་གསུམ་གྱི་གཏོང་ཚུལ་བཤད་པ།

【ཆ་བ།】

བསྐྱེད་པ་ལྟུང་དང་གི་འཕྱོང་དང་། མཆོན་གཉིས་དག་གི་བྱུང་བ་དང་། ཆ་བ་
 ཆད་དང་མཆོན་འདས་ལས། ཁོ་རྟེན་བར་པའི་འབྲུལ་བ་གཏོང་། །ཁ་ཅིག་རྒྱང་བར་
 འགྱུར་ལས་སྒྲ། གཞན་དག་དམ་ཆོས་རྒྱལ་བ་ལས། །ཁ་ཅི་རྣམས་གི་བྱུང་བ་ལ། །བྱ་
 ཁོ་རྟེན་འཕྱོང་གཉིས་ལྟུང་འདྲོང་། །བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གི། ལ་འཕྱོང་
 ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །དེ་འཕྱོང་གཞུགས་མེད་གཏོགས་འབགས་པ། །འབྲས་
 ལྷོ་བ་བྱུང་ལ་ཉམས་པ་ལས། །སྒྲིམ་མིན་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། །ཁི་དང་མཆོན་གཉིས་
 བྱུང་བ་ལས། །བར་མ་ལྟགས་ཐུང་སྒྲུབ་དང་། །དོན་ཆེ་ཆེ་བ་ཆད་པ་ལས། །འདྲོང་

གཏོགས་དགེ་བ་གཟུགས་མིན་ནི། །ཆ་ཆད་ཤོད་ཏུ་སྒྲེས་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གཟུགས་མིན་ནི། །གཉེན་པོ་སྒྲེས་པས་རྣམ་ཉམས་འབྱུང་། །

ད་ནི་དེ་དག་གཏོང་བའི་རྒྱ་ལམ་དང་པོ་འདིས་དབང་པོ་འདུལ་བར་བྱེད་པས་ན་སྟོ་
སྟོ་ཐར་པའི་འདུལ་བ་སྟེ་རིས་བརྒྱད་ལས་བསྐྱེན་གནས་མ་གཏོགས་པའི་སྟོ་མ་པ་རྣམས་ནི་
(དང་པོ་ཇི་སྒྲིང་འཛོལ་བར་བྱ།)ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་(ཕྱིས་)འགལ་བའི་རིག་བྱེད་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་མི་བརྟ་བྱེད་པའི་བྱུང་བ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་དྲིང་། (གང་གིས་
སྟོ་མ་པ་བླངས་པའི)རྟེན་པོར་བ་དང་འཕེན་པའི་དུས་ཟད་པའི་ཕྱིར་གྱི་འཕྲོ་མ་པ་དྲིང་། (སྟོ་
མ་གང་ཅུང་གི)རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར་པོ་མོའི་མཚན་གཉིས་པོ་དུག་ནི་དུས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་
དྲིང་། (ས་ཆད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིང་ཆད་པ་ལྟར།)གཞི་སྒྲིམས་སྟོ་མ་ཆད་ན་སྒྱུར་བྱུང་ཡང་སྟོ་ག་
པས་དགེ་བའི་རྒྱ་བ་ཆད་པ་དྲིང་བཞིས་གཏོང་ལ། བསྐྱེན་གནས་ནི་དེ་དག་དང་མཚན་
མོ་འདུས་པ་ལས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། མདའི་ཤུགས་ཟད་པ་ལྟར་འཕེན་པའི་དུས་ཟད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་ནི། དགེ་བསྐྱེན་དང་བསྐྱེན་གནས་ནི་མི་
མཐུན་པའི་སེམས་སྒྲིམས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གཏོང་བར་བཤད་དོ། །

མདོ་སྟེ་པ་དང་ཉི་འོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྩ་བའི་ལྷུང་བར་
འབྱུར་བ་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་བསད་པ་དང་། རིན་ཐང་ཆང་བའི་ཁོར་གཞན་ལ་བརྟུས་
པ་དང་། མི་ཆངས་པར་སྤྱད་པ་དང་། མི་ཆོས་བླ་མའི་རྒྱན་སྒྲིམས་པ་བཞི་ལས་གང་ཡང་
ཅུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྟོ་མ་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་སྒྲུབ་ལ། སྟེ་པ་གཞན་གོས་དམར་བ་དུག་
ནི་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ན་བསྐྱབ་པའི་མཚམས་ཐམས་ཅད་དང་ལས་གྱི་མཐའ་རྣམས་མེད་
པར་འབྱུར་བས་དུམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པ་ལས་ཀྱང་གཏོང་བར་འདོད་དོ། །སྟོ་བ་དཔོན་སྒྲུབ་
མཛེད་ནི་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་བླང་བྱ་མེད་པས་མི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་གྱི་སྤར་ཡོད་
གཏོང་བར་མི་བཞེད་དེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་
པ་ན་ནི་དགེ་སྒོང་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་མ་པ་སྤར་མ་བླངས་པ་ནི་བླང་བྱ་མེད་ལ། སྤར་བླངས་

པ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དམ་པ་འཛིན་ཅུབ་ན་འདུལ་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་པའི་འདུལ་བ་འཛོལ་པ་ནི་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཟིན་པ་གཏོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ལྟར་ན་དག་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་མ་ཅུབ་པར་འཇུག་བས་ན་སྟེ་མ་གཉིས་ལེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་བྱེ་བྲག་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མས་ནི་ཆ་བའི་ལྷང་བ་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་བུ་ལུ་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་གང་བཏང་བའི་ཆ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་གཉིས་སུ་འདྲོད་དེ་དཔེར་ན་སྤྱོད་དང་རྟོར་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྟེས་སུ་བཞེན་ནོ། །ལྷང་བ་དེ་བཤགས་ན་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་དེས་སུ་ལོན་བཅོལ་ན་རྟོར་ལྡན་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་བཞེན་ནོ། །

འདི་ལའང་སྟོག་གཅོད་པའི་ཆ་ལྷང་གཅིག་བྱུང་ན་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བའི་སྟོན་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་དང་། དེའི་ཡང་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བར་གང་བསད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཁོ་ནའི་ཆའི་སྟོན་པ་གཏོང་བར་འདྲོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། ལྷང་དང་རིགས་པ་ལས་ཏེ། ལྷང་ནི་འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད་ལས། དག་སྟོང་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ཞིག་དག་སྟོང་མ་ལ་འདོམས་པར་བྱེད་ན་ལྷང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཚུལ་བྲིམས་མེད་ན་ལྷང་བའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱག་ཆོན་རྒྱག་པའི་མདོ་ལས། འགར་བའི་བྱ་ཚུན་དེས། ས་རོལ་ཀལ་ཅིང་སོམ་ཏི་སྤངས། རྒྱབ་པ་རབ་སད་རྣམ་འདྲན་མཆོག་ །ཁ་ལོ་བསྐྱར་མཆོག་འཇིག་རྟེན་ན། །དག་སྟོང་ཏུ་མཆིས་བདག་འདིའོ་ཞེས་ཁྲུས་པ་ན། སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་ཚུན་ད། །དག་སྟོང་བཞི་སྟེ་ལྷ་པ་མེད། །དེ་དག་གསལ་བར་ངས་ཤེས་བྱ། །ལམ་གྱིས་རྒྱལ་དང་ལམ་སྟོན་དང་། །ལམ་ཕྱིར་འཆོ་དང་ལམ་སུན་འབྲིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཚུན་དས། ལམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་གང་ལ་བརྟུན། །རི་ལྟར་མཚུངས་མེད་ལམ་སྟོན་ཡིན། །ལམ་ཕྱིར་འཆོ་བ་འདྲི་བས་གསུངས། །ལམ་སུན་འབྲིན་པ་གསལ་བར་འདྲོད། །ཅིས་ཁྲུས་པ་ན། གང་ཞིག་ཐེ་

ཚོམ་ཟུག་རྩ་སྤངས། གཞན་གྱིས་བགྱི་མིན་ཅུ་དཔ་འདས། འཇིག་རྟེན་ལྷར་བཅས་སྟོན་
 པ་ཡི། ལངས་རྒྱས་ལམ་གྱིས་རྒྱལ་ཞེས་བཟོད། ཁྲུང་དང་དོར་བྱ་མཚོག་རིག་ནས། ཚོས་
 རམས་དེ་བཞིན་སྟོན་ཅིང་འབྱེད། ཐུབ་པ་བགྱི་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཆད། ལམ་སྟོན་དགོ་སྦྱོང་
 གཉིས་པ་ཡིན། གང་ཞིག་ཚོས་གནས་ལེགས་སྟོན་ཅིང་། དྲན་པའི་བདག་ཉིད་ལམ་
 ཕྱིར་འཚོ། ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་གནས་སྟོབ། དགོ་སྦྱོང་གསུམ་པ་ལམ་ཕྱིར་འཚོ། འཕགས་
 པའི་རྟགས་གྱིས་གཡོགས་བྱས་ནས། འགན་ཅིང་བྱིས་སྟོན་པ་དང་། འཆལ་ཞིང་
 མ་རུལ་སྦྱུང་དང་བཅས། གཟུགས་བརྟན་བཞིན་སྦྱོང་ལམ་སྟན་འབྱིན། ཞེས་གསུངས་
 ོ། ཁྲིག་བྱེད་དག་གིས་ལམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་སྟོབ་མི་སྟོབ་དང་། ལམ་སྟོན་སངས་རྒྱས་
 དང་། ལམ་ཕྱིར་འཚོ་བ་དགོ་སྟོང་གི་རྩལ་བྱིས་དང་ལྷན་པ་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆེད་རྩ་
 འཚོ་བ་དང་། ལམ་སྟན་འབྱིན་པ་རྩལ་བྱིས་འཆལ་བར་བཤད་པས་དེ་ཡང་དགོ་སྦྱོང་
 གི་དབྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཅ་ལྷུང་བྱུང་བས་སྟོམ་པ་གཏང་ན་ལུང་སྟན་ཆོགས་
 ལས་དགའ་བ་ཅན་ཅ་ལྷུང་བྱུང་ནས་འཆལ་ལེམས་མ་སྟེས་པ་དེ་ཆད་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐབ་
 པ་བྱིན་པས་དགོ་སྟོང་རྩ་མི་འཕྱར་བ་ལས་དེ་ལྷར་འཕྱར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་
 ལུང་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་གཞི་ལས། བྱ་རོག་སྟོང་དང་སྟན་ལྷུང་དང་། རྒྱ་ཐབས་གནས་
 དང་མ་ནིང་དང་། ཞེས་དགོ་སྟོང་མ་སྟན་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྩལ་བྱིས་འཆལ་བ་རབ་
 རྩ་འབྱུང་རྩ་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ནི་རྩལ་བྱིས་པ་དེས་གོ་བཀག་
 རས་སྟོམ་པ་གསར་པ་མི་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི་གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྟོམ་པ་མེད་ན་ཕྱིས་སྤངས་པ་སྟེ་བར་
 འཕྱར་རོ། དེ་ལ་མི་སྟེ་ན་བསྐབ་པ་སྤལ་བ་ལའང་ཕྱིས་སྤང་རྩ་མེད་པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་བྱ་
 པའོ། །

རིགས་པའང་སྟོམ་པ་ནི་སྟོང་བདུན་ཡིན་པས་ན་སྟོག་གཅིད་སྟོང་བ་བཏང་བས་
 གཞན་བཏང་བར་ནི་མི་འཕྱར་རྟེ། ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྟོབ་དཔོན་དགོ་ལེགས་བཤེས་
 གཉེན་གྱིས། རྟོགས་གཅིག་འབྲུག་ཀྱང་དགོ་སྟོང་གི་དངོས་པོ་ལྷག་མ་དང་མ་བུལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟོགས་
 གཅིག་འབྲུགས་པས་ནི་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་རིགས་སོ། དེ་ལྷར་ཡང་། ཇི་ལྷར་

རྟོགས་གཅིག་སྒྲངས་ཀྱང་པས། མཐའ་དག་སྒྲངས་པར་མི་བཞེད་ལྟར། ཇི་བཞིན་རྟོགས་གཅིག་འབྲུགས་
 ཀྱང་པས། མཐའ་དག་འབྲུགས་པར་རྩི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། ཇི་དག་གི་
 མི་མཐུན་རྟོགས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་ན་སྟོག་གཙོད་པ་སྟོང་བ་སྒྲངས་པས་ཀྱང་གཞན་
 སྒྲངས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟོགས་གཅིག་བཏང་བས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་གཏང་བ་ནི་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལག་པ་བཅད་ན་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པ་རིལ་བཅད་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ཇི་འདི་ཕྱིར་འདི་ནི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རོ། ཇི་འདི་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྩལ་བྱིམས་འཆལ་བ་དགོ་སྟོང་མ་ལ་འདྲམས་ན་ལྟང་བྱེད་ཏུ་བཤད་པ་ནི་དན་སོང་
 ཏུ་ལྟང་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་དགོ་སྟོང་ཏུ་བཤད་པ་ནི་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 (འཕགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཡོགས་བྱས་ནས། འགན་ཅིང་བྱིས་སུན་འབྱིན་པ་དང་། འཆལ་ཞིང་མ་ཏུལ་
 རྩུ་དང་བཅས་)གཟུགས་བརྟན་བཞིན་སྟོང་ལམ་སུན་འབྱིན་ཞེས་གསུངས་པས་མིང་ཅམ་གྱི་
 དགོ་སྟོང་ཉི་མ་པོན་ཏུལ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བ་དང་མཆོད་སྐྱམ་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 རོ། གཞན་ཡང་ལུང་ལས། གལ་ཏེ་སེམས་ནི་གཅིག་གིས་ཀྱང་། བཅབས་པ་མེད་པར་
 འཆགས་བྱེད་ན། ཐམ་མ་བྱང་བར་གྱུར་ན་ཡང་། ཇི་ནི་ཕས་ཕམ་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་པ་
 དང་། འདུལ་བ་ཆོག་ལེན་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་འཆབ་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་ནི། གལ་
 ཏེ་བྱང་ན་གཅིག་ལའང་མཐོལ། རྒྱང་ཏུ་ལ་ཡང་འཇིགས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལ་ཕས་ཕམ་
 མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་མི་ཆོངས་སྟོང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕམ་པ་
 འབྱུང་བར་མི་འདྲོད་གྱི་འོན་ཀྱང་འཆབ་སེམས་སྟེས་ན་ཕམ་པར་འབྱུར་གྱི་འཆབ་སེམས་
 རྟེན་ཅིག་ཀྱང་མ་སྟེས་པ་ནི་རྩ་བའི་ལྟང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། (ཕམ་པ་བྱང་ན་དགོ་སྟོང་
 མ་ཡིན་ནོ། ཇིས་བྱས་ཀྱང་སེམས་འགས་ཀྱང་མི་འཆབ་ན་ཕམ་བར་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་བཤགས་ནས་
 དགོ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ལས་གཞོན་རབས་སུ་འདུག་པ་སོགས་ཆད་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐབ་པ་རྣམས་བྱིན་པས་སོར་
 རྒྱང་པ་ཉི་དགོ་སྟོང་དགའ་བ་ཅན་བཞིན་ནོ། ཇི་རྟེན་ཏུ། གལ་ཏེ་སེམས་ནི་གཅིག་གིས་ཀྱང་། བཅབས་
 པ་མེད་པར་འཆགས་བྱེད་ན། ཐམ་མ་བྱང་བར་གྱུར་ན་ཡང་། ཇི་ནི་ཕས་ཕམ་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་སོ། རྩལ་
 བྱིམས་འཆལ་བ་རབ་ཏུ་མི་འབྱིན་པ་ནི་རྒྱང་རོ་ཆོ་ཁྲེལ་མེད་ཤས་ཆེན་པོས་ཉམས་པར་

བྱས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གཏོང་བ་ལ་ཚ་བའི་ལྷང་བ་གཅིག་བྱང་བས་གཏོང་ཡང་ལེན་པ་
ན་གཅིག་སྒྲངས་པས་ཀྱན་སྒྲངས་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོགས་གཅིག་བཏང་བས་གཞན་དག་གཏོང་བར་མི་
རིགས་ཞེས་པ་ལ་ནི་སྒྲོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེར་ན་ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་ན་སྒྲོན་པོར་འགྱུར་
དུ་མི་རུང་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་ན་
ཐམས་ཅད་སྐྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་སྤྱིད་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་ལའང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་
ཏེ། བྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷང་དང་འགལ་བའང་ཡོད་དེ། ལྷང་རབ་དུ་བྱང་བའི་གཞི་ལས། དགེ་སྦྱོང་གིས་དེ་
བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་དུ་དགེ་སྦྱོང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར། དགེ་སྦྱོང་དུ་མི་རུང་གྲུའི་སྐྱས་
ཀྱིར་མི་རུང་། དགེ་སྦྱོང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་
ཞིག་བར་འགྱུར་ཞིང་ཉམས་པ་བཅོམ་པ་ལྷང་བ་པམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་དགེ་སྦྱོང་
གི་ཚུལ་ཕྱིར་སྒྲུབ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་
ན་སྒྲོན་པོར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་ལ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་
བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ་དགོངས་
ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གཞན་དུ་བྱངས་པས་
བཀའ་ལ་བྱགས་བྱབ་ཆེར་བྱས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་ཅན་རྣམས་ལ་འཆལ་བའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྒྱན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷང་རྣམ་འབྱེད་
ལས། དགེ་སྦྱོང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མིང་གི་དགེ་སྦྱོང་དང་། ཁས་འཆེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་
དང་། སྦྱང་བས་ན་དགེ་སྦྱོང་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པས་ན་དགེ་སྦྱོང་རོ། །དོན་
འདི་ལ་ནི་གསལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པ་དང་། ལྷང་རབ་དུ་བྱང་བའི་གཞི་ལས་ཀྱང་། བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཁྱེན་ཅིང་
གཟིགས་པ་དེས་དེ་ལྟར་རབ་དུ་བྱང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ལྷང་བར་

འགྱུར་བའི་ཆོས་སུ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ལུང་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཟས་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དག་ལ་ཁམ་གཅིག་དང་གོམ་པ་གཅིག་འདོར་བ་ཙམ་ཡང་མ་གནང་བར་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལས་བཀར་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མདོ་ལས། དགེ་སློང་མིན་ལ་དགེ་སློང་དུ། །སྤྱོད་བསྐྱེད་བསལ་བར་གྱིས། །ཤིང་རུལ་དག་ནི་སྤང་བར་གྱིས། །སྤྱིང་པོ་མེད་པ་དོར་བར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་དང་འགལ་བའང་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་སློག་གཙོད་བྱས་པས་སྒྲིམ་པ་མ་ལྟས་པ་མི་གཏོང་ན་སྒྲིམ་པ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པ་ཡིན་འང་སློག་བཅད་པ་ལ་སོགས་པས་རི་ལྟར་མི་གཏོང་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་སློགས་གཅིག་བསྐྱངས་པས་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་ན་ནི་ལེན་པ་ན་འང་དེ་ལྟར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིམ་པ་དང་འགལ་བར་སྤྱད་པས་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་ན་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་གིས་སློག་བཅད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་པའི་སློག་གཙོད་པ་སློང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་སྒྲར་སྒྲིམ་པ་བྱངས་ནས་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་སྒྲིམ་མིན་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆོ་ནའང་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསོད་པ་དང་ལོར་ཐམས་ཅད་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་གཞན་གྱི་བྱ་དེ་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྩལ་སྤྱོད་བ་ནི་སྤྱོད་ཀྱང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སློག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་ན་གང་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པ་དེ་སོམས་ཤིག །མ་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་ནི་བར་མའི་དགེ་བར་འགྱུར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་ངེས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤང་བ་ན་འང་ཤིན་ཏུ་ཡིན་ཏེ། བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་ལྟར་བྱང་བས་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་བར་འདོད་པ་འདི་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་བའི་ཕྱིར་བདུན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །

བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ནི་བསམ་གཏན་དུ་གཏོགས་
 པའི་དགེ་བུ་(གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་)ཐམས་ཅད་ནི་འོག་ས་ནས་གོང་སར་སྒྲིམ་པ་དང་གོང་ས་
 ནས་འོག་སར་སྒྲིམ་པ་ན་རིམ་པ་ལྟར་འོག་ས་དང་གོང་ས་ས་བསྐྱུས་པ་གཏོང་བས་ན་སྤྱི་
 འཕྲོས་པ་དང་། སྒྲིམས་པར་འབྲུག་པ་དེ་ཐོབ་ནས་ཡང་ཉམས་པ་དྲག་གིས་ཀྱང་གཏོང་
 བའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་གཏོང་ངོ་། །དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཉེར་བསྐྱེད་ཅན་(དང་དེ་
 ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ལ་སོགས་པ།)ནི་གི་བས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། འགེལ་པ་ལས། རིས་མཐུན་
 པ་བཏང་བ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་གཏོང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་
 ནས་ཀྱང་འཕགས་མིན་གི་བས་སོ་ཞེས་འཆད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །(བསམ་གཏན་དངོས་
 གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ན་གི་འཕྲོས་པས་མི་གཏོང་སྟེ། ཆེ་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དངོས་གཞི་དག་པའི་ཆ་མཐུན་ནི་ས་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། ཉམ་མོངས་པ་
 བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་ངོ་། །ཁྱི་ལྟར་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ས་འཕྲོས་
 པ་དང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་གཏོང་བ་དྲེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པའི་དགེ་
 བའང་ས་འཕྲོས་པ་དང་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་ངོ་། །

འཕགས་པའི་(དགེ་བ་སོགས་)དགེ་བ་ཟག་མེད་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་གཏོང་སྟེ། འབྲས་སུ་
 ཕྱི་མ་ཐོབ་པས་(ཞུགས་པ་དང་)སྤྲེལ་མ་དང་དབང་པོ་རྩལ་པོ་སྤྱངས་པས་རྣོན་པོ་ཐོབ་པ་ན་
 རྩལ་པོའི་ཐེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་དེ་དག་ལས་(འབྲས་སུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལས་)ཉམས་པ་ལས་
 ཀྱང་གཏོང་ངོ་། །སྒྲིམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི་སྒྲིམ་མིན་ནམས་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་གཏོང་སྟེ།
 སྒྲིམ་པ་(དང་པོ་གཉིས་ལས་)གང་ཡང་རུང་བ་ཐོབ་པ་དྲུང་གི་འཕྲོས་པ་དྲུང་། མཚན་གཉིས་
 ལྷུང་བ་ལས་གཏོང་བར་འབྱུར་ཏེ། གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་བོར་
 བ་དང་ཤུགས་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་དུ་སྒྱུར་རོ། །(དེ་ཡང་དགེ་
 སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་ན་ལས་ལས་བརྒྱན་པོ་དང་། ལྷག་མ་དགེ་ཚུལ་སོགས་ཐོབ་ན་མས་པར་འབྱུར་བ་བཞི་
 པོ་གཏོང་ལ་སྤྲེལ་སོགས་གསུམ་བར་མར་འབྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཟག་མེད་ཐོབ་ན་གཏོང་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་
 ནི། དེའི་སྒྲིབ་དུ་བསམ་གཏན་སྟེ་དགོས་ལ། དེས་སྒྲིམ་མིན་དེའི་གོང་དུ་གཏོང་བས་སོ། །མཚན་དང་རྒྱ་

ལ་སོགས་པ་མི་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཐག་པས་ཐོར་ཀྱང་སྤོམ་པ་མ་སྒྲངས་པར་སྤོམ་མིན་མི་ཆད་དེ། སྤོམ་མེད་
 པར་ནད་རྟིང་མི་བརྒྱན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤོམ་མིན་དང་ལྡན་པ་བསྟེན་གནས་སྒྲངས་ཏེ་
 བསྒྲངས་པའི་ཆོ་སྤོམ་མིན་གཏོང་བ་དེ་ལྟ་ནའང་བསྟེན་གནས་ནི་མཆཛ་མོ་འདས་པ་ན་
 གཏོང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཏང་བ་ན་སྤོམ་མིན་དང་ལྡན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུས་འབར་བ་མེ་དང་བུལ་བ་ན་སྟོན་པོར་འལྱར་བ་ལྟར་གཏན་དུ་
 གཏོང་བའི་བསམ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྤོམ་མིན་དང་ལྡན་པར་འལྱར་རོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤིད་དུ་སྤོམ་པ་དང་ཡང་
 མི་ལྡན་ལ་སྤོམ་མིན་དང་ཡང་མི་ལྡན་གྱི་ཕྱིས་མི་དགེ་བའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ནས་སྤོམ་མིན་
 དང་ལྡན་པར་འལྱར་ཏེ། སྤོམ་མིན་ཐོབ་པ་ནི་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །

བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་ནི་བར་མ་དགེ་མི་དགའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་རྩ་མཁན་གྱི་
 འཁོར་ལོའམ་མདའི་འཕེན་པའི་ཤུགས་ལྟར་རབ་དུ་དང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུགས་
 (རྒྱག་པོ་)གང་གིས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་འཕངས་པ་ན་འཕངས་པའི་ཤུགས་དེ་ཆད་པས་
 གཏོང་བའང་ཡོད་དེ། རྩས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བདུན་ལྟ་བུ་རབ་དུ་དང་བ་
 ལོག་པ་ན་གཏོང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་ཤུགས་ཆད་ནས་མཐུན་པར་ཁྱུར་པ་ན་བར་མ་མི་
 དགེ་བ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །སྒྲངས་པ་ཆད་པས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ་ལོ་གསུམ་དུ་སྟོག་
 གཙོད་པ་སྤོང་རོ་ཞེས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། དེའི་བར་དུ་ལོ་རེ་ལ་སྟོག་གཙོད་པའི་མཆོད་
 སྦྱིན་བྱའོ། །ཞེས་ཁས་སྒྲངས་པ་ན་ལོ་གསུམ་འདས་པ་ན་དེ་དག་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་འམ་ཡང་
 ན་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་འདིས་ཚོག་གིས་ད་ཕྱིན་ཆད་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
 སྤར་སྒྲངས་པ་བཏང་བས་ཀྱང་གཏོང་རོ། །བྱ་བ་ཆད་པས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། ལོ་རེ་ལ་དགེ་
 འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བར་ཁས་སྒྲངས་ནས་བྱེད་པ་ན་ནམ་ཞིག་ན་དེ་མ་གྲུབ་ན་གཏོང་
 བ་ལྟ་བུའོ། །དྲོན་ཆད་པས་གཏོང་བའང་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ཞིག་པ་
 དང་། རྒྱ་དང་རྫོས་ལ་སོགས་པ་ཞིག་པ་ན་བར་མ་དགེ་མི་དགའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་

གཏོང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཚེ་ཆད་པ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་ཀྱང་།གཏོང་བ་ནི་ཤི་འཕོས་
 པ་ན་བར་མ་དགེ་མི་དགའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་གཏོང་ལ། ལོག་ལྟ་སྒྲིམ་ཏེ་
 དགེ་རྩ་གཙོང་པར་ཚོམ་པ་ན་བར་མ་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཏོང་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གཏོང་ཚུལ་ནི་འདྲོད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་
 གཟུགས་ཅན་མིན་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དགེ་བ་ཐོབ་པ་དང་མཆན་ཉིད་དང་བཅས་
 པ་དག་ནི་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་། འདྲོད་པའི་གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲིམ་
 པ་ལས་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་འདྲོད་ཆགས་དང་བལ་བས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་
 གཏོང་བ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་དགེ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྟེན་ལས་འཆད་དོ། །གང་བཏང་
 བ་དེ་སྤངས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་འདུན་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་བལ་བས་སྤྲོང་བས་
 ལུ་བཞི་ཡོད་དོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བའི་གཏོང་རྒྱ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཤད་
 ཟེན་རྟོ། །

ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་མི་
 དགེ་བ་དང་བསྐྱབས་པ་མཆན་ཉིད་དང་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་དག་ནི་རང་རང་གི་འཇིག་
 རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི་
 གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྒྲིམ་སྤྱིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་མི་
 སྤྱིད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་དེའི་གོང་ན་གཞན་མེད་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ལམ་ནི་མ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ནི་ཡོད་དེ།
 དེ་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་མིན་གྱི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

【ཅ་བ།】

ཟེ་མ་མ་ཉིད་ལྟ་མི་སྟུན། །མཆན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ལ། །སྒྲིམ་མིན་སྒྲིམ་

པའང་དེ་འཁོར་ན། །ལྷ་ལའང་མི་རྣམས་ལ་གསུམ་མོ། །འདོད་དང་གཞུགས་སྦྱོར་ལྷ་
རྣམས་ལ། །བསམ་གཏན་སྦྱོར་ཡོད་ཟག་མེད་ན། །བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་འདྲ་ཤིས་
མེད། །མེས་ཆུང་མ་གཏོགས་གཞུགས་མེད་ནའང་། །

རྟོན་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལ་ཟུ་མ་ནི་དབང་པོ་གང་ཡང་མེད་པའོ། །མ་རྟོན་ནི་
དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་པའོ། །མཆོན་གཉིས་པ་ནི་པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ཅིག་
ཅར་བྱང་པའོ། །དེ་དག་དང་བྱང་གི་སྦྱུ་མི་སྦྱུན་པ་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་སྦྱོར་
མིན་ཡོད་དེ། །འདི་ལྟར་བཟུང་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་མིན་མེད་དེ། །སྤྲུག་པ་བྱ་བའི་
བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་སྤྱིར་དང་། །གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གང་ལ་སྦྱོར་པ་ཡོད་པ་དེ་
ལ་སྦྱོར་མིན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གཉེན་པོ་སྦྱོར་པ་མི་སྦྱོར་བའི་ཡང་སྤྱིར་རོ། །རྒྱ་
མཆོན་དེ་དག་དང་། །གཞན་ཡང་གང་མེད་པས་སྦྱོར་མིན་ཏུ་འགྱུར་པའི་རོ་ཆ་བྲིལ་ཡོད་
ཤས་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ངན་སོང་བ་རྣམས་ལའང་སྦྱོར་མིན་མེད་དེ་གཉེན་པོའི་
རྟོན་ཏུ་མི་བྱང་བས་སྦྱོར་པའང་མེད་པའོ། །བྱང་གི་སྦྱུ་མི་སྦྱུན་པ་ལ་ནི་སྤྲུག་པ་བྱ་བའི་བསམ་
པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། །(རིང་རེ་འཛིན་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་།)དེ་དག་ལ་སྦྱོར་པ་འདྲ་མེད་
པའི་སྤྱིར་དང་། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་མངོན་སུམ་ཏུ་གྱུར་པས་སྤྲུག་པ་བྱ་བའི་
བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདྲུལ་བ་ལས་ནི། །སྦྱོར་ནས་དང་། །ཟླ་བ་སྦྱེད་
པ་དང་། །འཁྱུད་ནས་ལྡང་བ་དང་། །ཕྲག་དྲོག་ཅན་དང་། །ཉམས་པའོ་ཞེས་པོ་མ་ནིང་ལྷ་
དང་། །མཆོན་གཉིས་པའོ། །སྦྱི་འདམས་པའོ། །རྟག་ཏུ་ཟླ་མཆོན་ཟག་པའོ། །ཟླ་མཆོན་
མི་ཟག་པའོ། །མཆོན་མ་ཅུམ་ཡོད་པའོ་ཞེས་པོ་མ་ནིང་ལྷ་སྦྱེ་བཅུ་བཤད་ཅིང་། (དང་པོ་
ལྷའི་མཆོན་ཉིད་ནི།)ཀྱང་ལས་བརྟན་ལས་ཀྱང་། །སྦྱོར་ནས་མ་ནིང་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། །མ་ནིང་
ཕྲག་དྲོག་ཅན་དང་། །མ་ནིང་ཟླ་བ་སྦྱེད་པ་དང་། །རྒྱགས་པའི་མ་ནིང་དང་། །ཉམས་པའི་
མ་ནིང་རོ་ཞེས་མ་ནིང་ལྷ་བཤད་དེ། །དེ་དག་གི་དང་པོ་བཟུང་ཡིན་ཞིང་། །མཆོན་གཉིས་
པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། །གཞན་དག་ནི་མ་ནིང་གི་དབྱེ་བར་སྤང་ངོ་། །

ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཡོངས་མ་ནིང་དང་། རྩལ་གཅིག་པའི་
མ་ནིང་དང་། ཉམས་པའི་མ་ནིང་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་མོ་མའི་དབང་པོ་དང་མི་
ལྷན་པར་བཅས་པ་སྟེ་ཟ་དང་མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཁྲ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་
ཅིང་སྟེས་པའི་སློབས་པ་སྟེ་བ་དང་བདག་ཉིད་ལ་པ་རོལ་གྱིས་སུན་འབྲིན་པ་འཇམ། གཞན་
འདྲོད་པ་བསྟེན་པ་མཐོང་ན་སྟེས་པའི་སློབས་པ་སྟེ་བར་འཕྱར་བ་སྟེ་དེ་ནི་མ་ནིང་ཁོ་ན་
ཡིན་གྱི་ཟ་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པས་བཅད་པ་འཇམ། བད་
དང་རྒྱག་དང་མེ་དང་སྐྱགས་ལ་སོགས་པས་ཆད་ནས་སྟེས་པའི་སློབས་པ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ།
དེ་ནི་གལ་ཏེ་པ་རོལ་པོས་བདག་ལ་སུན་འབྲིན་པར་མི་བྱེད་ན་ནི་ཟ་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་སུན་
འབྲིན་པར་བྱེད་ན་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འདུལ་པ་ཚོག་ལེན་བྱས་པ་ལས། འཕྱུང་ཆགས་ཕྱག་དོག་ནད་དང་སྟེས། ཁྲ་ཕྱེད་
ཅས་བྱ་མ་ནིང་ལ། འདི་དག་རེ་རེའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོགས་པའི་དོན་རྒྱ་བརྒྱད་པར་
བྱ། གང་ལ་གཞན་གྱིས་མནན་པ་ན། འཁྲིག་ཕྱིར་སེམས་ལ་འདྲོད་ཆགས་ནི། རྣམ་
རྒྱས་དེ་ནི་སྟོ་ལྷན་གྱིས། འཕྱུང་ལྔ་མ་ནིང་ཤེས་པར་བྱ། གཞན་གྱི་མཚན་ནི་མཐོང་
བ་ལས། རང་ལ་འདྲོད་སྟེ་ཕྱག་དོག་གསལ། མཚོན་ནད་གྱིས་ནི་རྟགས་ཉམས་པ། རེ་
ནི་ནད་གྱི་མ་ནིང་བརྒྱད། གང་སྟེས་ཉིད་ན་མཚན་མ་ནི། གཉིས་ཀ་མེད་པ་སྟེས་ནས་
ཡིན། ཁྲ་ཕྱེད་བྱུང་མེད་ཁྲ་ཕྱེད་ནི། སྟེས་འཕྱར་ཁྲ་ཕྱེད་མ་ནིང་བརྒྱད། འདིར་ནི་སོགས་
གྱི་སྐྱ་མེད་ཀྱང་། ཁྲ་སོགས་མ་ནིང་འབྱུབ་པ་ཡིན། གང་ཞིག་གྲོང་གི་ཚོས་དག་གི། རུས་
མེད་དེ་ནི་ཟ་མ་སྟེ། གཉིས་ཀའི་མཚན་ནི་དོད་པ་ནི། མཚན་གཉིས་པར་ནི་འདྲོད་པ་
ཡིན། ཞེས་དང་པོ་ནས་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་སྟེས་ནས་མ་ནིང་དང་། འཁྲིག་པ་
སྟོད་མི་རུས་པ་ཟ་མ་ཡིན་ལ། ཁྲ་བ་ཕྱེད་པ་དངོས་སུ་བཤད་པས་ཤུགས་ལ་ཁྲ་བ་གཅིག་
པ་ལ་སོགས་པའི་མ་ནིང་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

སྟོམ་མིན་གང་ལ་སྟེ་བ་དེ་དག་ལ་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་པའང་དེ་བཞིན་རྒྱ་
སྟེ་ལ་འོན་ཀྱང་(བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་)སྟོམ་པ་ནི་ལྷ་ལའང་སྟེའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་

ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཟ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅེ་ན། ལྷུང་དང་རིགས་པ་
 ལས་ཏེ། ལྷུང་ནི་མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། མིང་ཆེན་འདི་ལྟར་བྲིས་པ་གོས་དཀར་པོ་གྱུན་
 པ་སྟེས་པ་པོའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཅས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུལ་བ་རབ་རྩ་
 བྱང་བའི་གཞི་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་ཐབས་གནས་དང་མ་ནིང་དང་ཞེས་པ་དང་། བྱོད་ཟ་མ་
 མ་ཡིན་ནམ་(མ་ནིང་མ་ཡིན་ནམ།)ཞེས་རྩི་ཞིང་གལ་ཏེ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན་བྱོད་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་
 ཅན་ཡིན་གྱི་སོང་ཞིག་ཅས་བརྗོད་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟ་མ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། གསོ་སྦྱང་འདོད་སྦྱང་ལྟ་ལྟས་ཡིད་འོང་བ། སྟེས་
 པ་བྱད་མེད་དག་ལ་གསོལ་བར་བསྐྱེད་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ནི་རྟེན་པོ་མོ་
 གཉིས་ཀའི་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
 མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷུང་ལ་ངོ་ཆ་བྲིལ་ཡོད་ཤས་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། མ་ནིང་ལ་སོགས་གནས་མི་བྱ། །ཆ་སྟོའི་ཞིང་ལྟར་
 དེ་དག་ལ། །ཚུལ་བྲིམས་ས་པོན་སྟེ་བ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བས་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་
 མཚན་གཉིས་པ་དང་རན་སོང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཞིང་ཆ་སྟོ་ཅན་ལ་འབྲས་བྱ་དང་
 ལྷ་གཉིས་ཀ་མཚར་གཅིག་མི་སྟེ་བ་ལྟར་རྟེན་ཞན་པས་སྟོན་པ་དང་སྟོན་མིན་གཉིས་ཀ་
 མི་སྟེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་ནི་ལྟ་དང་མི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ལ། སྟོན་མིན་ནི་
 མི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བརྩུ་བ་ལས་ནི་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དག་
 ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པས་བསྐྱིབས་པས་ཚུལ་བྲིམས་དག་པ་
 དང་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་སྦྱོང་གི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་ནའང་
 རིག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱད་མེད་གྱི་ཉེས་པ་བསྟེན་པར་འཕྱར་ལ། དག་སྦྱོང་མའི་ཕྱོགས་སུ་
 བཞག་ནའང་ནོན་པ་དང་ཀུན་རྒྱ་ནོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེས་པའི་ཉེས་པ་བསྟེན་པར་འཕྱར་
 པའི་ཕྱིར་རབ་རྩ་འབྱིན་པ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །འོ་ན་ཀྱང་དེ་དག་
 གསུམ་ལ་སྤྱབས་སུ་སོང་ཞིང་དག་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་བླངས་ནས་བསྐྱང་ན་
 བསོད་ནམས་ནི་དག་བསྟེན་དང་མཚུངས་པར་ཐོབ་ལ། དག་བསྟེན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ནི་

མི་འཛོལ་སྟེ། དགེ་སྲོང་པ་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནི་དགེ་བསྟེན་ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་སོ་སོ་གཉིས་ཀའི་ཉེས་པ་བསྟེན་པས་སྤྱགས་གཉིས་ལ་བསྟེན་
བཀུར་བྱེད་པའི་འོས་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དགེ་སྲོང་པ་མ་ལ་ཀུན་ཏུ་འབྲེ་བས་
བསྟེན་བཀུར་མི་བྱ་ཞིང་། དགེ་སྲོང་པ་མས་ཀྱང་དེ་དག་གི་བསྟེན་བཀུར་བདག་གིར་མི་
བྱ་རེག་པ་དང་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་མདོ་ལས། དགེ་སྲོང་དག་སྟོང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་
བརྒྱད་ལ་གནས་ནས་བྱུང་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྔན་པའི་བསྟེན་གནས་ལ་ཉེ་བར་
གནས་སོ། །ཞེས་དུང་འགོ་ལ་སྟོན་པ་སྟེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལེགས་
སྤྱད་ཅམ་ལ་སྟོན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་
དོ། །མི་དང་ལྷ་ལ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མི་རྣམས་ལ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་
བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དོ། །འདྲོད་པའི་ལྷ་རྣམས་དྲུང་
གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པ་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་
མེད་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་མར་ཐོབ་པ་དག་
ཀྱང་ས་འཕོས་པས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྲུང་པར་
ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་ཤིས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་མ་
གཏོགས་པ་འདྲོད་པ་དང་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་(ལ་གནས་གཙང་ན་ངེས་པར་ཡོད་
པ་དང་གཞན་ལ་ཡོད་ཅུང་བ།)དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣུའང་(འཕགས་པ་ལ་འདས་མ་འོངས་ལྡན་པའི་
སྟོན་པ་)ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཟག་མེད་
ཀྱི་སྟོན་པ་ཐོབ་པ་གཏོང་རྒྱ་མ་བྱུང་བར་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་ཐོབ་པ་ལྡན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་མི་ལྡན་པ་ནི་དང་པོ་
ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱིས་ཀྱང་། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་མི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་ལྷ་
ལ་ནི་མེད་དེ། མདོ་ལས། ལྷ་རྣམས་ནི་མི་དག་གིས་གནས་གསུམ་གྱིས་བྲིལ་གྱིས་གཞོན་

ཉེ། དཔལ་བ་དང་། རྩན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འདིར་ཚངས་པར་སྦྱོང་པ་ལ་གནས་པའོ་
 ཞེས་གསུངས་ཉེ། འདིར་ཚངས་པར་སྦྱོང་པ་ནི་རབ་རྒྱ་བྱང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
 དག་སྦྱོང་གི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། རྩོམ་མེད་པས་འདོད་པའི་ལྟ་
 ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ་འང་མེད་ན་གོང་རྒྱུས་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྦྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་འོན་
 ཀྱང་གོང་མ་རྣམས་ལ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་ཅི་རིགས་པར་རྒྱ་དང་
 ལས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོལ། །བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་དང་འདྲ་ཤིས་མེད་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་ནི་ཟག་མེད་མེད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་སུ་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཟུགས་མེད་ན་ཟག་མེད་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལྡན་པས་ཡོད་ཀྱི་མདོན་གྱུར་ནི་
 མེད་དེ། དེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐེག་པ་གོང་མ་པ་དག་ལས་ཀྱི་
 དབང་གིས་སྦྱེས་པའི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཟག་མེད་མེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་
 སྦྱོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་ཡང་སྦྱེ་བས་དེ་ལ་ནི་ཟག་མེད་ཡོད་དོ་ཞེས་
 བཞེད་མོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་སྒྲ་བ་ནི་དེར་སྦྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕགས་པར་མི་
 འདོད་པས་དེ་ལ་ཟག་མེད་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །

༂། བཤོ་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་ཐུངས་

བཙུང་བཤད་པ།

དང་ལོ། ལས་གསུམ་ཆེན་ཏུ་དབྱེ་བ།

【ཆ་བ།】

༂། ལས་བདེ་མི་བདེ་དང་གཞན་གྱི། དག་དང་མི་དག་དང་གཞན་ཡིན། བཙོད་
ནམས་བཙོད་ནམས་མིན་མི་གཤོ། བདེ་བ་ཚྭོར་འབྱུང་ལ་ཚོགས་གསུམ། བཙོད་
ནམས་འདོད་ཁམས་དག་པའི་ལས། མི་གཤོ་གོང་མ་ལས་སྒྲུབ་པའི། བད་ཕྱིར་ས་
ཉི་དེ་དག་ཏུ། ལས་རྣམས་སྒྲིན་ཕྱིར་མི་གཤོའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་
དག་པ། བདེ་བ་ཚྭོར་འབྱུང་དེ་ཡན་ཆད། རྟུག་མིན་བདེ་མིན་ཚྭོར་འབྱུང་བ། རྟུག་
བཟུང་ཚྭོར་འབྱུང་འདྲའི་མི་དག། འོག་ནའང་བར་མ་ཡོད་དོ་ཞེས། ཁ་ཆེན་ཟེར་ཏེ་
གང་གི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བྱད་པར་རྣམ་སྒྲིན་ལས། རྟུག་མིན་གསུམ་སྒྲིན་འདོད་
ཕྱིར། །

ད་ནི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་ཆེན་གསུམ་པའི་མདོ་ལས།
ཡོན་ཚྭོན་སྒྲིགས་མ་སྒྲིགས་མ་ཅན། ཉེས་པར་སྤྱད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། གཙང་སྤྱབ་
ལུས་བསོད་བསོད་མིན་དང་། འདས་སོགས་བདེ་གཤེགས་གསལ་བར་མཛད། གནས་
གསུམ་གྱིས་ནི་བསྐྱས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བསམ་བརྗོད་གསུམ་དག་དང་། ལས་རྣམས་

གསུམ་དང་འདས་དང་དག། སློབ་དང་མཐོང་དང་འདོད་དང་གཟུགས། མཐོང་བའི་
 ཆོས་ལ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསལ་དང་། ལོག་ལྷ་སྤང་བྱ་ཆུང་བ་
 དང་། ལེན་སྤང་དེ་ལེན་སྤང་མེད། བརྒྱབ་སེམས་བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ་དག ཆོས་ས་
 ལུ་ཡང་དག་བསྐྱབས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་
 ལས་གསུམ་ཆོན་བྱ་དབྱེ་བ་དང་། རྩུང་འཕྱར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དཀར་ནག་ལ་སོགས་པ་
 བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། ཐུབ་པ་དང་གཅང་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་གྱི་
 དབྱེ་བ་དང་། དགོ་བརྩམ་དགོ་བརྩུར་དབྱེ་བ་དང་། ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་
 དབྱེ་བ་དང་། རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ་དང་འཕེན་བྱེད་
 དང་རྒྱུགས་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། སྤྱི་བ་པ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། མཆོམས་མེད་ལྔ་བཤད་
 པ་དང་། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྔ་བཤད་པ་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ་
 དང་། ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤད་པ་དང་། རིག་པས་རབ་བྱ་བརྩུག་པའི་ལས་གསུམ་བཤད་
 པ་དང་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་གསུམ་ཆོན་གསུམ་པའི་མདོ་ལས་ལས་དགོ་མི་
 དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གསུངས་པ་ལས་དུས་རེ་ཞིག་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 བདེ་བ་རྩུང་བ་དང་གཏན་དུ་སྤྲུག་བསལ་ལས་སྦྱོར་བ་མུང་འདས་ཐོབ་བྱེད་ནི་དགོ་བ་
 ཏྲང་། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་བདེ་བ་རྩུང་བ་ནི་མི་དགོ་བ་ཏྲང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་
 འོང་སྐྱེད་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལས་ནི་དགོ་མི་དགོ་ལས་གཞན་པ་ལུང་མ་བསྟན་
 ཡིན་ནོ། འོ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་དགོ་བའང་ལུང་མ་བསྟན་
 དུ་འཕྱར་ཏེ། བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་མི་རྩུང་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
 ས་དེ་དག་གི་དགོ་བ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བ་རྩུང་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་
 ར་བདེ་བ་རྩུང་འཕྱར་དགོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་སྤྲིན་པ་དང་མི་
 གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་དང་། བདེ་བ་རྩུང་བར་འཕྱར་བ་དང་སོགས་པའི་སྤྲུམ་གཟུང་བ་
 སྤྲུག་བསལ་རྩུང་བར་འཕྱར་བ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རྩུང་བར་འཕྱར་པ་གསུམ་ཡང་

གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་རེ་ཞིག་བསྟོད་ནུམས་ནི་འདྲོད་པའི་ཁུམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ལ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་འདྲོད་པའི་གྲོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདྲོད་མཛད་ལས། འདི་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འདིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གཡོ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། དེར་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོན་གྱིས་གཡོ་བར་བཤད་དེ། དང་པོ་ལ་ནི་རྟོག་དབྱེད་དག་གིས་གཡོ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡིད་དགའ་བ་དང་མ་བུལ་བས་གཡོ་བ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་བདེའོ་སྐྱེས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་པ་ནི་དེ་དག་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའང་མི་གཡོ་བར་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་མི་གཡོ་ཞིན། གང་གི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ལས་དགེ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རང་རང་གི་སྤྱོད་དུ་གྲུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་དང་ས་གཞན་ཏུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། (གཞན་ཡང་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཏུ་འཕྱར་བའི་ལས་ལྟའི་ནང་ཏུ་སྒྲིན་པར་འཕྱར་བ་ནི་རེས་འགའ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་སྒྲོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་མི་དང་དུང་འགོ་དང་ཡི་དུགས་རྣམས་སུ་སྒྲིན་པར་འཕྱར་བ་ཡོད་དེ།) འདི་ལྟར་འདྲོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལས་དགེ་བ་ནི་འགོ་བ་གཞན་གྱི་ལས་དགེ་བའང་འགོ་བ་གཞན་ཏུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ན་ལ་ལ་སྒྲིན་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་སྒྲིན་བདག་ཡིན་ལ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གཅོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་སྐད་པོ་ཆེར་ལྟར་ན་སྐད་པོ་ཆེའི་རྒྱན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དག་འཕྲོ་བར་འཕྱར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ན་ལ་ལ་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསྟོད་ནུམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་ཚུལ་བྱིས་ལས་བྱུང་བ་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུ་ཏུ་བསྐྱེན་ཅིང་བསྐྱོམས་པ་དང་ལན་མང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདི་སྐྱེས་ཏུ་བདག་ལྟ་བུར་པོ་རྣམས་སམ་མི་བཟང་པོ་

རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་དུ་སེམས་ན་ཞེས་པ་ནས་དེ་
ནི་དེར་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཁྱེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་ཡང་ལྷའི་རིས་
གཞན་དང་། ལྷའི་ནང་དུ་ཕྱོད་བར་འགྱུར་བ་དེ་མི་དང་དུང་འགྲོ་དང་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ནང་
དུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ས་དེ་
བའི་དགེ་བ་ས་དེ་དག་ཁོ་ནར་སྤྲིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ནོ། །བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ། །

འདྲོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་ནི་བདེ་བ་ཕྱོད་བར་འགྱུར་
བའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་དེ་དག་ན་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་དགེ་
བ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དུ་ཡན་ཆད་བསམ་གཏན་བཞི་
པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་གི་དགེ་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐལ་ཡང་མིན་བདེ་བའང་མིན་པ་
བཏང་སྟོམས་ཕྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཏེ། ས་དེ་དག་ན་ཆོར་བ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། བཏང་སྟོམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུག་བསྐལ་ཕྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་འདྲོད་
པའི་ཁམས་འདྲིའི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གྲང་ཆོར་བ་འབའ་ཞིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དང་བཅས་པའོ། །འདྲིའི་ཞེས་སྟོས་པ་
ནི་འདྲོད་ཁམས་ཁོ་ན་ན་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགེ་བ་སྟོས་པ་ནི་
དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འོག་མ་གསུམ་
པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་འང་བར་མ་བཏང་སྟོམས་ཕྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོད་དོ་ཞེས་
སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གུང་གི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ལའང་རྩ་ནི་སྟོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། འབས་བྱ་ནི་
སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་དེ་
ན་བདེ་སྤྲུག་གྲང་མེད་པས་དེའི་རྩ་སྟོམས་འཇུག་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་

རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མེད་པའམ། འད་པོའི་དངོས་གཞི་ནི་དམན་ཞིང་ས་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་
བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་ཏུ་ལས་གང་གིས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྲོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་འཁོར་ཏུ་བྱུང་བའི་བདེ་བའི་
དབང་པོ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ས་དེ་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཚོར་བ་ནི་མེད་གྱི་འོན་
ཀྱང་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པ་གང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་
རོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། ལས་གྱི་རྣམ་
པར་སྤྲིན་པ་སེམས་གྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ།
རྟོག་པ་མེད་པའི་ལས་དགེ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ལས་དགེ་བ་ནི་
བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དེ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མན་ཆད་རྟོག་པ་
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ན་རྟོག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷང་འདི་ལས་ནི་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ལས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་
ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་སེམས་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ས་དེ་ན་བཏང་སྟོམས་ཕྱིར་
བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས་སྤྱ་སྤྱུ་མེད་པར་ལས་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྤྲིན་པར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་འོག་འདྲོད་པ་ན་འང་བཏང་
སྟོམས་ཕྱིར་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོད་པར་ཤེས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་
ལས། འདི་ལྟར་ལས་གསུམ་པོ་རྣམས་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྤྱ་སྤྱུ་མེད་པར་རྣམ་པར་སྤྲིན་
པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ། བདེ་བ་ཕྱིར་བར་འགྱུར་བ་ནི་གཟུགས་སོ། །སྤྱག་
བསྐལ་ཕྱིར་བར་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །བདེ་བ་
ཡང་མ་ཡིན་སྤྱག་བསྐལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཕྱིར་བར་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་གཞན་ན་སྤྱག་བསྐལ་ཕྱིར་བར་འགྱུར་
བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷང་གི་དོན་ཡང་བདེ་བ་ཕྱིར་བར་འགྱུར་བ་ནི་གཟུགས་སོ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱག་བསྐལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚས་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལཱའི་སྤྱག་བསྐལ་
 ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
 པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲོག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ཡང་དགེ་
 བ་སྟོབས་རྒྱུད་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་ཆེན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
 བའང་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགེ་བས་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འོག་ན་
 བཏང་སྟོམས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་དེ། འདྲོད་པ་ལས་གཞན་ན་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 སྤྲིན་སྤྱི་མེད་པར་དུས་ཅིག་ཅར་སྤྲིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་
 པའི་བར་དགེ་བ། །བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་
 བ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཏང་སྟོམས་མྱོང་འགྱུར་
 ཀྱི་དགེ་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་སལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་གྱི་ཅུང་ཟད་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བའི་མཐའོ། །གལ་ཏེ་ལས་དེ་དག་ཚོར་བའི་
 རོ་བོ་མ་ཡིན་ན་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདེ་བའི་
 ཚོར་བ་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བདེ་
 བ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ་འཁྲུ་བར་བྱེད་པའི་འདག་ཆལ་ལ་འཁྲུ་བའི་འདག་ཆལ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐལ་མྱོང་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་ལའང་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མུང་འཁྱར་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཞན་ཡང་མུང་བར་འཁྱར་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་ཡིན་
 རྟོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། གང་ཞེན་དྲོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མུང་བར་འཁྱར་བ་ཚོར་བ་དྲུང་། མཚུངས་
 ལྟན་གྱིས་མུང་བར་འཁྱར་བ་ནི་རེག་པ་སྟེ། བདེ་བ་མུང་བར་འཁྱར་པའི་རེག་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དྲུང་། དམིགས་པ་མུང་བར་འཁྱར་བ་ནི་ཡུལ་རྣམས་ཏེ། མདོ་ལས་
 མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་གཟུགས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་མུང་བར་འཁྱར་གྱི་
 གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་མུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུ་དྲུང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མུང་བར་འཁྱར་བ་ནི་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་མུང་བར་འཁྱར་བའི་
 ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དྲུང་། མདོན་སྤྲུམ་དུ་གྱུར་པ་མུང་བར་འཁྱར་བ་ལས་ནི་
 སྒྲིང་གཞི་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས། གང་གི་ཆོ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་མུང་བར་བྱེད་པ་
 དེའི་ཆོ་དེའི་ཚོར་བ་གཉིས་འགག་པར་འཁྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེས་ན་དང་
 བོ་ནི་ཚོར་བ་སྤྱི་དང་ལྔ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་མུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་མུང་འཁྱར་རྣམ་པ་ལྟ་ལས་
 འདིར་ནི་རྣམ་སྤྲིན་མུང་འཁྱར་ཡིན་ནོ། །ཞོང་དུ་བཤད་པའི་བདེ་བ་མུང་འཁྱར་ལ་སོགས་
 བའི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མུང་བར་ངེས་པ་དྲུང་མུང་བར་མ་ངེས་པ་
 གཉིས། ངེས་པ་ལའང་མཐོང་བའི་ཚོས་སྟེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་མུང་བར་འཁྱར་བ་དང་། སོགས་
 པའི་སྤྲུམ་བཟུང་བ་སྟེ་བ་སྤྱི་མ་ཁོ་ན་ལ་མུང་བ་སྤྲུམ་ནས་མུང་བར་འཁྱར་བ་དང་། སྟེ་བ་
 ཡང་སྤྱི་མ་པན་ཆད་ལ་མུང་བ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མུང་བར་འཁྱར་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མུང་བར་ངེས་པའང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ངེས་པ་གསུམ་མ་ངེས་པ་དང་
 བཞི་ཡིན་ནོ། །

ཐོན་གྱི་སྒོའ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི་མུང་བར་འཁྱར་བ་མ་ངེས་པ་ལའང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
 ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་སྤྱུ་ཞེས་ལས་རྣམ་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེད་ཏེ། འདིའི་མུང་
 བར་ངེས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་ངེས་པ་འོ། །(མདོ་ལྔ་པ་ལ་སོགས་པ་
 དེ་ལྟ་ན་མཐོང་ཚོས་ལ་མུང་འཁྱར་གྱི་ལས་ནི་ལས་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྒྱུང་བར་འཁྱར་ཏེ། ཏུས་
 ཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་ཆོ་རབས་གཞན་ནའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་མུང་བའི་འགོ་འདི་ནས་

ཚུལ་པས་མཐོང་ཚེས་ལ་མུང་འགྱུར་དུ་གཞག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། བྱི་བྲག་རྩ་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ལས་
 གསུམ་གྱི་དུས་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་སོ། །འབྲས་བུ་ཉེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་ཡིན་གྱིས་རྟོབས་ཆེ་
 བས་མིན་ཏེ། བྱིའི་ས་བོན་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །དཔེས་སྟོན་པ་ནི་སྡེ་པ་གཞན་དུ་གནས་
 སྐབས་མུང་བར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་མུང་བར་ངེས་པ་དང་། མ་
 ངེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་མིར་དེ་དག་སྟུ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གནས་
 སྐབས་ངེས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མུང་བར་མ་ངེས་པ་ནི་གལ་ཏེ་མུང་ན་མཐོང་བའི་ཚེས་ལ་མུང་
 འགྱུར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་
 བྱི་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་གདོན་མི་བྱ་བར་མུང་ལ། མཐོང་བའི་
 ཚེས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་ངེས་པ་ནི་མཐོང་ཚེས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མུང་
 བར་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱང་མ་ངེས་ལ་
 རྣམ་སྤྲིན་ཡང་མུང་བར་མ་ངེས་པ་འོ། །དེའི་ལྟར་ན་ངེས་པ་ལ་མཐོང་ཚེས་ལ་སོགས་པ་
 ལ་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དུག་དང་མ་ངེས་པ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མ་ངེས་པ་དང་གནས་
 སྐབས་མ་ངེས་པ་དང་གཉིས་ཏེ་ལས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མཐོང་ཚེས་
 ལ་མུང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་ལས་རྟོབས་ལྡན་ཡིན་པའི་མིར་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་ནས་མུང་བ་ལ་
 སོགས་པ་འང་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལས་ཆེ་བའི་འབྲས་བུ་ཅུང་བར་ཐལ་བའི་མིར་རོ། །འོ་
 བ་མཐོང་ཚེས་ལ་མུང་འགྱུར་དུ་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་སོག་མར་འགོ་ཚུལ་པའི་དབང་
 གིས་མིང་དེར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མིར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །བྱི་བྲག་རྩ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་མིར་མཐོང་ཚེས་ལ་མུང་བ་ནི་སྐྱེས་ནས་མུང་བ་ལ་སོགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷུ་མ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་ན་འབྲས་བུ་སྤྲིན་ལ་ནས་
 དང་གྲོ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བ་དུག་ན་སྤྲིན་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །སྐྱེས་ནས་
 མུང་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་རིས་མཐུན་པའི་སྟོག་གི་དབང་པོ་
 འཕྲུལ་(ཅིང་རྩོགས་)པར་བྱེད་པ་སྤྲིད་གྱི་མཐོང་ཚེས་ལ་མུང་འགྱུར་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་
 བ་དེའི་སྟོག་གི་དབང་པོ་ནི་སྤར་སོབ་བེན་པའི་མིར་དང་། (སྐྱེ་བ་གཞན་ནས་འཕངས་པའི་སྐྱེ་

བ་གཞན་གྱིས་འཕེན་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་འཕངས་པའི་རིས་མཐུན་དེ་ཉིད་ཏུ་འབྲས་བུ་འཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །བསོད་ནམས་བསགས་པས་ཆོ་སྲིད་བ་ལ་སོགས་པའང་བར་ཆད་སེལ་བ་ཙམ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྤྲིན་ནི་བཞི་གས་ཀྱང་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ལས་བཞིས་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་ཁམས་དང་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་དང་ས་དགུ་དང་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་ནི་དགེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཞི་ཅར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་བའོ། །དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ནི་དཔྱལ་བ་ན་ནི་ལས་དགེ་བའི་སྤྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་ན་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བའི་ནི་བཞི་གའང་ཡོད་དོ། །འདྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་གྲང་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྟན་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་རྣམས་ནི་འདྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དྲུར་སྤྱེས་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་མི་བྱེད་དེ། དེ་ནི་སྤྱོ་བ་བྱི་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ས་གོང་མ་ཁོ་ནར་སྤྱོ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་བྱེད་དོ། །འདྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་(བར་མ་བདུན་པོ་)གང་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་(བརྟན་པ།) ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སྤྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་ཏུ་མ་བྱེད་སྤྱོ་བ་ཡང་བྱི་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ན་གངས་གཞན་ཏུ་འང་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱང་མི་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ས་དེ་དག་ཏུ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བ་དང་མྱོང་བར་མ་ངེས་པ་ནི་བྱེད་དོ། །བྱིས་པ་དང་འཕགས་པས་དེ་དག་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ནི་སྤྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་དང་ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱང་བྱེད་དོ། །(དེའང་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པའང་ཉམས་ནས་གཟུགས་སུ་སྤྱོ་བ་བཤད་པས་སོ། །འདྲོད་པ་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་སྤྱིད་ཅེ་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ནི་མི་བརྟན་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་དང་ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་

ལས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་སྲིད་
 ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པ་ན་འབྲས་
 བུ་ལས་ཉམས་པ་ནི་འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད་ཅེས་འབྲུང་བས་ངེས་པར་སོར་
 རྒྱུད་པར་བྱེད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་དང་། མཐོང་ཚས་ལ་མྱོང་འཇུག་བྱེད་པ་ནི་སྲིད་
 ཏོ། །ཐམས་ཅད་ན་འཕེན་པ་བཞི་ཡོད་ན། ཅི་སྲིད་པ་བར་མ་ན་འང་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་
 བ། ཡོད་དེ་འདོད་པའི་སྲིད་པ་བར་མ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འཕེན་པ་རྩམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་
 གཉིས་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱར་རྒྱར་པོ་དང་། མེར་མེར་པོ་དང་། བར་བར་པོ་
 དང་། ཞོར་ཞོར་པོ་དང་། ཀླང་ལག་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་མང་ལ་གྱི་གནས་སྐབས་
 ལྡང་དང་། བྱིས་པ་དང་། གཞོན་ཅུ་དང་། དར་ལ་བབ་པ་དང་། དར་ཡོལ་བ་དང་། ཆུན་
 པོའི་གནས་སྐབས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལྡ་སྟེ་བཅུའོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་པོ་དེར་མྱོང་བར་
 ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་རང་ཉིད་ཏུ་
 མྱོང་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལས་མྱོང་བར་ངེས་
 པའི་ལས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་མྱོང་བར་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྲིད་པ་བར་མ་དང་(དེའི་ངེས་པའི་)འབྲས་བུ་གནས་
 སྐབས་བཅུ་གཅིག་པོ་(དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས། བྱིས་པ་ནས་ཆུན་པོའི་བར་ལྟར་སྐྱེས་
 བས་མྱོང་འཇུག་ཁོ་ནས་འཕངས་པས།)དེ་(དག་)ནི་རིས་མཐུན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་(པའི་ཕྱིར།)ཏེ།
 དེ་དག་ནི་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འཇུག་གི་ལས་གཅིག་ཁོ་ནས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
 སྲིད་པ་བར་མ་(དེས་ནི་བར་སྲིད།)མྱོང་བར་འཇུག་པའི་ལས་གཞན་མ་བཤད་དོ། །(འདི་སྒོ་མི་
 གསལ་བས་ལས་གཞན་གཉིས་ནི་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་མི་རྒྱུག་པར་འདོད་པས་སོ། །)མྱོང་བར་མ་
 ངེས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདོད་ཁམས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཁམས་ན་རྒྱར་རྒྱར་པོ་
 ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་བཅུ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ན་བར་སྲིད་
 ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱོང་བར་ངེས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ཀྱན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་
 པོས་བྱས་པའི་མི་དགེ་བ་དང་རྩ་བ་དུ་དྲུག་པོས་བྱས་པའི་དགེ་བ་(གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་ངེས་པ་)དྲུང་། ཀྲུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་དང་རབ་རྒྱ་དང་བ་དྲག་
 མོང་མེད་ལ་རྒྱན་རྒྱ་བྱེད་པའང་མེད་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་འབྲས་བྱ་བྱང་པར་
 ཅན་རྒྱན་ཞུགས་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་བྱང་
 པར་ཅན་འཇོག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་
 པའི་ཡོན་ཏུན་གྱི་ཞིང་(འོག་ནས་འབྱུང་བའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་
 པ།)ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་དྲུང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྒྱན་ཆགས་སུ་བྱས་པ་གང་ཞིག་
 ཡིན་པ་དྲུང་། དེ་བཞིན་ཀྲུན་སྒྲོང་དྲག་པོ་དང་རྒྱན་རྒྱ་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་པ་མ་གསོད་པའི་
 ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་བར་མིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོས་བྱས་ཀྱང་མཆོམས་
 མེད་རྒྱུ་བས་ན་(ཀྲུན་སྒྲོང་གང་གིས་བྱས་ཀྱང་མཆོམས་མེད་རྒྱུ་བས།)རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
 རྒྱུང་བར་ངེས་སོ། །(དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་རྒྱུར་བ་གསུམ་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་
 རྒྱུང་བར་ངེས་པ་ཡིན་ལ།)དེ་དག་ལས་གཞན་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་མཐོང་ཆོས་ལ་རྒྱུང་བར་འབྱུར་བའི་ལས་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ཆོས་
 ལ་རྒྱུང་བར་འབྱུར་བའི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཞིང་གི་བྱང་པར་ལས་འབྱུར་བ་དྲུང་
 བསམ་པའི་བྱང་པར་ལས་འབྱུར་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཞིང་གི་བྱང་པར་ལས་འབྱུར་བ་ནི་
 སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཕམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་པ་ལ་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་
 ལྷག་པོའི་བྱར་གྱུར་པ་ན་ཁྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱབ་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་རབ་རྒྱ་བྱང་ནས་
 ཟེ་སྟོད་གསུམ་པར་གྱུར་ནོ། །(དེའི་ཆོ་དགེ་འདུན་ལ་ཚོད་པ་བྱང་བ་ལ་ཟེ་སྟོད་གསུམ་པ་
 དེས་ཚོད་པ་དེ་སྤྲར་འཕེལ་བར་བྱས་པ་དང་། དགེ་སྒྲོང་མདོ་ཟེ་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་ཟེ་
 སྟོད་གསུམ་པ་བཏོན་ནས་ཚོད་པ་ཞི་བར་བྱས་པ་དང་། ཟེ་སྟོད་གསུམ་པ་ཁྲོས་ཏེ་བྱང་
 མེད་རྣམས་ཀྱི་ཚོད་པ་ཞི་བར་བྱས་སམ་ཞེས་ཆོག་རྒྱབ་པོ་སྤྲས་པས་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་བྱང་མེད་
 རྒྱུར་ཅིང་སྤྲར་ཡང་སྟེ་བ་ལྔ་བརྒྱར་བྱང་མེད་རྒྱ་སྟེས་སོ། །ཕྱིས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་
 གཙུག་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དད་པར་བྱས་པས་སྟེས་པའི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ནོ། །འདི་
 ཉིད་ཕན་ཆོགས་ལས་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་མ་

པམ་པའི། རྩོན་བྱང་ཕྱེ་རྩོད་གསུམ་པར་ཟུར། །དག་སྤོང་དགེ་འདུན་ཚོད་པ་ན། །དགེ་
འདུན་བྱང་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི། །དག་གི་ཉེས་པར་སྤྱད་བྱས་པས། །བྱང་མེད་ཉིད་ུ་
ཉི་བར་སོང་། །སྤར་ཡང་སེམས་རབ་དང་པ་ཡིས། །སྤྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ུ་ཟུར་ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བསམ་པའི་བྱང་པར་ལས་འཁྱར་བ་ནི་སྤོན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནིས་ཀའི་ཉུག་རུམ་ཡོང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་མི་ཞིག་གིས་སྤང་ལྷ་བརྒྱ་དེད་ནས་འགྲོ་བ་མཐོང་ནས་ཅི་བྱེད་དྲིས་
པས་འབྲས་བྱ་འབྲིན་ཏི་ཞེས་ཟེར་བ་ན་དེ་བདག་གིས་ཀྱང་སྤོན་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་པས་ད་
ལྟར་རྩུག་བསལ་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་ལ། མི་འདིས་ཀྱང་ལས་འདི་བྱས་པས་སྤྱེ་བ་མང་པོར་
བདག་ལྟ་བུར་རྩུག་བསལ་མྱོང་བར་འཁྱར་རོ་སྤྲུམ་ནས་སྤང་དེ་རྣམས་ནོར་གྱིས་ཉོས་ཏེ་
བསམ་པ་བྲག་པོས་འབྲས་བྱ་འབྲིན་པ་ལས་བཏང་བ་དང་དེ་ལ་མཐོང་བའི་ཆོས་དེ་ཁོ་
ན་ལ་སྤྱེས་པའི་དབང་པོ་བྱང་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་འདྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱད་ཏེ་དགེ་མི་དགེ་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་གཏན་ུ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཆད་དེར་མི་སྤྱེ་
བས་ལྷལ་འཕོ་བ་ན་བྱ་ལོན་པ་ལྷང་བ་ལྟར་ས་དེར་མྱོང་བར་ངེས་པའི་ལས་གཞན་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལ་འབྲས་བྱ་ནི་མཐོང་ཆོས་དེ་ཁོ་ན་ལ་མྱོང་བར་འཁྱར་རོ། །དེ་ཡང་སྤོན་བྱས་པའི་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འདིར་མྱོང་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བ་བཏགས་པ་བ་དང་འདིར་བྱས་པ་མྱོང་ན་མཚན་ཉིད་
པའོ། མྱོང་འཁྱར་གྱི། །ལས་དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གནས་སྐབས་མ་ངེས་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་
མྱོང་བར་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། (དེའི་རྣམ་སྤྲིན་མ་མྱོང་ན་གཏན་ུ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
ལ་སོགས་བྱེད་དོ། །ས་དེ་ལས་གཏན་ུ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྤྱེས་ནས་མྱོང་བྱུར་ལ་
སོགས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དེའི་ལས་མ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཏན་ུ་
འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནམ་ཡང་མི་སྤྲིན་པ་ཉིད་དོ། །

འོ་ན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བར་འཁྱར་བའི་ཞིང་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དགེ་སྤོང་གི་དགེ་འདུན་དང་གང་ཟག་ཡིན་ཡང་འཕགས་པ་གང་
དུག་འགོག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་ཉོན་མྱོངས་པ་མེད་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དུང་དག་

བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ལངས་པ་སྟེ་ལྔ་པོ་དྲེད་ག་ལ་ཕན་པ་
དང་གནོད་པ་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འབྲལ་བྱ་མཐོང་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་
སྟོང་བར་འབྱར་རྟེ། འཁོག་པ་ལས་ལངས་པ་ནི་སེམས་མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་པས་ཟུང་ན་
ལས་འདས་པ་ལས་སྐར་ལོག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་
བྱམས་པ་ལས་ལངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་ཕན་
པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བསོད་ནམས་
ཆད་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་དང་
དགྲ་བཅོམ་ལས་ལངས་པའི་རྒྱད་ནི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་སྟོམ་སྤང་མ་
ལུས་པར་སྤངས་པས་གནས་ཀྱང་གསར་པ་ཐོབ་པས་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་
མ་སྟོམ་ལམ་(ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་)ནི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མ་
རྟོགས་པས་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྒྱད་ནི་སྤང་མ་གཉིས་ལྟར་གནས་ཀྱང་གསར་བ་དང་དག་པ་
མ་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་དང་དགྲ་བཅོམ་ལས་ལངས་པ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁིང་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཆོར་བ་ཡིན་པས་དེ་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཁོ་ན་
ཡིན་པ་དང་ལུས་ཀྱི་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་
ས་བསམ་གཏན་ཁུང་པར་ཅན་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱང་ཅེའི་བར་གྱི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་
ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདྲོད་དེ་གཉིས་པ་ཡན་
ཆད་ན་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ལོག་མ་ན་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ངས་པར་རྟོག་
དཔྱད་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡང་
ནི་ཆོར་བ་སྟག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནི་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་སྟག་བསྐལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། མི་དགོ་བའི་རྣམ་སྒྲིན་ནི་སྟག་བསྐལ་ཡིན་ལ་སེམས་ཀྱི་སྟག་
བསྐལ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡིན་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་བྱིན་
རྟོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མན་ཆད་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་

ནི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཚར་བ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་རུས་སོ། །འོ་ན་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་སྟོང་བའི་སེམས་དེ་(ཡིད་མི་བདེ་མ་ཡིན་ནམ།)
 སེམས་གང་ལ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱ་ཅི་ཞིག་གིས་འཁྲུང་ཞིན། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་སྟོང་
 བའི་སེམས་ནི་(ཡང་དག་མིན་པར་རྟོགས་པས།)ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 ཤེས་ཚོགས་ལྟ་ནི་(ངས་པར་རྟོག་དང་ཆེས་དྲན་གྱི།)རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཡེངས་པའི་
 སེམས་ཀྱང་ངས་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་གཡེངས་པ་དྲོ་ནི་
 རྒྱ་བཞི་པོ་(གཞན་སྟོང་བར་བྱས་པ་དང་རྒྱག་དང་ཆང་ལུང་པ་དང་གཡང་ལ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ།)ལས་ཀྱི་
 རྣམ་སྟོན་ལས་སྟེས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་(པས་གཟུགས་མི་སྤྱག་པ་བཟན་པ།)ལ་སོགས་པས་སྤྱག་
 པར་བྱས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་ཁྲོས་ཏེ་གནད་དུ་བསྐྱུན་བས་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། རྒྱང་
 མཁྲིས་བད་ཀན་འབྲུགས་པས།)འབྱུང་བ་ཆ་མ་མཉམ་པ་དང་། རྟོན་གནས་བྱེད་ཀྱི་བྱ་དང་ཅས་
 མཐུན་པའི་བམ་ཟེ་མོ་ཁྱོད་ཤུག་གཉིས་ལ་བྱ་བར་ལྟ་ཡོད་པ་ལས་བྱ་བྱག་གི་བས་ལྷ་བར་གྱིས་སྟོང་བར་གྱུར་ཏེ་
 གཅེར་བྱ་ཁོ་ནར་བཅོམ་ལྟར་འདས་མི་ཐེ་ལའི་ཨ་ལའི་ཆ་ལ་ན་བཞུགས་པའི་བྱ་དང་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ན་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་མཐུས་དྲན་པ་རྟེན་ནས་ངོ་ཆ་བར་གྱུར་པ་ལ་སྟོན་པའི་བཀས་ཀྱང་དགའ་བོས་གོས་བྱིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་
 པས་ཆོས་བཟན་པས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབས་བྱ་ཐོབ་ནས་སྤར་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པ་ན་བྱ་བར་ལའང་གི་
 པ་དང་དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་འཛིན་མི་བྱེད་པ་ལ། རང་གི་ཁྱོད་མེ་ཁྱོད་སྤར་བྱ་གི་བ་ལ་ལྟ་བུ་འཛིན་མི་བྱེད་ལ། ད་བྱ་བར་ལ་
 པ་གི་བ་ལ་ལྟ་བུ་འཛིན་མི་བྱེད་པ་ལས་ན་བྱ་དེ་དག་ཁྱོད་རང་གིས་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བམ་ཟེ་མོས། བམ་
 ཟེ་ངས་ནི་ཡུན་རིངས་ནས། །བྱ་དང་ཆ་ཐོ་སྟོང་སྤག་དང་། །གཉེན་མང་བརྒྱ་སྤག་དག་ཐོས་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་
 ཀྱང་ནི་དེ་དང་འདྲ། སྟེ་བ་དེ་དང་དེ་དག་གྱ། །བྱ་དང་ཆ་ཐོ་སྟོང་སྤག་དག །གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་ཟེ་རྣམས་
 ཀྱི། །ཆད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྟེ་བ་དང་། །འཆི་ལས་ངས་འབྱུང་ཤེས་ནས་ནི། །སྟེ་ཞིག་
 ལྟ་བུ་ཡོངས་གཏུང་བའོ། །སྟེ་སྤགས་འདོན་པར་བྱེད་པར་འཁྲུར། །བདག་གིས་སངས་རྒྱས་བཞེན་བྱས་
 ཏེ། སྟེ་བ་དང་ནི་འཆི་བ་ལས། །ངས་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པས་ན། །ལྟ་བུ་མི་བྱེད་གཏུང་བ་མེད་ཅེས་སྟེས་
 པ་ལྟ་བུ།)ལྟ་བུ་གྱི་རྟོན་གྱིས་འབྱུང་བར་འཁྲུར་རོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ལས་སྟེས་པ་ནི། རྣམ་
 དང་སྤགས་ཀྱི་སྟོར་བས་གཞན་གྱི་སེམས་གཡེངས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་

དུག་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་སེམས་
 ཅན་གཞན་སྐྱག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟགས་མེས་གཏོང་པ་དང་། སྐྱག་ཆགས་གཡང་བྱ་
 འདྲར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལས་སྦྱོས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་སྤྲུན་དང་མན་ངག་དང་རྩས་པ་ཅན་
 གྱིས་བཅོས་སུ་མེད་དོ། །སྐྱག་པ་ནི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་མི་སྤྲུག་པ་བསྟན་པ་
 ལ་སོགས་པས་སེམས་དངངས་པར་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་སྦྱོས་བྱ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས་
 བཅོས་སུ་ཡོད་དོ། །མི་མ་ཡིན་པས་གཞོད་པ་ནི་གདོན་གྱིས་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་རིག་སྤྲུགས་
 འཆང་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །འབྱུང་བ་ཆ་མ་མཉམ་པ་ནི་ནད་
 ཀྱིས་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་གསོ་བ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་དོ། །ལྷ་ངན་གྱིས་བྱས་
 པ་ནི་གནས་བྱེད་ཀྱི་བྱ་དང་རྩས་མཐུན་པའི་བྲམ་ཟེ་མོ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་ལྷ་ངན་བསལ་བ་
 དང་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བསག་སྦྱང་དང་། སྦྱོས་བྱ་དམ་
 པའི་མན་ངག་དང་། རིགས་སྤྲུགས་འཆང་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། ལྷ་
 ངན་བསལ་བའི་ཐབས་དང་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་སེམས་
 གཡེངས་པ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྦྱོས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཀྱི་ཆོར་
 བ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་
 ནི་ལས་ལས་སྦྱོས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་འབྲུག་ལ་འབྱུང་བ་འབྲུགས་པས་སེམས་འབྲུགས་
 ཤིང་གཡེངས་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ལས་མི་དགེ་བ་ལས་སྦྱོས་
 པས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ལ་སེམས་གཡེངས་པ་ནི་འབྱུང་བ་རྣམ་སྤྲིན་དེ་དག་ལས་སྦྱོས་པས་ལས་
 ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་དངོས་སུ་སྦྱོས་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་སྤྲིན་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཕྲོས་ནས་འགྲེལ་པ་ལས། སེམས་གཡེངས་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་
 ལ་ལྷ་བཞི་བཤད་དེ། དེ་ལ་གཡེངས་པ་ནི་སྤྲུག་བསྟན་པའི་འབྱུང་བ་འབྲུགས་པ་ལ་སོགས་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་འབྲུགས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་གཉིས་ཀའང་རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་ཡང་རྟེན་གང་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། (དགེ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་

འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་གཡེངས་པའི་རྒྱ་གཞན་ཡང་མེད་པས། ལྷ་མི་སྟོན་པ་མིན་ཏེ་དེ་མ་གཏོགས་
 པའི་འདྲོད་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། འདྲོད་པའི་
 ལྷ་རྣམས་ལ་འང་སྟོན་པ་དག་ཡོད་ན་དུང་འགོ་དང་ཡི་དུགས་རྣམས་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དུམ་ལ་བ་རྣམས་ནི་ཆོར་བ་མི་བཟད་པས་ཉེག་པས་རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱང་མི་
 དུན་ན་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྷ་ཅི་སྟོན་པས་ཉེག་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དག་ཡིན་
 བོ། །སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་འབགས་པ་རྣམས་ལ་འང་འབྱུང་བ་མ་སྟོན་པའི་སེམས་
 རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི་ཡོད་ལ། ལས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་། འཇིགས་པས་
 གཡེངས་པ་དང་། གཞོད་པས་གཡེངས་པ་དང་། ལྷ་རན་གྱིས་གཡེངས་པ་རྣམས་ནི་མེད་
 དེ། རིམ་པ་ལྟར་ལས་ངས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲིན་ཟིན་ལ་མ་ངས་པ་ནི་དེ་ཕྱིན་ཆད་མི་སྤྲིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
 སྐག་པ་དང་། འཆི་བ་དང་། རན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་ལྷ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་
 མ་ཡིན་པ་འབྲུགས་པའི་རྒྱ་མི་མཛོས་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་རན་མེད་པའི་ཆོས་
 ཉིད་མདོན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཐུགས་གཡེངས་པ་དང་རིམས་ཀྱིས་
 འགོངས་པ་དང་གསུང་འཛོར་བ་དང་དབུ་རྒྱ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། ལས་ཤིན་ཏུ་དང་བའི་རྣམ་
 པར་སྤྲིན་པའི་སྤྲིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །

ཡང་གསུམ་མཆོན་གསུམ་པའི་མདོ་ལས། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཡོན་པོ་གསུམ་
 དང་། སྟོན་ནམ་ཉེས་པ་གསུམ་དང་། སྟིགས་མ་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།
 ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་ཡོན་པོ་གསུམ་དང་སྟོན་ནམ་ཉེས་པ་གསུམ་དང་། སྟིགས་མ་
 གསུམ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་གསུམ་གྱི་ལས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གྲུ་བའི་གཡོ་
 དང་། ཞེ་སྤང་དང་། འདྲོད་ཆགས་ལས་སྟེས་པ་རྣམས་སོ། །གསུངས་པ་ནི་སྟོན་གསུམ་གྱི་ལས་སེམས་
 ལས་བྱུང་བ་གྲུ་བའི་གཡོ་ལས་སྟེས་པ་དང་། སྟོན་ནམ་ཉེས་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་སྟོན་
 གསུམ་གྱི་ལས་ཞེ་སྤང་ལས་སྟེས་པ་དང་། སྟིགས་མ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ར་གསུངས་པ་གསུམ་
 ནི་སྟོན་གསུམ་གྱི་ལས་འདྲོད་ཆགས་ལས་སྟེས་པ་འོ། །

གསུམ་པ་ དཀར་ནག་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ།

【ཙ་པ།】

དཀར་ནག་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐུག་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མི་དག་གཞུགས་དང་འདོད་གཏོགས་པའི། དག་པ་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིར་བྱ། །གནག་དང་དཀར་དང་གཉིས་གཉི་ལས། རྟེན་ཆ་ལྟེན་པ་ཆ་མེད་ཡིན། །ཆོས་བརྟུན་འདོད་ཆགས་ཐུལ་པ་ཡི། བར་ཆད་མེད་ལས་པར་བྱུང་བྱི་གང་། །སེམས་པ་རྣམ་པ་བརྟུན་གཉིས་དེ། རྣག་པོ་ཆད་པར་བྱེད་པའི་ལས། དུས་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ། རྟེན་དཀར་ནག་ཆད་ལྟེན་ཡིན། དཀར་པོ་བསམ་གཏན་ཆགས་ཐུལ་པའི། བར་ཆད་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་མས། གཞན་ནི་དབྱེ་པ་ལྟོང་འབྱུང་དང་། འདོད་གཞན་ལྟོང་འབྱུང་གཉིས་སུ་རིག །གཞན་ནི་མཛོང་བས་ལྟང་བྱ་གནག །འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་གཞན་དཀར་གནག །

གསུམ་པ་དཀར་ནག་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི་མདོ་ལས་ལས་གནག་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གནག་པའི་ལས་དང་། ལས་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དཀར་པའི་ལས་དང་། སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བཟུང་བ་ལས་དཀར་ནག་འདྲེན་མ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་དཀར་གནག་འདྲེན་མ་དང་། ལས་མི་དཀར་མི་གནག་ཅིང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མེད་ལ་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ལས་མི་དག་པ་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞིར་བྱ་བྱང་པར་མེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་ལས་གནག་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པས་རྣམ་སྒྲིན་ཀྱང་གནག་པ་དྲུང་། གཞུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དག་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིར་བྱ་བའི་དག་པ་དང་མ་འདྲེས་པས་ལས་དཀར་འབྲས་བུ་ཡིད་ཏུ་འོང་བས་རྣམ་སྒྲིན་ཀྱང་

དཀར་བ་དྲང་། འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་
 དང་འདྲེས་པས་ལས་ཀྱང་དཀར་གནག་འདྲེན་མ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
 འདྲེན་མར་འབྱུང་བས་དཀར་གནག་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་དཀར་གནག་འདྲེས་པ་ནི་མེད་དེ་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མི་དགེ་བའང་འདྲེས་པར་འབྱུར་ཏེ་མི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པའི་
 རྒྱུད་ལ་དགེ་བའང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདྲོད་པ་
 རང་ས་ན་གཉེན་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་པས། དགེ་བས་མི་དགེ་བ་གཏན་མེད་པར་བྱ་
 བར་མི་རྣམས་ལ་མི་དགེ་བ་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལོག་ལྟས་དགེ་ཆ་གཙོད་རྣམས་པས་
 དགེ་བ་དང་གདོན་མི་ཟ་བར་འདྲེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདྲོད་པའི་དགེ་བ་ནི་
 སྟོབས་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་འདྲེ་བར་འབྱུར་རྒྱུ་ཞེས་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །ཀྱན་ལས་བརྩས་
 ལས་ནི། དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དཀར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། བསམ་གསུམ་པའི་དགེ་
 བའོ། །དཀར་ནག་ཏུ་ཐུར་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དཀར་ནག་ཏུ་འབྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། གང་
 འདྲོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་འདྲེན་མ་སྟེ། བསམ་པས་གནག་ལ་སྦྱོར་པས་དཀར་
 བའམ། སྦྱོར་བས་གནག་ལ་བསམ་པས་དཀར་བའོ་ཞེས་འདྲོད་པའི་བསམ་སྦྱོར་དཀར་
 ནག་འདྲེན་མ་ནི་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་ལས་སུ་བཤད་ལ། བསམ་སྦྱོར་དཀར་ནག་འདྲེན་
 མ་ལས་གཞན་པའི་འདྲོད་པའི་དགེ་བ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བའང་དཀར་ལ་རྣམ་
 སྤྲིན་དཀར་བའི་ལས་སུ་བཤད་དོ། །

འོན་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་པའི་དགེ་བ་དཀར་བར་མ་བཤད་ཅེ་ན། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྦྲ་
 བ་གང་ན་རྣམ་སྤྲིན་སྟེ་སྲིད་དང་བར་སྲིད་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ལྟས་ལ་སོགས་པའི་ལས་
 གསུམ་ག་ཡོད་པ་དེར་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་ན་གཟུགས་མེད་ན་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མདོ་གཞན་ལས་ནི་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དཀར་
 བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་པ་བཞིའོ་ཞེས་གཟུགས་མེད་པའི་དགེ་བའང་དེར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཟུང་ཅིང་སྤྱོད་

བར་བྱེད་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་མི་གནག་ཅིང་མི་དཀར་བ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བར་
འཇུག་པ་དང་འགལ་བས་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་
ཡིད་རྟེན་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷུང་བར་མའི་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་
མདོ་ལས་ནི་མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་ལས་བཙམས་ཏེ། ཀུན་དགའ་པོ་ཆོས་འདི་དག་ནི་གཅིག་
ཏུ་དཀར་བ། གཅིག་ཏུ་དགེ་བ། གཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་དཀར་པོ་རྣམས་
གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་མ་བསྐྱིབས་ལ་ལྷུང་རྟེན་པ་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་
དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་བསྐྱིབས་ལྷུང་མ་བསྟན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་དཀར་
བའོ། །སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱིས་ཀྱང་དཀར་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་
དཀར་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་དཀར་བའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་
ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ཟག་པ་མེད་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ཟག་མེད་
ཀྱི་ལས་དང་ལམ་ཐམས་ཅད་དཀར་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱག་བསྟེན་
ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བར་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བརྟུན་
གྱི་སེམས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་སེམས་པ་རྣམ་པ་བརྟུ་གཉིས་པོ་གྲང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ནྟག་
པོའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་པའི་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་
བའི་ཆོས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཤེས་པ་བཞི་དང་འདྲོད་པ་ལས་འདྲོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་བརྟུན་དེ་བརྟུ་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། (བར་ཆད་མེད་པའི་
ལམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །)དེ་དག་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་
སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་བརྟུན་ཀྱང་ནག་པོའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་

ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་གྱི་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(འཇིག་རྟེན་
 པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་དག་སྤོང་ཡང་མ་བཤད་པ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་
 པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤིང་བྱ་འདོད་པའི་དགེ་བ་དང་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་
 ཅད་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་དོ། །དེས་ན།འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་
 པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་པའི་སེམས་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཀྱར་གནུག་
 འབྲེས་པའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། (དེས་ལྟལ་ཅན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་ལྷན་རྒྱུ་
 ཅུ་སྤངས་པ་ན་དམིགས་ལྟལ་དགེ་བའང་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འདོད་པའི་དགེ་བའི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་སྒྲ་མ་དག་ནི་འདོད་པའི་དགེ་བའི་གཉེན་པོ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འདོད་པའི་དཀྱར་ནག་འབྲེས་པའི་ལས་དགུ་པའི་བར་ཆད་
 མེད་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའང་ལས་དེའི་རང་གི་ངོ་པོ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལན་ཅིག་སྤངས་ཀྱང་ཡང་འདོད་པའི་དགེ་བ་མངོན་བྱ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟལ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ལ་དེ་སྤང་
 བཤོད་དེ། མདོ་ལས། དགེ་སྤོང་དག་མིག་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་སྤོངས་ཤིག་
 དང་དེ་ལྟ་ན་མིག་དེ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དགུ་པའི་
 བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་པ་སྒྲ་མ་དག་ནི་དེའི་གཉེན་པོར་མ་བཤད་དེ། དང་
 པོའི་ནམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི། ལྟལ་ཅན་དྲི་མ་ལྟག་ནམས་ཀྱིས། ཞེས་འབྱུང་བས་འདོད་
 པའི་དགེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟལ་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་ལྷན་རྒྱུ་(ལ་སོགས་པ་)ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་པོ་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་མ་དག་གིས་སྤོང་
 ངོ། །དེ་བཞིན་བྱ་དཀར་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའང་དེའི་ལྟལ་ཅན་སྤངས་པས་ཡིན་གྱི་ངོ་པོ་
 སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་དཀར་པོའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དཀྱར་པོ་གཟུགས་ཁམས་
 གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏུན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
 དང་བཞི་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་པ་

སྐྱུས་པའི་ཐ་མ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བའི་ངོ་པོ་མི་སྤྱོད་
 ཡང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་གཟུགས་མེད་པའི་
 དགེ་བའང་དཀར་པོའི་ལས་སུ་འཆད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་(དཀར་པོ་གཟུགས་མེད་ཆགས་ཐལ་
 བའི། །བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱུས་ཐ་མས་ཞེས་པར་འགྱུར་བས།)གཟུགས་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་
 བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཐ་མ་བཞི་ཡང་དཀར་པོ་ཟད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་ཡང་དེ་དག་གི་གཞེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འདིར་ནི་
 མི་འདོད་དོ། །སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་གཞུན་དག་ནི་དཔྱལ་བུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་
 གཅིག་རུ་མི་དགེ་བ་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་རུ་མི་འོང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ལས་གནག་ལ་རྣམ་
 སྤྲིན་གནག་པ་དྲུང་། དཔྱལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་གཞུན་སྤྱོད་བར་འགྱུར་
 བའི་ལས་ནི་དཀར་གནག་འབྲེན་མ་གཉིས་སུ་རྟེན་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དེ་དག་ན་དགེ་མི་
 དགེ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཀར་པོ་དང་དེ་དག་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་
 རྩ་མ་བཞིན་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་གཞུན་དག་ནི་མཐོང་
 བས་སྤྱོད་བར་བྱ་བའི་འདོད་པའི་ལས་ནི་གནག་པོའི་ལས་ཏེ་དགེ་བ་དང་མ་འབྲེས་པས་
 མི་དགེ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ལས་སྐྱུས་པའི་ལས་མཐོང་སྤང་ལས་གཞུན་
 སྤྱོད་སྤང་ནི་དཀར་གནག་འབྲེན་མ་སྟེ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་
 དོ། །དཀར་པོ་དང་མི་གནག་མི་དཀར་བ་ནི་བྱད་པར་མེད་པ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

བཞི་ལ། ཐུབ་པ་དང་གཙང་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

【ཙ་བ།】

མི་སྤྱོད་ལྟས་དག་ལས་ཡིད་ཉིད། ཐུབ་པའི་གསུམ་སྟེ་ཨོ་ཏིམས་བཞིན། །ཡེགས་
 རྒྱད་གསུམ་ཨོ་ཏིམས་ཅད་ནི། །གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྐབ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་དབྱེ་བ་ནི་མདོ་ལས། སྐབ་པ་འི་གསུམ་སྟེ། སྐབ་
པ་འི་ལྷས་དང་སྐབ་པ་འི་རག་དང་སྐབ་པ་འི་ཡིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རིག་བྱེད་ནི་ཟག་
བཅས་ཡིན་པས་མི་སྟོབ་པ་འི་ལྷས་རག་གི་ལས་སྟོང་བའི་རང་བཞིན་ཟག་མེད་གྱི་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་། མི་སྟོབ་པ་འི་ཡིད་ཉིད་སྐབ་པ་ཡིན་གྱི་ཡིད་གྱི་ལས་ནི་སྐབ་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྐབ་པ་འི་ལྷས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་རུ་
སྒྱར་རོ། །སྟོབ་པ་དང་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་དག་ནི་སྐབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
ཅད་སྒངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་བཙུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒངས་པའི་ཕྱིར་སྐབ་
པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་རུ་སྟེ་བ་ལྷས་རག་གི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་ཡིད་
སྐབ་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ལྟར་ན་སྟོང་བ་
ལ་སྐབ་པར་འདོད་ཅིང་སྟོང་བའང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་འདོད་ན་སེམས་ལ་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོ་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་བ་
དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་སེམས་པ་ཉིད་སྐབ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ལྷས་
རག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོ་གསུམ་མི་དགེ་བ་དང་ཉོན་
མོངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་ནི་སྐབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་མདོ་ལས། ལྷས་དང་རག་དང་ཡིད་གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ལ་
ལྷས་དང་རག་དང་ཡིད་གྱི་ལྷགས་པར་སྦྱད་པ་(དགེ་བ་)གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷས་དང་
རག་དང་ཡིད་གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། གཙང་བྱེད་ནི་རུས་རེ་ཞིག་དང་གཏན་
རུ་ཉེས་པར་སྦྱོད་པའི་དྲི་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་པར་སྦྱད་པ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
དག་གི་དགོས་པ་ནི་ལོག་པའི་སྐབ་པ་མི་སྟེ་བར་འདུག་པ་ཙམ་གྱིས་འདག་པར་ལྟ་བ་ལ་
མོས་པའམ། ཡང་ན་སེར་སྟེ་དང་རྒྱང་མིག་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་སྐབ་པ་དང་། ལྷས་
གྱི་དྲི་མ་དག་པ་ཙམ་གྱིས་འདག་པར་ལྟ་བ་འདུག་དོགས་བཞིར་བྱས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
པ་གཙང་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་མོས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་རུ་མདོ་ལས།
ལྷས་གྱི་དཀའ་སྐབ་མི་བཟང་ཞེས། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་དེ་སྐད་གསུང་། །སེམས་གྱི་

དཀའ་ཐུབ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ཉོན་མོངས་རི་ཀུན་སྟེག་པར་བྱེད། ཅེས་པ་དང་། བྱད་པར་
བྱ་འཕགས་པའི་བསྟོན་པ་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་བགྱིས་པ་ཡིས། མཐུད་པ་
འཇིག་པ་གཅེར་བྱ་འཆོལ། བྱོད་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས། མཐུད་པ་འཇིག་པར་
བཞེད་པ་ལགས། ཁེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱན་ལས། རྒྱེས་བུའི་ནང་ན་གནས་
པའི་རྒྱན། བྱི་རོལ་ཁྲུས་ཀྱིས་མི་འདག་སྟེ། རྟེན་ལན་བརྒྱར་ཁྲུས་བྱས་ཀྱང་། ཁོང་བུམ་
བཞིན་བྱ་གཙང་མི་འགྱུར། ཁེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ། ལེགས་སྦྱད་ཉེས་སྦྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

【རྩ་བ།】

ལུས་ཀྱི་ལ་མོགས་མི་དགེ་བ། ཉེས་པར་སྦྱད་པ་གསུམ་བྱ་འདོད། བརྒྱབ་སེམས་
ལ་མོགས་ལས་མིན་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྦྱད་རྣམ་གསུམ་མོ། བརྒྱག་པ་ལེགས་པར་
སྦྱད་པ་ཡིན། །

ལྷ་པ་ལེགས་སྦྱད་ཉེས་སྦྱད་བྱ་དབྱེ་བ་ནི་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་གསུམ་མདོ་ལས་གསུངས་
པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་(མདོ་ལས་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་དང་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་གསུམ་གསུངས་པ་
ལས)ལུས་ཀྱི་ལས་མི་དགེ་བ་དང་མོགས་པའི་སྒྲིས་གཟུང་བ་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་མི་དགེ་
བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རེས་པ་བཞིན་བྱ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉེས་
པར་སྦྱད་པ་གསུམ་བྱ་འདོད་དོ། འོ་ན་ཡིད་ཀྱི་ལས་མི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་
སྦྱད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱབ་སེམས་དང་མོགས་པས་གཟུང་བ་གཞོད་སེམས་
དང་ལོག་ལྟ་གསུམ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་རྣམ་པར་འཛོལ་དང་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་
མོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་སེམས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་

ལ་སོགས་པ་བརྒྱུ་ཡང་མ་བཟུས་སོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀྱན་སྦྲང་
དང་། གཞི་དང་། རོ་བོ་དང་། ལས་ཀྱི་ལམ་རྒྱ་དང་སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་འབྱུང་བ་
དང་། ལྷན་པའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་བཤད་པ་བརྒྱན་ལས་དང་པོ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་
དེ་རྣམས་ལས་མི་དགྲོ་བ་སྟོག་གཙོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་དང་དག་གི་ལས་བཞི་སྟེ་དུག་
ནི་གཞན་བྱེད་རྒྱ་འབྱུག་པ་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་གཞན་བྱེད་རྒྱ་བརྒྱག་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལའང་ལས་ཀྱི་ལམ་རྒྱ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་
དང་། རང་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ལོག་གཅིག་ཤུ་ནི་རང་ཉིད་
ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ལས་དེ་ནི་བདག་ཉིད་
གྱིས་བྱས་ན་དངོས་གཞིར་འབྱུར་ཀྱི་གཞན་བྱེད་རྒྱ་བརྒྱག་པས་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལས་བདག་གིས་བདེ་བ་མི་སྦྱང་བས་སོ། །སྟོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་
པ་ལས་ཀྱི་ལམ་རྒྱག་པོ་དྲེ་དྲུག་ཀྱང་བདག་ཉིད་གྱིས་བྱེད་ཅིང་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཤི་བ་ལ་
སོགས་པར་ཐུར་ན་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀར་འབྱུར་རོ། །(དེ་
ཡང་སྟོག་གཙོད་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་དེའི་ཆོ་ཤི་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་ཤི་ན་ནི་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་ནོ། །)བདག་ཉིད་གྱིས་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་རྒྱས་ཕྱིས་ཤི་ན་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
པ་ཁོ་ནར་འབྱུར་ཏེ། སྦྱོར་བའི་ཆོ་དངོས་གཞི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོ་
རིག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ནི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ། །དགྲོ་བ་སྟོག་གཙོད་པ་སྦྲང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷུས་དག་གི་ལས་ཀྱི་
ལམ་གཟུགས་ཅན་བརྒྱན་ནི་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་
དེ་ནི་གཞན་ལས་ནོད་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་
ཀའོ། །བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྟེས་པའི་སྟོག་གཙོད་པ་སྦྲང་བ་
ལ་སོགས་པ་སྟོམ་པས་བཟུས་པ་བརྒྱན་ནི་མཉམ་གཞག་གི་སེམས་ཅན་ལ་རག་ལས་པས་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཁོ་ནའོ། །དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བརྒྱན་པོ་དེ་

དག་གི་ཉེར་བསྟོགས་ཏེ་སྦྱར་བ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
 ཏེ། ལུས་རག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱར་བ་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཀུན་སྦྱང་ཉོན་
 མོངས་པ་དྲག་པོ་འཕ་རབ་དྲ་དང་བ་དྲག་པོས་ཚུལ་ན་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པར་
 ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། །འོན་ཏེ་ཀུན་སྦྱང་དྲག་པོ་མ་ཡིན་པས་སྦྱར་བ་ཚུལ་ན་ནི་རིག་བྱེད་
 ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ན་གཅིག་དུ་མ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་སྒྲུའམ་ཞེས་སྟོས་སོ། །སྦྱར་བ་ཉེར་བསྟོགས་ལས་བསྟོག་
 པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་ངེས་པར་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་དུ་ནི་འགྱུར་བའམ་
 ཡང་ན་མ་ཡིན་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཆུག་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་ལམ་
 བྱས་ནས་དེ་དང་ཆེས་སྤྲོ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྦྱང་ན་ནི་རིག་བྱེད་དུ་འང་འགྱུར་ལ། །འོན་ཏེ་མི་
 སྦྱང་ན་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྦྱར་བ་དང་དངོས་དང་མཆུག་གི་བྱད་པར་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྟོག་
 ཆགས་གསོད་པར་འདོད་ནས་བྲི་ལ་སོགས་པ་ལས་ལངས་ཏེ་སྟོག་ཆགས་དེའི་དུང་དུ་འགོ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ནས་མཚོན་བྲངས་ཏེ་ལན་གཅིག་གམ་གཉིས་བརླུན་པར་བྱེད་ཅིང་དངོས་
 ལུ་སྟོག་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པའི་བར་ནི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །བརླུན་པ་གང་གིས་དངོས་སྤྲོ་
 སྟོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ལས་
 ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷགས་པ་བཤུ་བ་
 དང་། འབྱུང་པ་དང་། ཤ་འཛོང་བ་དང་། འཛོད་པ་དང་ཟ་བ་དང་སྟོགས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རིག་བྱེད་དག་ནི་མཆུག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ནོར་བུ་དག་གིར་བྱ་བར་
 འདོད་པས་འགོ་བ་ནས་བཟུང་ཉེ་ལེན་པ་དང་སྤྱིང་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་བྱིན་པར་ལེན་
 པའི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་སྟོབ་པའི་སྟོ་སྟེས་ཏེ་གནས་ནས་སྤགས་པའམ་བདག་གིར་
 བྱས་པ་དེའི་ཆོའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་ནི་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཕྱིན་ཆད་ནི་མཆུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྟུང་ལེམས་ལ་
 སོགས་པ་གསུམ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྦྱར་བ་དང་

མཚུག་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གསང་བྱ་དེ་འཆི་བའི་སྲིད་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆོའི་གསོད་པ་
 པོའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཤི་བྱིན་
 པ་དེའི་ཆོའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གསོད་པ་པོ་དང་
 གསང་བྱའི་སྲོག་ཆགས་ལྟན་ཅིག་ཤི་བའང་དངོས་སུ་འཁྱུར་ན། སྤྱི་དང་མཉམ་ཏུ་ཤི་བ་
 ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྤྱེས་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་
 བ་བསྐྱུན་པ་གང་གིས་དངོས་སུ་སྲོག་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་
 མ་ཡིན་པ་དེ་དངོས་མ་ཡིན་པར་འཁྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཤི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་
 མེད་དེ། སྲོག་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་
 རྫོགས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྲོག་ཆགས་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་བསྐྱུན་བཅོས་ལས། སྲོག་ཆགས་བསང་ལ་སྲོག་གཙོད་པ་མ་འགགས་པ་ཡོད་
 དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྲོག་བཅད་ལ་སྦྱོར་བ་མེད་
 པར་མ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་ན་རེ་དེར་
 བྱི་མཚུག་ལ་སྦྱོར་བའི་སྦྱར་གསུངས་ཏེ་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྲོག་ཆད་ཀྱང་འཐུབ་པ་དང་སྦྱིང་
 འབྲིན་པ་དང་མགོ་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚུག་མ་འགག་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟ་ན་བྱེད་རང་གི་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། བྱེད་སྲོག་ཆགས་
 ཤི་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་འདོད་པས་དེའི་ཆོ་སྲོག་གཙོད་པའི་དངོས་གཞི་མ་འགགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བས་འོ་ན་བྱི་བསྐྱུན་བཅོས་དེར་དངོས་ཁོ་ན་
 ལ་སྦྱོར་བའི་སྦྱར་གསུངས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་འོ་ན་
 དེའི་ཆོའི་རིག་བྱེད་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་མི་འཁྱུར་ཏེ། ཤི་བྱིན་པ་ལ་རིག་བྱེད་དེས་ཡང་
 གསོད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་ན་རེ་དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཆོའི་
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའང་དངོས་སུ་མི་འཁྱུར་ཏེ། ཤི་བྱིན་པ་ལ་དེས་གསང་པར་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་ཆོ་མི་རུས་ཀྱང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་

པ་ལྟར་རིག་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གི་ཟིན་པ་ལ་དངོས་སུ་
བྱས་ན་དངོས་ལ་སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འཆི་བ་ལ་དངོས་སུ་བྱས་ན་མཆུག་
ལ་སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་ཡང་ལས་ཀྱི་ལམ་གཞན་གྱི་
སྒྱུར་བ་དང་མཆུག་གཞན་གྱི་དངོས་སུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་བསད་པའི་ཕྱིར་
གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་པ་དང་དེའི་རྒྱང་མ་ལ་ཉལ་སོ་བྱེད་པ་དང་རྒྱན་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
བུའོ། །སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་བྱ་བ་མ་བརྒྱམས་པའི་ཕྱིར་སྒྱུར་བར་མི་འགྱུར་བར་བཞེད་དོ། །

མི་དགེ་བཙུའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་གཞི་བཤད་པ།

【ཙ་པ།】

སྒྱུར་བ་ཙ་པ་གསུམ་ལས་སྒྲེས། །དེ་མི་མཆུག་ཐོགས་ལས་བྱུང་ཕྱིར། །བརྟུ་
མེམས་ཐོགས་ཙ་པ་གསུམ་ལས་སྒྲེས། །དེ་མི་བསྒྱུར་དང་མཆུག་བཅས་ནཱ་ས། །ཆགས་
ཐང་གཉི་ཕུག་མེད་ལས་སྒྲེས། །ཁམས་དང་གཞོད་མེམས་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ། །ཞེ་ཐང་
གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་ཁྱེད། །ཁོག་གཤམ་བརྟུ་བ་མེམས་མ་ཕྱིན་མེན། །ཆགས་པ་མིས་
ནི་རྒྱལ་པོར་ཁྱེད། །ཁོག་པར་རྟུ་བ་གཉི་ཕུག་གིས། །རྟུག་མ་གསུམ་ཕྱིས་རྒྱལ་
པོར་འདོད། །ཤེས་ནི་མེམས་ཅན་ཁོངས་སྒྲོད་དང་། །མིར་དང་གཞུགས་ནི་མིང་ཕྱིན་
ན། །ཐུང་མཉམ་ཏུ་ཕི་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལས་གཞན་སྒྲེས་ཕྱིར་རོ། །དམག་ལ་
མོགས་པར་འོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་ཁྱེད་པ་མོ་བཞིན་རྒྱན། །

གཞིས་པ་ཀུན་སྒྲོང་བཤད་པ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་
པར་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆགས་སོགས་སོ་སོས་བྱེད་ལ། དང་སོའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྱུར་བ་ནི་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྒྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་ལམ་
དངོས་ནི་སྒྱུར་བས་སྒྲེད་པ་ཡིན་ལ་སྒྱུར་བའང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལས་སྒྲེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྲོག་གཙོད་པ་འདོད་ཆགས་ལས་སྒྲེས་པ་ནི་ཤ་ལ་སོགས་པ་ལ་

སྲིད་ནས་གསོད་པའོ། །ཞེ་སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འཁོན་གྱིས་གསོད་པའོ། །གཏི་མུག་ལས་
 སྐྱེས་པ་ནི་མཚོད་སྤྱིན་བྱེད་པ་ནམས་དང་། རྒྱལ་པོ་ནམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་མི་མ་
 རུངས་པ་ནམས་བསད་ན་བསོད་ནམས་སུ་འཕྱར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ་སྟེ་ནས་གསོད་པ་
 དང་། པར་སྲིག་པ་ནམས་པ་མ་ཆས་སམ་ནད་ཆ་བས་ཆེན་པོས་བཏབ་པ་ན་བསད་ན་
 བསོད་ནམས་སུ་འཕྱར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐུལ་དང་ཕྱིག་པ་དང་སྤང་བ་བྱེད་མ་བུ་ཀ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་མི་ནམས་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསད་ན་བསོད་ནམས་སུ་འཕྱར་རོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། རི་དྲགས་དང་ལྷགས་དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་བསད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཚད་མར་བྱས་ནས་གསོད་པ་དང་། (འཛིག་རྟེན་པ་རོ་ལ་མེད་
 དོ་སྟེ་ནས་གསོད་པ་)ལོག་པར་ལྟ་བས་རབ་རྩ་བཅུག་པའི་སྲོག་གཙོད་པ་ནམས་ཀྱང་ཡིན་
 ཅོ། །མ་ཕྱིན་པར་ལེན་པ་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ནོར་ལ་སོགས་པ་ལ་སྲིད་པས་ལེན་
 པའོ། །ཞེ་སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། འཁོན་ལས་འཕྲོག་པའོ། །གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། རྒྱལ་
 པོ་ནམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་བྱས་ནས་མི་སྤྱན་པ་ལ་ཆད་པས་གཙོད་པའི་ཕྱིར་
 འཕྲོག་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་ནམས་ན་རེ། འདི་ཐམས་ཅད་ཆོངས་པ་དབང་བ་ཡིན་ལ་བྲམ་
 ཟེ་ནམས་ནི་ཆོངས་པའི་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོངས་པས་བྲམ་ཟེ་ནམས་ལ་
 ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་བྲམ་ཟེ་ནམས་དམས་པས་དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པས་ལོངས་སྤྱོད་པར་
 ཟད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བྲམ་ཟེ་ནམས་གཞན་གྱི་ནོར་ལེན་པ་ནི་རང་གི་ནོར་ལེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་(དེ་ཡང་། བྲམ་ཟེ་རྒྱུད་ཆོ་རྒྱ་བཙོས་སུ་བཤད། །རོ་འཕྲོན་བྱ་ནི་ནོར་འཕྲོག་
 ལུས་ཀྱང་ཀྱང་། །རང་གི་གྲགས་པ་ཉམས་པར་འཕྱར་བས་ན། །དེ་ཕྱིར་མ་མཐོང་བར་ནི་སྤང་བར་གྱིས། །
 ཞེས་ཟེར་ནས་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལོག་པར་བལྟ་བས་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་ལོག་འདོད་
 ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུད་མ་ལ་ཆགས་པས་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །ཞེ་སྤང་ལས་
 སྐྱེས་པ་ནི་འཁོན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་པར་སྲིག་པ་ནམས་མ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། བ་ལང་འབྲང་གི་མཚོད་སྤྱིན་ལས་ཆོ་ག་ཅན་གྱིས་རྒྱ་
 བརྒྱད་རོ་རྩ་བཅད་དོ། །མའི་གན་རྩ་ཉལ་པོ་ལ་འགོའོ། །སྲིང་མོའི་གན་རྩ་འགོའོ། །རུས་

གཅིག་པའི་གན་དུ་འགྲོ་ལ། ཁེས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་དག་ལ་འོངས་སྟོང་
 པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱལ་ཕྱགས་ཀྱི་བྲམ་བེ་མཆུ་སྐྱེས་ཁེས་བྱ་བ་དག་ན་རེ་བུ་མེད་ནི་
 གཏུན་དང་། མེ་རྟོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཟས་སྒྲིན་པ་དང་རྟོགས་དང་། ལམ་དང་
 འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བྱའོ་ཁེས་བེར་བ་དང་
 མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། འོག་ལྷས་བཅུག་པའོ། །རྩུན་ལ་སོགས་པ་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་
 པ་ནི་བདག་དང་མཛའ་པོ་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་རྟེན་ཕྱིར་སྟོའོ། ཁེ་
 སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འཁོན་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། གཤི་མུག་ལས་སྐྱེས་
 པ་ནི། རྒྱལ་པོ་གཞན་གད་ལུན་དང་བུད་མེད་དང་། བག་མ་ལེན་པའི་ཆོ་དང་གསོད་
 པ་དང་། འཁྲར་རྒྱན་འཕྲོགས་ཆོ་རྩུག་བྱས་གཞོད་མེད་དེ། རྩུན་ལྟ་ལྱང་བར་བྱེད་པ་མིན་
 ཁེས་བཤད་ཅེས་དྲང་སྟོང་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་དག་གི་
 ཆོ་དང་འོག་ལྷས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱ་མ་ལ་སོགས་པ་གཤི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འོག་ལྷས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བཏུན་བཅོས་ངན་པ་ལ་
 ཁེན་པའི་སྒོས་འདོན་པའོ། །

གལ་ཏེ་བརྒྱལ་བ་སེམས་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་ངི་ལྟར་སྟོང་སྟེ་དེ་
 དག་ཉིད་ཀྱན་སྟོང་གི་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཁེ་སྤང་དང་
 གཤི་མུག་གསུམ་པོ་དེའི་མཆུག་ཐོག་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བརྒྱལ་བ་སེམས་ལ་སོགས་པ་འང་མི་
 དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཁེ་
 སྤང་གཤི་མུག་གསུམ། ཉེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། ཁེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་དག་ནི་མི་
 དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་པོས་ཅི་རིགས་པར་ཀྱན་ནས་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་བའི་
 ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སྟོར་བ་དྲུང་མཆུག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཆགས་
 པ་མེད་པ་དང་སྤང་བ་མེད་པ་དང་གཤི་མུག་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་པར་ལུན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དགེ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བ་དག་ནི་དགེ་བའི་སེམས་ལས་

གྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་དངོས་མཆུག་གསུམ་ནི་རིམ་པ་སྟར་མི་
 དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་དངོས་མཆུག་གསུམ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དགེ་
 ཚུལ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་སྟོན་པའི་སྤྱོད་བ་ནི་གནས་སུ་འཆུག་པ་དང་མཁའ་
 སྟོན་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཚུལ་བ་དང་མཁའ་པོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པ་
 བས་ལས་ལན་གཉིས་བརྗོད་པ་ཡན་ཆད་དོ། །ལས་ལན་གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་ཐ་མའི་རུས་
 ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་དེའི་སྐད་ཅིག་གི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཕྱིན་ཆད་གནས་བསྟོན་བ་དང་། དེའི་རྟེན་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཇི་སྟིང་རུ་
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟོན་པ་མ་བཟང་བ་དེ་སྟིང་ནི་མཆུག་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་དེ་དག་ཀྱང་ནས་སྤོང་བ་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྤོང་ལ་དེ་དག་རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོས་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་ན་དེ་དག་གང་ཞིག་གང་གིས་མཐར་
 ཕྱིན་པར་བྱེད་ཅེ་ན་གསོད་པ་སྟོག་གཅོད་དྲུང་གནོད་སེམས་དང་ཚིག་རྩལ་པོ་གསུམ་(དང་
 བོག་)ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་དང་(གཞན་གཞིས་)རྩལ་པའི་སེམས་མངོན་ཏུ་གྱུར་
 པའི་སྤྱིར་ཞེ་སྤྱང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཤམ་པ་དང་
 བན་བ་སེམས་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་རྣམས་ནི་ཆགས་པ་ཡིས་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། ལོག་
 པར་ལྟ་བུ་ནི་ཆེར་སྤོངས་ན་ལོག་པར་ལྟ་བུས་གཏོ་སྤྱད་གིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ལྟ་
 མ་རྩུན་བྲ་མ་ངག་ཀྱལ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་
 རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་གཞི་བཤད་པ་ནི་ཞེ་སྤང་
 གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་གཞི་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་གསོད་བྱ་ལ་
 སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། རིག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དྲུང་། སྤང་བོ་ལྔ་ཆར་
 ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པས་མིང་དྲུང་གཟུགས་དང་། རྩུན་ལ་སོགས་པ་ངག་ཡིན་ཞིང་ངག་
 མིང་ལ་འབྲུག་པས་མིང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཚིག་རྩལ་གྱི་གཞི་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་ལྟར་རྩུན་
 ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་འདྲ་ཡིན་ལ། གསུམ་གྱི་གཞི་མིང་ཡིན་པ་ལྟར་ཚིག་རྩལ་གྱི་འདྲ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་པ་ན་ཚུན་མཚོན་པའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འདིར་གཞིའི་སྒྲ་ནི་རྟེན་ནས་ཡུལ་ལ་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ཏེ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ལོག་
 ལ་སོགས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོག་ལྟ་ནི་སྤང་པོ་ལྟ་ག་ལ་སྒྱར་བ་
 འདིབས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ནི་རག་ཡིན་ལ་དེ་མིང་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྟོག་གཅོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི་གང་ཞིག་གིས་པ་རོལ་པོ་འཆི་ངེས་པར་བྱས་
 ཏེ་རང་ཉིད་པ་རོལ་པོ་འཆི་བའི་སྤྱོད་ལ་དྲུང་པ་རོལ་དང་གསོད་པ་པོ་མཉམ་དུ་གྱི་བ་དེ་
 ལ་ནི་སྟོག་གཅོད་པའི་སྒྱུར་བས་རེག་པར་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་དང་མཇུག་འབྱུང་
 བ་མེད་དེ། གང་ཞིག་བསད་པར་བྱ་བ་དེ་མ་གྱི་བར་ནི་སྟོག་གཅོད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 བྱུང་བར་མི་རིགས་ལ་དེ་གྱི་བ་ན་ནི་གསོད་པ་པོའང་གི་སྟེ་ལུས་གང་གིས་སྒྱུར་བ་བྱས་པའི་
 ལུས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་ན་སྟོག་ཆད་པའི་ཆོ་སྒྱུར་བ་བྱེད་པ་པོའི་
 ལུས་(དེ་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་)ལས་གཞན་པའི་ལུས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །(དེར་འགྱུར་བ་ལ་
 གང་གིས་སྒྱུར་བ་བྱས་པ་དེ་ལ་དངོས་གཞི་འབྲུབ་དགོས་པས་སོ། །)དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོ་ལས། སྒྱུར་
 བ་ཡང་བྱས་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བས་རེག་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་མཆིས་སམ། བཀའ་སྒྲུལ་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་གསོད་པ་པོ་
 སྒྲར་རམ་མཉམ་དུ་གྱི་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མང་པོ་ཚོགས་ཏེ་སྟོས་བྱས་ནས་
 དམག་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་ཡིངས་དང་རྒྱར་འཆུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ན་དངོས་སུ་གཅིག་
 གིས་སེམས་ཅན་སྟོག་དང་བུལ་བར་བྱས་པ་ན་གཞན་དེ་དག་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་
 དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དམག་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་ཡིངས་ལ་སོགས་པ་
 ནི་སེམས་ཅན་དེ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་དོན་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྱུར་བ་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་གསོད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་དངོས་སུ་གསོད་པར་
 བྱེད་པ་པོ་བཞིན་དུ་སྟོག་གཅོད་པའི་དངོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་ལྡན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཞིག་
 ནན་གྱིས་བྲིད་པ་དེ་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དམག་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་
 པ་ན་ཡོད་ཀྱང་གལ་ཏེ་རང་གི་སྟོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྟོག་མི་གསོད་དོ་སྟམ་དུ་ངེས་

པར་བྱས་ཏེ་འགོ་ན་ནི་དེ་ལ་སྟོག་གཅོད་པ་འི་ཉེས་པས་རེག་པར་མི་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་
བསམ་པ་རེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་ནི་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །

མི་དག་བཅུ་སྟེ་སྟེ་རོ་སྟོ་བཤད་པ།

【ཆ་བ།】

ཁྱད་གཅོད་པ་ནི་བསམས་བཞིན་ཏེ། །མ་ནོར་བར་ནི་གཞན་གསར་པ་འོ། །མ་
ཁྱེན་མེན་པ་གཞན་གྱི་རྟོག་། །མཁུ་དང་འཁྲུག་པ་ལྟ་བུ་གྱིས་ཁྱེད། །བཟླ་མིན་འཁྲུ་
བ་འདོད་པ་མིས། །ཁོག་པར་གཞན་པ་རྣམས་པ་བཞི། །རྒྱན་མེག་འདྲེ་ཤེས་གཞན་རྒྱུར་
བའོ། །ཆོག་དུན་མཆོད་པར་ཤོ་བའོ། །མིག་རྩ་མིད་ཁྱེན་པེས་དང་། །ཤུམ་ཁྱེན་
ཉམས་ལྟ་རྒྱུད་གང་ཤེ། །མཁུ་འོས་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དང་། །རྟོགས་པ་མིན་ཏེ་ཤེས་
བཞིན་བཤད། །ཁྲ་མ་ལ་རྩ་དུ་ཁྱེད་པེའི་ཁྱེད། །ཉེན་མོར་མ་ཅན་གྱི་ཤེས་ཁྱེད་ཆོག་ཆོག་
རྒྱུ་པེ་ཉི་མེ་རྣམས་པ། །ཉེན་མོར་མ་ཅན་ཁྱེད་ཁྱེད་པ་ཉིད། །ཤེས་ཁྱེད་ཤེས་གཞན་
ཉེན་མོར་མ། །ཁ་གསལ་ཁྱེད་དང་རྒྱུ་གསལ་བཞིན། །བཟླ་བ་ཅོས་དུ་བཞིན་བཟུ་བ་
མེས་ཤིག་། །ཁོག་པས་གཞན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཆགས། །ཤེས་ཁྱེད་མེས་ཁྱེད་ཅན་པ་ཁྱེད་
བ། །དགོ་དང་མི་དགོ་མེད་ལྟ་བུ། །ཁོག་པས་ལྟ་བ་མིན་འདི་པ། །ཤུམ་ལམ་འདྲུན་
ནི་ལས་ཁྱེད་མིན། །མེད་པར་ལྟ་བས་ལྟ་བ་གཅོད། །འདོད་གཏོགས་ཁྱེད་ནས་ཁོར་པ་
རྣམས། །རྒྱ་དང་འབྲས་ལ་ལྟར་འདྲེ་བས་པས། །ཁྱེད་ཁྱེད་ཤིས་ཁྱེད་མིའི་ནང་ཏེ། །ཁྱེད་
པ་ཁྱེད་མེད་ཁྱེད་གཅོད་དོ། །རྩ་རྒྱུད་དེ་ནི་ཉི་ལྟར་པའོ། །མཆོད་པ་ཉི་ལྟ་ཆོས་ཤིང་ལྟ་
བས། །མཆོད་པ་ཉི་ལྟ་དེ་ལེ་འདི་ལ་མིན། །

བཞི་པ་རོ་སྟོ་བཤད་པ་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་ནི་འདི་བསད་དོ་སྟེ་རྩ་བས་བཞིན་རྩ་
གསོད་པ་དང་། མ་ནོར་བར་གསོད་པ་དང་། །གཞན་བསད་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་དང་།

ལྷན་པས་གསོད་པའོ། །བསམས་བཞིན་རུ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གཅིར་བྱ་བ་དག །བསྐྱེད་པར་
 མ་བསམས་ཀྱང་མེ་ལ་རེག་ན་འཛིག་པ་ལྟར་མ་བསམས་པར་རྒྱང་པའི་འོག་རུ་སློག་ཆགས་
 ཤི་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་མེད་པ་ཤིང་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའང་སློག་གཅོད་
 པའི་ཉེས་པ་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱེད་བ་སྤངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གསོད་པའི་བསམ་པ་མེད་པར་
 འཆི་བའི་རྒྱན་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་སློག་གཅོད་པར་འགྱུར་ན་པ་མ་རྣམས་སུ་དང་བྱ་མོ་ཤི་བ་
 ན་སློག་གཅོད་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་འཆི་བའི་རྒྱ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་རུ་སློག་པ་རྣམས་གྱིས་སློན་སྤྱད་ཉེས་པ་དང་། ཡོན་བདག་རྣམས་གྱིས་
 བསོད་སྦྱོམས་ལུལ་བ་ན་གསོལ་དྲགས་ཏེ་གསུང་དེ་ཤི་ན་སློན་པ་དང་ཡོན་བདག་རྣམས་
 ཀྱང་སློག་གཅོད་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་གསོད་པའི་བསམ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་ཉིད་གྱིས་ན་བསམས་བཞིན་རུ་ཞེས་སློབ་སོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་
 དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། རྒྱ་ལས་སློག་གཅོད་པ་བྱས་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་གོས་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ལམ་རུ་ཞུགས་པ་ན་མི་ཤེས་པས་སློག་ཆགས་སྤོ་མོ་དང་སློག་སྤྱར་ལ་
 སོགས་པ་སློག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་མཚོན་ཆ་གཟས་པ་ལས་བསམ་པ་
 དང་མི་ལྷན་པ་གཞན་ལ་སོག་སྟེ་དེ་སློག་དང་བྲལ་བ་དང་། ནད་པ་ལ་སློན་པ་ཕན་པར་
 འདོད་པས་ཉེས་པར་མ་མཐོང་སྟེ་སློན་བྱིན་པ་ལས་དེ་ཤི་བ་དང་། མས་སུ་འདུལ་བའི་
 ཕྱིར་བཞེགས་པ་ལས་དེ་སློག་དང་བྲལ་བ་དང་། མེ་འབར་བའི་ནང་རུ་སློག་ཆགས་མི་
 འདོད་བཞིན་རུ་ལྟང་བ་སྟེ་རྒྱ་དེ་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁོར་བར་བསད་པ་དང་བདག་
 བསད་པས་ནི་སློག་གཅོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཅམ་རུ་འགྱུར་གྱི་དངོས་སུ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། དང་
 བོ་ལ་བསམས་པའི་དོན་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ལ་རྫོགས་པ་ན་ལུས་གཞན་
 རྒྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློག་ཅེས་བྱ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེན། ལུས་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་
 རྒྱང་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་འཁྲལ་བའི་དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་དང་
 སློག་གི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཅི་རིགས་པར་སློག་ཅེས་བྱ་ལ་དེ་དག་གཅོད་པའི་ཕྱིར་སློག་
 གཅོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། གང་ཆེ་ཆེ་དང་དྲོད་རྣམ་ཤེས། འདི་དག་གིས་ནི་

ལྷས་འདྲོམ་ཞིང་། །བོར་བས་དེ་ཆོ་འདུག་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་ཤིང་ལ་སེམས་མེད་བཞིན་ཞེས་
གསུངས་སོ། །(ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་གང་ཡིན་བསད་སྟུང་ནས་བསད་པའང་དངོས་ཡོད་དོ། །)

མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བདག་གིར་བཟུང་བའི་ཁྱོད་དབང་གིས་འཕྲོག་
པའི་མཐུ་དྲང་མ་ཆོར་བར་འཇུག་བྱས་བདག་གིར་བྱེད་པའོ། །(རྩས་མངོན་རྒྱ་ལྷར་པ་ལ་ཐོབ་
སྟོབས་པ་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་རོ། །)འདྲིར་ཡང་བསམས་བཞིན་རྒྱ་མ་ཁོར་བར་ཞེས་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། མ་བསམས་པར་བདག་གི་ཁོར་གྱི་གསེབ་རྒྱ་གཞན་གྱི་ཁོར་སྒྲངས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོར་བར་གཞན་གྱི་ཁོར་སྒྲངས་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་གྱི་
དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་ཕྱོགས་པ་དང་གཏེར་བྱས་པ་(དང་
ཤི་བའི་ཁོར་སྒྲངས་ན་གང་ལས་མ་བྱིན་ལེན་རྒྱ་འགྱུར་ཞེ་ན།)ལས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ། གཞན་གྱིས་བདག་རྒྱ་མ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་
ནི་སངས་རྒྱས་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་སྒྲང་མ་དག་གིས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཏེར་ནི་ཡུལ་
གྱི་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤི་བའི་ཁོར་སྒྲངས་པ་ནི་ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་ཉེ་
རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རབ་རྒྱ་བྱང་བ་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་བཟུང་བའི་
ཕྱིར་དེ་དག་ལས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལའང་དང་པོ་ཐ་མའི་ཆོ་
གའམ་གསོལ་བའི་ལས་བྱས་ན་མཆོམས་ནང་དེའི་དགེ་འདུན་ལས་མ་བྱིན་ལེན་རྒྱ་འགྱུར་
ལ། མ་བྱས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཐམས་ཅད་ལས་མ་བྱིན་ལེན་རྒྱ་འགྱུར་ཏེ། ལྷང་
གོས་ཀྱི་གཞི་ལས། གསོལ་བའམ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མ་བྱས་པའི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྟེན་
པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཐམས་ཅད་དབང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བསྟོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་རྣམས་པ་བཞིར་འགྲོ་བ་འདྲོད་པ་ཡིས་ལོག་པར་སྦྱོད་
པའི་ཕྱིར་འདྲོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྣམས་པ་བཞི་སྟེ། བསྟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རུས་མ་ཡིན་པར་བསྟོད་
པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་བྱད་མེད་རྣམས་དང་མ་དང་བྱ་མོ་དང་
པ་མ་དང་བདུན་རྒྱུད་རྒྱ་འབྲེལ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་ནི་ཡུལ་གྱི་བདག་

པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞོན་ཏུ་མ་རྣམས་ནི་གང་ལ་བྱིན་པ་དེ་ལས་
 དང་། བྱིན་པ་མེད་ན་དེའི་ས་མ་དང་མིང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤང་བ་གཞན་མེད་ན་
 ཐ་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་དེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་ནང་
 ཏུ་གཏོགས་སོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བརྟུ་བ་དང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ནི།
 རྒྱུས་པ་དང་མ་ནིང་དང་རྟུང་འགོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་དང་བཤང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཆའི་སྟོ་གཞན་ཏུ་སྟོ་ལ་བ་སྟེ། དེ་
 དག་གྱང་རང་གི་རྒྱུང་མ་ཡིན་ཡང་འདོད་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བརྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་ཆོད་ནི་ལན་ལྔའི་བར་དུ་བྱེད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྷག་པ་ནི་ཆོད་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ལན་ལྔ་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་
 པའི་ཆོད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཆོད་ལས་ལྷག་
 པ་ན་རྟུས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་རྟུས་མ་ཡིན་པར་འདུས་པར་ཡང་བཤད་རོ། །གསུམ་
 པ་ནི་སྤང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུ་པོ་མང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། གང་དུ་དེ་ལ་གནོད་
 པའི་ས་སྟོགས་འབར་འབྱར་ཅན་དང་སྤབ་མོ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་གཙུག་
 ལག་ཁང་དང་། རང་གི་པ་མ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དང་བླ་མ་དང་། དགེ་སྦྱང་ལ་སོགས་
 པའི་དྲུང་དུ་སྦྱོད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་སྦྱོད་པའང་ལོག་གཡེམ་ཏུ་འགྱུར་
 རོ། །བཞི་པ་ནི་སྤུམ་མ་དང་རྩ་ཞོ་འཁྱུང་བ་དང་འཁྲིག་པ་སྦྱང་དུ་མི་ཅུང་བའི་ནད་གྱིས་
 ཐེབས་པ་དང་ཐུང་ན་གྱིས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཉིན་པར་དང་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པའི་
 རྟུས་ཏེ་དེ་དག་ཏུ་རང་གི་རྒྱུང་མ་ཡིན་ཡང་འདོད་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཡང་མ་ནོར་
 བར་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རོར་བ་ལ་ནི་དེའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་བྱུང་ཡིན་ན་
 བམ་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་ལ་རང་གིར་འདུ་ཤེས་ནས་སྦྱང་པ་ལ་ནི་འདོད་
 ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་ལ་གཞན་ཞིག་གི་རྒྱུང་མར་འདུ་ཤེས་ཏེ་སྦྱང་
 ན་འང་འདོད་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་ནོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཁྱད་པར་ལ་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བར་གྱུར་གྱིས་གཞན་གྱི་རྒྱུང་མར་འདུ་ཤེས་

པ་མ་འབྲུལ་བས་སྒྱུར་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་འང་རྫོགས་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་
འཇུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྒྱུར་བའི་ཆོ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་དངོས་ཀྱི་ཆོ་གཞན་
ལ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་མི་འཇུར་ཏེ་དཔེར་ན་སྟོག་གཅིད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་ལྷགས་སྤ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ལྷན་གྱི་ལས་གསུམ་མོ། །

རྩོན་གྱི་ཆོག་ནི་སྤྲ་བ་པོ་རང་གིས་དོན་སྤྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་པ་རོལ་པོ་འདུ་ཤེས་
གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་བསམ་པས་མི་བདེན་པ་སྤྲས་པས་ཆོག་དེའི་དོན་མངོན་པར་གོ་
བཤོ། །འདིར་ཡང་བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་མ་ནོར་བར་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མ་
བསམས་པ་དང་ནོར་བ་ལ་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་དོན་མངོན་པར་གོ་བའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྤྲ་མ་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཐོས་མ་ཐོས། རྟོགས་དང་
མ་རྟོགས་ཤེས་མ་ཤེས། ཁི་བཞིན་སྤྲ་བ་འཕགས་པ་ཡི། བ་སྦྱང་འདོད་པ་བྱིས་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །འོ་ན་
བརྒྱད་ཆན་བརྒྱད་པའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བ་སྦྱང་བརྒྱད་དང་འཕགས་
པའི་བ་སྦྱང་བརྒྱད་དེ་བརྒྱ་དྲུག་བཤད་པ་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མ་མཐོང་བར་སྤྲ་བ་ལ་སོགས་བཞི་དྲུང་། མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་
བཞི་ལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པར་སྤྲ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་བྱིས་པའི་བ་སྦྱང་དེ་རྩོན་དུ་འཇུར་
རོ། །མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པར་སྤྲ་བ་བཞི་དང་། མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བ་
ལ་སོགས་པར་སྤྲ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་འཕགས་པའི་བ་སྦྱང་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་འབྲུང་བའི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་
སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་དང་མྱེ་དང་ལྷན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་
མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་
དྲི་རོ་རེག་བྱ་གསུམ་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་རྣམ་སྤྲིན་འབྱིན་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར་གྱི་བ་དང་འདྲ་བར་རུས་པ་མུང་བས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོགས་པའི་སྤྲ་ནི་ཤེ་བར་

ཡང་འདྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཤི་བའི་རོ་ལ་དག་མི་དག་གཉིས་རྗེས་སུ་མི་
འཇུག་ལ་ལུང་མ་བསྟན་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལྟར་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་
པས་ཤི་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གང་གིས་ཤེས་ཤེ་ན། ལུང་
དང་རིགས་པ་ལས་ཏེ། དེ་ལ་ལུང་ནི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་མཆོད་བྱེད་ཀྱི་མ་ཅན་གྱིས་ཁྱས་པའི་
མདོ་ལས། མཆོད་བྱེད་མ་ཅན་ངོ་རྒྱུ་དུ་སེམས་གཟུགས་གང་དག་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གིས་མ་
མཐོང་སྟེ་སྟོན་མ་མཐོང་ཁིང་མི་བཏྲ་ལ་ཁྱོད་ནི་འདི་རྒྱུ་དུ་བཏྲ་བར་བྱའོ་རྒྱུ་དུ་འང་མི་
སེམས་ན་གཞི་དེ་ལས་ཁྱོད་འདྲན་པའམ། འདོད་ཆགས་སམ། འདོད་པའམ། དགའ་
བའམ། ཆགས་པའམ། འཇུག་པའམ། ལྷག་པར་ཆགས་པ་སྦྱེའམ། བཅུན་པ་མ་ལགས་
སོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ཀྱི་བར་ལ་རྣ་བ་
དང་རྣ་དང་ལྷེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལའང་སྒྲར་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་
མདོར་བསྟར་བའི་ཕྱིར་མཆོད་བྱེད་ཀྱི་མ་ཅན་ཁྱོད་འདི་ལ་མཐོང་ནའང་མཐོང་བ་ཅུ་
འགྱུར་ལ། ཐོས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་ནའང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་ཡིད་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གསུམ་
ནི་རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པས་རྟོགས་པའི་རྒྱས་དྲི་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གཟུང་བར་དོན་
གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དྲི་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་རྒྱན་
ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་ནི་མ་གཏོགས་ལ་རྟོགས་
པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲ་བ་རྣམས་འདོད་དོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་འདྲན་བཟང་ན་རེ་གང་ཞིག་རང་གི་དབང་པོ་དང་ཕྱད་པ་དེ་ནི་རྟོགས་
པ་ཡིན་ལ་དབང་པོ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་དང་ཕྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
ཟེར་རོ། །སྟོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་ནི་མདོའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལྔ་པོ་དེ་དག་
དབང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མདོན་དུ་བྱས་པ་ནི་མཐོང་བའོ། །ལ་རོལ་
ལས་འོངས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དུག་ཅར་ཤེས་པ་ནི་ཐོས་པའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་
མི་འབྲུལ་བའི་རིགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་ནས་ཡུལ་དུག་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་པའོ། །ཡིད་

གྱི་མཛོད་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་བསྐྱོད་པ་ནས་ཉོན་པ་ལོ་ལོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་བཙུང་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའི་རྣམ་མཁོ་
 རྣམ་ལྟར་བདེན་པ་དང་མཚན་མར་བཟུང་བར་མི་བྱ་བ་འདི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་
 རོ། སྟོན་གྱི་རྣམ་འབྱུང་སྟོན་པ་པའི་སྟོན་དཔོན་གཞན་དག་ནི་མིག་ཁོ་ནས་མཛོད་སྤྱི་
 ལོ་ལྔ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཛོད་བའོ། །རྣམས་ཐོས་པ་དང་པ་ལོ་ལས་འོངས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ནི་ཐོས་པའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསམས་པ་གང་ཡིན་པ་རྟོགས་
 པའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་
 འཛིག་རྟེན་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷགས་སྤྱི་མ་ལྟར་ན་ལྷ་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལའང་མཛོད་བཙུང་ཐོས་པ་དང་
 རྟོགས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤིང་ཆོས་ལ་ནི་མཛོད་བཙུང་གཏོགས་
 པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་ལ། ལྷགས་སྤྱི་མ་ལྟར་ན་ལྷ་ལྷ་པོ་ལྷ་ལྷ་པོ་ལྷ་ལྷ་པོ་ལྷ་ལྷ་པོ་ལྷ་ལྷ་པོ་
 པར་མཛོད་བཙུང་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་བཞི་འདོགས་པའི་སྤྱིར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་
 ཐ་སྙད་འདོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཉེས་པའང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་
 གཙོད་ལྷན་གྱི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དང་དག་གིས་ཀྱང་བྱེད་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དྲང་སྟོང་ཁྲོས་པས་དན་ཏ་ཀའི། དཔོན་པ་ཇི་ལྟར་
 སྟོངས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱིས་བདག་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་མདོ་ལས། དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་
 རབ་ཏུ་ཁྲོས་པས་དན་ཏ་ཀ་དང་ཀ་ལིང་ཀ་དང་མ་ཏང་ཀའི་དཔོན་པའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ཤི་
 བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི་གཞན་ལ་བསྐྱོན་གསོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྩལ་དག་གི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་དང་ཡིད་ཀྱིས་
 ཀྱང་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཡོད་པ་ལ་ལྷན་གྱིས་མེད་པའི་བརྟེན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྤྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་ན་ལྷང་བ་ཡོད་ལ་དྲན་
 བཞིན་ཏུ་མི་མཐོལ་ན་དེ་ཤེས་བཞིན་ཏུ་རྩལ་ཏུ་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདུལ་བ་འཛིན་པས་ཅི་
 འདི་ལ་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་དག་གས་ཞེས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་ཏུ་དྲིས་པ་ན། གལ་

ཉེ་དགེ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་ལྟར་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་འཆགས་པར་མི་བྱེད་པར་ཅང་མི་སྤྱོད་པར་
 འདུག་པར་བྱེད་ན་རྩལ་དུ་སྤྱོད་པར་འཕྱར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷན་དག་
 གི་རིག་བྱེད་མེད་ཀྱང་སྟོག་གཙོད་དང་རྩལ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱེད་ཐག་དུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་
 ཟེར་རོ། །སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་འོ་ན་དྲང་སྤྱོད་ཡིད་ཁྲོས་པ་དང་གསོ་སྦྱང་གི་རྩལ་ལ་དེའི་ཆོ་
 རིག་བྱེད་མེད་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའང་མེད་པར་འཕྱར་ཏེ། འདོད་པའི་རིག་བྱེད་མ་
 ཡིན་པ་ནི་ངེས་པར་རིག་བྱེད་ལ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་གྱིས་སྟོག་གཙོད་དང་
 རྩལ་གཉིས་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་འབྱལ་པར་ཐལ་བར་འཕྱར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་བྱེད་ཐག་དུ་
 སྤྱོད་བས་ལན་གདབ་དགོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་ལ་སྤྱོད་དཔོན་འདུན་བཟང་དྲང་སྤྱོད་
 ཁྲོས་པ་དང་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོའང་ལྷན་དག་གི་རིག་བྱེད་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དྲང་སྤྱོད་ལ་
 དད་པའི་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་གང་གིས་དྲང་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟེ་བར་འཕྱར་
 བ་སྟེ་བོ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ལྷན་གྱི་རིག་བྱེད་དང་། དྲང་སྤྱོད་རང་ཉིད་ལའང་
 གཞན་ལ་ཁྲོས་པ་ན་ལྷན་དག་གི་གཡོ་བ་དམོན་པ་འདོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་དག་གི་
 རིག་བྱེད་ཅུང་ཟད་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་ཆོའང་མ་དག་བཞིན་དུ་
 ཅང་མི་སྤྱོད་བས་བདག་ཉིད་དག་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་
 ཞིག་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་འདུག་པར་བྱེད་རང་གི་སྤྱོད་ལམ་སྟོན་
 པར་བྱེད་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་པར་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་འདིའི་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་ལ། གཞན་དག་ནི་དེ་དག་ལ་
 རིག་བྱེད་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་འདོད་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་རིག་བྱེད་ལ་རག་
 ལས་པར་ངེས་པའང་མེད་དེ་དཔེར་ན་ལྷ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་དུ་ཐོབ་པའི་མོད་ལ་རིག་
 བྱེད་མེད་ཀྱང་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོན་པ་སྟེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པའང་འགའ་ཞིག་རིག་བྱེད་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་བྱིང་གྱི་གཏན་ཚིགས་
 དེ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་དག་གིས་བསྟོས་ཏེ་སྟོག་
 བཅད་པ་དང་ལྷན་གྱིས་བརྟུན་ཏེ་རྩལ་བྱས་ཀྱང་དངོས་གྱིས་བཟུས་པའི་རིག་བྱེད་མ་

ཡིན་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལྟས་དང་དག་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར་ལྟས་དག་གི་
ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་འཆད་དོ། །

སྤྱི་མ་ནི་པ་རྩོལ་པོ་དག་དབྱེ་ཞིང་མི་མང་འབར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཆོག་སྒྲུབ་བ་སྤྱི་ཆོག་དོན་མངོན་པར་གོ་བ་དང་མ་ཞོར་བ་
ཞེས་འདིར་ཡང་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་བཟོད་ན་སྤྱི་མ་ཅམ་དང་མི་བདེན་པ་སྤྲུལ་ན་
རྒྱན་དང་གཉིས་ཀར་འཕྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཆོག་རྒྱུབ་པོ་ནི་
མི་སྤྱི་མ་པ་བཟོད་པའི་དག་སྤྱི་དེ་ཡང་པ་རྩོལ་ལ་སྤྲུལ་གིང་དེས་ཀྱང་དོན་མངོན་པར་གོ་
ལ་གང་ལ་སྤྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་མ་ཞོར་བར་སྤྲུལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོག་རྒྱུབ་པོ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་རྒྱན་ལ་སོགས་
པའི་ཆོག་ཀུན་ནི་དག་ཀྱལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གའང་ཀྱལ་
པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཆེ་བས་ལོགས་སུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གི་
ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དཔོན་གཞན་དག་ནི་དག་གི་ལས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་
དག་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དག་ཀྱལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་ཏེ། དཔེར་ན་དག་སྒྲོང་ལོག་འཆོ་ཅན་ཁ་གསལ་སྤྲུབ་དང་། ཆགས་པས་སྤྱི་ལེན་པ་
དྲང་སྒྲོས་གྲུར་མཁན་དག་གཞན་མགྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དག་ཀྱལ་གྱི་ཆོག་འདོན་པ་བཞིན་
དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཞེན་ནས་དེའི་བསྐྱེད་བཅོས་དྲན་པ་ལ་ཁ་ཉོན་བྱིད་པ་དང་དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་སྤྲུལ་འདོན་པ་དང་། འདྲ་འཛིན་
གཏམ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་ནའང་དག་ཀྱལ་ཡོད་
པར་འཕྱུར་ཏེ། སྤྱི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཆོ་མི་དག་བ་བརྟུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་
པར་འཕྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱི་
ལེན་གྱི་སྤྱི་སྤྲུལ་དང་ལྡན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེའི་ཆོ་ནའང་སྤྱི་དང་དག་མ་
གཏོང་ལེན་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་མངོན་པར་བཟོད་པ་ཡོད་པས་དག་ཀྱལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་

(ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་པས།)ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ནི་རག་གི་ལས་བཞིའོ། །

བརྒྱབ་སེམས་ནི་པ་རྫོལ་པོའི་དེ་བདག་གི་ཡིན་པར་གྱུར་ཀྱང་ཅི་མ་རུང་སྒྲམ་ནས་མཐུ་འམ་འཇབ་བྱའམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལོག་པ་མི་རིགས་པས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་བས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་པའོ། །སློབ་དཔོན་གཞན་ནི་འདོད་པ་ན་སྦྱོང་པའི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་བརྒྱབ་སེམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོའི་མདོ་ལས་སྐབ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲམ་པའི་སྐབས་སུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་སྐབ་པའི་དབང་རྩ་མཛད་ནས་དེ་འཛིག་རྟེན་ན་བརྒྱབ་སེམས་སྤངས་ཏེ་བརྒྱབ་སེམས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ལན་མང་རྩ་གནས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་ན་གནོད་སེམས་དང་། ཟུགས་པ་དང་གཉིད་དང་། མྱོད་པ་དང་འགྱུད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྤངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ལྟ་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྐྱན་པ་ལའང་བརྒྱབ་སེམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རྩ་འོང་བས་འདོད་སྲིད་ཐམས་ཅད་བརྒྱབ་སེམས་ཡིན་ཡང་དེའི་བྱེ་བྲག་ལོག་པས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་གྱི་བརྒྱབ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་སྤྱད་ཆེ་ལོང་བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ་སྟེ་མ་ཡིན་ནོ། །

གནོད་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱང་བ་སྟེ་གནོད་པར་ཞུགས་པའོ། །ལས་དགེ་བ་དྲུང་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱ་ལས་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། སྤྱིན་པ་མེད་དོ། །མཚོད་སྤྱིན་མེད་དོ། །སྤྱིན་སྟེག་མེད་དོ། །ལེགས་པར་སྤྱད་པ་མིད་དོ། །ཉེས་པར་སྤྱད་པ་མེད་དོ། །ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་པ་རྫོལ་མེད་དོ། །མ་མེད་དོ་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་རྩས་ཏེ་སྦྱི་བ་མེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་ན་དག་བཅོམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱ་ལས་དང་འབྲས་བྱ་དང་འཕགས་པ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལ་སྤྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་

མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་དང་། མ་མེད་དོ། །པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ལས་ལ་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་
 བྱ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནས་སེམས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་
 ནི་འབྲས་བྱ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་དག་བཙམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་
 པ་ནི་འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་གསུམ་ཆར་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་མོད་
 གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པར་ནི་མཚོན་པའི་དོན་དུ་དང་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །དེ་
 ལྟར་མི་དགེ་བ་བརྩུར་གསུངས་པ་འདྲི་ལ་བརྟུན་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་
 ཡིན་གྱི་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དབང་
 གིས་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་
 དག་གི་ལས་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་དག་ཀྱན་ནས་སྤོང་བའི་སེམས་པ་འང་བདུན་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟུན་སེམས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་བརྩུ་བའི་ལང་ཤས་
 པར་བྱལ། ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་མཇུག་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་ཞེན། སྦྱོར་བ་ནི་དངོས་
 དེའི་དོན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མཇུག་ནི་དངོས་དེའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་
 ནི་བརྩུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པས་འདིར་ཆེ་ལོང་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་
 རོ། །མདོ་ལྷེ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བརྟུན་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལས་སུ་འདོད་པ་དེ་དག་
 གི་ལྟར་ན་ནི་དེ་དག་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་ལས་དང་ལམ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་པན་
 རྒྱུན་གཅིག་གིས་གཅིག་འདྲེན་པས་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་ལོག་ལྟའི་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ནི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི་
 སེམས་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་
 ཅད་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་བསྟན་བཙམ་ལས། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 གང་དག་ཡིན་ཞེན། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཙོད་པར་བྱེད་

པ་དང་། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་དང་པོ་ཉིད་ཏུ་སྤྱོད་བ་གང་དག་
 ཡིན་པའོ། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལོག་ལྟས་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་
 རས་བསྐང་ལ་དེས་དགེ་རྩ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཏུ་བཤད་དེ་དངོས་སུ་མེས་བསྐྱེག་
 གྲང་ཆོས་རྒྱན་པས་གྲོང་བསྐྱེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་གཅོད་
 ཅེ་ན། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྐྱེས་ནུས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཏེ། དགེ་བ་གཅོད་པའི་ལོག་
 ལྟ་ཅན་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འདོད་པའི་སྤྱོད་བྱུང་དགེ་བ་ནི་ལོག་ལྟ་རྒྱུ་དང་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཉམས་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གངགས་པ་ལས། གང་གིས་བསམས་བཞིན་ཏུ་ཕ་དང་མ་སྟོག་དང་སྲལ་
 རས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཞིང་
 འགྲོད་པ་རུང་ཟད་གྲང་མི་སྤྱིད་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་ན་གང་ཟག་འདིས་ཁམས་གསུམ་པའི་
 དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 རྒྱུད་དེ་དེའི་སྤྱོད་མ་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་ཐག་སྤྱིང་བ་ལ་དགོངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ལོག་ལྟ་ཇི་ལྟ་སྤྱད་ཤེ་ན་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་མེད་དོ་
 ཞེས་རྒྱ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དྲུང་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་རྣམས་
 ཀྱི་འབྲས་སུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་འབྲས་སུ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟས་
 གཅོད་དོ། །སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་
 ནི་རིམ་པ་ལྟར་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལྟ་སུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་
 ཅིག་ན་རེ་དེ་ཡང་ཟག་བཅས་སྟུག་ཀུན་ལ་དམིགས་པ་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་ཁམས་ལ་
 དམིགས་པ་ཁོ་ནས་གཅོད་གྱི་ཟག་མེད་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་དང་སྐལ་པ་མི་མཉམ་
 པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་མིན། །བདག་
 གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བས་ཟག་མེད་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་
 ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟོན་ནས་རྒྱས་གྱི་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་རྒྱས་པ་
 མེད་པས་སྟོབས་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་

པས་ནི་དག་ཅ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དག་ཅ་རི་ལྟར་ཆད་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་རྒྱ་སྐྱོ་བ་རྣམས་ནི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
པ་དང་སྐལ་པ་མཉམ་མི་མཉམ་གྱི་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་
དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་གྲུན་གྱིས་གཅོད་དོ་ཞེས་བཤེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དག་ཅ་དགུ་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་རྒྱ་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ན་མཐོང་སྤང་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུ་ཅར་ཡང་ཅིག་ཅར་སྤྱང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་
ན་རེ་ལོག་ལྷ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དགུ་དག་ཅ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
དགུ་རིམ་གྱིས་གཅོད་དེ་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་སྒྲིམ་སྤང་སྤྱང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་བསྟན་བཅོས་ལས། སྤ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་གྱུར་པའི་དག་བའི་ཅ་བ་རྣམས་གང་ཞེ་
ན། དག་བའི་ཅ་བ་རྣམས་གྲུན་རྒྱ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་འདོར་བ་
གང་ཡིན་པ་སྟེ། གང་དག་མེད་པས་དག་བའི་ཅ་བ་གྲུན་རྒྱ་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་
འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་ལོགས་པར་བྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་
མཐོང་ལམ་ལྟར་སྟན་ལས་མ་ལངས་པར་སྤྱོད་པར་འདོད་ཀྱང་ལངས་ནས་ཀྱང་མི་འགལ་ལ། སྤར་སྤོམ་པ་
སྤྱང་ལ་ཕྱིས་དག་ཅ་གཅོད་ཟེར་ཡང་སྤོམ་པ་སེམས་གང་གི་འབྲས་སུ་ཡིན་པ་དེ་བཅར་བས་དེ་ཡང་གཏོང་
བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གང་རྒྱ་གཅོད་ཅེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མིའི་ནུང་རྒྱ་གཅོད་གྱི་
རན་སོང་བ་དང་ལྷ་རྣམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རན་སོང་བ་ནི་དག་སྤྲིག་གི་བསམ་པ་
མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་མངོན་སུམ་རྒྱ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྟན་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་དེ་ལྷ་སུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤོན་གྱི་སྤོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ཁོ་ནར་གཅོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་པ་ཐམས་ཅད་པས་ཀྱང་ན་དབང་པོ་
བརྟུང་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤར་གྱི་ལྷས་འཕགས་པ་དང་རྒྱལ་གྱི་བ་ལང་སྤྱོད་པའང་དེ་
དང་འདྲའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་བརྟུང་ནི་ཆོར་བའི་དབང་

པོ་ལྔ་དང་ལུས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་དོ། །དང་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོག་ལྷ་སྐྱེས་པ་ལ་ཆད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་མི་ལྡན་པ་དང་། རིམ་གྱིས་འཆི་
 བ་དང་ཞར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་འང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གང་གིས་གཙོད་ཅེན། སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱིས་གཙོད་ཀྱི་ཟ་མ་
 ལ་སོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདུན་པ་དང་
 བཙོན་འགྲུག་ཞན་པས་བྱུང་མེད་ཀྱིས་མི་གཙོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་
 བཙོས་ལས། གང་མོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ངེས་པར་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་དེ་ཡང་བསམ་པ་གཡོ་
 བའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་སྤྱད་པས་མ་ཡིན་གྱི་སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་བརྟེན་པ་དང་། སྤྲིག་པ་འཆབ་
 པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བ་སྤྱད་པས་ཡིན་ནོ། །དགེ་ཙུང་ཆད་པ་དེ་ནི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་
 དང་མི་ལྡན་ཞིང་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པ་ལོ། །དགེ་ཙུང་ཆད་པ་དེ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་ནི་ལས་རྒྱ་
 འབྲས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པ་འམ་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་ལྷ་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བས་སོ། །གང་
 དག་མཆོམས་མེད་པ་བྱེད་པའི་དགེ་ཙུང་ཆད་པ་དེ་དག་ནི་ཆོ་འདྲི་ལ་དགེ་ཙུང་ཉིང་མཆོམས་
 སྦྱར་བ་མིན་ཏེ། མདོ་ལས། གང་ཟག་འདི་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དགེ་བའི་ཙུང་བ་
 རྣམས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདི་ནི་ངེས་པར་དཔུལ་བ་
 དག་ཏུ་སྐྱེ་བའམ་འཆི་འཕོ་བ་ན་དགེ་བའི་ཙུང་བ་རྣམས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བ་ནི་དཔུལ་བའི་བར་དོའོ། །འཆི་བ་ནི་
 དཔུལ་བ་ནས་འཆི་བ་ལོ། །དེས་ན་མཆོམས་མེད་མ་བྱས་པའི་ནི་ཆོ་འདྲི་ཉིད་ལ་མཆོམས་
 སྦྱར་བའང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་ཞིག་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 གཙོད་པ་དེ་ནི་འཆི་བ་ན་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་ལ། གཞན་གྱི་སྤྲིའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཙོད་པ་ནི་སྐྱེ་
 བ་ན་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་རུ་རང་གི་རྟོག་གའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཙོད་པ་དང་གཞན་ལས་ཐོས་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཙོད་པ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གང་ཞིག་བསམ་པ་ཉམས་པས་དགེ་ཙུང་
 གཙོད་པ་དེ་ནི་ཆོ་འདྲི་ལ་མཆོམས་སྦྱར་བར་འགྱུར་ལ། བསམ་པ་དང་སྦྱར་བ་གཉིས་ཀ་

ཉམས་པས་དགེ་ཅ་གཅོད་པ་དེ་ནི་ལུས་ཞིག་ནས་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལ་བསམ་པ་ཉམས་པ་ནི་ལོག་ལྟ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་དང་སྒྱུར་བ་ཉམས་
པ་ནི་ལོག་ལྟ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་མཆོམས་མེད་གཉིས་ཀ་བྱས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོག་
ལྟ་སྒྲིམ་པའི་ལྟ་བ་ཉམས་པ་དང་། ལོག་ལྟ་འང་སྒྲིམ་ལ་མཆོམས་མེད་ཀྱང་བྱས་པའི་ལྟ་བ་
ཚུལ་བྲིམས་(གཉིས་ཀ་)ཉམས་པ་འང་རབ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དང་རང་སྟོབས་དང་
གཞན་སྟོབས་གྱིས་ཉམས་པ་ནི་སྤྲོ་མ་ཁོ་ནའི་རྣམ་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་
དགེ་ཅ་ཆད་ལ། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་ལྷ་བཞི་ལས། ལུ་དང་པོ་ནི་འོད་སྤངས་རྒྱུགས་
བྱེད་དང་། ཀུན་དུ་རྒྱ་གཞག་ལྟས་གྱི་བྱ་དང་། རྒྱ་འདོད་གྱི་བྱ་མའི་བྱ་ཡང་དག་ཀྱལ་བ་
ཅན་དང་། མི་ལམ་སྤྲིའི་ལ་བ་ཅན་དང་། ཀ་ཉི་བྱ་ལོག་ཅན་དང་། གཅེར་བྱ་པ་གཉེན་
གྱི་བྱ་སྟེ་རྟོག་གི་བ་བྱག་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མ་སྒྲིམ་དགའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྟས་
བྱིན་རོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །

ལས་གྱི་ལམ་དུ་དང་སེམས་པ་ལྟན་ཅིག་དུ་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ།

【ཅ་བ།】

མི་དགེ་བརྒྱད་གྱི་བར་དག་དང་། །སེམས་པ་ཅིག་ཅར་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་། །དགེ་
བ་བརྩ་ཡི་བར་དག་དང་། །གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་ལྟ་དང་མིན། །

ལྟ་པ་ལས་གྱི་ལམ་དུ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བ་ནི་མི་དགེ་བ་བརྩ་པོ་དེ་དག་
ལ་གཅིག་ནས་བརྒྱད་གྱི་བར་དུག་དུང་སེམས་པ་ཅིག་ཅར་ལྟན་ཅིག་དུ་འབྱུང་གི་ལས་
གྱི་ལམ་དགུ་དང་བརྩ་དང་སེམས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། བརྩ་བ་སེམས་ལ་
སོགས་པ་ཡིད་གྱི་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཅིག་དང་ལྟན་ཅིག་
འབྱུང་བ་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གཞན་མེད་པར་བརྩ་བ་སེམས་ལ་སོགས་

པ་གཅིག་མདོན་རྒྱ་རྒྱར་བར་པའམ། སེམས་པ་དགེ་བའམ་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་
 གྱིས་འདོད་ལོག་མ་གཏོགས་པའི་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལས་
 གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱེད་ནའོ། །གཉིས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་གནོད་སེམས་དང་
 ལྟན་པས་སྟོག་ཆགས་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་ནའོ། །གསུམ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་
 གནོད་སེམས་དང་ལྟན་པས་རྒྱས་ཅིག་ཅར་གཞན་གྱི་སྟོག་ཆགས་འཕྲོག་ཅིང་གསོད་པ་
 དང་། བརྟམ་སེམས་མདོན་རྒྱ་རྒྱར་པས་སྟོག་གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་གཞན་ལ་བཅོལ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ནའོ། །བཞི་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་གནོད་སེམས་སམ་བརྟམ་སེམས་
 གྱིས་དབྱེ་བའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པས་རྟུན་གྱི་ཆོག་གས་ཆོག་རྩལ་མོ་སྟེ་བ་དང་བརྟམ་
 སེམས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་དང་ལྟན་པས་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གཞན་ལ་
 བཅོལ་བ་ནའོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ལྔ་དང་རྟུག་དང་བརྟམ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའང་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །བརྟམ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་རང་བརྟམ་སེམས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་
 མདོན་རྒྱ་རྒྱར་པས་ལུས་དག་གི་རྟུག་གཞན་ལ་བཅོལ་ནས་འདོད་ལོག་རང་ཉིད་གྱིས་བྱས་
 ཉི་ཐམས་ཅད་རྒྱས་མཉམ་རྒྱ་ཐམས་མཉམ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ནའོ། །(ལས་ཀྱི་ལམ་གཞན་མེད་པར་ཡིད་ཀྱི་
 གསུམ་གང་རུང་གཅིག་མདོན་རྒྱ་རྒྱར་པའམ། སེམས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོ་འདོད་ལོག་ལས་
 གཞན་པའི་གཟུགས་ཅན་རྟུག་གང་རུང་གཅིག་བཅོལ་བས་མཐར་ཕྱིན་ན་སེམས་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་དང་
 ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །གནོད་སེམས་གྱིས་སྟོག་གཅོད་པའམ། བརྟམ་སེམས་གྱིས་མ་བྱིན་ལེན་ནམ། ལོག་
 གཡེམ་མམ། ཆོག་ཀྱལ་སྟེ་ན་གཉིས་དང་ངོ་། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལས་གང་རུང་གཅིག་མདོན་རྒྱ་རྒྱར་པས།
 རང་གིས་ལོག་གཡེམ་བྱས་གཞན་རྟུག་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་བྱབ་ན་བརྟམ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །གཅིག་
 དང་ལྟན་ཅིག་པ་ནས་བརྟམ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་བར་རྒྱ་བཅིན། །)

དགེ་བ་ནི་བརྟུའི་བར་རྟུག་དང་སེམས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱར་
 བཏང་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་སྟོན་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་དྲུང་བརྟམ་
 དྲུང་ལྟན་ཅིག་སེམས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་གཅིག་དང་ལྟན་
 ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་པ་དགེ་བ་ལ་བརྟམ་སེམས་མེད་པ་དང་གནོད་སེམས་མེད་

བ་གཉིས་མི་འབྲལ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲིལ་བའི་
 རྣམ་ཤེས་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་
 པ་དང་མི་སྦྱོང་བ་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། སྒྲིལ་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཡིན་ཞིང་། ཟད་དང་
 མི་སྦྱོང་བའི་སྒྲིལ་བ་མིན། །ཤེས་འབྱུང་བས་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བརྟེན་ཤེས་མེད་པ་དང་གཞོན་ཤེས་མེད་པ་གཉིས་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞུགས་མེད་སྒྲིམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་
 པས་སྤོང་བ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ། བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་
 འབྱུང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་
 པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཅན་ལ་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་འབྲལ་མི་སྲིད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་
 ཤེས་མེད་པ་དང་གཞོན་ཤེས་མེད་པའང་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་དང་ལྷན་
 ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཤེས་པ་ཤིག་དགེ་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་གནས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་
 བསྟེན་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ན་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་དང་དག་གི་རྩུན་སྤོང་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལྷ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། ཤེས་པ་དགེ་བ་ལ་གནས་པས་དགེ་ཚུལ་
 ལམ་དགེ་བསྟེན་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་ན་ངེས་པར་བྱག་གམ་བདུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། དགེ་སྤོང་གི་སྒྲིམ་པ་ནི་སྤོང་བདུན་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱག་
 དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་དགེ་བ་ལ་གནས་པས་དགེ་
 ཚུལ་ལམ་དགེ་བསྟེན་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ན་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ཤེས་མེད་པ་དང་གཞོན་
 ཤེས་མེད་པ་གཉིས་ངེས་པར་ཡོད་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་
 དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་དགེ་བས་(རྩ་བ་གསུམ་དང་སྤོང་བཞི་ཡོད་པས།)དགེ་ཚུལ་
 ལམ་དགེ་བསྟེན་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའམ། ཤེས་པ་ཤིག་དགེ་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་དགེ་
 སྤོང་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ན་འོ། །(དེ་ལ་སྤོང་བདུན་ཡོད་པས་སོ།)བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
 བ་ནི་མེད་དེ། དགེ་སྤོང་གི་སྤོང་བདུན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཤེས་
 ཀྱིས་ལེན་ནའང་བདུན་ཅན་ལྷན་ཅིག་ཡོད་ལ། དགེ་བའི་ཤེས་ཀྱིས་ལེན་པ་ན་ནི་སྒྲིལ་

ལྷའི་ཤེས་པ་དང་ཡིད་ཤེས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དགའ་མ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགུ་དང་
 ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་སྒོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་དགེ་བ་ལ་གནས་པས་དགེ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ལེན་
 པ་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དགེ་སྒྲོང་
 གི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མངོན་
 ཏུ་བྱེད་པ་ནསྟེ། །བཅུ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་
 པའི་ཡིད་ཤེས་དགེ་བས་དགེ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་དང་། (ཙུ་བ་གསུམ་སྒྲོང་བརྟན་འབྱུང་
 བས།)ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
 (འདི་གཉིས་ལ་སྒྲོང་བརྟན་འབྱུང་བས་བྱལ་པས།)དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་
 རོ། །དེ་དག་གྲུང་སྒྲོམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དགེ་བ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་པ་
 གནས་པས་(བར་མའི་དགེ་བ་ལ་ནི།)སྒོག་གཅོད་སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཏུང་
 གཅིག་ལེན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྔ་ལེན་པ་
 ན་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་དང་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བས་བར་མ་དགེ་བ་ལ་ནི་གཅིག་དང་ལྔ་
 དང་བརྒྱད་དང་ཡང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མི་དགེ་བཅུ་སོ་སོའི་ལྟན་ཚུལ་བཤད་པ།

【རྩ་བ།】

དཔྱལ་བ་ན་ནི་བྱལ་བ་དང་། རྩོག་རྒྱུ་བ་གནོད་སེམས་རྣམ་གཉིས་སོ། །བརྒྱུ་
 སེམས་ལོག་ལྟ་ལྟན་པས་སོ། །ལྟ་མི་སྟན་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། །དེ་ན་བརྟན་བ་དངོས་རྒྱ་
 ཡང་། །འདོད་པ་གཞན་ན་མི་དགེ་བརྟུ། །དགེ་བ་གསུམ་ནི་བཅས་ཅད་ན། །རྟེན་དང་
 མངོན་ཏུ་བྱུང་སྟོན་ན། །གཞུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་སེམས་ཅན། །རྟེན་པས་བརྟན་
 ཡོད་ལྟག་བྱས་ན། །མངོན་ཏུ་བྱུང་པའི་སྟོན་ནས་བྱང་། །དཔྱལ་བཅས་ལྟ་མི་སྟན་མ་
 གཏོགས། །

རྒྱལ་པ་ལྷན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་མི་དགེ་བ་བརྩུ་པོ་དེ་དག་ལས་དཔུལ་བ་ན་ནི་
 ཆོག་ཀྱལ་བ་དྲུང་ཆོག་རྩལ་དང་གཞོན་སེམས་གསུམ་ནི་ལྷན་པ་དང་མངོན་གྱུར་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་དེ། དཔུལ་བ་པ་དག་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་སྟན་
 པར་བཙུང་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་པའི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། (གཉེན་པོ་མ་སྒྲེས་པས།)
 བརྒྱབ་སེམས་དང་ལོག་ལྷ་ནི་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་ཀྱི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ལས་དང་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པ་ལ་ནི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ནི་སལ་ཆེ་བའི་དབང་
 རྒྱུས་པ་སྟེ། མཆོམས་མེད་བྱེད་པའི་འདི་ལ་མིན་ཞེས་བསམ་སྒྱུར་ཉམས་པས་དགེ་ཆ་
 ཆད་པ་ནི་དཔུལ་བ་ནས་འཆི་བ་ན་མཆོམས་སྒྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྲོག་གཙོད་
 པ་ནི་མེད་དེ། དེ་ལས་མ་ཟད་ན་བསད་ཀྱང་མི་འཆི་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་བ་ནི་ལས་
 ཟད་ནས་འཆི་བའི་ཕྱིར་རོ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའང་མེད་དེ། རྩས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ལོག་ཀྱང་མེད་དེ། བྱད་མེད་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བདེ་བའི་སྐབས་ཀྱང་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བན་
 རྩལ་སྟོང་དུ་སྒྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་བྱེ་བེན་པའི་ཕྱིར་རྩལ་དང་སྤྲ་མའང་
 མེད་དོ། ཁྲོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྤར་ཐོབ་པ་དག་བཏང་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་
 འོངས་པའི་ཐོབ་པ་དེ་དག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷན་པའང་མེད་དོ། འདིས་ན་ལྷ་པོ་དེ་དག་མངོན་
 གྱུར་མེད་ཅིང་དེ་མེད་པར་འདོད་པའི་གཞུགས་ཅན་འཐོབ་པའང་མི་འབྱུང་རོ། །

བྱང་གི་སྒྲོ་མི་སྟན་ན་ནི་བརྒྱབ་སེམས་དང་གཞོན་སེམས་དང་ལོག་ལྷ་གསུམ་ལྷན་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། མངོན་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲོ་
 རས་ནི་མེད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པས་རྩས་བབྱུང་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྩལ་འཇམ་པ་དང་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲོ་མི་སྟན་དེ་ན་དེ་དག་རེས་འགའ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་བརྩུ་ན་པ་དག་ཀྱལ་ནི་དངོས་

སྤྱི་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་གི་སྒྲ་ནི་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཐུང་པའོ། །སློག་གཅོད་
 པ་ནི་མེད་དེ། སློག་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་དང་
 བུད་མེད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ལ་སོགས་པ་བསྟོད་པར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་ཡིན་ན་ནི། རང་གི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གིས་མི་སྦྱོབ་པས་དེ་དག་མི་སྦྱོང་པའི་
 ཕྱིར་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་འདོད་ལྟག་མེད་དེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་
 འཇམ་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་དང་ཤ་མ་དང་ཆོག་རྩུབ་ཀྱང་མེད་དོ། །དབྱུལ་བ་དང་སྒྲ་མི་སྟན་མ་
 གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་གཞན་ན་ནི་མི་དགེ་བ་བརྟུ་ཀ་ལྷན་པ་དང་མདོན་གྱུར་གྱི་
 སྒོ་ནས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡི་དྲུགས་དང་དུད་འགོ་དང་འདོད་ལྷའི་ནང་ན་
 བྱི་སྟོམ་མིན་གྱིས་བསྐྱས་པ་མེད་ཀྱི་གཞན་བར་མ་མི་དགེ་བས་བསྐྱས་པ་དག་ཡོད་ལ་མིའི་
 ནང་ན་ནི་སྟོམ་མིན་གྱིས་བསྐྱས་པ་འང་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་ལ་སློག་གཅོད་པ་རི་ལྟར་ཡོད་
 ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྷས་ལྷ་གསོད་པ་མེད་ཀྱང་ལྷས་འགྲོ་བ་གཞན་དག་གསོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྷ་འང་ཕན་རྒྱུན་མགོ་དང་ཆེད་པ་བཅད་ན་འཆི་པའི་ཕྱིར་
 ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བན་བ་སེམས་མེད་པ་དང་གཞོན་སེམས་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་
 པའི་(ཡིད་གྱུ)དགེ་བ་གསུམ་ནི་ཁམས་དང་ས་དང་འགོ་བ་ཐུམས་ཅན་རྟེན་པ་དྲུང་
 མདོན་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་ཡོད་དོ། །གཟུགས་མེད་པར་སྦྱེས་པའི་འཕགས་པ་
 རྣམས་དང་འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་རྟེན་པའི་སྒོ་ནས་སློག་གཅོད་པ་
 སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དག་གི་དགེ་བ་བདུན་ཡོད་དེ། (གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་ལ་ནི་
 ལུས་དག་གི་བདུན་རྟེན་པས་ཡོད་དེ། འདས་པ་ནི་སྒོན་ས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྦྱིང་
 དེ། འགགས་པ་དང་ལྷན་ཏེ། འདི་ནི་སྦྱེས་པ་དེ་ཁོ་ནས་བསྟུང་དོ། །མ་འོངས་པ་ནི་ས་ལྷ་ཆར་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་ལྷན་ཏེ། འདི་ནི་མ་འོངས་པ་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དག་བཅོམ་ཡིན་ན་ནི་ཞུགས་ལམ་
 བཏང་བས་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཟུགས་ཁམས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་
 ཐོབ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་མ་བྱུང་ན་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེས་པའི་འཕགས་པ་དག་ལ་ནི་ཟག་མེད་

གྱི་སྤྱོད་བ་བརྟན་གྱི་འདས་མ་འོངས་གྱི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་འང་བསམ་གཏན་གྱི་སྤོམ་པའི་ཐོབ་པ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་གྱུར་
 གི་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་
 གྱི་སྤོམ་པ་ནི་སེམས་གྱི་རྗེས་སྤྱུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
 སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་པ་དང་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལས་སྟུག་
 མར་བྱས་པའི་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ནི་སྟོག་གཅོད་སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་
 སོ་ཐོབ་པར་མ་ཟད་མངོན་རྟེན་གྱི་སྤོམ་པ་ལྡན་པའི་སྤོམ་པ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་
 བ་དང་བཅས་པའི་སྤོམ་པ་སྤོམ་པ་མ་གཏོགས་ཞེས་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལ་རུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་ན་ནི་སྤོམ་པས་བསྐྱས་པ་མེད་ཀྱང་བར་མས་བསྐྱས་པ་ཡོད་
 རོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་ནི་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྤོམ་པས་བསྐྱས་པ་ཡོད་དོ། །མི་
 རྒྱུ་ལ་ལ་ནི་སྤོམ་པ་(གསུམ་ག)དང་བར་མས་བསྐྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །(འདོད་ལྟ་ལ་སྤོམ་
 པ་གཉིས་དང་བར་མ་ཡོད་དོ། །)དམུལ་བ་དང་སྤོམ་པ་སྤོམ་པ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ན་
 ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྒྱུ་ལྔ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་འཆད་མོད་གྱི་
 དེ་ལྟ་ན་ཡི་དྲགས་དང་རུད་འགྲོའང་མ་གཏོགས་པའི་ནང་རྟེན་བྲང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་དམུལ་བ་ན་ནི་སྤོམ་པ་སྤོམ་པ་མ་གཏོགས་པའི་ནང་རྟེན་བྲང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 སོགས་པའི་སེམས་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤོམ་པ་སྤོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་
 (དང་ལེན་སེམས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར་)དེ་དག་སྤྱོད་བའི་སེམས་པ་མེད་དོ། །སེམས་
 པ་མེད་པའམ་སྟོག་གཅོད་པ་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་དགེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣོ་འུམ་བུ་ལ་
 སོགས་པའང་དགེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རུད་འགྲོའང་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་སྟོག་
 གཅོད་སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རུད་འགྲོ་ཁ་ཅིག་ནི་སྟོགས་ལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

མི་དགེ་བཅུ་ལོ་མའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ།

【ཙ་པ།】

ཐམས་ཅད་བདག་པོ་རྒྱ་མཐུན་དང་། །རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་
འདོད། །ཐུག་འཇུག་ཕྱིར་དང་བསད་ཕྱིར་དང་། །གཟི་བྱིན་མེད་ཕྱིར་འབྲས་རྣམ་
གསུམ། །ཤུལ་དང་རག་ལས་ཆགས་ལས་སྒྲིམ། །ཚིག་འཛོལ་རྒྱུར་དགའི་ཕྱིར་ཚིགས་
ཤིག །བཟུན་ཏེ་གཡ་ཏེ་ཡོ་བྱད་ལ། །ཆགས་བསྐྱར་མདོ་དང་འགལ་ཕྱིར་མིན། །

བདུན་པ་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་བདུག་པོ་
དང་རྒྱ་མཐུན་པ་དྲང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་འབྱིན་པར་འདོད་དེ།
དེ་ལ་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཆེན་པོས་དཔྱལ་བ་དང་འབྲིང་གིས་དྲུང་འགོ་དང་ཆུང་
བྱས་ཡི་དྲགས་སུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་མདོ་ལས། མི་དགེ་བ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེན་པ་དང་། ཁོམས་པར་བྱས་པ་དང་། ལན་མང་
དུ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དཔྱལ་བ་དག་ཏུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་
སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཤེང་བ་ལས་ཀྱང་། མི་ཉིད་ལ་ནི་
འབྲས་བུ་འདི། །ཀུན་གྱིས་དང་པོར་རབ་འགོའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེན་
པ་ནི་སྦྱོར་བའོ། །ཁོམས་པར་བྱས་པ་ནི་དངོས་སོ། །ལན་མང་དུ་བྱས་པ་ནི་མཚུགས་ཏེ་
དག་གསུམ་ག་ཆང་བ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་གཉིས་ཆང་བ་ནི་འབྲིང་དང་གཅིག་ནི་ཆུང་བུ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལས་གདགས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཆེན་
པོ་དང་འབྲིང་དང་ཆུང་བུ་གསུམ་ལས་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེན་ཞིང་བསྐྱོམས་ཏེ་མང་དུ་
བྱས་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྦྱེ་ལ། འབྲིང་གིས་ནི་དྲུང་འགོ་དང་། ཆུང་
བྱས་ནི་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་ཆེ་ཆུང་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་

ན། གུན་ནས་དགེས་པ་རྒྱུད་ཏུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་གུན་ནས་དགེས་ཏེ་བྱེད་ན་གོ་
 རིམ་བཞིན་ཏུ་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་རྒྱུད་ཏུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་
 འོ། །མའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི། རྒྱུད་ཏུ་སྒྲིད་པས་ཏུ་དང་འཕྲོར་སྒྲེ་བར་བཤད་འོ། །རྒྱ་
 མཐུན་ལ་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་གོམས་ལངས་ཅན་ཏུ་འཕྱུར་ལ། རྒྱུད་
 བ་རྒྱ་མཐུན་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤེང་བ་ལས། གསོད་པ་ཡིས་ནི་ཆོ་སྤྱད་འཕྱུར། རྒྱ་བ་ཡིས་ནི་
 ཡངས་སྒྲིད་ཐོངས། བྱི་བ་བྱེད་པས་དག་དང་བཅས། རྒྱན་ཏུ་སྒྲི་བས་སྒྲུར་མང་སྟེ། བྲ་
 མ་ཡིས་ནི་བཤེས་དང་འབྱེད། རྒྱབ་པོ་ཡིས་ནི་མི་སྒྲན་ཐོས། བྲ་འབྲེལ་བ་ཡིས་ཆོག་
 མི་བཅུན། བརྒྱབ་སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འདྲོམས། གནོད་སེམས་འཇིགས་པ་བྱིན་པར་
 བཤད། རྟོག་པར་ལྟ་བས་ལྟ་ངན་ཉིད། ཅེས་གཤམ་ཏེ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐར་
 ནས་དགེ་བས་མིར་སྒྲིས་ན་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་བཤད་ལ། འདིའི་འབྲེལ་པར་ནི་(རིམ་པ་
 ལྟར་ཏུག་གསུམ་ཤས་ཆེ་བར་འཕྱུར་བར།)བརྒྱབ་སེམས་ཀྱིས་མི་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བར་འཕྱུར་
 རོ། གནོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་བར་འཕྱུར་རོ། རྟོག་པར་ལྟ་བས་ནི་གཏི་མུག་
 ཤས་ཆེ་བར་འཕྱུར་ཏེ་དེ་ལ་ནི་གཏི་མུག་མང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ལ། གཞན་དག་
 ནི་འདྲ་བར་བཤད་འོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡུལ་ངན་པ་ནམས་སུ་སྒྲེ་བར་འཕྱུར་
 ཏེ། འདི་ལྟར་གསོད་པས་གཟི་(རྩས་པ་རྒྱུད་བས།)རྒྱུད་བརྒྱས་པ་ཡིས། རྟོ་ཐོག་ལ་སེར་བ་
 བཅའ་ཆར་འདོད་ལོག་གིས།(ཐུས་ངན་པས།)རྒྱལ་འབྲིགས་ཅན་འཕྱུར་རྒྱན་གྱིས་ནི། གྲིང་
 བྲ་མས་མཐོན་དམན་ཅན། རྒྱབ་པོས་ཚྭ་སྟོ་ཅན་དང་ནི། (འབྲུ་མི་སྒྲེ་བ།)དཔོན་གཏུང་ནི་
 རྒྱ་མེད་པ་)ཐ་ཆད་(ནི་སྒྲ་སྟོའི་ཡུལ་སོགས།)ཐྲིག་པ་ཅན།(སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་མང་བ།)ཀྱལ་བས་
 ཏུས་ལོག་(ཆར་ཏུས་སུ་མི་འབབ་པ་སོགས།)བརྒྱབ་སེམས་ཀྱིས། འབྲས་བུ་ཕྲ་དང་གནོད་སེམས་
 ཀྱིས། འབྲས་བུ་ཕྲ་དང་ལོག་ལྟས་ནི། འབྲས་བུ་རྒྱུད་བའམ་མེད་པར་འཕྱུར། ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལས་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྒྲོར་བས་ངན་སོང་ཏུ་སྒྲེ་ལ། དངོས་གཞིས་ཆོ་སྤྱད་བ་ལ་སོགས་པར་
 འཕྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། འདི་དག་གྱུར་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིན་པ་ནམ་སྒྲིན་དང་། ཕྱི་རོལ་ལ་སྒྲིན་པ་བདག་

འབྲས་དང་། རིས་མཐུན་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་འབྲས་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་ལ་བྲལ་འབྲས་ཀྱང་ཡོད་ལ། གཉིས་
ཀ་ལ་སྐྱེས་སུ་བྱེད་འབྲས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་འབྲས་སུ་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་ནོ། །)

འོ་ན་དེ་དག་ལས་འབྲས་སུ་གསུམ་འབྱུང་བ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྟོག་གཙོད་པས་
པ་རོལ་པོ་རྟུག་བསྟུལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དྲུང་། སྟོག་དང་བྲལ་ནས་བསད་པའི་ཕྱིར་
དྲུང་། བསད་ནས་གཟི་བྱིན་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རིས་པ་ལྟར་རྣམ་སྤྲིན་རན་སོང་
གི་རྟུག་བསྟུལ་མྱོང་བ་དང་། རྒྱ་མཐུན་ཆོ་སྤང་བ་དང་། བདག་འབྲས་ལུལ་དང་ཕྱིར་
སྤྲོན་རྣམས་གཟི་མཐུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རེས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མ་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྦྱར་རོ། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
སྤྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་ནི་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་བདེ་བ་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་
ལས་བཞྌག་པས་ལྟ་དང་མི་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བྱིད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི་དགེ་བ་བྱེད་པ་
ལ་གོ་མས་པར་འལྱར་རོ། །མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི་སྟོག་གཙོད་པ་སྤངས་པས་ཆེ་རིང་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི་འབྲས་སུ་ནི་གཟི་མཐུ་ཆེ་བའི་ལུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་
འལྱར་རོ། །རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་ལས། མི་དགེ་ཞེས་བྱ་དེ་དག་གི། རྣམ་སྤྲིན་བསྐྱུགས་པ་
གང་ཡིན་པ། །དགེ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །འབྲས་སུ་དེ་ནི་བཞྌག་སྟེ་འབྱུང་། །ཞེས་
བཤད་དོ། །ཁར་ལ་ལོག་པའི་དག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ནི་ཡང་མདོ་ལས་ལོག་པའི་དག་
དང་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལོག་པའི་འཆོ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ལ་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་
ཟུག་ལས་སྐྱེས་པའི་དག་ནི་ལོག་པའི་དག་གོ། །དེ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་
ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའོ། །ལུས་དྲུང་དྲུག་གི་ལས་རྒྱུགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ལོག་པའི་འཆོ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལས་གཉིས་སྟུགས་གཅིག་དུ་ལོག་འཆོར་
བསྟན་ཞེ་ན། ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དག་གི་ལས་ལོག་འཆོ་དེ་ནི་གཉེན་པོས་སྦྱང་
བར་དཀྱུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་གཏི་ཟུག་ལས་སྐྱེས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་དུ་ལོག་པའི་འཆོ་
བར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས། ཉག་དུ་ལྟ་བ་རྩ་ཆོགས་ཀྱི། བྱིས་བས་ལྟ་བ་
སྦྱང་བར་དཀྱུལ། །འཆོ་བ་གཞན་ལ་རག་ལུས་པའི། །དགེ་སློང་གིས་ནི་འཆོ་བ་ཉིད་ཅེས་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཅས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཛོལ་ཡི་བྱད་ལ་
ཆགས་པས་བསྐྱང་བའི་ལྷས་དག་གི་ལས་ཁོ་ན་ལོག་འཛོལ་ཡིན་གྱི་རང་ཉིད་དགའ་བར་བྱ་
བའི་ཆེད་དུ་སྤྱ་གར་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ནི་ལོག་འཛོལ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཁྱེད་ཅེས་བ་ནི་མིན་
ཏེ། གྲུ་ཉེ་འཛོལ་ཡི་བྱད་ལ་ཆགས་པས་བསྐྱང་བའི་ལྷས་དག་གི་ལས་ཁོ་ན་ལོག་འཛོལ་
ཡིན་ན་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མདོ་དྲུང་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མདོ་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ། དབྱུག་གྱ་གསུམ་པ། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་དམ་བཅས་ཟེ་ཁ་ཅིག་དང་པས་བྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱད་ནས་ལྟ་མོ་སྣ་ཆོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་ཆེ་འཐབ་པ་དང་། ཅ་
འཐབ་པ་དང་། ཤིང་རྩས་འཐབ་པ་དང་། ཀླང་ཐང་འཐབ་པ་དང་། དབྱུག་པས་འཐབ་
པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དམག་བྱིན་པོ་སྟོན་པ་ལ་ལྟ་བར་ཚོམ་པའི་བཙོན་པ་དང་ལྟན་པར་
གནས་པའམ། འདུས་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དེ། དགེ་སྦྱོང་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་
མོ་སྣ་ཆོགས་ལྟ་བར་ཚོམ་བར་བཙོན་པ་སྤང་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ཆེའི་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་ཉན་པ་ལའང་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། གཤམས་སྤྱ་
ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པས་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལོག་
པའི་ལུལ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ལོག་འཛོལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ། ལས་འབྲས་བྱེད་དང་བཅས་པར་དབྱེ་བ།

【ཙ་བ།】

དྲིར་བཅས་སྤྱང་བའི་ལས་དག་གི། ལས་ཉི་ལྷ་མི་འབྲས་བྱར་བཅས། གྲི་མེད་
བཞི་མི་ཟེག་བཅས་གཞན། དགེ་དང་མི་དགེ་གང་ཡིན་པའང་། ཟེག་པ་མེད་པ་རྩ་ག་
མ་དང་། བྱང་བརྩན་མིན་གང་གསུམ་བྱིས་སོ། དགེ་བའི་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཉི། འཁྱི་
དང་གཉིས་དང་དེ་བཞིན་གསུམ། ཁྱི་དགེ་མི་དགེ་སོགས་གཉིས་དང་ཉི། གསུམ་

དང་བཞི་ཉེ་མེད་པ་བཞིན། རྩུང་མཚན་མིན་གྱི་དགེ་ལ་ཚུགས། རྟེན་གཤམ་གཉིས་དང་
གསུམ་དང་གསུམ། འདས་པའི་ཐམས་ཅད་བཞི་ཡིན་ན། བར་མ་ཡི་ནི་མ་འོངས་
པའང་། བར་མ་གཉིས་ཚུལ་ལྟར་འདྲ། འབྲས་ལྷན་འོངས་གསུམ་ཡིན་ན། བར་
གི་མ་པ་བཞི་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་མ་པ་གསུམ་དང་གཉིས། རྩོམ་པའི་རྩོམ་ལ་ཚུགས་
པ་གསུམ། རྩོམ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལྷན། རྩོམ་པ་ཡི་ནི་ཚུལ་ལ་ཚུགས། གཞིག་དང་
གསུམ་དང་གཉིས་ཡིན་ན། རྟེན་མ་གཞན་པའི་འབྲས་ལྷན། རྩོམ་ཚུགས་གཉིས་དང་
གཉིས་དང་ལྷ། རྩོམ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལྷན། གསུམ་དང་བཞི་དང་གཞིག་ཡིན་
ན། བཟོས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལྷན། རྟེན་གཤམ་དང་བཞི་དང་གསུམ། རྩོམ་ལྷ་
མིན་པའི་རྟེན་གཤམ་གཞིག གཉིས་དང་བཞི་ཉེ་མེད་ལ་ཚུགས། །

བརྟན་པ་ལས་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པར་དབྱེ་བ་ནི། འོ་ན་ལས་གང་ཞིག་འབྲས་
སུ་ལྷ་ལས་འབྲས་སུ་རྟེན་གཤམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས། སྤྱི་བཅས་ཏེ་ཟག་
པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་བའི་ལས་(འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལས་བར་ཆད་མེད་པ་)དྲག་གྱི་ལས་ནི་
ནམ་མཁུན་དང་། བདག་འབྲས་དང་། རྩུ་མ་ཐུན་པའི་འབྲས་སུ་དང་། རྩེས་སུ་བྱེད་འབྲས་
དང་། ཐལ་འབྲས་དང་། ལྷ་ཡིས་འབྲས་སུ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་པའི་བཅས་སྤྱོད་
བའི་ལས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་པའི་ལས་བར་ཆད་མེད་པའོ། འདིའི་ནམ་མཁུན་གྱི་
འབྲས་སུ་ནི་རང་གི་སར་གཏོགས་པའི་ནམ་མཁུན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ལ། བདག་འབྲས་
ནི་སྤར་བྱུང་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་རོ་བོ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། རྩུ་
མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་ནི་རྟེན་པའི་འཇིག་ལས་རྩེས་པའི་ཚོས་འདྲ་བ་སྤྱི་མ་ནམས་སོ། རྩེས་སུ་
བྱེད་འབྲས་ནི་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལས་དང་ཐོབ་པ་དང་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་མ་ཐག་དང་
ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ནམས་སོ། ཐལ་འབྲས་ནི་ས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའོ། སྤྱི་
མེད་གྱི་སྤྱོད་བའི་ལས་ནི་འབྲས་སུ་བཞི་ཡིས་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ལ་
ནམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་སུ་མེད་པའི་སྤྱོད་རོ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་བའི་ལས་ལས་གཞན་

པའི་དགོ་བ་དྲང་མི་དགོ་བ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་འང་འབྲས་བུ་བཞིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བྲལ་འབྲས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟུག་པ་མེད་པ་སྟོང་བའི་ལམ་གྱི་
 ལྷག་མ་སྟོར་བ་དྲང་ནམ་གྲོལ་དང་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། དགོ་མི་དགེར་ལྷང་བསྟན་
 པ་མིན་པ་བསྐྱབས་པ་དང་མ་བསྐྱབས་ལྷང་མ་བསྟན་གྲང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ནམ་
 སྟོན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་སོ། །དགོ་
 པའི་འབྲས་བུ་དགོ་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་དྲང་། སྟོང་ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྟོགས་པའི་སྐྱུས་གཟུང་བ་དགོ་བས་མི་དགོ་བ་སྟེད་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེས་བུ་བྱེད་པ་
 དང་བདག་འབྲས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ནམ་སྟོན་དང་བྲལ་འབྲས་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་
 གསུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དགོ་བས་ལྷང་མ་བསྟན་སྟེད་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་
 གསུམ་ཡིན་ཏེ། བྲལ་བ་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགོ་
 པའི་འབྲས་བུ་དགོ་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་འབྲས་བུ་སྟེས་བུ་བྱེད་པ་དང་བདག་
 འབྲས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ནམ་སྟོན་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་བྲལ་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྟོགས་པའི་སྐྱུས་བསྟན་པ་མི་དགོ་བས་མི་དགོ་བ་བསྟེད་པ་ལ་ནི་སྟེས་བུ་བྱེད་པ་
 དང་བདག་པོ་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ནམ་སྟོན་དང་བྲལ་འབྲས་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་ལྷང་མ་བསྟན་སྟེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་ཡིན་ཏེ།
 བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགོ་བས་ལྷང་མ་བསྟན་བསྟེད་པ་ལ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏུ་འདྲ་བས་ཀུན་འགོ་མི་དགོ་བ་སྟུག་བསལ་མཐོང་སྤང་གིས།
 བསྐྱབས་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སྟེད་
 པ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷང་ཏུ་བསྟན་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགོ་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི་
 སྟེས་བུ་བྱེད་པ་དང་བདག་འབྲས་གཉིས་ཏེ། ནམ་སྟོན་དང་བྲལ་བ་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་
 འབྲས་བུ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོགས་དང་དེ་དྲག་ཅེས་པའི་སྐྱུས་བཟུང་བ་
 ལྷང་མ་བསྟན་གྱིས་མི་དགོ་བ་སྟེད་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་གསུམ་སྟེ། བྲལ་འབྲས་དང་ནམ་

སྒྲིན་གཉིས་མ་གཏོགས་པའོ། །འདི་རི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་བསྐྱབས་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་
འཛིག་ཚོགས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྩྭ་ག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བ་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷང་མ་བསྟན་གྱིས་ལྷང་
མ་བསྟན་སྐྱེད་པ་ལའང་འབྲས་བུ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྒྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདུས་པའི་ཆོས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་(འབྲལ་འབྲས་དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པས་དེ་མ་གཏོགས་པ།)འབྲས་བུ་བཞི་
བཞི་ཡིན་ནོ། །གང་ཞེན། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཁམས་སྤྱུ་མ་གཏོགས་ཤིང་
དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་མི་སྲིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་མ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡི་ནི་འབྲས་
བུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ལའང་བཞི་ཡིན་ཏེ་སྤྱུ་མ་དང་འདྲའོ། །བར་མ་ད་ལྟར་བྱུང་བས་ད་
ལྟར་བྱུང་བ་བསྐྱེད་ན་རྣམ་སྒྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་གསུམ་མི་སྲིད་པས་སྐྱེས་བུ་
ཁྱེད་པ་དང་བདག་འབྲས་གཉིས་སོ། །ལས་ལྟ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་འོངས་པ་སྟེ་དེའི་འབྲས་བུ་མ་
འོངས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བས་
འདས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པས་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་དབྱེད་པ་མ་མཛད་དོ། །

ཟག་བཅས་རང་གི་ས་པའི་ལས་ཀྱིས་རང་གི་ས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་བྲལ་འབྲས་སས་
མ་བསྐྱས་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་ཡིན་ནོ། །རང་ས་ཟག་མེད་ཡིན་ན་རྣམ་
སྒྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་ལས་གཞན་གསུམ་མོ། །གཞན་གྱི་ས་པའི་ལས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ས་པའི་
ཆོས་བསྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་གསུམ་ཁྱེད་པ་ནི་ས་དགའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་ཞེས་འབྱུང་བས་
ཟག་མེད་ས་གཞན་ལ་ཉེན་བས་ཟག་མེད་ས་གཞན་ལ་ཉེན་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་འང་
ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་དྲིང་། བདག་འབྲས་དང་སྐྱེས་བུ་ཁྱེད་འབྲས་ཀྱང་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་དྲིང་། རྣམ་
སྒྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཁྱེད་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ།
དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཁྱེད་པ་དང་བདག་འབྲས་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་
རྣམས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་པའི་ལས་ཀྱིས་སྟོབ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་གསུམ་ཡིན་ཏེ།

ནམ་མཁའ་དང་བལ་འབྲས་སྒོལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པའི་སྐྱུ་བཟུན་པ་སྒོལ་
 པས། མི་སྒོལ་བ་སྐྱེད་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །སྒོལ་པས་སྒོལ་པའང་མ་ཡིན་མི་སྒོལ་པའང་
 མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ནའང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་དང་རྩ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྒོལ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྒོལ་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་བདག་པོའི་
 འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མི་སྒོལ་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆོ་ནའང་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱུན་
 ཏུ་འབྱུང་བས་བར་ཏུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་མི་སྒོལ་པའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་དེ་མ་ཐག་གམ་ཅིག་ཅར་
 ཏུ་སྒོལ་བ་འབྱུང་བ་མེད་པས་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དུང་། རྣམ་སྒྲིན་
 གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་
 ཆོད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་མི་སྒོལ་པས་སྒོལ་བ་སྐྱེད་ན་འབྲས་
 བུ་གཉིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་མི་སྒོལ་པས་མི་སྒོལ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་
 འབྲས་བུ་གསུམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་དང་བལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་
 སྒོལ་པས་སྒོལ་པའང་མ་ཡིན་མི་སྒོལ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་དེ་ལ་རྩ་མཐུན་
 དང་རྣམ་སྒྲིན་དང་བལ་འབྲས་གསུམ་མི་སྲིད་པས་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་བདག་པོའི་འབྲས་
 བུ་གཉིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོལ་པ་དང་མི་སྒོལ་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་སྒོལ་པའང་མ་
 ཡིན་མི་སྒོལ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྒོལ་པ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་
 བདག་འབྲས་གཉིས་ཡིན་ཏེ་རྣམ་སྒྲིན་དང་རྩ་མཐུན་དང་བལ་འབྲས་གསུམ་ནི་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པའི་སྐྱུ་བཟུང་བ་སྒོལ་པའང་མ་ཡིན་མི་སྒོལ་པའང་མ་ཡིན་པའི་
 འབྲས་བུ་མི་སྒོལ་པ་ཡིན་ནའང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡིན་ཏེ་སྐྱ་མ་དང་འདྲའོ། །སྒོལ་པའང་
 མ་ཡིན་མི་སྒོལ་པའང་མ་ཡིན་པས་སྒོལ་པའང་མ་ཡིན་མི་སྒོལ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
 སྐྱེད་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་ལྟ་བོ་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བས་སྤྱད་བར་བྱ་བའི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་བས་སྤྱད་བར་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་
 དང་བལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པས་གཟུང་བ་མཐོང་སྤྱད་གི་འབྲས་བུ་
 སྐྱེས་སྤྱང་ཡིན་ན་བཞི་ཡིན་ཏེ། བལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའོ། །མཐོང་སྤྱད་གི་འབྲས་བུ་

སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་སྟེ་བདག་འབྲས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མཐོང་སྤང་དང་། སྟོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དྲེད་དུག་ཡིན་ན་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བྱ་གཉིས་དྲེད་བཞི་དྲེད་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ལ་ནི་རྣམ་སྟོན་དང་
རྒྱ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་གསུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་བྲལ་འབྲས་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མཐུན་དང་རྣམ་སྟོན་གཉིས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མ་
ཡིན་པ་དྲེད་དུག་ཡིན་ན་འབྲས་བྱ་གཅིག་དང་གཉིས་དྲེད་བཞི་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱར་
ཏེ། དང་པོ་ལ་བདག་འབྲས་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལས་ལངས་པའི་ཆོ་
དའི་མཆུག་དུ་སྟོམ་སྤང་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་འབྱུང་བ་ནི་སྟེས་བྱ་བྱེད་པ་
དང་བདག་འབྲས་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ལ་ནི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྒྱད་པ། རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་

བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

【ཆ་བ།】

རིགས་མིན་བསྐྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཁ་ཅིག་ཆོ་ག་ཉམས་པ་འདྲ་ཞོལ། །

བརྒྱད་པ་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་བསྟན་
བཅོས་ལས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་
ཀས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསུམ་གསུངས་པ་ལ་རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་(རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་ཐོ་བ་)དང་བསྐྱིབས་
ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོན་གྱི་

སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་(བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་)འགོ་བ་དང་གནས་པ་དང་བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་ན་འདི་ལྟར་
བྱའོ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཚུ་གྱུ་ལས་ཉུངས་ནས་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པའང་རིགས་པ་
མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་
ཅིག་ནི་དེར་མ་ཟད་ཀྱི་ཆོ་ག་མ་ཉམས་པའང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེར་རོ། རྟེན་གཉིས་ལས་གཞན་
པ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ། །

དགུ་ལ། འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

【ཙ་བ།】

གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་དོ། །ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་རྩ་མ་ཡིན། །མེམས་
མེད་སྐྱེམས་པར་འབྱུག་པ་དག །འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཐོབ་པའང་མིན། །

དགུ་པ་འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཅི་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་
ན་འཕེན་ནམ། འོན་ཏེ་རྩ་མའང་འཕེན། དེ་བཞིན་རྩ་ལས་རྩ་མས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་རྩ་མ་ཁོ་ན་
འཕེན་ནམ། འོན་ཏེ་གཅིག་ཀྱང་འཕེན་ཞེ་ན། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་
པར་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་རྩ་མ་འཕེན་པའང་མེད་ལ། རིས་མཐུན་པ་རྩ་མ་བྱུར་
འཕེན་རྩ་འོང་བས་ན་(ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཟད་ཅིང་གཞན་སྐྱེས་པ་ན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་
འཇུར་བར་ཐལ་བས་ན།)ལས་རྩ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་པའང་མེད་དོ་(གཅིག་གིས་རྩ་མ་འཕེན་
ན་སྐྱེས་ནས་སྤོང་འཇུར་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་ངེས་པའང་མི་འཐད་དོ། །)ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་རྩ་
སྤྲུ་བའི་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། གནས་བརྟན་མ་
འགགས་པས་དགེ་སྦྲོང་རྣམས་ལ་སྤྲས་པ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་བར་ཏ་མེར་སྐྱེས་བྱ་
དབུལ་པོ་རྩ་བྱ་བ་ཞིག་རྩ་ཀྱུར་པ་ན་རང་སངས་རྒྱས་སྤིང་གནས་ཞེས་བྱ་བའམ་སྤྱི་གཙུག་

མི་རྟོག་ཏེ་ཀར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསོད་སྟོམས་སུ་ལ་ཏེ། བདག་ནི་བསོད་སྟོམས་གཅིག་
 བོ་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པས་ལན་བརྟན་གྱི་བར་དུ་སྤྲུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 དུ་སྒྲིམ་ཤིང་ལན་བརྟན་གྱི་བར་དུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ཀླུ་པོར་གྱུར་པ་ནས་ད་ལྟར་
 རྒྱུ་ལྷག་པོའི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པའི་བར་དུ་ཡིན་ལོ་ཞེས་(པ་དང་། ལུང་སྒྲན་གྱི་གཞི་ལས། སྤྲུམ་ཅུ་
 ཙུ་གསུམ་ལྟ་རྣམས་སུ། བདག་གིས་ལན་བརྟན་སྒྲིབ་བླངས། སྐྱར་ཡང་མི་ཡི་ནང་དུ་ནི། མི་ཡི་དབང་
 བོ་ལན་བརྟན་བྱས། རྟེ་ཆོ་འཛམ་གླིང་དབང་ལྷག་གི། ཀླུ་འགྲུག་སྒྲིབ་པར་དབང་བསྐྱར་རོ། འདིར་ནི་
 བརྟན་དང་དེར་བརྟན་ཏེ། བདག་གིས་ལན་ནི་བརྟན་བཞིར་འཁོར་ཞེས། གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བསོད་ནམས་དེས་བདེ་འཁོའི་འབྱོར་བ་རྟེན་ནས་སྒྲིབ་བརྟན་ཏེ་ཡང་
 བསོད་ནམས་བྱས་པས་དེ་དང་དེ་དག་དུ་སྒྲིམ་པ་ལ་བསོད་སྟོམས་གཅིག་པོ་དེས་བསྐྱེད་དོ་
 ཞེས་བཤད་དེ། གཅིག་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་དཔེར་ན་དོང་ཙེ་གཅིག་
 ལན་དུ་མར་བསྐྱར་བས་སྤྲུག་པོར་གྱུར་པ་ལ་བདག་ནི་དོང་ཙེ་གཅིག་གིས་སྤྲུག་པོར་གྱུར་
 ཏོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། ཡང་ན་བསོད་སྟོམས་གཅིག་སུལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་
 བ་དང་ཡིད་རང་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་པའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དེ་དག་གི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ལོ། ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རིས་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་པ་དེའི་བྱང་པར་གྱི་
 ཆོས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་རྟོ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རི་མོ་མཁན་དག་སྒྲིབ་
 རིས་རི་སུ་གཅིག་གིས་བྱས་ནས་ཆོན་རྩ་ཆོགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་མིར་མཆུངས་
 གྱུང་ཁ་ཅིག་ནི་(རྟོགས་བྱེད་དགོ་བས་)གཟུགས་བཟང་བ་དང་དབང་པོ་ཆང་བ་དང་ལོངས་
 རྒྱུད་ཆེ་བ་དང་ནད་མེད་པ་དང་དབང་ཐང་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་
 ཅིག་ནི་(རྟོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་)གཟུགས་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལོ། གཟུགས་བཟང་པ་
 ལ་སོགས་པ་ནི་དགོ་བས་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ། ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་དགོ་བས་རྟོགས་
 པར་བྱེད་དོ། འདི་ལ་འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་བྱས་ལ་རྟོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་བྱས་པའང་
 ཡོད་དེ་ལྟ་དང་མི་དབུལ་པོ་དང་ནད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། རྟོགས་བྱེད་དགོ་བས་
 བྱས་ལ་འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བས་བྱས་པའང་ཡོད་དེ་ཡི་དྲགས་ན་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་གཞིན་

ཐེ་དང་། རུད་འགོ་ན་སྤྱི་ལྷུ་པོ་ནོར་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་དགེ་བས་
བྱས་པ་ནི་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མི་དགེ་བས་བྱས་པ་
ནི་དཔྱལ་བ་མཛར་མེད་ལྟ་བུའོ། །(གལ་ཏེ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རིགས་མོད།
དབང་པོ་རྒྱག་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་དག་ལ་ཡང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་
འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྟེ་བ་འཕངས་པན་ཆད་འགའ་ཡང་དབང་པོ་མ་ཆང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་
ཏེ་(ལས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །)

ལས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན་(རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་ཀྱང་།)
སེམས་མེད་པ་འགོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དུག་ནི་འཕེན་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སེམས་མེད་པས་ལས་སེམས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་
བའི་ལས་ནི་སྟོབས་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་
སྤྲིན་ལྟ་ཆོར་པོ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྤྲིན་སྲིད་ཅེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བའང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་འཕེན་བྱེད་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
དང་། སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཐོབ་
པ་འང་ལས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་མིན་ཏེ། ལས་དང་ཐོབ་པ་འབྲས་བྱ་མི་
གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སེམས་པ་མེད་པར་ཞར་ལ་འབྱུང་བས་སྟོབས་རྒྱུད་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པ་ནི་ཤིང་གི་ཤུན་པ་ལྟར་ལས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །(སྦྱར་ལམ་དང་
འཕགས་ལམ་ཡང་འཕེན་བྱེད་མིན་གྱི་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་ནོ། །)འོན་ཀྱང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་
པ་དང་མི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་དེ་དག་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བྱེ་བྲག་རུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །(དེ་བཞིན་རུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་སྦྱར་
ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞིའང་རྫོགས་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །)མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐེག་པ་གོང་མ་བ་
དག་ནི་ལས་གཅིག་གིས་སྟེ་བ་རུ་མ་འཕེན་པ་མདོ་དེ་དང་དེ་ལས་རྣམས་པ་རུ་མ་བཤད་པའི་
ཕྱིར་ལས་གཅིག་གིས་སྟེ་བ་རུ་མ་འཕེན་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེན་པའང་ཡོད་དེ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཅུ་པ། སྐྱིབ་པ་གསུམ་བཤད་པ།

【ཙ་པ།】

མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་དང་། ཉེན་མོངས་པས་ཆེན་ངན་འཁྲུ་
དང་། འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་མེམས་ཅན་དང་། སྐྱ་མི་ལྷན་སྐྱིབ་གསུམ་ཏུ་
འདྲོད། མཚམས་མེད་སྐྱིབ་གསུམ་དག་ན་ཡོད། ཁྲ་མ་ཚོགས་ལ་མི་འདྲོད་དོ། ལན་
དང་ཁོ་ཆ་རྒྱུད་བའི་སྐྱིབ་། ལྷག་མ་འཁྲུ་བ་ལྟ་དག་ན། །

བཅུ་པ་སྐྱིབ་པ་གསུམ་བཤད་པ་ན་མདོ་ལས། ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཉེན་མོངས་
པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་སྐྱིབ་པ་གསུམ་བཤད་པ་ལ་མ་དང་། བ་
དང་། དག་བཅོམ་པ་གསོད་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱ་ལ་རན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པ་སྤེ་སྤྱེ་བ་སྤྱི་མ་ཁོ་ན་ལ་དཔུལ་བར་སྤྱེ་
བ་ལ་ལས་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་མཚམས་སམ་བར་བཅད་པར་མི་རྒྱས་པས་མཚམས་
མེད་པ་ལྷའི་ལས་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དྲུང་། ཉེན་མོངས་པ་ཤས་ཆེན་པོ་ནི་ཉེན་
མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། ཁྲ་ལ་ཉེན་མོངས་པ་ལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་ཚོ་བ་གཉིས་ལས་
དང་པོ་ནི་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྒྱུད་ཏུ་ལས་འབྱིང་འབྱིང་
ལས་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བས་གཉེན་པོས་སྤོང་བའི་སྐྱབས་མི་རྟེན་པས་ཉེན་
མོངས་པའི་སྐྱིབ་པར་གཞག་སོ། །(གཉིས་པ་ནི)དག་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་སྤང་
སྤང་བའི་སྐྱིབ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ཏུ་མ་གཏོགས་སོ། ཁྲ་འགྲོ་རྣམ་པ་གསུམ་དྲུང་འདྲུ་
ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དྲུང་བྱང་གི་སྤྱོ་མི་སྤྱོན་དུ་སྤྱེས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་
སྐྱིབ་པ་སྟེ། སྤར་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱུད་ངན་པར་འཕངས་པའི་སྐྱིབ་པོ། ཁྲ་ལྷན་ན་སྐྱིབ་པ་ནི་
རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདྲོད་དེ། འཕགས་པའི་ལས་དང་རྩོ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་

པའི་ལམ་ལ་སྐྱོར་བར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་གཤམ་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་
ན་ནི་ལམ་སྒྲུབ་པ་དང་སོར་སོད་སྲིང་བ་ཅན་དང་དགའ་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་
དག་གི་འདྲ་རི་སྤྱད་སྐྱིབ་པ་དེ་དག་མ་སྦྱངས་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་ལམ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་སྐྱེ་བ་ན་
ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འཕགས་པའི་ལམ་དང་
དེའི་སྐྱོར་ལམ་ལ་སྐྱིབ་པས་མཆོམས་མེད་ནམས་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ན་ངན་སོང་གསུམ་
དང་། ཆོངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཕྲག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་དང་། སྐོང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་མེད་ཏུ་
འགྱུར་བ་དང་། ཟ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱིད་པ་བརྒྱད་པ་འབྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་
ནམས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་དང་སྐྱོར་
བའི་དགེ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་ནམས་ཀྱང་དེ་ཉམས་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱིབ་པར་ནི་འགྱུར་མོད་ཀྱི་སྐྱེས་གནས་གཉིས་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཁ་ཅིག་བྱུང་མེད་ལ་
ཡང་འཕགས་ལམ་སྐྱེའོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་མཆོམས་མེད་ཁོ་ན་ལས་སྐྱིབ་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་ལྷ་ལ་
པོ།གཞི་དང་། འབྲས་བུ་དང་། འགོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་སྐོན་ས་གཞན་
ལ་བསྟན་པར་སྒྲ་ཞིང་རང་གིས་ཐ་སྟང་གདགས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་པ་མ་དང་དག་
བཙོམ་གསོད་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི་སྟོག་གཙོད་པའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་གཞི་ནི་རྩུན་
ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པའི་གཞི་ནི་སྟོག་གཙོད་
པའི་སྐྱོར་བའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་པའོ། །འགོ་བ་ནི་
དམུལ་བའི་འགོ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེས་ནས་སྦྱང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ་འབྲས་བུ་ནི་དམུལ་བ་དང་། འགོ་བ་ནི་མཆོམས་མེད་སྤྱིང་གསུམ་དག་ན་ཡོད་
ཅེས་འབྱུང་བས་མི་དང་། གང་ཟག་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་སྐ་
མ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱིབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་སྐྱེ་

བ་མང་པོར་གསོར་མི་རུང་བས། གམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་གཉིས་སུ་སྐྱིབ་པས།
ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཐ་ཤལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཆོ་ཕྱི་མ་ལའང་གསོར་
མི་རུང་བར་འབྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་རྩ་སྐྱབ་བ་ནམས་ན་རེ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་
འདྲེན་པས་སྐྱ་མས་སྐྱ་མ་གྱིས་པ་ཆེ་སྟེ། ཉེན་སྐྱིབ་ཀྱིས་ལས་སྐྱིབ་འདྲེན་ལ་ལས་སྐྱིབ་ཀྱི་
ནམ་སྐྱིན་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་རན་སོང་ལ་སོགས་པར་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནམ་སྐྱིན་ཀྱི་
སྐྱིབ་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱིབ་ལ། སྐྱ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་རྒྱུ་འདྲེན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྐྱིབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་མཆོམས་མེད་ལྟ་ནི་སྤྱིར་གསུམ་དྲག་ན་ཡོད་ཀྱི་སྐྱ་མི་
སྐྱན་དང་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ན་མེད་དེ། རན་སོང་བ་དག་ན་པ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་ཀྱང་མཆོམས་མེད་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། སྤྱིག་པའི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་
གཉེན་པོ་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་ལ་ནི་པ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ། སྤྱིག་པའི་
བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་འབྲས་མངོན་སུམ་རྒྱ་ཡུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་
མི་སྐྱན་ལའང་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
ན་བརྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྐྱབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་འཆད་པ་ནི། དེ་ན་ལྟས་དག་གི་ཚུལ་
ཁྲིམས་མེད་པས་མི་འཐད་ཀྱི། སྐྱབ་དཔོན་གང་སྟེལ་རང་བཞིན་བཟང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་དེས་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ན་བརྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རིགས་སོ། །སྤྱིར་གསུམ་གྱི་ཡང་བླ་མ་དང་སོགས་
པའི་སྤྱིས་གཟུང་བ་མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་པ་ལའང་མཆོམས་མེད་འབྱུང་བར་མི་འདོད་
རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འགྲེལ་པ་ལས་སྦྱོར་པ་མེད་པའི་གཏན་ཆོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སྤྱིག་པ་དག་ལའང་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྦྱོར་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་མིན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་
སྦྱོར་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་པ་མ་དེ་དག་དབང་པོ་མ་ཆང་
བར་བསྐྱེད་པ་དང་བྱམས་པ་རྒྱུད་བས་སྟན་པ་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་
ཁོང་ཆ་སྟོ་ཅན་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་པ་མ་ལ་རྟོ་ཆུ་ཁྲིལ་ཡོད་ཤས་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ། རོ་

ཆ་ཤེས་པ་དང་བྲེལ་ཡོད་པ་ཤས་ཆེན་པོ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་པ་དང་ངོ་ཆ་
 རྒྱུད་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་ལའང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཅུན་པ་ན་རེ་སྤྱིར་གསུམ་དུ་སྦྲེས་པ་ལས་གཞན་ནི་སྤྱོ་མི་གསལ་ན་པ་མ་ལ་སོགས་
 པ་བསད་ཀྱང་མཆོམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། གང་དག་སྤོ་གསལ་བ་དེ་དག་ནི་དུད་འགྲོ་
 ཡིན་ཡང་པ་ལ་སོགས་པ་བསད་ན་འགྱུར་ཏེ་རྟ་ཅང་ཤེས་མ་ལ་འདོད་ལོག་སྤྱིར་བ་བཞིན་
 རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་མ་ཆང་བར་བསྦྱད་པས་ཕན་རྒྱུད་བས་དེ་ལྟ་བུའི་པ་མ་
 བསད་པས་མཆོམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན་སྦྲེས་པ་དང་བྱུད་མེད་ལོང་བ་དང་འོན་པས་པ་
 མ་བསད་ཀྱང་དེར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོན་པར་རྟོགས་(པ་སྦྱེ)པའི་སྐལ་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་འདོད་པ་ན་ལོང་
 བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མདོན་པར་རྟོགས་(པ་སྦྱེ)པའི་སྐལ་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རང་ཉིད་མི་ཡིན་ཡང་པ་མ་མི་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་བསད་ཀྱང་མཆོམས་མེད་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པའི་ལྷག་མ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་རྣམ་པར་
 སྦྱིན་པའི་སྦྱིབ་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བུ་ལྟ་བུ་གྱུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྣམ་
 སྦྱིན་གྱི་སྦྱིབ་པ་ནི་ལྷའི་ནང་ན་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། མིའི་ནི་བྱང་གི་སྦྱ་
 མི་སྦྱན་པ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་སྦྱིབ་པ་ཅན་ནོ། །ཉོན་
 མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་ནི་འགྲོ་བུ་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །

བརྒྱ་གཅིག་ལ། མཆོམས་མེད་ལྟ་བུ་བཤད་ལ།

【ཅ་བ།】

དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །རང་བཞིན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། །ཉོན་
 མོངས་ཅན་མིན་ལྟར་བཞུན་མིན། །དེ་དང་དགེ་འདུན་ཡང་དག་ལྡན། །དེ་ཡི་ཁ་
 ན་མ་བོ་རྩུན། །དེ་དང་འབྲེད་པོ་ཡང་དག་ལྡན། །བསྐལ་པར་མནར་མེད་པར་སྦྱིན་

འབྱུང། །ལྷག་པས་གནོད་པ་ལྷག་པར་འབྱུང། །དགེ་སྒྲོང་ཉེ་ལྷན་ཚུལ་ལྷན་
པས། །འབྱུང་དོན་གཞན་དུ་འབྱུང་པ་ལྷན་པས། །ལྷན་དང་ལས་གཞན་ལ་བཞོད་པ། །ཁྱེ་
འཛོད་ཉེ་མི་གནས་སོ། །དེ་ཉེ་འཛོད་འོད་དཔེན་དུ་འདོད། །འཛམ་གྲུའི་སྤྱི་ཉེ་
དབྱ་མཉམ་གྱི། །ལས་ཀྱི་དཔེན་ཉེ་སྤྱི་གཉམ་ན། །དེ་ཉེ་འབྱུང་དག་ལན་ཆད་
ཀྱིས། །དང་མ་མཐའ་ལྷན་གྱི་དཔེན་ཉེ་
ལྷན་ལ་འབྱུང་པ་ལྷན་པར་དང་། །མཚན་མ་
མ་བཅད་པ་དག་ཀྱང་ཡང་། །འཛོད་འོད་དཔེན་ཉེ་མི་འབྱུང་རྒྱུ། །ལས་འདོད་པས་
དང་མཉམ་ཉན་ཞིང་། །ལྷན་དང་མཉམ་པར་ལྷན་ཀྱིས་ཤོ། །མཚན་ཉེ་གཞན་དུ་ལྷན་
གྲང་འབྱུང། །གང་གི་སྒྲིམ་མཚན་ལས་ལྷན་མ། །མངས་ཀྱིས་འཁྱེད་པར་མཉམ་ལ་
མིན། །འབྱུང་དོན་དབྱ་བཅོམ་ལ་ལམ་མིན། །མཚན་མཉེད་སྒྲོང་པ་ལྷན་པ་ལ། །འདོད་
ཆགས་ལྷན་འབྲས་མི་ལྷན་དོ། །དགེ་འདུན་དཔེ་ལྷན་ལྷན་ལ། །ཁ་ན་མཐོང་པ་མཚན་
འདོད། །འཛིན་ཉེན་པ་མི་དགེ་ལ། །མིན་མཉེད་མཉམ་ལ་འབྲས་རབ་མེ། །

བརྩ་གཅིག་པ་མཚན་མཉེད་པ་ལྷན་པའདྲ་པ་ནི་མཚན་མཉེད་ལྷན་པོ་དག་ལས་དང་
པོ་གསུམ་སྟོག་གཅོད་དང་། །ལྷན་པ་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཡིན་པས་བཞི་ནི་ལྷན་གྱི་ལས་
དང་། །བཞི་པ་ནི་རྩན་ཡིན་པས་དག་གི་ལས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དག་ནི་རྟོགས་པར་
སྒྲིབས་མ་བཤད་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་དགེ་འདུན་སྟེ་གཉིས། །(ཐུགས་ཅི)མི་འཕྲོད་
པའི་རྩང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྟེ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་གཉེན་དུ་སྒྲིབས་པའི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟོན་མོངས་པ་ཅན་ཡང་མིན་ལ་དགེ་
བར་ལྷན་བསྟན་པ་འང་མིན་པའི་ཕྱིར་མ་བསྐྱབས་ལ་ལྷན་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྷན་གྱི་
དབྱེན་དེ་དྲུང་ནི་སྟོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཡང་དག་པར་ལྷན་ལ་མཚན་མཉེད་
པའི་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལས་དེ་ཡང་གང་ཞེན། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དེའི་རྩ་ཁྱ་ན་མ་
སྟོབའི་ལས་ནི་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྩན་ཏེ། །དེ་ལྷན་གྱི་རྩན་དེ་ནི་མཚན་
མཉེད་ཡིན་ལ། །དེ་དྲུང་ནི་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལྷན་གྱིན་ལ་སྟོགས་པ་ཡང་

དག་པར་ལྷན་ནོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་
འབྱེད་པ་པོ་དེ་བར་གྱི་བསྐྱེལ་བར་མཁྱར་མེད་པའི་དཔུལ་བར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་
པར་འཁྱར་རོ། །

འོ་ན་མཆོམས་མེད་ལྷག་མ་རྣམས་བྱས་པས་རི་ལྷར་ཞེ་ན། མཆོམས་མེད་པ་གཞན་
དག་གིས་ནི་སྤྱིར་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བར་ངེས་ཀྱང་མཁྱར་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ནི་མ་ངེས་
སོ། །(གལ་ཏེ་མཆོམས་མེད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་དཔུལ་བར་ཆོ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་སྐྱེ་ན་ལས་ཆེ་
ཆུང་ལ་ཁྱད་མེད་པར་འཁྱར་ལ། ཆོ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་ཡང་སྐྱེ་ན་ནི་མཆོམས་མེད་དང་སྐྱེས་ནས་ཐོང་
འཁྱར་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་འཁྱར་རོ་ཞེ་ན།)བྱེ་བྲག་རུ་སྐྱེ་བ་ན་རེ་མཆོམས་མེད་པ་གཉིས་དང་གསུམ་
ལ་སོགས་པ་ལྷག་པར་བྱས་པས་ལས་ཀྱི་གངས་བཞེན་མཁྱར་མེད་པ་དེར་ལྷས་ཉིས་འཁྱར་
ལ་སོགས་པས་ཆེ་བ་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་རུ་འཁྱར་རྟེ། གནོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཡང་ཉིས་
འཁྱར་ལ་སོགས་པས་ལྷག་པར་ཐོང་བར་འཁྱར་བས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། དེ་
དག་གྱང་མ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་དག་ནི་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་
ཕྲེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཆོམས་མེད་མང་པོ་བྱས་པས་མཁྱར་མེད་པར་ཡང་དང་ཡང་སྐྱེ་
ཡང་ལས་བྱེད་པའི་ལྷས་དེ་དང་དཔུལ་བའི་བར་རུ་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་མཆོམས་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་སྐྱེས་ནས་ཐོང་འཁྱར་རུ་འང་འདོད་པ་ལ་བསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྱི་
རུད་སེམས་ཞེས་བྱ་བའི་རྫོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། མཆོམས་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
སྤྲིན་པ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཡང་དང་ཡང་རུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་སྐྱེ་བས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
ཐོང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ཚུམ་པའི་དབང་རུ་
བྱས་ནས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཐོང་བར་འཁྱར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རྣམ་པར་བཞག་
གི་དེ་ཅུམ་ལ་ཐོང་བར་འཁྱར་བའི་དབང་རུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
དང་། མདོ་ལས་སྐྱེས་ནས་ཐོང་འཁྱར་རུ་གསུངས་པ་ནི་དང་པོ་འགོ་ཚུམ་པའི་དབང་རུ་
བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སྐྱོན་རུ་མི་ལྟོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

དགེ་འདུན་དེ་དག་གང་ཟག་གང་གིས་འབྱེད་ཅེ་ན། དགེ་སྤྱོད་ཡིན་པ་

དང་། ལྷ་བ་སྦྱང་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པས་འབྱེད་ཀྱི་ཁྲིམ་པ་དང་། སྤྱི་པ་སྦྱང་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣེ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་ཆོག་བཅན་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཏུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ཡིན་ཀྱི་སྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟི་བཞིན་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་འབྱེད་ཅེན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་(ཀོག་ཡི་ག་དང་། རྒྱ་མཚོ་བྱིན་དང་། ལུང་བ་བྲ། ཀ་ཏ་མེར་ཀ་ཏི་བྱ་ལ་སོགས་པ།)འབྱེད་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་སུམ་ཏུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱང་དབྱེ་བར་མི་ལུས་སོ་ཞེས་(བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བས།)འདོད་དོ། །བྱེ་བའི་ཆད་ནི་གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ལས་སྟོན་པ་གཞན་དྲུང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་ལས་ལས་གཞན་ལྷན་བྱིན་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོ་མ་མི་སྦྱང་པ་དང་ཤ་སྲང་བ་དང་། ལན་ཚུ་ལོངས་མི་སྦྱང་པ་དང་། གོས་མ་དྲས་པ་བཞོ་བ་དང་། སྤྱོད་གི་ནང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་ལྷ་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟོད་ཅིང་དང་ཏུ་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་དགེ་འདུན་བྱེ་བལྟ། །

རུས་རི་སྤྱི་དུ་གནས་ཤེ་ན། བྱེ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཞག་གཅིག་ལས་རིང་ཏུ་མི་གནས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཏུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ཏུ་འདོད་དེ། རི་སྤྱི་དུ་དགེ་འདུན་བྱེ་ནས་མ་རུམ་པ་དེ་སྤྱི་དུ་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་འང་ལམ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། (བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །)དེ་ནི་མཚམས་མེད་ཡིན་ནོ། །དབྱེན་གཞན་ནི་མཚམས་མེད་མ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པས་འཛུལ་བྱའི་སྤྱི་རྣམ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱི་དགཞན་ན་མེད་དོ། །གང་ཟག་ནི་དགེ་སྤོང་དགུ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དབྱེན་འབྱུང་སྟེ། དགེ་འདུན་ནི་དགེ་སྤོང་བཞི་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། (སངས་རྒྱས་དང་འབྱེད་པ་པོའི་ཕྱོགས་སུ་བཞི་བཞི་དང་། དགུ་པ་ནི་འབྱེད་པ་པོ།)དེ་སྟེ་གཉིས་

དང་འབྲེན་པ་པོ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་མང་
 བ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །ལུས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་(འདུལ་བའི་ལས་མེད་པས།)སྒྲ་མི་སྒྲན་མ་གཏོགས་
 པ་སྒྲིང་གསུམ་ན་ཡོད་དེ་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཚམས་ཀྱི་ནང་གཅིག་ཏུ་
 གསོ་སྦྱང་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྒྲ་མི་མཐུན་པས་བྱེད་པའོ། །དག་སྦྱང་དུ་ཞིག་གིས་ཤེ་ན།
 ལས་ཀྱི་དབྱེན་དེ་ནི་དག་སྦྱང་བརྟུང་དུག་ཡུན་ཆད་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། (གསོ་སྦྱང་གི་དུས་ན་སོ་
 སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་ན། སྤྱིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་སྟེ། དག་བ་སྤུང་སྤུང་ཆོགས་པར་སྦྱང། རང་གི་
 སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ལུས་ཀྱི་སྒྲ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། རང་གི་
 སྒྲ་པ་ལེགས་པ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་སྒྲ་པ་འང་ལེགས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྒྲ་པ་ལེགས། །ཀུན་ཏུ་
 བསྐྱམས་པའི་དག་སྦྱང་ནི། སྤྱིག་བསྐལ་ཀུན་ལས་རབ་དུ་སྟོལ། རང་ནམས་བསྐྱང་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་
 བསྐྱམས་ཏེ། །ལུས་ཀྱིས་མི་དག་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། །ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྦྱངས་ནས། །རང་
 སྦྱང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་ཐོབ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པས་ཆོག་གོ། །འདི་ལ་འབྲེན་པ་པོ་
 ལོགས་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་ནས་དྲུང་པོ་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་ཆེ་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་དགའ་བ་དང་
 རབ་དུ་དགའ་བ་སྦྱེས་པར་སྒོ་མཐུན་(པ་དང་སྟོན་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད།)པས་ན་ཤ་གཅིག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེའི་མཐའ་མ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 ཆོའང་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་དཀོན་པར་འཛིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
 སེམས་སྦྱོང་བ་ཤས་ཆེ་བར་སྒོ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(བར་དུ་ཡང་)འདུལ་བ་ཆོག་ལེན་འཁྱུང་བས་པ་
 ལས། སྟོན་ཀའི་ཆུ་བཞིན་དྲི་མེད་པར། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་བརྟུ་གཉིས་ལོར། །ལྷུང་བ་
 མེད་པར་ལེགས་གནས་ཏེ། སྟོན་མོངས་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་རི་སྤྱིད་
 དུ་བསྟན་པ་ལ་(ལྟ་བུའི་སྟོན་ནི་དག་སྦྱང་འཆི་ལྟས་ཀྱིས། སྟོན་པས་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་
 དག་སྟོན་ཡང་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོན་ནི་ལྷུང་བ་འཕྱིན་པའོ། །ལྟ་བ་
 དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོན་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་འང་མི་འབྱུང་སྟེ། བསྟན་པ་སྟོན་མེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །མཚོག་རྒྱུང་གཅིག་མ་བྱུང་གི་སྤྱོད་ལ་དུ་འང་མི་འབྱུང་སྟེ། བྱེ་བ་ཡུན་རིང་དུ་མི་

གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་སྐྱམ་པ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱམ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྩལ་པ་ནོངས་
 པ་ནངས་མི་འབྱུང་སྟེ། གང་ལ་འགྲན་པའི་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཆོམས་
 ཆེ་བ་དང་རྒྱུད་བ་མ་བཅད་པ་དྲག་རྩ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། མཆོམས་གཅིག་རྩ་དགེ་འབྲུག་
 བྱེད་པ་ནི་དབྱེན་ཡིན་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ནི་རྩས་བྱག་
 ས་དེ་དག་རྩ་མི་འབྱུང་རྟོ། ། དབྱེན་འདི་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་དག་སྡོན་གྱི་ལས་ལ་རག་ལུས་
 པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཤྲུག་ཐུབ་པས་ནི་
 སྡོན་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་ལྷན་པ་ན་དྲང་སྤོང་མངོན་ཤེས་ལྡང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་འཁོར་
 བྱེད་པས་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཕྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དེ་འདི་ནི་དགོངས་པའི་དོན་རྩ་
 ཐེག་པ་གོང་མ་བས་བཞེད་དོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་པ་མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་མཆོམས་མེད་
 རྩ་འཕྱར་གྱི་གཞན་བསད་པ་ལ་སོགས་པས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། པ་མ་བསད་པ་ནི་མཆོམས་
 མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་རང་གི་ལུས་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པས་པན་འདྲོགས་
 པར་བྱེད་པའི་ཁིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་བསམ་པས་སྤངས་པ་དྲང་སྤྱོད་བས་མེད་པར་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། (དེ་བཞིན་རྩ་དག་བཅོམ་པ་དྲང་། (དགེ་འབྲུག་དང་)སངས་རྒྱས་ནི་ཡོན་
 ཏུན་གྱི་ཁིང་ཡིན་ལ། དེ་དག་བསམ་པས་སྤངས་ཤིང་སྤྱོད་བས་སོག་གནས་པ་དང་མཐུན་པ་
 མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཀོངས་པར་མི་རུས་ཀྱང་བསམ་པས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱང་
 བ་དང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ཡང་མཆོམས་མེད་ཡིན་ནོ། ། ལས་གཞན་དག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་
 པ་ཆེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཆོམས་མེད་རྩ་མི་འཕྱར་རོ། །

གལ་ཏེ་པ་མ་མཆོན་གྱི་པ་བསད་ན་པ་མ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་རྩ་འཕྱར་རམ་
 མི་འཕྱར་ཞེ་ན། པ་མ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ནི་གཞན་རྩ་གྱུར་ཏེ་བྱད་མེད་དང་རྒྱུས་པར་གྱུར་
 པ་བསད་ཀྱང་པ་མ་གསོད་པའི་མཆོམས་མེད་རྩ་འཕྱར་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་
 རྒྱེད་པའི་པ་མའི་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་བསད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་པ་ཡང་མ་ཡིན་དག་
 བཅོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུས་པ་ཞིག་བསད་ན་མཆོམས་མེད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རེག་

པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། མ་མཚན་གྱུར་པ་བསད་ན་མཚམས་མེད་པའི་ཁ་
 ན་མ་ཐོ་བས་རིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་མ་ཡང་མ་ཡིན་དགྲ་བཙུག་
 མ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་མེད་ཞིག་བསད་ན་མཚམས་མེད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རིག་པར་
 འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ། པ་མཚན་གྱུར་པ་བསད་ན་མཚམས་མེད་པའི་ཁ་
 མ་ཐོ་བས་རིག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བསྟན་བཙུན་བཙུན་ལས་བཤད་དོ། དེ་བཞིན་རྩ་ལས་
 གདགས་པ་ལས་སྤྱན་རླབས་གསུམ་རླབས་བཏང་སྟེ། སོང་ལ་མ་གསོད་ཅིག བདག་ཉིད་
 གྱིས་གསོད་ལ་གཞན་གསོད་རྩ་མ་གཞུག་ཅེས་བྱས་ན། དེ་ཅི་གཉིས་ཀ་མཚམས་མེད་པའི་
 ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་གཅིག་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེན། སྤྱི་པ། གལ་
 ཏེ་བདག་ཉིད་གྱིས་བསད་ན་ནི་གཉིས་ཀ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
 རོ། དེ་སྟེ་གཞན་གསོད་རྩ་བཅུག་སྟེ་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་བསད་ན་ནི་སྤྱི་མ་ཤོས་མཚམས་
 མེད་པའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྱི་སྤྱི་མ་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་སྟེ་བདག་ཉིད་དང་
 གཞན་གཉིས་ཀས་བསད་ན་ཡང་སྤྱི་མ་ཤོས་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་དང་ལྡན་གྱི་སྤྱི་མ་ཤོས་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ། སྤྱན་རླབས་གསུམ་རླབས་བཏང་སྟེ་སོང་ལ་མ་གསོད་ཅིག གཞན་གསོད་
 རྩ་བཅུག་ལ་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་བསད་ཅིག་ཅེས་བྱས་ན། དེ་ཅི་གཉིས་ཀ་མཚམས་མེད་པའི་
 ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་གཅིག་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེན། སྤྱི་པ། གལ་
 ཏེ་གཞན་གསོད་རྩ་བཅུག་སྟེ། བདག་ཉིད་གྱིས་མ་བསད་ན་ནི་གཉིས་ཀ་མཚམས་མེད་
 པའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། དེ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་བསད་གྱི་གཞན་གསོད་རྩ་
 མ་བཅུག་ན་ནི་སྤྱི་མ་ཤོས་ཁོ་ན་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་
 བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀས་བསད་ན་ཡང་སྤྱི་མ་ཤོས་ཁོ་ན་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་དང་
 ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་རྩ་སྤྱན་རླབས་གསུམ་རླབས་བཏང་སྟེ། སོང་ལ་མ་གསོད་
 ཅིག བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀས་གསོད་ཅིག་ཅེས་བྱས་ན། གལ་ཏེ་བདག་དང་གཞན་
 གཉིས་ཀས་བསད་ན་ནི་གཉིས་ཀ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། འོན་
 ཏེ་བདག་དང་གཞན་གསོད་རྩ་མ་གསོད་ཅིག་ཅེས་བྱས་ན། དེ་སྟེ་སྤྱི་མ་ཤོས་ཁོ་ན་མཚམས་མེད་པའི་

ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་མ་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་ཆ་དང་མེ་དང་
དུག་དང་དབྱག་པས་བསྐྱན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསད་པའང་
དེ་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིང་པོས་སྤང་མོ་ལ་བསྐོ་བ་དང་། སྤང་
མོས་མིང་པོ་ལ་བསྐོ་བ་དང་། སུ་མོ་དང་རྩ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་བསྐོ་བའང་དེ་དང་
འདྲའོ། །མ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །མར་འདུ་ཤེས་པས་མ་བསད་པར་
བྱའོ་སྐྱམ་སྟེ། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་མེད་བསད་ན་དེ་ཅི་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དང་
ལྡན་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། ལྡན་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། ཉེ་
དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་མེད་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་མེད་བསད་པར་བྱའོ་
སྐྱམ་པ་ལས་མ་བསད་པར་གྱུར་ན། དེ་ཅི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
རམ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་མ་བསད་ན་ནི་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
རོ། །དག་བཅོམ་མ་མ་ཡིན་ན་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །པ་དང་མར་འདུ་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་
བསད་ན་ནི་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་
ཏེ་བྱད་མེད་གཞན་གྱི་རྩར་རྩར་པོ་གཞན་གྱི་མངལ་དུ་སྤྲགས་ནས་གཞན་དེའི་མངལ་དུ་
བསྐྱེད་ན་བྱད་མེད་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་བསད་ན་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་
པོ་དེ་ལས་བྱད་མེད་དང་པོ་གྲང་གྱི་སྒྲ་མཆོན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་བྱ་དེའི་མ་ཡིན་པས་
བྱད་མེད་དང་པོ་དེ་བསད་ན་འགྱུར་ཏེ། ལུས་སྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་མངལ་དུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་དུ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་རྩ་ལོ་ལྟར་པ་དང་གསོ་ཞིང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མ་དང་འདྲ་བས་མ་ལ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་རྣམས་
ལྟ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །པ་མ་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་གཞན་བསད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྦྱོར་
བ་བྱས་ནས་པ་མ་བསད་པ་ལ་ནི་མཆོམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཆོམས་མེད་ནི་སྦྱོར་བ་
གང་ལ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་རྫོགས་པ་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
ན་མ་གྲི་འཁྱེད་ལྟར་པ་བསད་པ་དང་། ལུས་པའི་བྱས་སྤང་བྱ་བསད་པར་འདོད་
པས་ཐོ་བས་པའི་སྤང་བ་བཅོམ་པ་བཞིན་ནོ། །མཆོན་ཐབས་གཅིག་གིས་མ་དང་སེམས་

ཅན་གཞན་ཞིག་གྲང་བསད་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་མཛམས་མེད་ཀྱི་དང་སྟོན་གཙོ་བོ་
 འབའ་ཞིག་པའི་དང་གཉིས་ཡིན་ལ་རིག་བྱེད་ནི་མཛམས་མེད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་
 ཏེ། མཛམས་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུན་པ་དབྱངས་སྟོན་གས་ན་རེ་
 རིག་བྱེད་ནི་རྩལ་སྤྲོ་རབ་བསགས་པ་ཡིན་པས་རྩལ་ལ་ལ་མཛམས་མེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཡིན་
 ལ། རྩལ་ལ་ལ་ནི་སྟོན་གཙོ་བོ་འབའ་ཞིག་པའི་ཡིན་པས་རིག་བྱེད་གྲང་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །དགྲ་བཙུན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དགྲ་བཙུན་པ་བསད་ན་ནི་མཛམས་
 མེད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་བསད་དོ་སྟུང་ཏུ་རྟེན་ངེས་པར་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 སའང་ཡིན་ལ་དགྲ་བཙུན་པའང་ཡིན་པའམ། མའང་ཡིན་ལ་དགྲ་བཙུན་མའང་ཡིན་པ་
 བསད་ན་ནི་དགྲ་བཙུན་པ་གསོད་པའི་མཛམས་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གཅིག་ལས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལྷང་ནས་འབྱེད་ལས། རྟོན་གྲོང་ཁྱེད་སྟོན་གས་ཀྱི་རྩལ་ལོ་ལྷ་
 ཡ་ལ་ན་སའང་ཡིན་དགྲ་བཙུན་པའང་ཡིན་པ་རང་གི་བྱ་རྩལ་བྱ་སྟོན་ཅན་གྱིས་བསད་པ་
 བ། སོང་ལ་སྟོན་ཅན་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་མཛམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ། ས་བསད་པ་གང་ཡིན་
 པ་དང་། གང་ཡང་དགྲ་བཙུན་པ་བསད་པའོ། །ཞེས་སྟོས་ཤིག་ཅེས་པས་བསྟོན་པ་དེ་
 རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་མཛམས་མེད་པའི་རྩལ་གཉིས་ཀྱིས་མཛམས་མེད་པ་བྱས་
 ཏེ་ཞེ་བྱ་བའམ། ཡང་ན་སྟོན་གཉིས་ནས་སྟོས་པ་ཡིན་ཀྱི་མཛམས་མེད་ནི་གཅིག་ལས་མེད་
 དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པའང་སངས་རྒྱས་བསྟོན་
 པར་འདོད་ནས་མཚོན་བསྟུན་ན་འགྱུར་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མཚོན་བརྟེན་པར་སེམས་པས་
 བསྟུན་པ་ལ་ནི་མཛམས་མེད་ཏུ་འགྱུར་པ་མིན་ཏེ། སྟོན་གཙོ་བོ་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དགྲ་བཙུན་མ་ཐོབ་པ་ལ་མཚོན་བསྟུན་ལ་མཚོན་བསྟུན་པའི་འོག་
 ཏུ་དགྲ་བཙུན་མོབ་པར་གྱུར་ན་བསྟུན་པ་དེས་དགྲ་བཙུན་གྲོངས་པ་ལའང་མཛམས་མེད་
 པར་འགྱུར་པ་མིན་ཏེ། དེས་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཅི་མཛམས་མེད་
 ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དེ་མ་སྦྱངས་པར་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བའི་འབས་བྱ་འཐོབ་པར་
 འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མཛམས་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ནི་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བས་

འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །མཆོམས་མེད་མ་གཏོགས་
 པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཞན་གྱི་སྦྱར་བ་བྱས་པ་ལ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་སྟེ་ཁིང་འཕགས་ལམ་
 སྟེས་པ་ནི་སྦྱར་བ་བྱས་པ་དེས་ལས་ཀྱི་ལམ་མི་སྟེ་ཉི། འཕགས་ལམ་སྟེས་པའི་རྟེན་དེ་དང་
 ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆོམས་མེད་དངོས་བྱས་ན་
 ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བྱ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་
 ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ། །མཆོམས་མེད་པ་ལས་གཞན་པའི་ལས་དག་ནི་འདྲོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་གེགས་སུ་འཕྱར་བ་མ་ཡིན་པར་ནི་ཅེན་མའི་རྟོགས་
 པ་བཟོད་པ་ལས། ཤུག་ཅེན་མ་ཞེས་བྱ་བ་བྱ་དང་བཅས་པ་རྩོད་པས་འཆོ་བ་ཡང་བཅོམ་
 ལུན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་
 ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་ནི་མཆོམས་མེད་བྱས་པས་ཀྱང་
 འབྲས་བྱ་འཐོབ་སྟེ། མ་སྟེས་དགའི་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལས་མ་བསད་པའི་མཆོམས་
 མེད་བྱས་པས་ཀྱང་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་མཆོམས་མེད་དེ་དག་ལས་གང་སྟེ་ཞེ་ན། དགེ་འདུན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་རྩྭ་རྩྭ་བྱ་དེ་ནི་མཆོམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཁ་ལྟ་ན་མ་ཐོ་བ་རབ་ཏུ་ཆེ་
 བར་འདྲོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེལ་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར་དང་དགེ་
 འདུན་བྱེ་བ་སྐར་མ་རུམ་གྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་(རྣམས་ཀྱི་མཐོ་རིས་དང་།)ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་
 དང་། འབྲས་བྱ་འཐོབ་པ་དང་། འདྲོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པར་
 བྱ་བ་རྣམས་ལ་གེགས་སུ་འཕྱར་ཁིང་། བསམ་གཏན་དང་སྟོག་པ་དང་ཁ་ཏྟན་དང་སེམས་
 པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་མི་འཇུག་པས་མཐོ་རིས་དང་བྱང་སྟོལ་གྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་འབྲུགས་ཤིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་རང་དབང་མེད་
 པ་དང་བྲན་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་བར་བསྐལ་གཅིག་ཏུ་མནར་
 མེད་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལ་(ལྷ་པ་དང་དེའི་རྗེས་ལ་གསུམ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་དང་
 སོ་དང་དེ་ནས་གཉིས་པ་སྟེ་བས།)དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྱེན་པ་

མྱེལ། རེའི་རྒྱུ་ལ་དག་བཅོམ་པ་གསོད་པ་མྱེལ། རེའི་རྒྱུ་ལ་མ་གསོད་པ་མྱེལ། །ལུ་པོ་
 དེའི་ནང་ནས་པ་གསོད་པ་ཡང་བར་བཤད་དོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། ཉེས་པ་གསུམ་གྱི་ནང་
 ན་ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ་མྱི་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ལོག་ལྟ་མྱི་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མཁར་མེད་ཏུ་བར་བསྐལ་ཏུ་སྒྲིན་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་
 སྒྲིན་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་མཆོམས་མེད་པའི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་དབྱེན་མྱི་བ་
 དང་། དྲང་སྤང་གི་ཡིད་ཁྱོས་པས་དན་ཏ་ཀའི་དགོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འཆི་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བོ་པལ་པོ་ཆེ་འཆི་བའི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་
 ལས་ཡིད་གྱི་ལས་མྱི་བ་དང་(སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས།)དགེ་ཆ་ཀུན་ཏུ་གཙོད་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་
 ནས་གཞན་གྱིས་མི་གཙོད་པས་ཡིད་གྱི་ལས་གྱི་ནང་ནས་ལོག་ལྟ་མྱི་བ་འཇམ། (ཡང་ན་མཆོམས་
 མེད་ལྟ་དང་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་།)ལྟ་བུ་ལུ་གཞིར་བྱས་ནས་འིམ་པ་ལྟར་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་
 ཡིད་གྱི་ལས་དང་།)ལོག་ལྟ་མྱི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །ལས་དགེ་བ་རྣམས་
 གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཆེ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ལ་ནི་སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོའི་སེམས་པ་དགེ་
 བ་འབྲས་བུ་རྩལ་ཏུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེའི་རྣམ་སྒྲིན་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲིར་སྤྱག་
 བསྟུང་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་རོ། རེ་ཡང་ཟག་བཅས་དགེ་བའི་རྣམ་
 སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་བཤད་གྱི་བྲལ་འབྲས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་
 ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཆེ་ལྟོ།
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྒྱ་གཉིས་ལ། ཉེ་བའི་མཆོམས་མེད་ལྟ་བུ་བཤད་པ།

【ཙ་པ།】

མ་དག་བཅོམ་མ་ལུན་བྱས་དང་། །བྱང་རྒྱལ་ལེམས་དཔའ་རེས་གནས་
 དང་། །སྒོ་བ་པ་གསོད་དང་དགེ་འདུན་གྱི། །འདུ་བའི་སྒོ་ནི་འབྲོག་པ་དག །མཆོམས་

མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་ཞི། །ལྷ་པ་མཆོད་རྟེན་འཁྱིལ་པ་ཡིན། །འཆོད་དང་ཁྱིལ་མི་
འོང་དུ་ཤ་བཅོམ། །འཆོབ་ལ་ལས་ཤིགས་ཤིན་ཏུ་ཁྱེད། །ཤར་ནས་ཁྱུང་ཆུ་མེམས་
དབའ་ཡིན། །ཤར་ནས་མཆོད་ཀྱི་ལས་ཁྱེད་པ། །འདྲེ་འཆོད་ཤིགས་མཆོད་ཁྱེད་འདྲ་
ཆར། །ཤར་འཁྱུར་ཆོ་རལ་ཤ་ཤིན་ཏུ་ཤིན། །དེ་ཤི་འཆོད་ཤིང་ཤ་ཁྱུང་ཤིན། །མཆོད་
ཤིགས་ཤར་སྒྲུབ་ལ་ཤིགས་པ། །འཤམས་པ་ལས་ཁྱུང་བསྐལ་པ་པུ། །ཤས་པ་དག་ཏུ་
འཕེན་པར་ཁྱེད། །ཤེ་ཤར་འཆོད་ནམས་པུ་ཤས་ཁྱེ། །རྣམ་གཤིགས་མེས་མེ་ཤིན་
ཆོད་ཤུགས། །ཤར་ས་མེད་གསུམ་ཁྱིལ་མེས་ཁྱུང་། །དང་ཤི་ཤུ་ཤུའ་པ་ཡིན། །ཤུ་ལ་
ཤམས་ཆད་ཁྱིལ་ཆེ་ཡིས། །ཁྱིལ་པར་ཁྱེད་པས་ཁྱིལ་པ་ཆོགས། །ཆགས་བཅས་ལན་ལག་
བཅད་ཁྱུང་ཤི། །ཤི་འཁྱུགས་འཆོད་དང་ཆོད་ཤིགས་ཁྱི། །ཤར་ཁྱུང་འཆོད་པས་འཆོད་
འཁྱུགས་ཁྱི། །དེ་མ་ཐག་ལ་ཤིང་འཆོད་ཁྱོད། །

བརྟ་གཉིས་པ་མཆོམས་མེད་དང་ཉེ་བ་ལྷ་ནི་ཅི་མཆོམས་མེད་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་
དམུལ་བ་དག་ཏུ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲེ་
བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མཆོམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་སྒྲེ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། མ་ཡང་ཡིན་ལ་དགྲ་བཙུག་མ་ཡང་ཡིན་པ་ཞིག་
འདོད་ལོག་གིས་སྟུན་སྦྱར་བར་བྱས་པ་དྲུང་། བྱར་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟེན་པ་ལ་གནས་
པ་བསད་པ་དྲུང་། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་གང་ཟག་བརྟན་པོ་གང་ཡང་རྩང་བ་གསོད་
པ་དྲུང་། དགྲོ་འདུན་གྱི་(ཞལ་གྱི་)འདུ་བའི་སྟོ་འཕྲོག་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དུག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མ་
དང་ལ་དང་དགྲ་བཙུག་པ་གསོད་པ་དང་དགྲོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་མཆོམས་མེད་པ་
རྣམས་དང་ཉེས་པ་ཆ་འདྲ་ཞིང་མཚུངས་པས་དེ་རྣམས་དང་ཉེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་དམུལ་བ་ཁོ་ནར་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་
སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པ་དང་ཉེ་བ་ནི་ལྷ་བ་ཞེ་སྟངས་ལ་སོགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
ནས་མཆོད་རྟེན་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་འཁྱིལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགྲོ་འདུན་

གྱི་འདུ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ནར་མར་འདུ་བ་འཕྲོག་པ་ལ་འདྲ་
ལ། རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་དང་གང་སྤེལ་ནི་གང་གི་དགེ་འདུན་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་ཞལ་དུ་གསོལ་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་འཕྲོག་པ་ལ་འདྲ་དོ། །དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་ནི་རྒྱལ་དུ་ཞིག་སྤངས་ན་འང་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་རིས་མཐུན་པ་སྤྲུལ་ཕུལ་ན་
སངས་རྒྱལ་དང་ཆོས་ཀྱི་ནི་དག་པར་འགྱུར་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་ནི་ཆོར་བ་མ་ཕྱིར་བར་དག་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞིང་ཕྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་ཞིག་ན་
ནི་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་ལྷུང་ལ། ཞལ་དུ་འདུ་བ་མ་ཡིན་ན་ནི་མནར་མེད་པའི་འཁོར་ལྷན་
ནག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆ་འདྲ་བ་དང་ཉེ་བ་ནི་རྣམ་
གངས་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དག་བྱས་ན་ཡང་དཔུལ་བ་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འགྱུར་
མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མཆོམས་མེད་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བར་མེད་པར་ཁོ་
ནར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་བར་མེད་པར་སྐྱེ་ཡང་དུས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཆེ་
རྒྱུ་མི་འདྲ་བས་མཆོམས་མེད་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་ན་མཆོམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་
བར་འདྲི་དོ། །

གཞན་ཡང་གེགས་བྱེད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་པའི་ལས་གསུམ་བཤད་དེ། དཔེར་
ན་ཡུལ་འདྲོར་བར་བྱེད་པ་ན་བྱ་ལོན་པ་ལྷང་བ་ལྷར་སྦྱོར་ལས་བཟོད་པ་འཐོབ་པ་དྲུང་
འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འཐོབ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་འཐོབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ནི་རིམ་
པ་ལྟར་ངན་སོང་(དུ་ངེས་པར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་)དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་ཕྱིར་བ་མ་གཏོགས་པ་
འདྲོད་པ་དང་ཁམས་གོང་དུ་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གེགས་ཤིན་ཏུ་བྱེད་དེ།
རིམ་པ་ལྟར་བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་མི་འགྲོའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོར་
མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་འདྲོད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགྲ་བཅོམ་
ཐོབ་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་ན་པ་གསོད་པ་དང་ཉེ་
བ་ཞེས་གང་བཤད་པས་ས་མཆོམས་གྲང་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ངེས་པ་ལ་གནས་

པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཙ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་
 གསོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནས་ངེས་པར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་
 ར་སངས་རྒྱུ་འཕྲོ་བ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །དེ་ཡང་ངེ་ཉ་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དེ་ཕན་ཆད་བདེ་འགྱུར་སྟེ་བ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་གིང་
 ལྷ་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐོ་བར་སྟེ་བ་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་
 ཚད་བ་དང་ཕྱིར་འཕྱུར་བ་དང་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་རྩ་ཆེ་རྩལ་དུ་ན་པ་དང་། བསྐལ་པ་
 བརྒྱ་ལས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པར་སངས་རྒྱུ་འཕྲོ་བ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་པར་བྱག་
 དང་ལྷན་པའོ། །དེས་ཡོན་ཏན་དེ་ཉ་བྱ་འཕྲོ་བ་པའི་རྒྱ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐུགས་
 རྩེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་རྩ་བྱུར་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྩ་བྱག་བསྐལ་དང་ལོག་སྒྲུབ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྟོ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་གཞན་དོན་ལྟར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 གོ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་བའི་སྤྱིང་གི་སྟེས་པ་པོའི་དབང་པོ་ལྷན་པར་བྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསོག་
 པར་བྱེད་གྱི་འགྲོ་བ་གཞན་དང་སྤྱིང་གཞན་དང་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ལས་གསོག་པའི་བྱང་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་མདོར་སྲུང་བྱ་བཞུགས་པ་
 ལ་གསོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱུ་ལ་དམིགས་
 པའི་སེམས་པ་དག་བ་ཡིན་གྱི་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་གཞན་ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དག་བ་ཡིན་གྱི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ་དམན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་མ་
 ཐོབ་ཅིང་། ཟག་བཅས་ནི་ཁམས་གོང་མར་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
 འདོད་པར་རིགས་མཐོ་བའི་མཐོ་རིས་སུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་སྟོན་བྱང་ཟག་བཅས་
 ལ་གཉིས་ལས་སྤྱིད་པ་ལ་རྟེན་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་བྱང་ནི་སྤྱིད་ཅེ་ཐོབ་ཀྱང་མཚན་གྱི་རྒྱར་
 མི་རུང་ཞིང་། ཐར་པ་ལ་རྟེན་པ་ནི་འདི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྟོན་
 དང་བསེ་བྱ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་སྟོར་ལམ་

མཐ། མི་སྤྱལ་པ་ནས་བཟུང་ནས་སྤྲོད་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྦྱེད་པས་དེའི་གོང་དུ་མི་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོ་བོའི་བྱང་པར་ཡིན་ནོ། །འཛང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྟུ་
 ལྷས་པ་དྲག་དུ་སྟེ་ལྷས་པ་ན་ལས་དེ་འཕེན་ཅིང་གསོག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཀྱི་བྱང་
 པར་སྟེ། འདི་བསྐལ་པ་བརྟུ་བས་མང་དུ་ལྷས་པ་ན་ནི་འཕེན་པ་མི་སྤྲིད་ལ་ཁུང་དུ་ལྷས་པ་
 ན་འཕེན་པ་སྤྲིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཤུག་ཤུབ་པས་བསྐལ་པ་དགུ་བཅུ་ཙུ་གཅིག་ལྷས་པ་ན་
 ལས་དེ་འཕངས་པར་བཤད་དེ། མདོ་ལས། སྟོང་དཔོན་ངས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐལ་
 པ་དགུ་བཅུ་ཙུ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བྱ་བ་ཏེ། ཟས་སྒྲིན་པ་སྟེར་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་བྱིས་འགའ་ལའང་མི་བདེ་བའམ་གཞོན་པར་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདོན་
 པར་མི་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་དགོ་སྒྲིབ་གཅེར་བྱ་བའི་སྟོང་དཔོན་རལ་གྱི་ཐོགས་པ་ལ་གསུངས་ཏེ།
 ལྷང་འདིས་ནི་བསྐལ་པ་དགུ་བཅུ་ཙུ་གཅིག་ཚུན་ཆོད་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོ་རབས་བྱན་
 པར་སྟོན་ལ། མཚན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ལས་གསོག་པ་ནི་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོ་རབས་
 བྱན་པ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ན་རེ་བསྐལ་བ་དང་པོ་ཆར་
 ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ནས་ངན་འགོ་དང་། རིགས་དམའ་བ་དང་། དབང་
 པོ་མ་ཆང་བ་དང་། ལུང་མེད་གྱི་དངོས་པོར་འབྱུར་བའི་སྟོན་བཞི་ནི་སྟོག་ལ་ཆོ་རབས་
 བྱན་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ནི་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཚུན་ཆད་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མཚན་སྲུམ་ཙུ་ཙུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་
 རེ་རེ་འང་བསོད་ནམས་བརྟུ་བརྟུ་ལས་སྟེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་དེ། རེ་རེའི་ཆད་ཀྱང་ཁ་
 ཅིག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་གྱི་ལོངས་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པ་དང་མཉམ་མོ་
 ཞེས་འདོད་དོ། །

ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་འཆགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ཙམ་
 དང་མཉམ་ལ། དེ་དག་བརྒྱས་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་འབྲལ་བ་ནས་སྲུམ་ཙུ་ཙུ་
 གཉིས་གྱི་བར་དུ་འང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ནི་བསོད་ནམས་དེའི་

ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁུན་པར་ཟད་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ནི་དཔག་པར་དཀའ་ཞེས་འདོད་
 འོ། །བརྒྱའི་གྲངས་ངེས་པའང་ཁ་ཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱ་མཆོན་སྤུ་ཅུ་ཙུ་
 གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་
 ལྔ་བརྒྱ་དང་། བདག་ཀྱང་ལྔ་བརྒྱ་པོ་འདི་འདྲ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའི་སེམས་པ་
 གཞན་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བརྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ་འདོད་པའི་ཁམས་གནས་
 ཉི་ཤུ་དང་གྲང་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་དེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་དང་གཟུགས་ཁམས་བརྒྱ་དྲུག་
 དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་རྩེ་སྟེ་ལ།
 སྟོང་རྩེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་པ་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་དང་། སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ལས་སེམས་ཅན་བཀོལ་པོ་སྟམ་པ་གཅིག་དང་། བདག་གིས་
 ཀྱང་དཀོལ་སྟམ་པ་གཅིག་སྟེ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལན་གཉིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་བརྒྱ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ནི་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་བརྒྱ་
 ལ་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱ་ལྔ་ལྔ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོག་གཅོད་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་
 དངོས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཉེར་བསྟོགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པས་
 མ་སྒྲས་པ་དང་། དྲན་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པར་བསྟོན་
 པ་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པ་ལྔ་ལྔ་དང་ལྷན་པས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིན་
 ལ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་རྒྱ་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དེ་ལས་བྱང་བ་ལྟར་བདག་ཀྱང་རྒྱ་
 ལྔ་བརྒྱ་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བརྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱི་(འདི་ནི་
 མཆོན་འབྲུག་པའི་བསོད་ནམས་རེ་རེ་བ་བརྒྱ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་པར་
 གསལ་བས།)སྟོན་སྟོན་མི་ཟད་པས་བརྟན་པའི་མདོ་ལས་ནི། ཏུས་གསུམ་ཀྱི་སོ་སོའི་སྐྱེ་པོ་དང་
 ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འབྲུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་
 དང་། བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་ཐམས་ཅད་འབྲུག་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འབྲུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་
 གཅིག་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འབྲུག་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འབྲུར་གྱིས་
 མཛོད་སྤུ་དང་གཙུག་ཏྲོར་མ་གཏོགས་པ་མཆོན་སྤུ་ཅུའི་གང་རུང་གཅིག་དང་། མཆོན་

ལུས་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཁྲི་འཕྱར་གྱིས་མཛོད་སྤྱོད་དང་། མཛོད་སྤྱོད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་འབྲུམ་འཕྱར་གྱིས་གཙུག་རྟོར་འགྲུབ་ལ། དེ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་ཤག་འབྲུམ་འཕྱར་གྱིས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུང་འགྲུབ་པར་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ལུལ་ལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་བརྟན་པའི་མདོ་ལས་ནི། རྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོས་བརྒྱར་བའི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བའི་བསོད་ནམས་དེ་དག་བརྒྱ་འཕྱར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་ཁྲུང་བྱ་གཅིག་དང་། བ་སྤུའི་ཁྲུང་བྱ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འཕྱར་གྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འཕྱར་གྱིས་མཛོད་སྤྱོད་དང་གཙུག་རྟོར་ལས་གཞན་པའི་མཆོན་སུམ་ཅུའི་གཅིག་དང་། མཆོན་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འཕྱར་གྱིས་མཛོད་སྤྱོད་དང་། དེ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འཕྱར་གྱིས་གཙུག་རྟོར་འགྲུབ་པོ། །དེའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་བའི་མཆོན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། །(མཆོན་སུམ་ཅུ་རེ་རེ་འང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་ལ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཉིད་གཞུང་གི་དགོངས་པར་འགྲིག་སོ། །)བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མཆོན་དང་ལྡན་པས་ན། །ལྟར་བཅས་འཛིག་རྟེན་ནང་ན་བསོད་ནམས་གཏོར། །མཐོང་དང་ཐོས་དང་བཞེས་པ་མཛད་པས་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཕན་པ་མཛད་པ་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུང་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་མདོ་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །རིན་པོ་ཆེའི་སྲིང་བ་ལས་ནི། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འཕྱར་གྱིས་མཆོན་སུམ་ཅུའི་གཅིག་དང་། མཆོན་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་རྟོང་འཕྱར་གྱིས་མཛོད་སྤྱོད་དང་། གཙུག་རྟོར་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་འབྲུམ་ཤག་བརྒྱར་བརྒྱར་བས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུང་འགྲུབ་པར་གསུངས་ལ། གཞན་ནི་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བརྟན་པའི་མདོ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་སྤོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་ཁྲུང་བྱ་རེ་རེ་འགྲུབ་ལ་བ་སྤུའི་ཁྲུང་

བྱ་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འབྲུབ་པར་བཤད་
 ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་དཔེ་བྱད་ལས་མཆན་སྤྲུལ་ཅུ་དང་། དེ་ལས་མཛོད་སྤྲུལ་པའི་
 རྩལ་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱིང་བ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། མཛོད་སྤྲུལ་གཙུག་ཏྱར་
 དང་། གཙུག་ཏྱར་ལས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་འབྲུབ་པའི་རྩལ་ནི་སྒོ་གོས་མི་ཟད་པས་བརྟན་
 པའི་མདོ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ཅིང་། གསུང་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་ནི་མཆན་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་
 ལས་ཕྱོག་པ་བ་དང་དུ་བཤད་ཀྱང་རྣམས་ཆངས་པའི་སྤྲ་དབྱངས་སྤྲ་འདུས་སོ་ཞེས་བཤད་
 རོ། །

འདི་ལ་སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱ་མཚོ་སྤྱན་ནི་བྱང་ས་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་
 ནམས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྲིའི་ཁྱད་བྱ་རེ་རེ་
 འབྲུབ་ཅེས་འབྲུང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་འདི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་པའི་སེམས་
 ཅན་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཞུན་མར་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅམ་འཕྱངས་པ་ལ་ཞུན་
 མར་ཐམས་ཅད་འཕྱངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་སྤྱིའི་མིང་གིས་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛམ་བུའི་སྤྱིང་པའི་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་གཟུང་བ་ནི་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་པ་ནི་
 ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འོངས་
 སྤྱོད་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་ཆད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྲིའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་
 འབྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་རོ། །

འོ་ན་སྟོན་པ་སྤྱུ་ཐུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཇི་སྟེད་ཅིག་
 བསྟེན་བཀུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཤེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་
 བསྐྱབས་པའི་དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བསྐྱལ་བཟང་ལྟར་ན། ང་ནི་སྟོན་ཆོ་
 དམན་པར་གྱུར་པ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱུ་ཐུབ་པ་ལ། །འཛམ་གང་ཞིག་ནི་དབུ་
 བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་རོ། །ཞེས་སྤྱུ་ཐུབ་ལ་དང་
 པོ་སེམས་བསྐྱེད་བར་གསུངས་ཤིང་། སྟིང་རྗེ་པད་མ་དཀར་པོ་ལས་ནི་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་

རྒྱལ་རྒྱ་ཡུར་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
 ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱེ་སྒྲོང་ལས་ནི་གཞོན་ནུ་བཙུན་འགྲུས་སྦྱོང་ཅེས་བྱ་བ་ཡུར་
 པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། མ་
 རྒྱེས་དགའི་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལས། ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་བྱི་མ་མེད་པའི་དཔུང་པ་
 ཞེས་བྱ་བར་ཡུར་པས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དག་སྒྲོང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
 པར་ཡུར་པ་ལ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་
 དག་ལས་ལྷ་ཆོགས་འབྱུང་མོད་གྱི། ཉན་ཐོས་ཕྱེ་པ་ལྟར་ན་ལུང་སྒྲན་གྱི་གཞི་ལས། ཀུན་
 དགའ་བོས། འཛིག་རྟེན་གཙོ་བོ་རྣམ་འདྲན་པ། ཐུབ་པ་ཁྱོད་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐུགས། འོག་
 མར་གང་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དག རྣམ་ལྡན་ཆེན་པོ་བདག་ལ་གསུངས་ཞེས་ཞུས་པ་ན། སངས་
 རྒྱུ་འདོད་ཆགས་བྲལ་ཐོས་ཤིང་། ཁྲིང་པོ་དྲིགས་པའི་ཤས་ཆེན་དང་། འཛིག་རྟེན་སྤྱག་
 བསལ་ཡུར་མཐོང་ནས། སངས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། མི་དབང་འོད་ལྡན་ཡུར་པ་
 བ། སངས་ནི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་ཕྱིར། སངས་ནི་བརྟན་པོར་དམ་བཅས་ཏེ། སྦྱོན་མེད་པ་
 ཡིན་སྒྲིན་པ་བཏང་ཞེས་འབྱུང་བས་སྦྱོན་རྒྱལ་པོ་འོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བར་ཡུར་པ་ན་དང་པོ་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་དོ། འདིར་གཉིས་པ་ཆོགས་གཉིས་བསྐྱབས་ཚུལ་གྱི་དབང་རྒྱ་
 མཛད་ནས་སྦྱོན་འདས་པའི་རྒྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོན་པ་འདི་བཞིན་
 རྒྱ་ཚོད་པའི་རྒྱས་སུ་བྱུང་ལ། དེའི་སྐྱ་ཆོ་དང་འཁོར་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་འང་འདི་དང་
 འདྲ་ལ་བརྟན་པ་འང་ལོ་སྟོང་གི་བར་རྒྱ་གནས་པ་ཞིག་ཕྱོན་པ་ལ་སྦྱོན་པ་འདི་རྩ་མཁན་
 གྱི་ཁྱེད་སྣང་བྱེད་རྒྱ་ཡུར་པ་ན་འབྲས་པོར་པ་གང་དང་། མཆིལ་ལྷམ་དང་རས་གྱི་ཁ་ཚར་
 དག་ཐུལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱེད་སྐྱ་ཅི་འདྲ་དང་། འཁོར་དང་ཆོ་ཡི་ཚད་དང་
 ཞིང་ཁམས་དང་། ཁྱེད་བཞིན་མཚན་མཚག་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། ཁྱེད་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་
 ཀྱང་འཇུར་བར་ཤོག་ཅེས་སྦྱོན་ལམ་བཏབ་པོ། ཞེས་སྤྲུལ་དག་འཆད་མོད་གྱི། ལུང་སྒྲན་
 གྱི་གཞི་ལས་ནི། སྦྱོན་གྲོང་ཁྱེད་ཡངས་པའི་རྩ་མཁན་ཡངས་པའི་འོད་ཅེས་པར་ཡུར་པས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་བསེར་མའི་སྦྱོན་གྱིས་བྱིན་པ་ལ་ཆུ་འཇམ་པོས་སྐྱ་ཁྱུས་

གསོལ་ཏེ། མར་དང་ཏིལ་མར་གྱིས་བྱགས་ནས། བྱ་རམ་ཚུའི་བརྟུང་བ་དྲངས་པས་སྒྲུབ་
ལས་གྲོལ་ལོ། །དེ་ནས་དེ་དང་ནས། བདག་ཀྱང་རབ་རྟུ་སྒྱིན་པ་འདི་ཡིས་ཤུག་འཛིགས་
སྒྱིས་པ། །ཡོན་ཏན་རིགས་དང་རྩས་དག་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལྟར་ཅིང་། །བདག་
གིས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བར་གྱི་ཉམ་ཐག་འཆིབ་ཡི། །ལ་རོལ་ཞིབ་བ་རྒྱ་ཆེན་འཇིགས་
པ་མེད་པས་སྒྲོལ་བར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བོ་ཞེས་པ་དང་། ར་ནི་རྩ་མཁན་གྱུར་པ་
ན། །སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་མཐོང་ནས། །བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་ཐོག་མར་ངས། །མར་དང་ཏིལ་
མར་གྱིས་མཆོད་དོ་ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །

དེ་ནས་བརྟུང་སྟེ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྟན་བྲི་ལྟ་སྟོང་ལ་
བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའི་ཐ་མར་གཞུང་གི་གོ་རིམ་ལས་བསྐོག་སྟེ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་
གཙུག་ཏྲར་ཅན་ཞེས་པ་བྱུང་སྟེ་དེའི་ཆོ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་
བརྟུང་སྟེ་གངས་མེད་གཉིས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྟན་བྲི་རྟུག་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་
པའི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆོ་གངས་མེད་གཉིས་པ་རྫོགས་
སོ། །དེ་ནས་བརྟུང་སྟེ་གངས་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྟན་བྲི་བརྟན་སྟོང་ལ་
བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་བྱུང་སྟེ། (འདི་ནི་བསྐལ་བ་
དགུ་བརྟུ་ཅ་གཅིག་འདས་པ་ན་བྱུང་སྟེ།)དེའི་ཆོ་གངས་མེད་གསུམ་པ་རྫོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་བྱུང་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་
པོ་ནི་སྒྲོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །(དེའི་རྩུང་རྩུབ་དེ་
བར་གཤེགས་པ་ཁྱིད་སྒྱུ་ཅི་འདྲ་དང་། །ཞེས་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བོ། །)གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་
པར་གཟིགས་ཀྱི་རྩུ་ཉིད་རྩུ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་པོ་རྫོགས་ན་གཙུག་ཏྲར་ཅན་
ནས་འོད་སྟེང་གི་བར་རྟུ་འཆོང་མི་རྒྱ་བ་མི་རིགས་ཏེ། བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་
ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་། ཆོགས་རྫོགས་པ་ནི་བཞེས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་
ཆོ་ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་གངས་མེད་པར་རྫོགས་མོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟུ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་འོད་སྟེང་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཆངས་པར་སྟོན་པ་སྟུང་ནས་འདི་

ནས་གི་འཕོས་ནས་དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷ་འུ་རིགས་སུ་འབྱུངས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་མདོ་འདི་
 ཡང་ཚད་མར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་གང་སྤེལ་འཆད་དོ། །ལུང་སྟན་གྱི་གཞི་
 ལས་ནི། ཀུན་དགའ་བོས། འཇིག་རྟེན་གཙོ་བོ་རྣམས་འདྲེན་པ། །ཁྱེད་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སྟོན་
 པ་ན། །སངས་རྒྱས་ཇི་སྟེད་དུས་གང་དུ། །རི་ལྷ་བྱུར་ནི་བསྟེན་བཀྱར་མཛད། །ཅིས་པ་
 དང་། །རྒྱལ་བོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་བཅུན་པ་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་
 ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྟན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཇི་སྟེད་ཅིག་ལ།
 བསྟེན་བཀྱར་བགྱིས་ལགས་ཞེས་ཁྲུས་པ་ན། (རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་དང་པོ་ལ།) སངས་
 རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ནས། །འདྲེན་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་བར། །བདུན་ཁྲི་དང་ནི་ལྷ་སྟོང་
 གི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཛོད་དོ། །(གངས་མེད་གཉིས་པ་ལ་ནི།) སངས་རྒྱས་མར་མེ་
 མཛད་ནས་ནི། །ཐུབ་པ་དབང་པོའི་རྒྱལ་མཛོན་པར། །བདུན་ཁྲི་དང་ནི་དུག་སྟོང་གི།
 །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ང་ཡིས་མཛོད། །(གངས་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་ཡང་།) སངས་རྒྱས་ལེགས་
 མཛད་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱང་བར་དག་དུ། །བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ང་ཡིས་
 མཛོད། །གངས་མེད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ནི། །རྒྱལ་བ་ངས་ནི་མཛོད་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་
 ནི་སྟོན་པ་ན། །དེ་ཆོ་ང་ལ་སྒྲོ་སེམས་མེད། །ཅིས་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་བའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱང་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་པ་ནི་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་
 དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་
 སྟོང་ལྷ་བཅུ་ཙ་ལྷ་ལ་སྟེན་པ་ལྷ་ལ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་གངས་
 མེད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་དཔག་དུ་མེད་པ་བསྟེན་བཀྱར་བར་བཞེད་དོ། །ཡང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་སྐབས་གང་དུ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་གང་རྫོགས་པར་
 བྱེད་ཅེ་ན། །གང་གི་ཆོ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དངོས་པོ་མིག་ནས་རྒྱུད་གི་བར་ལུས་དང་
 རོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀུན་སྟོང་མདོན་མཛའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་རེ་བར་སྟོང་རྩེ་ཡིས་སྟེན་
 པར་བྱེད་པས་དུས་དེའི་སྟེན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་ཏེ་འདི་ནི་སྒྲིམ་པའི་རབས་སུ་

བཟུང་། ལྷང་གཞི་ལས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་
 སྦྱིན་རྣམས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས་ནི། སྦྱིན་པའི་སྐབས་སུ་པ་མ་ནི་སྤྲུལ་
 ལྷ་འཁྱེད་ཞིང་ཡིན་པས་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་མ་སྤྲོད་
 པ་དང་མི་དགའ་བཞིན་དུ་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པའང་མི་སྦྱིན་པར་བཤད་
 ཅིང་། མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་དོས་པོ་དམན་པ་བ་ལས་བྱག་པ་དང་། མར་ཁྲུས་བཟུ་
 བ་དང་། བྱ་གྲུལ་གྱིས་བརྟག་པ་དང་། ཞུ་ཁེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་མི་བྱ་བར་
 བཤད་དོ། །གང་གི་ཆོ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་ཆགས་པ་དང་བཅས་
 བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་སེམས་མི་འཁྲུགས་པ་དེའི་ཆོ་སེམས་མ་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལུས་དག་གི་ཉེས་སྤྱོད་སྤྲོམ་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་དྲུང་རྩལ་གྱིས་ཀྱི་
 ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་རྣམས་ཏེ་དྲང་སྲོང་བཟོད་པར་སྤྲུབ་པའི་སྦྱིས་པའི་རབས་བཞིན་ནོ། །སྟོན་
 པ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུར་ཕྱར་པ་ན་སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་རིའི་ཕྱག་ཞིག་ན་མའི་ཁམས་ལ་སྟོམས་
 པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས་རྒྱུད་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲུང་སྟེ་ཞག་བརྟན་གྱི་བར་དུ། སྦྱིས་སུ་
 ལྷ་མཆོག་ཁྱོད་འདྲའི་དག་སྦྱོང་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ལྷ་ཡུལ་ས་ལ་མེད། །འཛིག་རྟེན་འདི་
 ན་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྣམ་ཐོས་སུ་ཡི་གནས་ན་འང་ཡོད་མ་ཡིན། །ལྷ་ཡི་པོ་བྲང་གནས་
 མཆོག་དག་ན་འང་ཡོད་མིན་སྟགས་དང་སྟགས་མཆོམས་དག་ན་འང་མེད། །རི་དང་ནགས་
 ལྷ་བཅས་པའི་ས་སྟངས་རྒྱས་པ་ཀྱན་དུ་ཡུལ་གཅིག་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་གིས་བསྟོད་པས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོར་
 བ་བྱས་ཏེ་བསྟོད་པས་བསྐལ་པ་དགའི་ཆོགས་ཀྱང་འདུམས་ཏེ། ལྷང་སྤྲན་གྱི་གཞི་ལས།
 རིན་ཆེན་བཟུ་བའི་ཕྱག་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་ལ་ནི་ངས། །དེ་ཆོ་ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་བསྟོད་པས། །བསྐལ་བ་དགའ་ནི་ཕྱིར་བསྟོལ་ཏོ་ཞེས་པ་དང་། (མདོ་)གཞན་ལས་
 ཀྱང་། བྲམ་ཟེ་དམ་པ་དེ་རིང་དུ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལེགས་བསྟོད་པའི། །སྟོབས་དང་
 བཙོན་འགྲུས་འདི་ཡིས་ནི། །བསྐལ་པ་དགའ་ཞིག་འདུམས་པར་ཕྱར་ཞེས་འབྱུང་དོ། །དེ་
 ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཙོན་འགྲུས་ཆེ་ཞིང་ཐབས་ལ་མཁས་ན་དུས་བྱུང་དུས་བསྐལ་

པ་མང་པོ་ནི་འདུམས་པར་འགྱུར་གྱི་གངས་མེད་པ་ནི་འདུམས་པར་མི་རུས་ཏེ། བྱང་ས་
ལས། སུ་བཙོན་འགྲུས་ཚྭ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་སྦྱར་བ་དེའི་ནང་ན་ལ་ལ་ནི་བར་
གྱི་བསྐལ་པ་མང་པོ་ཞིག་འདུམས་པར་བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་བར་ཏུ་
འདུམས་པར་བྱེད་གྱི་གངས་མེད་པ་འདུམ་པར་བྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པར་རིག་པར་
བྱའོ་ཞེས་དང་། འདུམ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་དེ་བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ཆེར་བཅམས་པས་འབད་
པ་ན་བསྐལ་པ་མང་པོ་འདྲའ་པར་འགྱུར་བ་ནས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་བྲིག་སྤྲག་འདུམ་
གྱི་བར་དག་ཀྱང་འདྲའ་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྷར་བདག་ཅག་གི་(ཉོན་པ།)བཙོན་ལྷན་འདས་
ཤུག་ཐུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེར་གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་མཉེས་པར་
བྱས་པས་བསྐལ་པ་དགུ་འདས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྷར་ཤིན་ཏུ་བཙོན་
པ་ཆེན་པོས་འབད་པར་བྱས་ནས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་བྲིག་འདུམ་སྤྲག་མང་པོ་རྣམས་ནི་
འདྲའ་བར་འགྱུར་གྱི། བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་ལས་ནི་སྤྲུམ་ཀྱང་འདྲའ་བར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བཤད་དོ། །བྱང་ཆུབ་པའི་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་དུ་མ་ཐག་ལ་སྟེ་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱི་ཆོ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསམ་གཏན་དང་སྟོའི་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྩོགས་
ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་ཐུན་སྤྲུམ་ཆོགས་པའི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པས་ན་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཞེས་བྱའོ། །

བཙོན་གསུམ་པ། བཙོན་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ།

ཕྱིན་པ་ལས་བྱང་བའི་བཙོན་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་པ།

【ཙ་པ།】

གསུམ་པོ་བཙོན་ནམས་བྱ་བ་དང་། རྟེན་གཞི་དཔེར་ན་ལས་ལམ་བཞེན། ཤང་
གིས་ཕྱིན་བྱེད་དེ་ཕྱིན་པ། བཙོན་དང་ལན་གདགས་འདོད་པ་ལོས། ལྷན་དང་རག་
ལས་ཙོན་དང་བཙས། རྟེན་འབྲས་ཡོངས་ཙོན་ཆེན་པོ་ཅན། ཤང་ག་གཞན་ནོན་ཕྱིར་

[illegible]

བརྩ་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ་ནི་མདོ་ལས། སྦྱིན་པ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་ཞེས་འབྱུང་
བའི་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་རྟེན་འོང་བས་ན་བསོད་ནམས་དང་། ལས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཡིན་པས་བྱ་བ་དྲུང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྤོང་གི་སེམས་པ་འཇུག་
པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་པའི་སྦྱིར་བསོད་ནམས་བྱ་བ་དེའི་གནི་སྟེ་དཔེར་ན་ལྷས་ངག་གི་བརྟན་
ལས་དང་ལས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐམས་
ཅད་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་གཞིའི་སྒྲ་ནི་རྩུ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་
དོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷས་ངག་གི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་དང་གཞི་

གསུམ་ག་ཡིན་ལ། ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་སེམས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅ་
བའི་རྟེན་མིན་པས་གཞི་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཚོས་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་བྱིས་ལས་བྱུང་བ་ནི་ལྟས་ངག་གི་ལས་ཁོ་ན་
ཡིན་པས་གསུམ་ག་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་བྱམས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་
བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པའི་སྐྱོ་ནས་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་
སེམས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་པ་དང་
བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །(སེམས་པ་
དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འདུག་པས་གཞི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །)བྱམས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་
ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་གསུམ་པོ་འདི་དག་
བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བརྩོམ་པས་ན་གསུམ་པོ་ལ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
གཞི་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་(མདོ་ལྷ་པོ་ན་རེ་བསོད་ནམས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་སེམས་པ་
དགེ་བ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་སེམས་པ་དགེ་བ་དེའི་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །

སྦྱོར་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བྱ་གྲུང་གིས་བསམ་པ་དགེ་བས་བདོག་པའི་
དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྦྱོར་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དྲང་སྲོང་རྒྱས་པས་ལྟས་པ་
ལས། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དད་པས་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱོར་
པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་གང་ཞེ་ན། ལུལ་བཟང་པོ་ལ་མཚོན་པར་
འདོད་པ་དྲང་། རང་དང་སྟོམས་པ་དང་། དམན་པ་ལ་ཕན་གདུགས་པར་འདོད་པ་ཡིས་
གཏོང་བ་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་ལན་ལ་རེ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལས་
དེ་ཡང་ལྟས་ངག་གི་ལས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྟན་དྲང་བཅས་པ་ཡིན་
ནོ། །སྦྱོར་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་
བཛོད་དེ་ལོ་མ་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱོར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །འོག་མ་དག་ལའང་དེ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཆོ་སྦྱོར་བྱ་དགེ་ཡིད་ཀྱིས། རང་

གི་རྩལ་དག་སྤྱོད་ཅིང་པ། །དེ་ཆོ་དག་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས། །སྤྱོད་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་
 ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་ལུས་དག་གི་ལས་ཀྱང་སྤོང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་
 ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀྱང་ལས་བརྒྱས་ལས་ཀྱང་། སྤྱོད་པའི་ལས་གང་ཞེ་
 བ། དེའི་གཞི་དང་། ཀྱང་ནས་སྤོང་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་
 པར་བྱ་ཏེ། གཞི་ནི་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་གཏི་ལྷག་མེད་པའོ། །ཀྱང་ནས་
 སྤོང་བ་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོའོ། །རོ་བོ་ཉིད་ནི་གཏོང་བ་ན་ལུས་དང་དག་གི་ལས་སོ་ཞེས་བཤད་ངོ། །སྤྱོད་པ་
 དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བ་ནི་བདུག་གི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་
 པ་ནི་(འཕགས་པ།)འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའམ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་
 ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པའོ། །(བདག་ལ་ཕན་ལ་མཆོད་རྟེན་
 ལ་མི་ཕན་པས་སོ། །)གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ནི་མཐོང་ཚས་ལ་མྱོང་བ་མ་གཏོགས་པ་
 འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྤྱོད་པའོ། །(དེ་ཡང་སོ་འདོད་
 པ་ལས་འདས་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ནི་འདོད་པས་བརྩམ་བས་གཞན་ལ་ཕན་རང་ལ་མི་ཕན་པས་
 སོ། །)གཉིས་ཀའི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ནི་འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའམ་སོ་
 སོའི་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྤྱོད་པའོ། །(དེ་ཡང་རང་དགེ་
 བ་བསགས་པའི་ཕྱིར་རང་གཞན་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །)གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མིན་
 པའི་ཕྱིར་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་མཐོང་ཚས་ལ་མྱོང་བ་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་འདོད་ཁམས་ལས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མར་རང་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་
 ཕན་པ་མེད་པས་དེ་ལ་འབྲལ་བ་ནི།དེ་ནི་བཀྲར་སྟེ་དང་བྱས་པ་གསོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་འབྲལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །(མཐོང་ཚས་ལ་མྱོང་བར་ནི་མི་འགལ་ཡོ། །)

སྤྱོད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་སྤྱོད་བདུག་དྲུང་དངོས་པོ་དྲུང་ཞིང་གི་ཁྱད་
 པར་གསུམ་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྤྱོད་བདུག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་དྲུང་པ་
 དང་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་རོ་ཆོ་ཤེས་པ་དང་

ཁྱེལ་ཡོད་པ་དང་གེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་འཕགས་པའི་ཞོར་བརྟན་དང་འདྲི་ཆེན་ཆུང་
 བ་དང་ལྷན་པས་སོ། རྒྱལ་ནི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་
 རྣམ་པ་ལ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེན། དད་པས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷས་པར་བྱས་
 ཏི་དང་། རང་གི་ལག་ནས་དང་། རྟུག་སྟུ་དང་། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་
 པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ལམས་པས་གྲས་དང་རང་ལག་ནས། རྟུག་སྟུ་མི་གཞོད་སྦྱིན་
 བྱེད་ན། སྦྱིན་བདག་སྦྱིན་པ་ཡངས་ཤིང་ཆེ། སྐལ་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་
 འབྱུང་ལ། འགྲེལ་པ་ལས་ནི། ལྷས་པ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་རང་གི་ལག་གིས་
 རྟེན་བ་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རྟུག་དང་། གཞི་དེས་གཞན་ལ་(བརྒྱས་པ་དང་ཤར་པ་ལ་
 ལྷག་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་བྱིན་བྱ་དང་། རྟུག་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ལྟ་བུ་ཞིང་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ལ།)མི་
 གཞོད་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། ཞེས་དད་པ་ལས་གཞན་བཞི་བཤད་དོ། །འབྲས་བྱ་ནི་
 ལྷས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱིན་པ་དེའི་སྦྱིར་གྲས་པར་བྱིན་པས་སྦྱེ་བ་སྦྱི་མ་ལ་རང་ལ་འཁོར་
 གྱིས་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་ལག་གིས་བྱིན་པས་ནི་
 ཡོངས་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སྟེ་རང་དབང་འབྱོར་བར་འགྱུར་བ་དྲུང་། ཉེ་བར་མཁོ་
 བའི་རྟུག་སྟུ་བྱིན་པས་ནི་རང་ལ་དགོས་པའི་རྟུག་སྟུ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དྲུང་། གཞན་ལ་
 གཞོད་པ་མེད་པར་བྱིན་པས་ནི་རང་གི་ཡོངས་སྟོན་ལ་དབྱ་དང་མེས་འཚོག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་བར་ཆད་མེད་པར་རྟེན་པ་སྟེ། འདིར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ནི་པ་རོལ་ལ་མ་བྱིན་པར་
 གླངས་ནས་སྟེར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྷ་ཆོན་ལྷ་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པ་རྒྱ་མ་སྟུན་ཆོགས་
 ཤིང་། ཁེར་སྒྲ་མེད་པར་སྦྱིན་བྱེད་ན། རྣམ་པ་རྒྱ་མ་སྟུན་ཆོགས་པའི། རྣམ་པར་སྦྱིན་
 པ་སོ་སོར་བསྟེན་ཞེས་འབྱུང་བས་ཁ་དྲོག་སྟུན་སྟུན་ཆོགས་པ་དང་སོགས་པས་བསྟན་པ་དྲི་
 དང་རོ་དང་རེག་བྱ་སྟུན་སྟུན་ཆོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་རྒྱ་འཕགས་པའོ། །ཁ་དྲོག་
 སྟུན་སྟུན་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པ་དེ་ལྷས་སྦྱེ་བ་སྦྱི་མར་རང་ཉིད་གཟུགས་བཟུང་བ་
 དང་། སྦྱན་པའི་གྲགས་པ་དང་ལྷན་པ་དྲུང་། ཡིད་དགའ་བ་ལྷས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤུ་ཅན་
 དྲུང་བྱང་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་གང་བའི་ཆོ་ནི་དྲོ་ལ་དྲོ་བའི་ཆོ་ནི་གང་ཞིང་ཐ་མལ་པའི་ཆོ་

ནི་ཐ་མལ་པར་འདུག་པས་ན་རྟུ་སྟུ་རྟུ་བདེ་བའི་ལྷས་དང་ལྷན་པར་འཕྱར་ཏེ་རིམ་
པ་བཞིན་རུ་རྒྱར་རོ། །

ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ན་སྦྱིན་པ་སྤྲན་སྤྲམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མྱིར་
ཞིང་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱོགས་མི་འབྱེད་པར་སྦྱིན་པ་དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་
སྦྱིན་པ་དང་། མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་སྦྱིན་པ་དང་། དགའ་བས་སྦྱིན་པ་
དང་། རྫོད་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། འཁོར་དང་སྒོ་བྱར་རུ་འོངས་པ་ལ་ལེགས་པར་བཤོས་ཏེ་
སྦྱིན་པས་སྦྱིན་པ་སྤྲན་སྤྲམ་ཚོགས་པ་རིག་པར་བྱའོ། ཇི་ལྟར་ན་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་སྤྲན་སྤྲམ་
ཚོགས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གནོད་པས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། གཞན་ལས་འཕྲོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་རུལ་ཅིང་བྱི་མ་མེད་པ་དང་། དངོས་
པོ་རུང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་མྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སྦྱོག་
ཆགས་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འང་དམན་པ་ཡིན་པས་སྦྱིན་པར་མ་གསུངས་སོ། །

ལྷོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བར་ཆད་རུ་འཕྱར་བའི་
ཚོས་བཞི་ལྟེ། འདུན་པ་དང་། ཞེ་ཕྱང་དང་། གཏི་ལྷག་དང་། འཛིགས་པས་སྦྱིན་
པའོ། ཀུན་ལས་ཡང་བཞི་ལྟེ། བརྫོད་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། སྤྲ་དང་། ཚོགས་སྤྲ་བཅད་
པས་སྦྱིན་པའོ། ཡང་བཞི་ལྟེ། རོར་ལྟ་བ་དང་། སྐབས་རུང་ཟད་ཀྱི་མྱིར་དང་། བརྟམ་
ཐབས་དང་། རང་གི་ལག་ནས་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པའོ། ཡང་བཞི་ལྟེ། ངན་པ་དང་། མི་
བསོད་པ་དང་། ལུས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། མཛོད་པའི་ང་རྒྱལ་ཀྱིས་སྦྱིན་པའོ། ཡང་
བཞི་ལྟེ། མཚོན་ཆ་དང་། རུག་དང་། རུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་ཚོགས་པར་སྦྱིན་པའོ།
ཞེས་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་པོ་དམན་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་རུ་འཕྱར་
བར་གསུངས་སོ། ཇིའི་མྱིར་རུ་མོ་ལྷོ་གོས་བཟང་མོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རུས་སྤྲ་སྦྱིན་
དང་འཕྱོད་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་འོང་སྦྱིན་དང་རྣམ་སྦྱིན་མི་རེ་བ། འདུལ་པོ་རྣམས་
ནི་ལས་འདི་བྱས་པས་ན། རྟག་རུ་འོངས་སྦྱོད་ཆེན་པོ་འཕྲོག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཞིང་བྱང་པར་རུ་འཕགས་པ་ནི། འཕྱོ་བ་བཟང་བས་ཞིང་བྱང་པར་རུ་འཕགས་པ་ནི།

གོ་ཏུ་ཉ་མའི་མདོ་ལས། གུན་དགའ་བོ་རུང་འགོ་བྱེ་གནས་སུ་སོང་བ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་
སྐར་ཆས་པར་སྦྱིན་པ་བརྒྱ་འབྲུར་རུ་རེ་བར་བྱའོ། །ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བར་གྱུར་པའི་མི་
ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་སྟོང་འབྲུར་རུ་རེ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །(འགྲོ་བ་བཟང་བ་
དང་)ལྷན་གྱིས་ཞིང་ཁྱད་པར་རུ་འཕགས་པ་ནི་རྩལ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
བྱ་བའི་གཞིའི་ནང་ནས་ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་དང་གྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་རུས་སུ་བྱིན་
པ་ནི་རྩལ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པར་གསུངས་པ་
ལྟ་བུའོ། །(ལྷན་གསལ་བ་དང་)ཕན་འདོགས་པས་ཞིང་ཁྱད་པར་རུ་འཕགས་པ་ནི་པ་མ་དང་
ཕན་འདོགས་པ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ་དོམ་དང་རི་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་པའི་རབས་(ལྟ་
བུ་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པས་དང་)དཔེར་བྱའོ། །

ཡོན་ཏུན་གྱིས་ཞིང་ཁྱད་པར་རུ་འཕགས་པ་ནི་གོ་ཏུ་ཉ་མའི་མདོ་ལས། ཚུལ་བྲིམས་
དང་ལྷན་པ་ལ་བྱིན་ན་རྩལ་པར་སྦྱིན་པ་འབྲུམ་འབྲུར་རུ་རེ་བར་བྱའོ། །རྒྱན་རུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བྱིན་ན་རྩལ་པར་སྦྱིན་པ་ཚད་མེད་དོ། །དེ་བས་ཀྱང་རྒྱན་
རུ་ཞུགས་པ་ལ་བྱིན་ན་ཆེས་ཚད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །(ཡོན་ཏུན་དང་ལྷན་པ་སྟེ་
བཞི་པོ་དེ་རྩལ་གྱིས་ཞིང་ཁྱད་པར་རུ་འཕགས་སོ། །ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་
མདོ་ལས་ནི། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་རྩལ་པར་སྦྱིན་པ་
ཁྲིར་འབྲུར་སྟེད་འཕྲོ་བ་པར་འབྲུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མང་པོའི་
ཚོགས་སྟེ་ཞིང་བཞི་པོ་དེ་དག་གོ། །

སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་གྲོལ་བུས་གྲོལ་
བུ་ལ་བྱིན་ན་ཁྱད་པར་རུ་འཕགས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱོན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་གོ་ཏུ་ཉ་མའི་མདོ་ལས་ནི། གང་ཞིག་ལྷས་ངག་བསྐྱམས་བདག་ཉིད། །ལག་བརྒྱུང་
བསོད་སྟོམས་སྦྱོང་བ་ཡི། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱིས། །སྦྱིན་ན་ཟང་བེད་སྦྱིན་
པའི་མཚོག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡུང་ལས་ཀྱང་། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟང་བེད་གི་སྦྱིན་པ་རྩལ་པར་སྦྱིན་པ་གི་ནང་ན་

མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྤྱིན་བདག་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་ཡིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་ཅི་བྱིན་པ་དེ་ནི་མ་གྲོལ་བས་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་
ལ་བྱིན་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱིན་པས་མཆོག་
ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་མདོ་ལས། ཉེ་བ་ལ་སྤྱིན་པ་དང་འཇིགས་པས་སྤྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་
བྱིན་པས་སྤྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་བས་སྤྱིན་པ་དང་། སྤོན་བདག་གི་
པ་དང་མེས་པོ་དག་གིས་སྤྱིན་པ་བྱིན་པས་སྤྱིན་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱིན་པ་
དང་། གཤགས་པའི་དོན་དུ་སྤྱིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་དོན་དང་སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་
ཀྱི་དོན་དང་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དང་དོན་ཀྱི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱིན་
པ་བྱིན་པའོ་ཞེས་སྤྱིན་པ་རྣམས་པ་བརྒྱད་གསུངས་པ་དག་གི་ནང་ན་ནི་བརྒྱད་པ་སེམས་
ཀྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉེ་བ་ལ་སྤྱིན་པ་ནི་སློབ་དཔོན་
སྤྲུལ་དག་ན་རེ་ནམ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་ཉེ་བར་ལྷགས་པ་དག་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །འཇིགས་པས་སྤྱིན་པ་ནི་མེད་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་དམ་པ་
སྤྱིན་ནོ་ཞེས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །བདག་ལ་བྱིན་པས་སྤྱིན་པ་ནི་འདིས་སྤོན་བདག་ལ་
བྱིན་ནོ་སྤྲུལ་ནས་སྤྱིན་པའོ། །གཞན་ནི་གོ་སླའོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་རྩ་འབྲུལ་ལོ། །སེམས་
ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཞི་གནས་
དང་ལྷག་མཐོང་རོ། །དོན་ཀྱི་མཆོག་ནི་དག་བཅོམ་པའམ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་མཐོང་
པའོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་གཤགས་པའི་བཤེས་གཉེན་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་གང་སྟེལ་ནི་
སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་
འབྲེན་པ་དང་། སེར་རྒྱའི་དྲི་མ་དང་འགལ་བ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་སྦྱེད་པ་
དང་། ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ས་ལས་ནི་ཟང་ཟིང་
མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་ཀྱི་མཆོག་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་བསྟོས་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་
ཀྱི་ཆོགས་ཐུང་འདས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བདེ་འཁོར་འཁོར་བ་

དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཡོངས་སྒྱུད་ཆེན་པོར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་ན་
སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་བཞི་རིམ་པ་ལྟར་ཆོགས་སྒྱུར་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲུ་
ལམ་དང་། རྒྱང་འདས་སམ། ཡང་ན་ཆོགས་སྒྱུར་དང་། ས་དང་པོ་བརྟན་དང་། དག་
པའི་ས་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རྣམས་དང་སྒྱུར་རོ། །

འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྱིན་པ་སྒྲ་མ་བརྟན་པོ་དམན་ཞེན། ས་ལས། དང་པོ་བརྟན་ནི་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་སྒྱིན་པ་ལེ་ལོས་ཉམས་པ་དང་། འདི་དང་པོ་རོལ་དུ་བྱང་བྱིང་གིས་དབུ་
བས་འཛིགས་པ་དང་དབང་ཕྱག་འདོད་ནས་བྱིན་པ་དང་། འདས་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་། མ་
འོངས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། སྒྱིན་གནས་ལ་བརྟན་པ་དང་། མཐོ་རིམ་གྱི་
ཡོངས་སྒྱུད་འདོད་པ་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པའི་སྒྱིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དམན་པར་
བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་དབང་སྤྱོད་རྒྱས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མ་དག་པའི་སྒྱིན་པ་
སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སྤངས་ཏེ་དག་པའི་སྒྱིན་པ་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་
ལྟར་གཏོང་བ་པོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་ཞིང་མ་དད་པས་སྒྱིན་པ་བྱིན་པ་དང་། སན་བཀྲགས་
པའི་ལན་དུ་སན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྱིན་པ་དང་། དམན་པ་སྒྱིན་པ་དང་། འདོད་
པའི་རྒྱའི་ཕྱིར་མེ་དང་མེ་ལྷེ་ལ་སྒྱིན་པ་དང་། རྒྱ་ལ་སྒྱིན་པ་དང་། བདག་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྱིན་པ་དང་། འཛིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ལ་
སྒྱིན་པ་དང་། དུག་སྒྱིན་པ་དང་། མཚོན་ཆ་སྒྱིན་པ་དང་། སྒོག་ཆགས་བསད་དེ་ཤ་
སྒྱིན་པ་དང་། བག་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཆང་སྒྱིན་པ་དང་། འདི་དག་བདག་གིར་འགྱུར་དེ་
བདག་གི་རིམ་གྱོ་དང་མཚོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུ་ནས་སེམས་ཅན་བསྐྱེ་བ་དང་འཕྲོ་བ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྱིན་པ་དང་། བཛྲིད་པ་དང་སྒྲ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྒྱིན་པ་
དང་། གར་དང་སྒྲ་དང་བཞད་གད་དང་ཅེད་མོ་དང་གཏམ་དང་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རོལ་མོ་མཁན་རྣམས་ལ་སྒྱིན་པ་དང་། གཟའ་སྐར་གྱི་མཚན་མའི་ཕྱིར་སྐར་མཁན་ལ་སྒྱིན་
པ་དང་། གཞན་གྱི་ཞོར་མཛའ་པོ་ལ་སྒྱིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཞིང་མ་འབྲུའི་ཕུང་པོ་ལ་
རི་དྲགས་དང་བྱ་བ་ལ་དགའ་མགུ་སྦྱེད་པ་དང་། བཟོའི་ཕྱིར་སྒྱིན་པ་དང་། ལུས་མི་

བདེ་བས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། སྒྲོང་བ་ལ་སྦྱོས་བརྒྱད་དེ་ཆོག་པ་ཟ་
 བར་བྱས་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་རྣམ་སྒྲན་གྱི་འབྲས་སུ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་ཐེ་ཆོམ་
 ཟ་ཞིང་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་གཏུང་བ་དང་འཕྱོད་པས་གཏུང་བ་དང་། སྦྱིན་
 པ་བྱིན་ནས་གང་བདག་ལས་ཁྱེར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་སྦྲར་བདག་ལ་བྱིན་པར་
 འཕྱུར་རོ། །སྒྲམ་དུ་སེམས་བརྒྱུད་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་སུ་
 འདི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱང་གྱི་སེམས་ཅན་གཞན་གང་ལའང་འབྱུང་བར་མ་ཕྱར་ཅིག །སྒྲམ་
 དུ་སེམས་བརྒྱུད་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། ལང་ཆོ་ལ་བབ་པས་སྦྱིན་པ་དང་། སྐྱས་པ་དང་ན་བ་
 དང་འཆི་བའི་ཐུང་བ་དུ་ཕྱར་པ་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་པ་དང་དད་པ་མེད་པར་ཙ་
 ལག་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བརྒྱུ་སྟེ་སྦྱིན་གནས་ལ་བྱིན་པ་དང་། དུལ་གཞན་དུ་བདག་སྦྱིན་
 བདག་དུ་གྲགས་པར་འཕྱུར་རོ་སྒྲམ་ནས་གྲགས་པའི་རྒྱར་སྦྱིན་པ་དང་། ཁ་ཟས་གཏོང་མི་
 སོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་མི་དགའ་བར་མཐོང་ནས་སྦྱིན་སོད་པའི་ཉེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
 ཀྱིས་བཟོད་དོ་སྒྲམ་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་། བུད་མེད་སྟོང་དུ་རྒྱག་སྟེ་རྒྱུང་མར་སྤང་བའི་འབྲེལ་
 བ་དང་ཕྱིར་བྱེད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བུད་མེད་ཀྱི་གཞི་ལས་མཇེའ་བཤེས་དང་གཉེན་
 འདབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུགས་ལ་ནོར་བུ་དང་གསེར་དབུལ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་བྱིན་ནས་
 མཁུ་བར་བྱེད་པ་དང་། འདི་ལྟར་བདག་ལ་ནོར་ནི་མང་དུ་ཡོད་ན་བདག་ལ་བུ་མེད་དེ་
 བདག་གིས་གང་རིགས་པ་ལ་བཏང་བར་བྱའོ་སྒྲམ་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོ་འདི་ལ་བྱིན་པས་
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་རྟེད་པར་འཕྱུར་རོ་སྒྲམ་པས་སྦྱིན་པ་དང་། གང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་
 སུ་དང་ཟང་ཟིང་འདོད་པས་དབུལ་བ་བཀོན་པ་དང་རྒྱག་སོངས་པ་གོས་དེངས་ཤིང་དྲི་
 མ་ཅན་རྣམས་བཀོལ་ཏེ་བོར་ནས་ཕྱག་པོ་རྒྱ་ཆེན་སོ་དག་ལ་སྦྱིན་པ་སྟེ། དྲང་སྤོང་ཆེན་
 པོ་རྣམས་པ་སུམ་རུ་རྩ་ཆ་གཉིས་སོ་འདི་དག་ནི་སྦྱིན་པ་བྱིན་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་ཡིན་
 པར་ལྟའོ། །

(དེ་དག་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྲུལ་པ། མ་དང་བཞིན་སྟེར་ཕན་བཏགས་ལན་དུ་སྟེར། ཁེ་དང་རྒྱ་
 དང་རྒྱལ་པོ་མཁུ་སྦྱིར་སྟེར། འཇིགས་ནས་སྟེར་དང་དུག་མཚོན་བསད་ཤ་སྟེར། བག་མེད་པ་ལ་ཆང་སྟེར་

འཁོར་བསྐྱེད་མྱེད། འདྲ་ལ་བསྟོད་མྱེད་གཟའ་སྐར་མཁན་ལ་མྱེད། འོ་ལ་མོ་མཁན་མྱེད་གཞན་ལོར་མཛོད་ལ་མྱེད། གཞན་གྱི་འབྲུ་ནི་བྱ་ལ་མྱེད་བ་དང་། བཟོ་བོ་ལ་མྱེད་ནད་མྱེད་སྐྱེད་བ་དང་། རྩོད་ནས་མྱེད་དང་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ལ། བེ་ཆོམ་ཟ་བཞིན་མྱེད་དང་བྱིན་རྒྱུ་འབྱེད། འདི་ཡིས་བྱིན་མྱེད་འབྱུར་སྐྱེད་ནས་གཏོར་། རྣམ་སྤྲོད་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་སྤྱད་སྐྱེད་མྱེ། ལང་ཆོད་ཆོ་དང་ཁས་ཆོ་ན་བའི་ཆོ། འཆི་བའི་ཆོ་མྱེད་བར་བྱེད་བ་དང་། འདྲ་པ་མེད་བཞིན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་མྱེད། ཡུལ་གཞན་གྲགས་མྱེད་གཏོར་མོང་བཟན་མྱེད་མྱེད། བྱད་མེད་མྱེད་དང་བྱ་ནི་མེད་ཟེར་མྱེད། སྐྱེ་བ་བྱི་མར་རྟེན་མྱེད་མྱེད་བ་དང་། འཕམ་ན་བོར་ནས་བྱག་པོ་རྣམས་ལ་མྱེད། མ་དག་སྤྲོད་པ་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཡིན། ཞེས་བྱ་བཤོ། །

དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ནི་ཚུ་སྐོ་ཅན་གྱི་ཁིང་ལ་ས་བོན་དན་པ་བཏབ་པའི་མུ་གུ་དན་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏུ་ལྟ་མྱེ། སྤྲོད་པ་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་ཁིང་དང་ས་བོན་གྱི་ཉེས་པས་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བྱར་མི་འབྱུར་རོ། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་མྱེ་དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་གང་འདོད་པའི་ས་བོན་བྱིར་ཏེ་མ་ཆོས་མ་བསལ་བའི་ཁིང་ལ་བཏབ་ན། དེའི་ས་བོན་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ཆར་བ་བབ་ནས་བངས་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་མུ་གུ་སྐྱེ་ཅུས་པར་འབྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བྱར་ནི་མི་འབྱུར་རོ། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྲོད་པ་དེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏུ་གྱུར་པས་འབྲས་བྱར་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་གྲུང་པོར་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་མ་དག་པའི་སྤྲོད་པ་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མེ་དང་ཆུ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲོད་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཁས་པ་དང་། བ་བ་དང་། འཆི་བའི་ཆོ་མྱེད་བ་གསུམ་དང་། དད་པ་མེད་བཞིན་ཏུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་མྱེད་བ་གཞི་རེ་རེར་བསྐངས་ནས་སྤྲོད་པ་བྱིན་པ་པོར་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་གཉིས་སུ་བྱེད་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡོད་བཞིན་ཏུ་དམན་པ་མྱེད་བ་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲོད་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་(ལ་མྱེད་བ་)དང་། ཁས་པ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བའི་ཆོ་མ་དད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་སྤྲོད་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་མདོ་དང་མཐུན་ནོ། །

ཡང་དག་པའི་སྤྲོད་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་གང་ཡང་འཛིག་རྟེན་

པ་རོལ་གྱིས་འཇིགས་པས་སྡོད་ལ་མི་རྟོག་པར་མ་བླངས་པར་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་
 པའམ། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་ནས། མིག་ཕྱི་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་བྱིན་ན་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྒྲིན་བདག་ཡིན་ལོ་ཞེས་
 པ་དང་། གང་དད་པ་བསྐྱེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཤིང་བྱམས་པ་དང་
 ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གྲས་པར་བྱས་ཏེ་རུལ་བས་སྒྲིན་པ་བྱིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོངས་
 གུ་དག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྒྲིན་བདག་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་སྒྲིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་སྒྲིན་
 པ་དང་། གནས་སྒྲིན་པ་དང་། མར་མེ་སྒྲིན་པ་དང་། སྟོས་དང་སྤང་བ་སྒྲིན་པའི་ཞེས་
 དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་རྣམས་པ་ལྟ་སྒྲིན་པ་དང་། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་རུ་མཛོད་ནས་
 འགོན་པོ་དང་། ཉན་པ་དང་། ཉན་གཡོག་དང་། ཆོས་སྒྲུབ་དང་། ཡུལ་གཞན་རུ་འགོ་
 བ་ལ་རུས་སུ་སྒྲིན་པ་སྟེ་སྒྲིན་པ་ལྟ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དང་། དགེ་འདུན་དང་། ཆོས་སྒྲུབ་དང་། ཉན་པ་དང་། ས་མ་ལ་སྒྲིན་པ་
 བྱིན་ན་སྒྲིན་པ་བྲན་མེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྒྲིན་པ་བྲན་མེད་པ་ལྟ་དང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་
 གྱི་དབང་ལྷག་ལས་ཉམས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་མནར་བ་དང་། མགོན་མེད་པ་དང་། ཉན་
 པ་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྤངས་ནས་ཉམ་ང་ཞིང་སྟོག་ཆད་ལ་ཐུག་པ་ལས་གསོས་
 པ་དང་། ཉན་པ་ལ་སྒྲན་སྒྲིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོད་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་རུས་
 སུ་བྱིན་པ་དང་། རུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བ་བྱ་རོག་དང་འུག་པ་དང་རི་རྒྱགས་ལ་
 སོགས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྒྲིན་པ་དང་། གང་ལ་གང་དགོས་པ་དང་མི་བདོག་པ་དེའི་
 བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ་དགུ་
 དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་གཞན་དག་གིས་དེ་ལྟར་བསྐྱུལ་ན་དད་པ་དང་དང་བ་བསྐྱེད་
 དེ་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་མཚུངས་པར་
 བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་པོ་དང་སྒྲིན་བདག་རུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
 དང་། གང་བསྐྱུལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་པོར་མཚུངས་པར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་བསྐྱལ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐྱེད་མ་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་ནམས་མཉམ་པར་འཛབ་
པར་གསུངས་གིང་། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གཏོང་བ་པོས་
སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ། དང་པ་བསྐྱེད་ནས་གཞན་བྱེད་ཏུ་བརྟག་སྟེ་རང་
ཉིད་ཡུལ་གཞན་ཏུ་སྐྱོང་ནས་བྱེད་ཏུ་བརྟག་པ་དེས་ཀྱང་མོར་རྒྱུས་རྒྱུ་པར་གཏོང་བར་
བྱེད་ན་མོར་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྱིན་བདག་ཡིན་ནོ། བྱེད་ཏུ་བརྟག་པས་བྱིན་པ་ནི་
གཏོང་བ་པོ་ཡིན་གྱི་སྦྱིན་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །གང་རང་གི་དངོས་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་
པ་དེ་ནི་གཏོང་བ་པོ་འང་ཡིན་ལ་སྦྱིན་བདག་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱིན་བདག་དང་གཏོང་བ་
པོ་ལ་ལྷ་བཞིར་འཁྱུར་བར་གསུངས་སོ། །

བྱང་མ་ལས་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྱིན་པ་བརྩུ་བཤད་དེ། སྒྲོང་བ་པོ་འདས་མ་
ཐག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་སྟེར་བས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒྱིན་པ་དང་། ལོག་ལྷ་དང་འཇིག་
ཉེན་དང་འཇིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུར་མཆོག་ཏུ་མི་འཇིན་པས་མཆོག་ཏུ་འཇིན་པ་
མེད་པའི་སྒྱིན་པ་དང་། སྒྲོང་བ་ན་གང་ཡོད་པ་སྟེར་གྱི་ཡུན་རིང་པོར་བསགས་ནས་རྩས་
གཅིག་ལ་མི་སྒྱིན་པས་བསགས་པ་མེད་པའི་སྒྱིན་པ་དང་། སྒྲོང་མོ་བ་ལ་དམའ་བའི་
བསམ་པ་དང་གཞན་ལ་འགྲན་པ་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོད་པའི་བསམ་པ་
རྣོ་མ་མེས་སྤངས་པས་ཁེངས་པ་མེད་པའི་སྒྱིན་པ་དང་། གཤགས་པ་ནི་རྣམ་ཉིད་ལས་
བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་དང་ལོ་མ་སྐམ་པོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་གཤགས་པ་དང་རྒྱ་
དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲིབ་མི་སྒྱིན་པས་མི་ཉེན་པའི་སྒྱིན་པ་དང་། སྒྲོང་བ་ཡིད་དགའ་
ཁིང་དངོས་གཞི་སྒྱིན་པ་ན་མེས་དང་ལ་རྟེན་གྱི་ནས་མི་འཕྲོད་པ་དང་སྒྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་བྱུང་རུ་གསོད་པ་དང་ཞུམ་པ་མེད་པས་ཞུམ་པ་མེད་པའི་
སྒྱིན་པ་དང་། དངོས་པོ་རན་ཏུང་མི་སྟེར་གྱི་བཟང་མང་གདམ་ནས་སྟེར་བས་རན་པ་
མ་ཡིན་པའི་སྒྱིན་པ་དང་། མཛེའ་བཤེས་དང་དགྲ་པོ་དང་ཐ་མལ་པ་གསུམ་རུ་མི་འབྱེད་
པར་ཐམས་ཅད་ལ་སྟིང་རྟེན་སྟོམས་པར་སྟེར་བས་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པ་མེད་པའི་སྒྱིན་པ་
དང་། སྟིང་རྟེན་པོ་ནས་སྟེར་གྱི་ཆོ་འདིར་པ་རོལ་གྱི་ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པས་ལན་ལ་མི་ལྷོ་

བའི་སྦྱིན་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པས་སྤྱིར་པོ་མེད་པས་སྦྱི་མའི་ལུས་
 དང་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ལ་མི་རེ་བས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་མི་ལྟ་བའི་སྦྱིན་པ་
 ཞེས་བྱ་བོ། །གཞན་ཡང་སྦྱིར་བཏང་གི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་སྤོང་མོ་བ་དང་མི་མཐུན་
 པ་སྟོམ་བཙོན་གཙང་སྒྲ་ཅན་རྣམས་ལ་ཟས་སྟོམ་ལྟག་མར་གྱུར་པ་དང་བཤང་ཅི་ལ་སོགས་
 པས་འབགས་པ་དང་། ཞིག་ལོན་པའི་ཁེངས་པ་རྣམས་འདི་དག་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་
 བར་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོག་བཙོང་དང་ཤ་ཆང་ཡོངས་མི་སྦྱོད་པ་
 རྣམས་ལ་དེ་དག་སྤྱིར་བ་རྣམས་བཀག་ལ། དམིགས་བསལ་གཞན་ལ་དངོས་དང་བརྟུང་
 རས་པན་ན་ཏུག་དང་མེ་དང་མཚོན་དང་ཆང་ཡང་སྦྱིན་པར་བཤད་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་
 བ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་ཏུག་ནི་པན་གྱུར་བ། །དེ་ལ་ཏུག་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱ། ཞེས་བཤད་
 རོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ས་ལས། བདག་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསོད་
 རམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་འབའ་ཞིག་བྱིད་ཏུ་བརྟག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 བསོད་རམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསོད་རམས་
 ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་གོང་ན་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་རང་ཁོ་ནས་
 བྱས་པ་དང་། གཞན་ཁོ་ན་བྱིད་ཏུ་བརྟག་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀས་བྱས་ཤིང་བྱིད་
 ཏུ་བརྟག་པ་རྣམས་སྡེ་མ་སྡེ་མ་བས་སྦྱི་མ་སྦྱི་མ་བསོད་རམས་ཆེ་བར་བཤད་རོ། །

མདོ་ལས། འཕགས་པ་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་
 ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་རིམ་པ་ལྟར་གཞལ་ཏུ་མེད་པ་དང་ཆེས་གཞལ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་
 མོད་ཀྱི་དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་འཕགས་པ་མིན་ཡང་། (པན་འདོགས་པའི་ཞིང་།) སྤྱོད་སྤྱོད་
 (རྟུག་བསྐལ་གྱི་ཞིང་) རྟོད་པ་དྲུང་ཚོས་སྦྱོ་བ་དྲུང་སྦྱོ་མཐའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་
 སྦྱིན་པ་བྱིན་པའི་ཡོན་ནི་བསོད་རམས་གཞལ་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བྱ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གཞན་ཡང་གང་ཟག་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་
 རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་དང་། ས་མ་དང་། རྟ་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བསོད་རམས་

མཉམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ས་ལྟོན་ལྡེ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་གྱི་
ནང་དུ་གཏོགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་པ་བས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་འབྲས་བུ་
ཆེ་བར་འདོད་ལ། ཆོས་སྤངས་ལྡེ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་པས་
དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བ་འབྲས་བུ་ལྟག་པར་ཆེ་བར་འདོད་
དོ་ཞེས་ལྡེ་པ་ཐ་དང་པ་བསྟག་པའི་འཁོར་ལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཐ་མ་པ་ནི་སྤང་
པ་ཐ་མ་པ་རྟེ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་འཆར་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་པོར་འདོད་
དོ། །ཆོས་སྐྱ་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཞིང་
མཆོག་ཏུ་ཡུར་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་ལས་ཆོས་སྐྱ་བ་ཞིང་གི་བྱང་པར་རྣམ་པ་བཞི་པའི་
ཚྭ་གས་གང་དུ་གཏོགས་པར་བྱ་ཞེན། ཕན་འདོགས་པའི་ཚྭ་གས་སུ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱེ་
དགུ་མ་རིག་པས་སྤོངས་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐུན་པ་
དང་མི་མཐུན་པ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཟག་པ་མེད་པ་མངོན་པར་
འབྱུང་པར་བྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིན་
པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་དང་། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་
བའི་སྙིང་པོ་འཁོར་མང་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་འབྱེད་པའི་
ཆོས་སྐྱ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཆོད་མེད་པ་སྟེད་འཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ནི་ཤེས་པར་སྟེའོ། །

ཞར་ལ་ལས་ལྟེ་བ་དང་ཡང་བ་བཤད་པ་ལ་མཐུག་ཏུ་བྱེད་པས་ཆེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་
ལམ་དངོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་རྒྱན་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུང་། ཞིང་གིས་ཆེ་བ་ནི་ཕན་འདོགས་པ་དྲུང་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕན་གཞོད་བྱེད་པ་ལྟ་བ་དང་། གཞིས་ཆེ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་
ལས་ལ་སྟོག་གཅོད་པ་དྲུང་། དག་གི་ལས་ལ་རྒྱན་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་ལོག་ལྟ་ཆེ་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་། སྟོག་གཅོད་པ་ལ་འང་ཆེན་པོ་ནི་དག་བཅོམ་པ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེ་
མནར་མེད་ཏུ་འགྲོ་བས་སོ། །འབྲིང་ནི་ལམ་ལ་གནས་པ་བསད་པའོ། །ཐ་མ་ནི་དུད་འགྲོ་

དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་བསད་པའོ་ཞེས་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལས་འབྱུང་བའམ། རྣམ་
 པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། ཏུད་འགོ་བོངས་ཆེན་པོ་གསོད་པ་དང་། མི་འམ་
 མིར་ཆགས་པའམ་པ་མའམ་ཤུ་རུའམ་ཁྲ་མ་ལྟ་བུའམ་ཡིད་གཙུགས་པའམ་སློབ་པའམ་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའའམ་དགྲ་བཅོམ་པའམ། རང་སངས་རྒྱས་སམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལ་གསོད་པའི་བསམ་པས་རན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པ་རྣམས་ནི་གཞི་ལས་མྱི་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོར་བས་ཆེ་བ་ནི་ལུས་དག་གིས་དངོས་སུ་སྟོར་
 བ་དྲུང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། བྱེད་པར་འབྱུར་བ་དང་བྱེད་པ་
 དང་བྱས་པ་ལ་སེམས་རངས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། རང་ཡང་བྱེད་ལ་གཞན་ཡང་དེ་ལ་
 འགོད་ཅིང་དེའི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་
 དང་། དུན་རིང་པོ་ནས་བསམ་ཞིང་བྱེད་པ་དང་། ཉག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཀུས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། ལན་ཅིག་ལའང་མང་པོ་གསོད་པ་དང་། ཉེན་མོངས་པས་གཤིས་རན་ཏུ་གསོད་
 པ་དང་། བསྐྱེགས་ནས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་ཏུ་བཅུག་ནས་གསོད་པར་དང་། ཞན་པ་
 དང་རྟུག་བསྐལ་བ་དང་བཀྲོས་སྒྲོམ་གྱིས་ཉམས་ཐག་པར་སྤྲེལ་བ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བར་སྤྲེལ་གས་
 འདོན་བཞིན་ཏུ་གསོད་པ་རྣམས་ནི་སྟོར་བའི་སྒོ་ནས་མྱི་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་
 པས་ཆེ་བ་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་(འམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་)སེམས་པ་ཆེ་བ་དང་། བསམ་
 པས་ཆེ་བ་ནི་ཀུན་སྤྱོད་གི་བསམ་པ་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཐུག་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་དེ་
 དུག་ཚུང་བ་དྲུང་ཆེ་བ་ལས་ལས་ཀྱང་ཚུང་བ་དྲུང་ཆེ་བར་འབྱུར་བ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་
 རྣམ་པ་དུག་ཀ་ཆང་ན་ཤིན་ཏུ་མྱི་བའི་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞི་བསྟུ་བ་ལས་
 བྱི། ལས་མྱི་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་དུག་པོས་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
 པ་མཐོང་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་རྩིས་སུ་རྟོག་ཅིང་རྩིས་སུ་དཔྱད་པ་
 བསམ་པའི་སྒོ་ནས་དང་། ལུན་ཏུ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་དང་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་འཕྱོད་
 ཅིང་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་སྟོར་བའི་སྒོ་ནས་དང་། བན་འདོགས་པ་དང་ཡང་དག་པར་
 ལྷགས་པ་དང་ནན་ཏན་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕན་གཞོད་བྱས་པ་ནི་ཞིང་གི་སྒོ་ནས་མྱི་བའོ་ཞེས་

བཤད་དོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་ཉེན་པ་དང་། ལྷ་
མ་དང་། ཉན་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དང་རྒྱུན་རྒྱུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་
དོན་རྒྱུ་མ་ཕྱིན་པར་སྐངས་པ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱུར་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱུ་མ་ཕྱིན་པར་ལེན་
པའི་སྒྲིམ་པ་མ་སྐངས་པས་མ་ཕྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། བྱས་ནས་འཁྱོད་ཅིང་འཆགས་
ལ་ཕྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་མཁུག་མ་ཆང་བ་ནི་རྒྱུར་སྟེ་སྤྱོད་
བར་འགྱུར་བར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཁུག་ལས་ནི། རྟག་པར་
མངོན་ཞེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའམ། གཉེན་པོ་ཡིས་ནི་བསྐྱེད་བ་ཉིད། །ཡོན་ཏན་དང་ནི་
པན་འདོགས་ཞིང་། །རྟག་བསྐྱེད་ཅན་ལ་དགེ་ཆེན་འགྱུར་ཞེས་རྒྱུས་དང་ཀྱན་སྦྱོང་དང་
ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤངས་པ་དང་ཞིང་གི་སྟོ་ནས་ལས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་བཞི་བཤད་
ཅིང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས་ནི། རྟག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་
གཙོ་ལྷན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམས་ལྷ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་དགེ་
བ་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པར་མཛོད། །ཅིས་བཞི་པོའི་སྟེང་རྒྱ་གཞི་ལྷས་སེམས་དར་ལ་བབ་ཅིང་
སྟོབས་ལྷན་གྱིས་བྱས་ན་ཆེ་བ་དང་ལྷ་བཤད་ལ། ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས་ནི་གང་ཟག་གཉེན་
པོ་སྟོབས་ལྷན་གྱིས་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་མཐོང་ཆོས་སུ་འབྲེན་པ་
དང་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་པས་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྷན་
དང་། ཆ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་འཁོར་མང་བས་འདོད་ཁམས་
པའི་དགེ་བ་བས་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། མ་གྲོམས་པ་བས་གྲོམས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་
དང་། གནས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷས་སེམས་དར་ལ་བབ་པས་བྱས་ན་གཞོན་ནུ་དང་
ཞན་པོས་བྱས་པ་བས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། རིགས་ཆད་པའི་གང་ཟག་གིས་བྱས་པའི་མི་
དགེ་བ་ནི་རིགས་ལྷན་གྱིས་བྱས་པ་བས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་པ་
མ་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོ་ནས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་དང་། ཀྱན་སྦྱོང་ཐེག་
པ་གསུམ་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དྲག་

པོས་བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྣམ་པ་དགུས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་སུ་
 རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞིང་དང་། དངོས་པོ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞི་པོ་དང་། ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། གྲོགས་དང་། ལན་མང་རུ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་
 ཀྱང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལ་ཞིང་ནི་རྩ་ལྗོངས་དང་མི་ལྡན་པ་བས་
 ལྡན་པ་ལ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དངོས་པོ་ནི་རན་གུང་བས་བཟང་མང་བྱིན་ན་སྟོབས་ཆེ་བ་
 དང་། རོ་བོ་ཉིད་ནི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་དང་ཡར་སྐྱོན་དུག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་
 མ་བས་བྱི་མ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། གཞི་པོ་ནི་གང་ཟག་ཆགས་བཅས་ཀྱིས་
 བྱས་པ་བས་ཆགས་བྲལ་གྱིས་བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ཐ་མལ་བས་བྱས་པ་བས་རབ་རུ་དང་བའམ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་པོས་བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་
 དང་། བསམ་པ་ནི་འཁོར་བ་རྩུ་འབྲས་ཀྱི་ཆེད་རུ་བྱས་པ་བས་ཐར་པ་རྩུ་འབྲས་ཀྱི་ཆེད་རུ་
 བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། གྲོགས་ནི་སྦྱིན་པ་གཅིག་ཤུས་རྩལ་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་གྲོགས་
 དང་བཅས་པའམ་ཡང་ན་གྲོགས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་བཅས་ན་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ལན་
 མང་རུ་བྱེད་པ་ནི་ལན་ཅིག་བྱེད་པ་བས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བྱས་པ་ནི་
 རང་གཅིག་ཤུས་བྱས་པ་བས་རང་གིས་ཀྱང་བྱས་གཞན་དག་ཀྱང་བྱེད་རུ་བཅུག་ན་སྟོབས་
 ཆེ་བའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་དེ་མང་པོ་འདུས་ནས་བྱས་པ་ལ་འདོད་དོ། །དེ་དག་ལས་བརྒྱུག་པ་
 ནི་སྟོབས་དང་མི་ལྡན་པའི་ལས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ཡང་མདོ་ལས། ལས་བྱས་ལ་བསགས་པ་དང་བྱས་ལ་བསགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་གསུངས་པ་ལ་སྟོ་སྟོན་རུ་མ་གཏང་བ་དང་བབ་ཅོལ་རུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འདི་ངེས་
 པར་བྱའོ་སྟུམ་རུ་ཆེད་རུ་བསམས་བཞིན་བྱས་པ་དྲུང་། ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་(གང་གིས་སྐྱེ་བ་
 འབྲུབ་པར་འཕྲུར་བ་སྟེ་)རྫོགས་པར་བྱས་པ་དྲུང་། བྱས་པ་ལ་ཕྱིས་མི་འཁྱོད་པ་དང་། (འཆགས་
 པ་སོགས་གང་གིས་སྐྱེ་བ་འབྲུབ་པར་འཕྲུར་བ་སྟེ་)ལས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་
 དྲུང་། (རྗེས་སུ་ཡི་རང་སོགས་)འཁོར་དྲུང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཚུང་བར་ངེས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་དུག་ལས་ནི་བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལས་གཞན་དག་

ནི་བྱས་ལ་བསགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་རུ་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་
 དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྫོགས་པ་ནི་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་ཉིས་
 པར་སྤྱད་པ་དང་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་གཅིག་གིས་རན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་ལ། ཁ་
 ཅིག་ནི་ལྷས་དང་རག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་བརྩུ་ཆར་གྱིས་རན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་
 འགྲོ་བ་ཡོད་དོ། །དེའི་ལས་དག་རྫོགས་པར་བྱས་པའོ། །གཉེན་པོ་མེད་པ་ནི་ལོག་ལྟ་དང་
 འཕྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཤགས་པ་དང་བསྐྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའོ། །རྣམ་པར་
 གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས། གཉེན་པོ་མེད་པ་ནི་སྲོག་གཙོད་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་
 བ་བྱེད་ལ། བསྐྱབ་པའི་གནས་འགའ་ཡང་མི་ལེན་པ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་དང་བརྩུ་བཞི་
 དང་བཙོ་ལྷ་ལ་བསྐྱེན་གནས་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། རུས་རུས་སུ་སྒྱིན་པ་དང་
 བསོད་ནམས་དང་མངོན་རུ་སྤྲོ་བ་དང་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་ལྷང་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་
 དང་འདུད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། རུས་རུས་སུ་རྩོམ་ཆ་བྲིལ་ཡོད་དང་འཕྲོད་པ་
 ཤས་ཆེན་པོ་མི་འཕྲོབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཆོས་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་མི་རིག་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཁོར་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ནི་འཁོར་
 ཡང་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ནི་འཁོར་ཡང་མི་དགེ་བ་སྟེ་གང་ཞིག་བྱས་ནས་
 རྫོས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པའོ་ཞེས་སྤྱི་ཀར་བཤད་མོད་ཀྱི་འདིར་འཁོར་ནི་སྦྱར་བ་དང་མཇུག་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ནི་ཤེས་པར་སྤྲོའོ། །གཞི་བསྐྱ་བ་ལས་ནི་མི་ཤེས་བཞིན་རུ་
 བྱས་པ་དང་། མི་ལམ་རུ་བྱས་པ་དང་། མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྐྱན་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་
 འཕྲོད་པ་དང་། གཉེན་པོས་བྱིན་པ་དང་། རྒྱུད་དག་པར་བྱས་པའི་ལས་ནི་མ་བསགས་
 པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་རུ་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱས་ལ་མ་
 བསགས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ལས་གང་བྱས་ནས་རྩོམ་ཆ་བ་དང་འཛོམ་པ་དང་འཕྲོད་པ་
 དང་སྦྱོད་པ་དང་མཐོལ་བ་དང་འདོར་བ་དང་སྦྱོང་བ་དང་མ་འོངས་པ་ན་སྤྲོམ་པར་བྱེད་
 པའོ། །བསགས་ལ་མ་བྱས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ལས་གང་ལུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 བྱ་བ་དེ་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཤིང་ཆོག་ཏུ་འང་ལས་འདི་བྱའོ་ཞེས་སྤྲོས་ལ་

ལས་དེ་མ་བྱས་པའོ། །

བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ལས་གང་བྱས་ནས་ངོ་མི་ཆ་བ་ནས་མ་འོངས་
 པ་ན་མི་སྟོམ་པའི་བར་རོ། །མ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ལས་གང་ཆེད་
 ཏུ་མ་བསམས་པར་བྱས་པའོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ལས་གང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་
 ཆོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་འཆི་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་
 བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་ནས་དེས་ངོ་མི་ཆ་བ་ནས་མ་འོངས་པ་ན་མི་སྟོམ་པའི་བར་
 ཏེ་དཔེར་ན་ལྷས་བྱིན་ཏུ་བུའོ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་ཆོ་བདེ་ནས་འཆི་བའི་ལས་གང་
 ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་གིས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱས་ནས་ངོ་ཆ་བ་ནས་མ་འོངས་པ་ན་
 སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་བར་རོ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཆི་བའི་ལས་གང་
 ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་གིས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་ནས་དེས་ངོ་ཆ་བ་ནས་
 སྟོམ་པའི་བར་ཏུ་བྱེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་ཡིན་ཡང་དེས་ལས་དེ་སེལ་བར་མི་
 ལུས་པ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་པ་བསད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཐེ་པ་ལྟར་ན་འཁྲོད་པ་དང་བཤགས་པ་དང་ཕྱིས་མི་བྱེད་པར་བསྐྱེས་པ་བྱས་
 གུང་སྤིག་པ་ཙ་བ་ནས་དག་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལས་ནམས་
 བྱས་པ་ནི། །བདག་ལ་སྟོད་དང་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་དང་། །སྟོམ་པར་བྱེད་པས་དེ་དག་
 བསྐབས་འཁྱར་གྱི། ཤིན་ཏུ་ཙ་བ་ནས་ཕྱིན་ཅེས་མི་སྟོའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་
 གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དམ་པ་ནམས་གསུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། སྤར་བདེ་ལ་ཕྱིས་སྤྱག་བསྐལ་བར་འཁྱར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་སྤྱིན་
 པ་བྱིན་པ་ན་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ལ། བྱིན་ནས་ཕྱིས་འཁྲོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ནི་ཆོ་སྟོད་ལ་བདེ་བར་སྟོད་ལ་ཕྱིས་འོངས་སྟོད་ཉམས་ཤིང་ཟད་པས་སྤྱག་བསྐལ་
 ཏུ་འཁྱར་བའོ། །སྤར་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཕྱིས་བདེ་བར་འཁྱར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། སྤྱིན་པ་
 སྤྱིན་པ་ན་སྤྱག་བསྐལ་བར་འཁྱག་ཅིང་སྤྱིན་པ་བྱིན་ནས་མི་འཁྲོད་པར་དགའ་བ་དང་ཡིད་
 བདེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་མི་ནམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན་སྤར་དབུལ་ལ་ཕྱིས་འོངས་སྟོད་འཕེལ་

ནས་བདེ་བའོ། །སྐར་ཡང་བདེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་བདེ་བའི་ལས་གང་ཞེན། སྒྱིན་པ་སྒྱིན་པ་ན་
 དེ་ཡིད་དགའ་བཞིན་ཏུ་བྱིན་ལ་བྱིན་ནས་ཀྱང་མི་འགྲོད་པའོ། །སྐར་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་ལ་
 ཕྱིས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་
 བས་སྒྱིན་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱིན་ཞིང་སྤྲིག་པའང་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའོ། །ཡང་སྤྱག་
 བོར་གྱུར་ལ་གཏོང་བ་དང་ལྷན་པའི་ལས་གང་ཞེན། ཞིང་བཟང་པོ་ལ་སྒྱིན་པ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་བྱིན་པའོ། །སྤྱག་ལ་སེར་སྣ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེན་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་
 སྒྱིན་པ་རུང་ཟད་ཅམ་བྱིན་པ་སྟེ། དེས་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་སྤུལ་བས་ནི་སྦྱིད་པར་གྱུར་ལ།
 གཏོང་བ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པས་ནི་སེར་སྣ་ཅན་ཏུ་གྱུར་རྟོ། །དབུལ་ལ་གཏོང་བ་དང་
 ལྷན་པའི་ལས་གང་ཞེན། ཞིང་ངན་པ་ལ་སྒྱིན་པ་མང་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བསོད་
 བློས་ཟད་པས་ནི་དབུལ་བོར་གྱུར་ལ་སྦྱོར་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་གཏོང་པོད་པར་གྱུར་
 རྟོ། །དབུལ་ལ་སེར་སྣ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེན། སྦྱོར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 དང་བྲལ་བས་སྒྱིན་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཏང་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སྤུན་མོང་དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་གཉིས་
 ཀྱང་བཤད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྦྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་
 ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་འབྲུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བསམ་གྱིས་བྲལ་བ་དང་
 མི་བྲལ་པའི་ལས་གཉིས་ཀྱང་བཤད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ལས་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་
 བདེ་འགྲོ་འཐོབ་པ་དང་། མི་དགེ་བས་ངན་སོང་གསུམ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་
 པ་ནི་ལས་འདི་ཁོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ལྷས་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྲུག་པ་དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོ་སྣ་
 ཚོགས་འབྲུག་པོ་ཞེས་པ་དང་། བོར་བྱ་དང་སྤྲུགས་དང་སྤྲུན་གྱི་རྩས་པ་དང་། འབྱུང་སྤྱང་
 གྱི་ལས་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུའི་ལས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་གི་ལས་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛེད་པ་སྦྱབ་པའི་སྤོན་ལས་རྣམས་ཏེ། དེ་
 དག་ནི་པལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པས་བསམ་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །པལ་ཆེན་
 ཟེའི་བྱེ་བྲག་ཤར་བུབ་ཀྱི་རི་བོའི་སྤེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པས་

མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་ན་དེ་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྦྱོར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ལེན་པ་དང་ལོངས་
 སྦྱོང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ལེན་པ་དང་ལོངས་སྦྱོང་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མེད་ཀྱང་(སེམས་ཀྱི་མཐུས།)མཆོད་རྟེན་ལ་བཏང་བའི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གྱུར་
 ཅིག་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱམས་པ་ཆོད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉ་
 བ་སྒྲིམ་པ་ལ་ལེན་པ་དང་གཞན་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་
 བསོད་ནམས་ཆོད་མེད་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱོར་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་ནི་བསོད་
 ནམས་གཉིས་ཏེ། ལོངས་སྦྱོང་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བཏང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་
 ལ་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་བཏང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
 གཅིག་སུ་ཡོད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་
 པ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་ལ་བྱིན་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །ཀལ་ཏེ་ཕན་འདོགས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ཁིང་བཟང་སོ་ལ་བྱིན་པའི་འབྲས་སུ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་རྟེན་འོང་བར་རིགས་
 ན་རྟུང་འཕྲོ་ལ་སོགས་པ་ཁིང་རན་པ་ལ་བྱིན་པས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་རྟེན་འོང་བར་མི་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། ལྷ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་རྟེན་འོང་བ་འབྱུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་རྟེན་
 འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རན་པའི་ཁིང་ལ་བྱིན་པ་ལའང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་སུ་ནི་ཡིད་རྟེན་
 འོང་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཁིང་རན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱུང་བའམ་
 མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཁིང་རན་པ་ལ་བཏབ་པའི་འབྲས་སུ་རྟུས་སུ་མི་སྤྲིན་པ་དང་རྒྱུང་བ་ལ་
 སོགས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྦྱོར་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་
 བའི་གཞི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་ཕྱི་མ་གཉིས་བཤད་པ།

【ཙ་པ།】

འཆལ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཁས་མེད་དཔེ་བཞུགས། །དེ་ཚེ་ཚུལ་གྱི་མཁས་ཚུལ་གཉིས་
སོ། །མངས་ཚུལ་གྱིས་ནི་བཅད་པ་ཡང་། །ཚུལ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྟོན་ནོ། །འཆལ་
གྱི་མཁས་དེའི་ཚུལ་འཕན་མ་ཐུང་། །དེ་གཉིས་པོ་དང་ཞི་ལ་རྟེན། །མཉམ་པར་བཞག་
བའི་དགེ་བ་ནི། །འཚོམ་པ་འོ་མཁས་ལ་ཚོ་ཕྱིར་རྒྱ། །མཐོ་མཁས་དེས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་མཁས་
དང་། །འབྲུལ་བའི་དོན་ཀྱི་འཚོམ་གཞི་ཕྱིར། །འཚོམ་པར་མཐོ་མཁས་དགའ་གནས་
ཕྱིར། །བཞི་པོ་ཚངས་པའི་འཚོད་ནམས་ཡིན། །ཚོམ་ཕྱིན་ཏན་མངས་ཅན་མིན་
པས། །མདོ་མཁས་ཡང་དག་ཞི་བཞིན་ལྟོན། །

ཚུལ་གྱི་མཁས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་པ་ལ་འཆལ་བའི་ཚུལ་
གྱི་མཁས་ནི་མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་སྟོགས་
ལུས་དག་གི་ལས་དང་། །སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། །འཆལ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཁས་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་
པའི་ཚུལ་གྱི་མཁས་ནི་ཚུལ་གྱི་མཁས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གྱི་མཁས་དེ་ཡང་སྟང་
བྱ་རིག་བྱེད་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་པོ་ཡིན་པས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
པ་རྣམས་པ་གཉིས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཡང་རྟུལ་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སྟོང་
བ་ལ་སྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅད་པ་སྟེ་བཀག་པ་དེ་སྟོང་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཚུལ་གྱི་མཁས་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གྱི་མཁས་དེ་ཡང་རྣམས་པར་དྲག་པ་ནི་ཡོན་
ཏན་བཞི་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེན། །འཆལ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཁས་ཀྱིས་འཕན་ཏེ་
སྟོན་མ་ཐུང་བ་དང་། །དེའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སྟོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་
མོངས་པས་འཕན་མ་ཐུང་བ་དང་། །འཆལ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཁས་དེའི་གཉོན་པོ་བྱེད་པའི་དྲན་

པ་ཉེར་གཞག་ལ་བརྟེན་པ་དྲུག་། ཐར་པར་བསྟོན་པས་ནི་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །

གཞན་དག་ན་རེ་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རྒྱ་ལྔ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པས་མ་གོས་པས་ལས་ཀྱི་ལས་དངོས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་
 དང་། སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བས་ཀྱང་མ་གོས་པས་ཉེར་བསྟོགས་དག་གིས་
 རྣམ་པར་དག་པ་དང་འདྲོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པས་མ་གོས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕན་མ་ཐུང་བ་དང་། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གིས་བརྟན་པར་བྱས་
 པའམ། དྲན་པས་ཟིན་པས་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་
 ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ནི་ཚུལ་བྱིམས་ནི་བཞི་སྟེ། འཆོ་བ་
 མེད་པ་དང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པ་དང་ཆད་པ་དང་རན་འགྲོས་འཇིགས་ནས་སྤང་
 བ་འཇིགས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། སྤྱིད་པ་དང་ཡོངས་སྦྱོད་དང་བཀྱར་སྟོང་ལ་ཆགས་
 བས་སྤང་བ་ལེགས་སུ་སྟོན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་རྣམས་ཐར་པའི་དོན་ཏུ་སྤང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། ཇི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི་ཡོངས་
 སུ་དག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བཤད་པ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་ཉོན་
 མོངས་ཅན་སྟོམ་བྱུང་མ་ཡིན་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཉིང་རེ་འཇིན་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་ནི་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་
 བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་(ཉིལ་མར་དང་མེ་རྟག་གི་དྲི་ལྟར)སེམས་ལ་དགེ་
 བའི་བག་ཆགས་བསྟོ་ཞིང་གོམས་པ་དང་དབང་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཚུལ་བྱིམས་
 དང་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་གང་གཙོ་ཞེ་ན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཚུལ་བྱིམས་
 ཀྱིས་ནི་མཐོ་རིས་འགོ། །ལྟ་བས་གོ་འཕང་མཚོག་ཏུ་འགོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཐོ་རིས་
 ཐོབ་པའི་དོན་ཏུ་ཚུལ་བྱིམས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དྲུང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བ་
 དངོས་སུ་སྤང་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲལ་བའི་དོན་ཏུ་སྟོམ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེ་

དག་འདོད་པས་དེ་བཞིན་རྒྱ་བཞེན་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བཞེན་ནས་ཞི་གནས་ལྷག་
མཛོད་འབྱུང་བས་གཙོ་རྒྱུད་བ་ནི་གཉིས་ཀའང་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷའི་
བྱ་རབ་ཚལ་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རྒྱུན་པ་མི་སྤྱོད་བ་
དང་། མཐོ་རིས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་པ་མི་སྤྱོད་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རྒྱུན་
པ་མི་སྤྱོད་བ་དང་། འབྲལ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་པ་མི་སྤྱོད་བ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། མོངས་སྤྱོད་ཆེ་རྒྱ་
རྒྱུན་པ་མི་སྤྱོད་དེའི་འབྲས་དེ། མཐོ་རིས་སྤྱོད་རྒྱ་རྒྱུན་པ་མི་སྤྱོད་དེའི་འབྲས་དེ། ཤེས་
རབ་ཉེན་མོངས་འཛོམས་རྒྱ་རྒྱུན་པ་དེའི་འབྲས་དེ། རྣམ་གྲོལ་རེག་རྒྱ་རྒྱུན་པར་བྱེད་ཅིང་
དེའི་འབྲས་དེ། རྒྱ་བཞི་དེ་ལ་བརྟག་བཙུན་མཁས་པ་དེ་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་བོར་
དབང་བསྐྱར་འབྲས་ཕྱིར་ཉན་མཚན་སྤྱོད་ཅེས་པ་དང་། རྒྱུད་ལྷན་མ་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་
རྒྱུན་པས་མོངས་སྤྱོད་དག་ནི་སྤྱབ་བྱེད་ཅིང་། ཁྲིམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་བསྐྱེད་པས་ཉན་
མོངས་སྤྱོད་བྱེད་ལ། ཤེས་རབ་ཉེན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་སྤྱོད་དེ་ཡི་ཕྱིར། འདི་མཚན་ཉིད་
དེ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན། ཞེས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་མདོ་ལས། གང་ཟག་བཞི་ནི་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་དེ། མ་བྱས་པའི་
ས་ཚྭགས་སྤྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་གསུང་གི་མཚོད་རྟེན་བྱེད་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་
ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཚྭགས་
བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀྱན་དགའ་ར་བ་འབྲལ་ཞིང་དེ་ཉིད་རྒྱ་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པ་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་བྱེད་བ་སྤྱུལ་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆང་མེད་སྒྲོམ་པ་
ལ་ཡང་རྒྱུར་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཆངས་པའི་མདུན་
ན་འདོན་གྱི་ཆོ་དང་མཉམ་པར་(བར་གྱི་)བསྐྱེད་པར་(བཞི་བརྒྱུད་)མཐོ་རིས་སྤྱོད་དགའ་བར་
གནས་པའི་ཕྱིར་སྤར་སྒྲོམ་པའི་མ་བྱས་པའི་ས་ཚྭགས་སྤྱོད་དེ་མཚོད་རྟེན་རྩིག་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བཞིའི་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་
ཆངས་པ་ནི་ཆོ་བསྐྱེད་པར་སྤྱབ་པ་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་ལ་འདོད་དོ། །ཞེ་པ་གཞན་
གྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་ནི། བསྐྱེད་པར་མཐོ་རིས་དགའ་

བར་གནས། །ཞེས་འབྲུང་སྟེ། འདི་ནི་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱི་མཆོ་སྤྲིན་གྱིས་ཀྱང་། ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆང་ནི་བསོད་ནམས་གང་
 གིས་བསྐྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འབྱུར་བ་སྟེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་
 པར་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འབྱུག་པར་འབྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ལ་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་
 ཞེས་བརྗོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་མཚུངས་པ་ལ་
 བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཞན་དག་ལས་ནི། དགེ་འདུན་མཐུན་པར་བྱས་
 བ་ནི། །བསྐྱལ་པར་མཐོ་རིས་བདེ་བ་ཐོབ། །ཅེས་བཤད་དོ། །བྱི་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བ་ནི་ཆངས་
 པའི་བསོད་ནམས་ནི་མཚན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཏེ། དེས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་ལྟར་ཡང་ཆངས་པའམ། ཆངས་པར་སྦྱོ་
 བའི་བསོད་ནམས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ཏེ། འདོད་པའི་མཐོ་རིས་
 སུ་ཆོ་འཕུང་ཅིང་བར་བསྐྱལ་བཞི་བཅུར་བདེ་བ་ལྡོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་བསོད་
 ནམས་ཆེན་པོ་ལ་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཁར་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་བཤད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་ནི་བསམ་པ་ཀྱན་སྒྲོང་རྟེན་པ་
 དང་བཀྲར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པས་བསྟན་བྱ་མདོའི་སྟེ་ལ་
 སོགས་པ་(དབྱངས་བསྟན་བྱང་བསྟན་ཆོགས་བཅད་དང་། ཆེད་བརྗོད་སྤང་གཞི་རྟོགས་བརྗོད་དང་། །དེ་
 ལྟ་བུ་སྤྲིན་མིན་ཏུ་རྒྱས། །མད་བྱང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྟེ། །ཞེས་པ།)གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་སམ་སྟེ་སྤོང་གསུམ་པོ་དག་སྦྱར་བ་ཡང་དུག་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ནོར་བར་སྦྱོན་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་
 གཏུལ་བྱ་མདོར་བསྐྱེས་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་སྒྲ་བ་དང་བཤད་སྒྲ་བ་
 དང་། བཟུང་སྒྲ་བས་ཆོས་ལ་གུས་པས་ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་། ལྷུང་དུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་
 པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
 བདེ་བར་རེག་པར་གནས་པ་དང་། འབེལ་གཏམ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་བཅུའི་

མྱེར་གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་བཅམས་ནས་མདོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་
 སོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་བསྐྱེད་དང་བདེན་པ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་
 དང་མི་སྡུག་པ་དང་དབྱགས་འབྱུང་རྩལ་དང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སྤྲུལ་ཅུ་ཙུ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་པས་གསུངས་པ་མདོའི་སྡེ་
 དང་། གང་གི་དབྱུངས་དང་མཐར་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསུངས་པ་དང་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་
 གྲེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱངས་གྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། གང་ལས་ཉན་ཐོས་འདས་ཏེ་
 ཤི་འཕོས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བ་ལུང་སྟོན་པ་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་ལུང་
 བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། རྒྱུད་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཙུ་བ་གཉིས་པ་དང་། ཙུ་བ་གསུམ་
 པ་དང་། ཙུ་བ་བཞི་པ་དང་། ཙུ་བ་ལྔ་པ་དང་། ཙུ་བ་དྲུག་པར་བསྐྱེདས་ནས་གསུངས་པ་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། གང་ཟག་གི་མིང་དང་རིགས་མ་བཟོད་པར་དམ་པའི་ཆོས་
 དང་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་རྒྱ་གནས་པར་བྱ་བའི་མྱེར་ཡི་རང་ནས་གསུངས་པ་ཆེད་རྒྱ་བཟོད་
 པའི་སྡེ་དང་། གང་ཟག་གི་མིང་དང་རིགས་བཟོད་ནས་བསྟན་ཅིང་བཤད་པ་དང་གང་གི་
 ཆེད་རྒྱ་གསུངས་པ་དང་འདུས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་བ་དང་བཅས་སྐྱེད་གཞི་དང་བཅས་
 པའི་སོ་སོ་ཐར་པ་གསུངས་པ་སྐྱེད་གཞིའི་སྡེ་དང་། དཔེས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དཔེ་
 དང་བཅས་པར་གསུངས་པ་རྟོགས་པ་བཟོད་པའི་སྡེ་དང་། སྟོན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
 དང་ལྷན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། འདས་པའི་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེ་དག་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་དང་དཀའ་
 བ་སྤྱད་པ་བསྟན་པ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། གང་ལས་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷན་པ་གིན་རྒྱ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། གང་
 ལས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལྷན་པ་གྱི་སྤྲུལ་མོང་དང་སྤྲུལ་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་རྒྱ་འཕགས་པ་རོ་མཚར་མདུ་བྱུང་བར་
 གཤགས་པ་བསྟན་པ་མདུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་

མཆན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པས་མདོ་མེད་དོན་འཆད་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མངོན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མྱེ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་མྱེ་སྟོང་གསུམ་དང་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་ལ་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་དང་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་དང་། དེས་ཆོག་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་དངོས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། མདོའི་མྱེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ནི་མདོ་མེད་མྱེ་སྟོང་ཡིན་ཞིང་། མྱེང་གཞིའི་མྱེ་ནི་འདུལ་བའི་མྱེ་སྟོང་ཡིན་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མྱེ་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་མྱེ་སྟོང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ལ། ཆོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་ལས་ནི་དང་པོ་ལྟ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་མེད་མྱེ་སྟོང་དོ། །སྤྱིང་གཞིའི་མྱེ་ནས་སྟེས་པའི་རབས་ཀྱི་མེད་པར་བཞེ་ནི་འདུལ་བའི་མྱེ་སྟོང་དོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མྱེ་དང་། མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་མྱེ་གཉིས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མདོ་མེད་མྱེ་སྟོང་དོ། །གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་མངོན་པའི་མྱེ་སྟོང་དོ་ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་མདོའི་མྱེ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོ་མེད་སྟངས་ལའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པ་བརྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་གཉིས་སྟངས་ལའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མད་དུ་བྱུང་བའི་མྱེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་མེད་མྱེ་སྟོང་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་དེས་པ་ནི་མི་སྟངས་དོ་ཞེས་གསུང་དོ། །

གཉིས་པ་མྱེ་སྟོང་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་དཔོས་པ་ནི་རྒྱ་དགུས་གཞག་སྟེ། དེ་ལ་གསུམ་མཆན་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྤང་བྱ་ཉན་ཐོངས་པ་གསུམ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གཉེན་པོར་ནི་མདོ་མེད་མྱེ་སྟོང་བསྟན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེ་དེ་ལ་དེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྟོང་པ་མཐའ་གཉིས་ལ་སྟོར་བའི་གཉེན་པོར་ནི་འདུལ་བའི་མྱེ་སྟོང་བསྟན་ཏེ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པས་གསོག་འཛོག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་རབ་དུ་བྱུང་བ་

ལ་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་སྤོང་ལ། བརྒྱ་
 རྒྱུ་རེ་བའི་གོས་དང་ཁང་བཟང་དང་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་
 པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱད་པ་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་མེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་བདག་ཉིད་
 ཏུ་བ་པ་ལ་སྦྱར་བའི་མཐའ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ལྟ་བ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་
 བོར་ནི་མངོན་པའི་ཕྱེ་སྤྱོད་བསྟན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པར་བསྟན་པས་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བསྟན་པ་ལ་མ་
 རྟགས་པ་འཇུག་པའི་གཤམ་ཐེ་ཆོམ་དང་། རྟགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་
 བ་ལ་གསུམ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(འཛེད་བྱ།)བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟོན་ཅིང་སྦྱབ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་
 མདོ་ཕྱེས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། འདུལ་བས་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་པོ་
 གཉིས་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་
 མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 སྦྱབ་ལ། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་འགྲོད་པ་མེད་ཅིང་། འགྲོད་པ་མེད་པས་ནི་སེམས་
 ལས་སུ་རུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རིམ་གྱིས་ཏིང་
 རེ་འཛིན་འཛོལ་བས་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་པས་ནི་
 ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བའི་ཐབས་
 བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ་བསྟོམས་པས་འཛིག་རྟེན་དང་དེ་ལས་འདས་
 པའི་སྒྲོམ་བུང་གིས་ཤེས་བྱའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་(བྱེད་ལས།)ཆོས་དང་དོན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་མདོ་ཕྱེས་ནི་
 རྒྱུ་རེ་བའི་སྤོང་དང་བརྒྱུ་རེ་བའི་སྤོང་གི་ཆོས་ལ་བྱང་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་གཉིས་བཤད་
 ལ། འདུལ་བས་ནི་ཆོས་དང་དོན་འབྲུབ་སྟེ། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བརྟེན་པས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཆོས་དང་དོན་མངོན་སུམ་
 ཏུ་རྟོགས་པར་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་པས་ནི་ཆོས་དང་དོན་འབེལ་བའི་གཏམ་

རྣམ་པར་གྲུག་ལ་དབབ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་དེ། དེས་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རང་སྤྱི་
མཚན་ཉིད་ཐིག་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པས་ཚིག་དོན་གྲུག་ལ་འབེབས་པ་ལ་མི་འཇིགས་
པ་ཐོབ་པས་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ཚོས་དང་
དོན་ནི་སྤྱད་དང་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལྟེ་སྤྱད་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་བ་ནི་བྱང་ས་ལས། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ལྟེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལྟེ་སྤྱད་དོ། །ལྷག་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་
ལྟེ་སྤྱད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་བཅུ་གཉིས་དང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་
ཐེག་པ་དམན་པ་དང་མཚོག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟེ་སྤྱད་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་ལྟེ་སྤྱད་གཉིས་སུ་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལྟེ་སྤྱད་དང་གསུམ་ཏུ་འབྱུར་
རྩ་ཞེ་ན། མི་འབྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟེ་སྤྱད་ལས་ལོགས་སུ་ཐེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཚོས་མདོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟེ་སྤྱད་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་སྐབ་པ་དང་
ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟེ་སྤྱད་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི་ཅིའི་
ཕྱིར་ལྟེ་སྤྱད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟེ་སྤྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་མདོ་ལྟེ་སྤྱད་ལས། ལྟེ་སྤྱད་དག་ནི་གསུམ་མཐ་གཉིས་ཀྱང་བྱུང་། །བསྐྱས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་ནི་དགུས་འདོད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་གྲངས་ནི་གསུང་རབ་དང་། ལྟེ་སྤྱད་དང་། བཀའ་དང་། ལྷང་
དང་། གཙུག་ལག་དང་། བསྟན་བཅོས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལྷང་སྟན་ཚིགས་ལས། འཕགས་
པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོས། ཀྱི་མ་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་གསུང་ནི་ཚད་མེད་པ། །འགྲོ་ལ་ཕན་
ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་བསྐྱས་པས། །གང་ན་འཇིག་རྟེན་སྤོང་ན་སྟན་བྱེད་ཚུད་
ཐོས་པའི། །སྤོ་སྤོས་རབ་རིབ་བསལ་ནས་སྟོན་མར་ཡང་དག་ལྟོན། །ཞེས་པ་དང་། འདུལ་
བ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་བཅོས་དག །མདོ་དང་ཚོས་མདོན་
ཡིན་གསུང་འདུལ་བ་ནི། །སྟོན་དང་བསྟན་པ་དངོས་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཉིས་སུར་སྤྱག་

བྱ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་གཅིག་བཞིན། ཞེས་པ་དང་། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་
ནི་ནང་གི་བརྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་
ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཁོ་ན་བརྟན་བཅོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་
བརྗོད་བྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་སྟོན་པའང་ཆོས་གྱི་སྒྲིན་
པར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གྱི་སྒྲིན་པ་དེ་ཡང་། ཀུན་སྲོང་གི་བསམ་པ་རྟེན་
པ་ལ་ལོགས་པ་ལ་ཆགས་པས་སྟོན་པ་ནི་བདག་ཉིད་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་ལོར་བར་སྟོན་པའང་ཆོས་གྱི་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་
པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པའམ། སེམས་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་རྟེན་པ་དང་བཀུར་བསྟེ་དང་གྲགས་པ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལས་བརྒྱུག་སྟེ་བསམ་པ་བཟང་པོས་ཆོས་སྒྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྟན་ན་ནི་བསོད་ནམས་
འཕེལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཆོས་གྱི་སྒྲིན་པ་ཟང་ཟང་
མེད། །བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བུ་མ་མཁུན་གཟུགས་བཅད་པ།

【おひ】

བཤོད་ནམས་ལྷ་པན་འདས་པ་དང་། །འཇམ་བཟའ་ཆ་མཐུན་དགེ་ལྷན་གསུམ། །

བརྩ་བཞི་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་བཤད་པ་ནི་མདོ་ལས། བསྟོན་ནུམས་གྱི་
 ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་།
 མཐུན་པའི་དགེ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ལ། འཁོར་བར་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅན་ནི་
 བསྟོན་ནུམས་ཆ་མཐུན་ནོ། །ཚོགས་ལམ་དུ་ཟུངན་ལས་འདས་པར་བསྐྱོས་པའི་དགེ་བ་

ནི་མུ་རྩ་ལས་འདྲས་པ་ཐར་པའི་ཆ་དྲང་མཐུན་པ་སྟེ་གང་སྟེས་ན་ཡོངས་སུ་མུ་རྩ་རན་ལས་
འདའ་བའི་ཆོས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དགེ་བ་དེ་ཡོད་པར་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ན་དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བ་སྤྱ་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་
ཤེས་སོ། །ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དྲང་མཐུན་པའི་དགེ་བ་ནི་རྩོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་སོ། །

བཅོ་ལྔ་པ། རིགས་པས་རབ་རྩ་བཅུག་པའི་ལས་བཤད་པ།

【རྩ་བ།】

རིགས་པས་རབ་རྩ་བཅུག་པའི་ལས། །རྣམ་པ་སྟུང་ཀྱན་སྟོང་བཅས་པ་ནི། །ཡིག་
འབྲུ་བཟུ་དང་བཟང་བཅས་པ་ཡི། །སྟན་འགྲུབ་པས་ཉེ་གོ་རིམས་བཞིན། །བསྐྱེད་པས་
རན་ཁན་མ་ཚོ་བཅས། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱེད་དགེ། །བྱ་ཚོམ་འདྲས་བྲམ་དགེ་
བསྟེན་བྱ། །ཐར་པ་ཁྲ་ན་ཕྱེད་པ་ཡིན། །ཆོས་མཁོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆེག་ཤིང་རྒྱུ་པས་པ་
ལས། །ལས་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་གནས་བཞི་བའོ། །

བཅོ་ལྔ་པ་(འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བརྟན་པ་ནི།)རིགས་པས་རབ་རྩ་བཅུག་
པའི་ལས་ནི་སྟོབ་པ་རིགས་པ་ཐབས་ཀྱིས་རབ་རྩ་བཅུག་པའི་ལས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་
ལས་རྣམས་པ་གསུམ་ཀྱན་ནས་སྟོང་བ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལྟའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུའི་གཟུགས་འཕྲི་བ་དང་། ལྟ་ལ་སོགས་
པའི་འབྲུ་ཀྱི་རྩྭ་རྩོ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་ལས་དྲང་། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བཟང་བ་དང་
བཅས་པའི་སྟན་དྲག་ནི་རག་གི་ལས་སོ། །(ཀྱན་སྟོང་དང་བཅས་པ།)བརྩ་བ་བརྩ་ལ་བརྩའོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་བསྟོམས་ཏེ་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་(སྤང་པོ་བཞིའོ།)དེ་ལྟར་
ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཡིག་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པའི་ཞར་

ལ་བྱང་བའམ། ཡང་ན་འདི་ཆོས་མངོན་པ་བསྟུས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་རྣམ་པར་
 བཤད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉེན་མོངས་པས་ཀྱིན་
 སྒྲོང་དང་བཅས་པས་འགའ་པས་ན་བསྐྱབས་པ་དང་། ཉེན་མོངས་དང་བཅས་པས་གནག་
 ཅིང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་པོར་བས་ན་དུ་ན་པ་དང་། ཉེན་མོངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
 འདུག་པས་ན་ཁ་རྩ་མ་སྟོ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་དགེ་བ་ནི་དག་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་
 པས་ན་གྲུ་ལྷོ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་གྲུ་ལྷོ་མ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་
 གྲངས་སོ། །ཉེན་མོངས་པ་ནི་རན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དགེ་བ་ཟག་མེད་ནི་གྲུ་ལྷོ་མ་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པས་ན་རན་པ་དང་གྲུ་ལྷོ་མ་པ་ལས་གཞན་པ་(དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་བསྐྱབས་ཡུང་མ་
 བསྟན།)ནི་བར་མ་ཞེས་བྱ་ལོ། །རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་སྟོན་སྲས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་
 ལས་གཞན་པ་འདུས་མ་བྱས་དང་མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱབས་ལ་ཡུང་མ་བསྟན་རྣམས་ནི་
 བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདུས་མ་
 བྱས་ནི་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུད་ལ་གོམས་པར་བྱར་
 མི་བྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འབྲས་བུའང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །མི་དགེ་བ་དང་། བསྐྱབས་ལ་ཡུང་མ་བསྟན་དང་། འདུས་བྱས་མ་བསྐྱབས་
 ཡུང་མ་བསྟན་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། འདུས་བྱས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་མ་
 བྱས་མ་བསྐྱབས་ཡུང་མ་བསྟན་ནམ་མཁའ་བརྟགས་མིན་དང་། ཐར་པ་སོ་སོར་བརྟགས་
 འགོག་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སྤྱི་མས་སྤྲ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་སྤྲིན་
 ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་
 སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ཅིང་དགེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཐར་པ་བྱང་

འདས་སོ་སོར་བརྟགས་འཇོག་ནི་དེ་ལས་སྤུལ་རུ་སྦྱིན་པ་དང་བྱད་པར་རུ་འཕགས་པ་
གཞན་མེད་པས་སྒྲ་ནྟ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དགོ་སྤྱོད་དག་ཆོས་འདུས་བྱས་སམ།
འདུས་མ་བྱས་གང་རྒྱུད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་མཆོག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐར་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱན་ལས་བདུས་
ལས་ནི། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། དེས་པར་སྤངས་པ་དང་། བྱང་བར་གྱུར་པ་
དང་། ཟད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འཇོག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་
བ་དང་། རུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་རྟག་པ་དང་། བརྟན་པ་
དང་། ཐེར་རྒྱག་པ་དང་། མི་འཇུག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། གནས་དང་། སྤྱིང་དང་། རྒྱུ་བ་
པ་དང་། རྒྱབས་དང་། དཔུང་གཉེན་དང་། བདེ་བ་དང་། ཞི་བ་དང་། ལེགས་པའི་གཞི་
དང་། བདེ་ལེགས་སུ་འཇུག་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། མི་གཞལ་བ་དང་། བཏྱར་དཀའ་
བ་དང་། འཆི་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ངན་མེད་པ་དང་། འཆི་འཕོ་མེད་པ་དང་། རིམས་
ནད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། བདེ་མེད་པ་དང་། གཡོ་བ་མེད་
པ་དང་། རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། རྒྱོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་
དོ། །འཛིག་རྟེན་འབྲུབ་བྱེད་སེམས་པ་བསམ་པའི་ལས། །རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་སྟོམ་
པ་དང་། །སྟོམ་མིན་བར་མ་ལས་འབྲས་རྣམ་དབྱེ་རྣམས། །ལེགས་རྟོགས་འདོད་པས་
གནས་འདི་མཉམ་པར་གྱིས། །ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས་
ལས་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བཞི་པའི་བཤད་པ་ལོ། །

༡༡། །རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་བཞི་པ།

སྟོན་ཆ།

རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

རྫོད་བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིབ་ན།

༡༡། །རྫོད་བྱེད་སྒྲིམ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཇུག་ལོ། །གཉིས་པ་རང་གིས་གཞུང་བྱ་ངེས་ནས་
གཞན་རྫོད་སྒྲིམ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ལ། མཐའ་གཉིས་སྒྲིམ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཙང་པའི་
ཚུལ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྒྲིམ་ལ་འཇུག་པའི་ལོག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྫོད་
བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་དང་། བརྫོད་བྱེད་དོགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིམ་དོགས་
དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིམ་དག་དང་། སྒྲིམ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་
ལས་ཀྱི་བྱེད་པར། རང་དོན་ལེའུ་དང་གཞན་དོན་ལེའུ་འཇུག་པའི་བྱེད་པར། གཞན་
དོན་རྫོད་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་མི་མཐུན་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིམ་དག་
དང་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིམ་འབྲེལ་གྱི་ཐལ་འཇུག་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་དག་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་
པར་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོམ་གྱི་དོར་མི་འདོད་པ་འཇུག་ཞིང་འདོད་པ་
འགོག་པར་བྱེད་ལ། ཚོམ་པའི་འདོད་པ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་འདོད་པ་འགོག་པའི་
ཕྱིར་རོལ་ན། སྒྲིམ་མེད་དེ། གཉིས་ཀས་འབྲེལ་བ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། རང་
རྫོད་ཀྱི་རྣམས་དང་། ཐལ་འཇུག་གྱི་རྣམས་སྒྲིམ་ལ་སྒྲིམ་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་
སྟེ། ཐལ་འཇུག་ལ་ནི་རྣམས་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་དེས། སྒྲིམ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པར་
ཐལ་བ་འཕངས་པ་ན། སྒྲིམ་མི་འདོད་པའི་དོན། སྒྲིམ་བྱས་པར་འདོད་དགོས་པར་འདུག་

སྐྱམ་པ་ནི་མི་འདོད་པ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱལ་པ་ངེས་ཤིང་ཐལ་འཁྱར་གྱི་རྟགས་
རྟག་པ་ཁྲོ་ཡུལ་རུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱབ་རག་ལ་
ནི་སྦྱ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མའི་ཡུལ་རུ་སོང་ཞིང་། བྱལ་པ་ངེས་པའི་
དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། སུན་འབྲིན་གྱིས་ནི།
མཐའ་གཅིག་རུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལོག་ནས་སློ་བེ་ཆོམ་ཅན་རུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྦྱབ་
རག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་བེ་ཆོམ་གཙང་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལོགས་སུ་གཞན་དོན་ལེའུ་བརྩམས་པ་དོན་མེད་
པར་ཐལ། གཞན་དོན་ལེའུ་ནི། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་རག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན།
དེ་རང་དོན་ལེའུས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་རུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་
གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་ནས་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་
རག་མ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་རག་གི་དབྱེ་བ་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་རུ་ཡིན་ནོ་ཞེན་ཡང་། མི་འཐད་དེ། རང་དོན་རུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་
རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ན། དེ་བརྗོད་པའི་རག་གི་དབྱེ་བ་ཡང་བདེ་ལྷག་
རུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རུ་ཡིན་ནོ་ཞེན། མོངས་
པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་རུ་ལེའུ་ཐ་མ་བརྩམས་པར་འཁྱར་རོ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། དངོས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་
གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཁྲོ་ཡུལ་རུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་ཅན་བསྐྱབ་
བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་སྦྱབ་རག་ཡིན་
ལ། དེ་ཁྲོ་ཡུལ་རུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལེའུ་གཉིས་ནི། དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་
དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅིས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་འདིས་སློ་སྟོན་དང་། དོན་སྟོན་དང་། སྤའི་
སྟོན་གསུམ་དང་བལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ན། སྟོན་བའི་འགོད་ཚུལ་ཡང་བདེ་

ཐག་ཏུ་འབྱལ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱལ་པ་མ་བཟོད་པ་དང་། བསྐྱལ་བྱ་དངོས་སུ་བཟོད་པ་
 སྟགས་སྟོན་ཅན་ཏུ་བསྟན་པ་ན། སྟགས་ཆོས་མ་བཟོད་པ་དང་། སྟགས་ཆོས་ཉེར་གཏོད་
 བཟོད་པ་སྟགས་ཀྱང་སྟོན་ཅན་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བས་སྟགས་ཆོས་དང་། བྱལ་པ་དངོས་སུ་
 སྟོན་ཞིང་། བསྐྱལ་བྱ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་ཞིག་སྐྱལ་དག་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བས་
 སྟ། །དེ་ལ་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་། དོན་དང་། གསལ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་
 ཏུ། ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་ཉགས་གྱི་ཚུལ་གྱལ་པར་འདོད་པ་དང་། ཚུལ་
 གསུམ་ཆོད་མའི་ཡུལ་ཏུ་མི་གནས་པར་འདོད་པ་དང་ལུང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཉགས་སུ་
 སྒྲ་བ་དང་། དག་ལྟག་ཆད་ཅན་ཏུ་བཟོད་པ་རྣམས་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དག་ལྟག་ཆད་ཅན་ནི། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་
 བཞིན། བྱམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅས་པ་བཞིན་རྟེ།
 བསྐྱལ་བྱ་དངོས་སུ་བཟོད་པ་དོན་མེད་དེ། དེ་ཉིད་སྐྱལ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྐྱལ་བྱེད་གྱི་དག་
 བཏོད་པ་ཡིན་པས། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཅས་པར་འགྱུར་བས་སྟ། །དཔེ་
 བཟོད་ཀྱང་བྱལ་པ་མ་བསྟན་པས་བྱལ་པ་མ་ཆོང་ལ། ཉེར་གཏོད་སྟགས་ཆོས་བཟོད་པ་
 དང་སྒྲིམ་གྱིང་། མཐུག་སྐྱེད་དམ་བཅའ་བཟོད་པ་དང་སྒྲིམ་སྟ། །སྒྲ་སྟོན་ཞུགས་ཀྱང་ཚུལ་
 གསུམ་དོན་ལ་གྱལ་ཅིང་། གྱལ་པ་ལྟར་ཆོད་མས་ངེས་ལུས་པས། ཉགས་སྟོན་དང་བཅས་
 པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོད་མ་རྣམ་ངེས་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཆོག་
 གི་སྟོན་ཡོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་ཡིན་
 པར་བཟོད་པས་སྒྲ་བ་པོ་ལ་སྒྲ་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཁོ་ལ་ཕྱིར་
 ཁོ་ལ་ཆོད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་སྟོན་ཅན་གྱི་དག་བཏོད་ན་ཁོ་ལ་བ་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་རང་གིས་མཐོང་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཁོ་ལ་བ་རང་གི་ཆོད་མས་མཐོང་བ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱི་སྟོ་ཡུལ་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིས། །ཐལ་བ་རྒྱལ་བ་གཉིས་འབྲེལ་བྱིང་། །གཅིག་མེད་
ན་གཞན་དགག་བྱིང་ཡིན། །

གཉིས་པ་ལ། རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་བཤད་པ། དོན་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ།
གསལ་བྱེད་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཞེས་སྟོས་
པས་ཆོག་མོད། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚུལ་གསུམ་
རང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་རང་གིས་བྱུང་བ་དགོས་ཀྱང་། བྱིར་སྟོལ་གཞན་ལ་ཚུལ་
གསུམ་བསྟན་ནས་དེ་རྟགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱབ་བྱ་རྟགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོད་མས་མཐོང་བ་མིན་ཡང་། བྱིར་སྟོལ་གཞན་དུག་
གིས་ཆོད་མའམ་ལུང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བ་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲངས་ཅན་པ་ཁ་
ཅིག་སྟེ། བས་དེའི་ལོག་རྟག་དགག་པའི་ཆོད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལོག་རྟག་གི་སྟོར་བ་ནི། སྟོ་བདེ་
ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་བཅའ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་། དཔེར་ན་གཞུགས་
ལ་སོགས་པ་དེ་ཅམ་ལྟ་པོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་སངས་
རྒྱུ་པའི་ལུང་ལས་ཁས་སྤངས་པ་དང་། རྟགས་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྟེ་བ་དང་། སྤར་ཡོད་
གསར་དུ་འཇིག་པ་ཡང་སྟོ་དང་བདེ་བ་ལ་བྱུང་བར་སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་ལས་ཁས་སྤངས་
པ་དང་། སེམས་པ་ཅན་ལ་སྟེ་འཇིག་མི་བྱེད་པས་བྱུང་བ་ནི། གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་
ཁས་ལེན་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་ནི། བཅིངས་གྲོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལུས་
འདོར་ལེན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཡིན་པས་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་ཅམ་སྦྱབ་བྱེད་དུ་མི་བྱུང་བ། རང་གི་ཐལ་
འགྱུར་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་
ནི། ཆོད་མ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་
ན། བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོག་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱིར་སྟོལ་གྱིས་ཁས་སྤངས་

ཅམ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲ་བ་དྲི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱབ་
བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེས་རྒྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་སྒྲངས་ཅམ་རྒྱབ་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་། གྲངས་ཅན་
རང་ལ་བྱལ་པའི་རྒྱབ་བྱེད་བརྒྱུད་རིགས་པ། ཁས་སྒྲངས་ཅམ་རྒྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་
ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་གནོད་རྒྱབ་མི་རུང་བ་སྤྱིར་བརྟན།
རྟགས་འདི་ལ་མི་རུང་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་སྟོབས་རྩིས་སྤྲད་པས་
པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག་རང་གི་བརྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ལུང་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་པར་ཐལ། ལུང་གི་དོན་ལ་ཆོད་མས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་
པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་ཤིན་ཏུ་སློག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་བྱེད་ཏུ་ཡོངས་སུ་ལེན་
རིགས་ཀྱི། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གནས་དང་པོར་ཆོག་རང་
གི་བརྒྱུད་བྱེད་ཡིན་ན། སྒྲོན་མེས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་རུ། རང་
ཉིད་སྟོ་ཡུལ་རུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་བརྒྱུད་བྱེད་ཀྱིས་གསལ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན།
སངས་རྒྱས་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པའི་ཆོག་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པས་སྟོ་བདེ་སེམས་པ་
ཅན་དྲེར་ནི། དངོས་སྟོབས་རྩིས་དཔལ་གནོད་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་རུས་པ་དང་བཅས་པར་
མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོག་ཅམ་གྱིས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། སྟོ་བདེ་སེམས་
མེད་དེར་ནི་དངོས་སྟོབས་རྩིས་དཔལ་འཇུག་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་པར་
ཐལ། དེ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཆོག་ཅམ་གྱིས་བྱལ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡི་ཚོ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དྲེ་ནི།
རྒྱབ་བྱེད་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡི་ཚོ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པའི་
ཕྱིར་ཏུ་ལུང་དོན་ལས་གཞན་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་ལ་རྒྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་འབའ་ཞིག་པ་དུས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྟེ་འཇིག་ཅན་
དང་། རྟགས་དེས་བྱལ་པར་འདོད་པའི་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་སོགས་མ་ལུས་པ་གྲུབ་པ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དྲེ་བྱས་ནུའི་ཕྱིར། གཤམ་དྲེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷང་
 དོན་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པས། དེད་ཀྱི་ངོར་ཚད་མ་མིན་ཡང་ལྷང་དྲེ་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་
 པ་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཚད་མར་གྲུབ་པས་དེས་གྲུབ་པའི་ནྟགས་ཀྱང་
 འགྲུབ་ལ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན། བསྐྱབ་བྱ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གྲུབ་པོ་ཅེ་ན། ལྷང་
 སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་གནོད་སྐྱབ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཁས་སྤངས་པའི་དབང་
 གིས་ཡིན་ནམ། ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་སྐྱེས་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མིག་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་སྟོབས་ལ་སྦྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཚས་
 ཅན། སངས་རྒྱས་པས་གནོད་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྷང་དེ་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་གང་གིས་གནོད་སྐྱབ་དུ་
 ཁས་སྤངས་པའི་ལྷང་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ལྷང་དེ་ཁས་མ་སྤངས་
 ཀྱང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་དང་པོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་ལྷང་གང་
 ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་དུ་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ཡང་སངས་རྒྱས་
 པའི་ལྷང་དྲེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་རྩི་ལྟར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷང་
 དེའི་དོན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལྷང་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་
 ཤེས་ཤིང་ཚད་མར་ཞེན་པས་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་
 པ་དྲེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལྷང་དེ་ཚད་མ་ལྟར་སྤང་དུ་མི་ཤེས་
 ཤིང་། ཚད་མར་ཞེན་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་རྩི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ལྷང་དེའི་དོན་དྲུང་འགལ་བ་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལྱབ་པར་
 ཐལ། ལྷང་དེའི་དོན་ལས་གཞན་པ་དངོས་འགལ་ཁས་ལེན་ན། ལྷང་དྲེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་
 དག་ཡིན་པ་དོར་བའི་ཡུན་ལག་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར།

སྟོབ་དཔོན་ཚས་མཚན་ལྟར་ན། དངོས་སྟོབས་ལུལ་ལ་ལྷང་གི་གནོད་སྐྱབ་ཁས་
 མ་སྤངས་པ་དང་། ཁས་སྤངས་ཀྱང་དོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོངས་བརྟགས་

ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོལ་བས་དོར་བ་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་དོར་བའོ། །དང་པོ་ནི།
ལྷང་ལ་གནོད་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །ཕྱི་མ་ནི་ཆོད་མས་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལྷང་ལ་གནོད་ཕྱིར་
དང་། ཆོད་མས་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཞེས་པས་རིམ་པ་བཞིན་རྩ་ལྷང་འདོར་བའི་
རྩ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། ལྷན་འབྲེན་ལ་རྣ་བ་གཏོད་པའི་རྩས་དང་། ལྷང་དོན་ལ་གནོད་པ་
མཐོང་བའི་རྩས་དང་། ལྷང་དོན་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་རྩས་དེ་དག་སྤྲུལ་མར་མ་དོར་
ཡང་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་ལྷང་སྦྱབ་བྱེད་རྩ་ཁས་ལེན་པ་ངེས་པར་འདོར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
གངས་ཅན་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས་སྐབས་དེར་སྦྱབ་བྱེད་རྩ་ག་ལ་རིགས་
ཞེས་པའི་དོན་རྩ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གློ་བདེ་སེམས་མེད་རྩ་གངས་ཅན་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཐབས་དེ་
བརྗོད་རིགས་པ། དེ་ལྷང་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད། རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་
མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གིས་གློ་བདེ་སེམས་མེད་རྩ་
རྟོགས་པ་གང་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་
བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཐོར་གློ་བདེ་སེམས་མེད་རྟོགས་ཡང་དག་གིས་སྦྱབ་
པར་འདོད་པའི་ཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་
རྟོགས་ལ། དེ་ཁྱོད་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་པས་མ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷང་དེ་ཆོད་མ་མིན་
ན་གངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ལས་རྟོགས་པར་མི་རུང་ལ། ཆོད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་ལྷང་ཆོད་མར་འདྲིན་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་
པ་ལ་བརྗོད་རིགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་པ་འདྲིན་ཀྱང་དེ་ཅི་ནས་ཆོད་མར་མི་འདྲིན་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་གློ་ཐོར་གློ་བདེ་སེམས་མེད་སྦྱབ་འདོད་ཀྱི་ཆོལ་བ་གང་
ཞིག །དེ་ལྷང་ཆོད་མ་ཁོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་གློ་བདེ་སེམས་མེད་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་
ལ་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། སྤར་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐུལ་པར་གྱུར་པ་ལས་ཕྱིས་ལམ་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱབ་

བྱེད་གང་དག་གོམས་པར་བྱས་པ་དྲག་གིས། གློ་བའི་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་དྲུང་ཐབས་གང་ལས་དབང་པོ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་དྲག་ཐབས་དེའི་འབྲས་བུའི་དོན་སྒྲིབ་རྣམས་པར་ཤེས་ནས་གང་
ཟག་དེ་ལ་ཐོག་མར་ཐབས་དེ་བསྟན་རྣམས་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
གངས་ཅན་ཁྱེད་རང་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དེ་ཆོས་ཅན། གློ་བའི་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བསྟན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཡི་ངོར་
གློ་བའི་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་ཚོལ་བ་གང་ཞིག་དེ་རྣལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐབས་འགའ་ཞིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་དེ་འབྲེལ་བ་རྣམས་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པས། དོན་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་
ངོ་ཞེས་སྤྱི་འཇུག་གིས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་རྣམས་པས་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གློ་བའི་
སེམས་མེད་དང་། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་དོན་དེ་དྲག་ལ་བསྒྲིབ་བྱེད་དྲུང་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དཔྱེད་པ་
བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་རྩུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། གློ་བའི་སེམས་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཐབས་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་
རྣམས་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པས། སྤྱི་འཇུག་གིས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་འཇུག་པའི་ཆད་མའི་སྤྱོད་
ལྷལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྒྲིབ་པ་འོག་ནས་འཆད་
པས་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཙམ་དག་གིས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་
དེ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་མིན་པའི་ལྷ་རྣམས་འཛོག་རྣམས་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ཁས་
སྲངས་ཙམ་ཚུལ་གསུམ་སྒྲིབ་བྱེད་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་
དང་། དེར་སྒྲུང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་འཕྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
ཁུབ་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་
པར་རང་དགར་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་མེད་པ་རྟོག་པས་དེ་
དང་ལྷན་པར་ཤེས་པས་སྒྲིབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཕྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟོགས་ཡང་དག་

ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལྟར་ཆོད་མས་ཤེས་པ་ལ་བརྟུན་པ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་བཞིན་དུ་སྐབ་བྱེད་ཡང་
དག་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲོ་བ་དེ་སེམས་མེད་
ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་གི་རྟགས་ལས་དེ་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་པ་
དྲུང་མཚུངས་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་དྲུང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དྲུང་། འབྲས་བུ་འུམ་ཡོད་ན་སྤྱང་དུ་རུང་བ་ལས་
ཡོད་པར་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་གང་རུང་དུ་ཐལ། དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན།
འབྲེལ་བ་དེ་གངས་ཅན་རང་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷང་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷང་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་ན། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས།
གཞན་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ན། བྱིད་དང་སྟོན་
གྱི་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲང་སོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། མི་
འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ཐལ་བར་བསྐྱབ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱེ་བྱག་པས་བ་ལང་གི་སྦྱི་ཆ་
མེད་གཅིག་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་དུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལ།
བ་ལང་གི་སྦྱི་ཆོས་ཅན། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་དུས་
གཅིག་དུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཅས་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་དེའི་རྟགས་ཆོད་མས་མ་
གྲུབ་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱིས་རང་རྒྱུད་དུ་འདོད་པའི་རྟགས་ཁས་སྒྲངས་ཅོམ་དུ་མི་རུང་
བར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཐལ་བ་འདི་ནི། རྟགས་བྱེ་བྱག་པ་གཞན་
གྱིས་བརྟགས་པའི་ཁས་སྒྲངས་ཅོམ་རྟག་སུ་བཀོད་པ་ཡིས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ཐལ་

བར་སྐྱབ་ཅིང་འཕེན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱི་སྒྲོ་ངོར་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་ཅིང་
 འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་བ་དེ་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་སྐྱུ་དེ་ཆ་བཅས་
 གཅིག་ཏུ་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་གཞན་ཏུ་གྲུབ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་
 ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་བཅས་སུ་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དགག་ཅུས་པར་ཐལ་
 དེ་ཆ་བཅས་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་འདིར་ཆོད་མ་ནམ་ངེས་སུ་ཐལ་པས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི།
 ཐལ་འཕྱར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་ཅན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འཕྱར་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལ་ཆོད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེ་
 ལྟ་མིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་པ་ལོ་ལོས་ཁས་སྒྲུངས་
 པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཆོད་
 མས་བསལ་བར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་པ་ཡང་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་
 གོ། །ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཆོ། བ་ལང་གི་སྐྱུ་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་
 མ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཅས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པའང་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བུམ་པ་དུ་མ་ཡིན་ན། གཅིག་གི་མཆོན་གཞི་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་ལ། དེ་མ་རྟོག་ན་དུ་མ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། ཞེས་བྱའོ། །

འོ་ན། བ་ལང་གི་སྐྱུ་དེ་ཡང་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་
 ཆོད་མས་མ་བསལ་བར་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་སྐྱུ་ཅམ་ཚོད་གཞིར་གཟུང་ན་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ན་ཡང་། བྱེ་བྲག་པས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་ན། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་བྱ་བ་
 པ་བྱེ་བྲག་པའི་སྒྲོ་ངོར་གྲུབ་བཅ། མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེའི་ངོར་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་
 ཐལ་འཕྱར་ཡང་དག་དུ་མ་སོང་བར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ་གྲུབ་ལོ་ཞེ་ན། དེས་བཏགས་པའི་
 བ་ལང་གི་སྐྱུ་ཆོས་ཅན། དེའི་ངོར་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་གསལ་བ་དུ་

མ་ལ་རྟམ་གཅིག་རྒྱ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚད་མའི་ངོར་
བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་རོ། བྱབ་ན། ཚད་མའི་ངོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་ངོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་
པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ན། བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་
པར་ཐལ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཚད་མའི་ངོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་གྲུབ་
ཀྱང་། ཚད་མའི་ངོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་ངོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་གྲུབ་མི་
དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་སོགས་
ནི། གཞན་རྒྱ་བཤད་པར་བྱོལ། །

དོན་ཞེས་སྟོན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།

【ཆ་བ།】

དེ་ན་སྟོན་པའི་ཞི་ཐུ་དག་དང་། རྟོག་པས་སྟོ་བརྟགས་པ་དག་ཉིད་ཅན། རྟགས་
ཉིད་མིན་པར་སྟབ་དོན་ཉི། རྟོན་ལས་དོན་ཉི་ཐུབ་ཕྱིར་རོ། རྟོག་དང་ཡུང་དག་
བྱེད་པ་ཡོད། འདྲོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་དང་། དངོས་ལས་གཞན་བྱ་མིད་པའི་
ཕྱིར། བརྟགས་པ་དག་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིན། །

གཉེས་པ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཚད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་སྟོན་
པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྗོད་བྱེད་
གྱི་སྟོ་དྲག་དྲང་། རྟོག་པས་སྟོ་བརྟགས་པ་ཅམ་གྱི་བརྟག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་ནམས་རྟགས་
ཡང་དག་ཉིད་མིན་པར་སྟབ་པའི་དོན་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་
རྟགས་ཡང་དག་རྒྱ་མི་བྱང་སྟེ། རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱབ་བྱའི་དོན་ལས་རང་
མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱབ་བྱེད་གྱི་དོན་ནི་ངེས་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་

པ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི། ཚད་མའི་ཡུལ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་མོད་
 གྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་དངོས་སུ་རྟགས་སྒྱུར་དོན་གསུམ་སྒྲོ་བ་རྟགས་ཡིན་ཡང་། བརྒྱད་ནས་
 དེ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དོན་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ།
 དེ་ལྟ་མིན་ན་ཚད་མ་གང་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མཚན་དང་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་
 འབྲེལ་བ་མེད་པའི་གཞན་གྱིས་སྒྲོ་བུར་ཏུ་བརྟགས་པ་དུག་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་
 ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་པ་པོ་དྲུང་ལྷང་དུག་བྱེད་པ་པོའི་
 འདོད་པ་ཙམ་དྲུང་རྟེན་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པར་བཤམ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་དངོས་
 པོའི་གནས་ལུགས་ལས་གཞན་ཏུ་ཡང་འཇུག་སྟེད་པའི་ཕྱིར།

གསལ་བྱེད་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།

【結句】

[illegible]

པའི་ཡིད་ཀྱི། རྒྱལ་པ་ལྷན་པ་དག་ཉིད་ལས་ཉི། རྒྱལ་པ་ལྷན་པ་པ་འདོད་ཅེ་ན། རྒྱལ་
ལྷན་ཅན་ལ་དེ་མེད་བྱེད་ཀྱི། རྒྱ་ཉི་བྱམ་མིན་འདི་འདྲ་བྱུང་། མི་རྒྱལ་ཅེས་ཉི་འཛོད་པས་
བྱང་། རྟོན་ཡིས་དེ་ཉི་འཛིག་ལྟོད་འཇུག། རྟོན་པས་ལྷན་པ་ཉི་མེད་ན་ཡང་། འབྲུག་
པ་ལ་ཉི་མེགས་མེད་ཡིད། གཤམ་ལས་ཚུལ་གང་རྒྱུད་པ་ཉིད། རྒྱ་ལྷན་མ་ཆེད་མིན་
པས་འཛོད། འབྲུག་བྱ་འཛོད་པ་དམ་པཅས་ནའང་། རྒྱ་དེ་ལ་རྟོན་འཇུག་མིན་
ཏེ། རྒྱ་བྱེད་དཔལ་བྱ་བྱས་ཉིད་ཡིས། གཏན་ཆེགས་ལྷུང་ལྷུང་ཐལ་མིན་ཡིད། རྒྱ་
པས་མེད་པས་འཛོད་ན་ཡང་། རིགས་གཅིག་མེ་ཆོ་མ་སྟེ་འཇུག་ཏེ། གཞན་ཏེ་འབྲུག་
བྱ་འཛོད་པ་བྱུང་། རྒྱ་པཅའ་པས་ཉི་ཐལ་པས་འཇུག། གལ་ཏེ་བྱུག་པ་འཛོད་ལྷན་
བྱེད་ཡིད། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྟོན་མེད་ན། རྟོན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་དག་ཅི་ལྷུང་
ལྷན་བྱེད་ལན་ལག་ཡིན། ལྷུང་ལྷུང་པཅས་ཆོགས་བཞོད་པ་དང་། ལན་ཉི་འབྲེལ་
མེད་བཞད་གང་དེ། འདི་ལྷུང་དེ་ཉི་མེགས་པ་ཉིད། རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཡིན་ཏེ། །

གསུམ་པ་ལ། ཆོག་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱབ་མི་རུས་པར་མཚུངས། སྦྱབ་བྱེད་རྟོན་
པའི་རུས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས། ཚོད་པ་སྤང་བཤོ། རྟོན་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གསལ་
བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཚུགས་ཆོག་ལ་མོགས་པ་སྦྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་
པའི་ཆེད་དུ་གསལ་བྱེད་སྟོས་ལ། རྟོན་པས་ཆོག་གིས་ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་རུས་
བྱང་། སྦྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་ཅུང་པར་རྟོན་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་མི་རྟོན་པའི་དྲོན་བསྦྱབ་པ་
ལ། རྒྱ་མི་རྟོན་པའི་ཚུགས་ཆོག་དྲང་། གཏུན་ཆོགས་འཛོད་པའི་ཆོག་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རུས་
པ་མེད་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལྷ་བྱའི་བསྦྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བྱ་རྟོན་པས་ལྷ་བཞོད་པའི་དྲོན་
ཀྱིས་དྲོན་ལྷ་མི་རྟོན་པ་ངས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོག་དེ་དུག་རང་
གི་རོ་མོ་ཉིད་ལས་ལྷ་མི་རྟོན་པར་སྦྱབ་པར་བྱེད་པར་གཞུས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེས་རྟའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ། ཚུགས་ཆོག་བསྦྱབ་བྱ་དང་མ་འབྲེལ་བས་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་
དུ་མི་ཅུང་ན། རྟོན་པས་ཆོག་ཀྱང་རྟོན་པ་གཅིག་པོ་དེའི་བསྦྱབ་བྱ་སྦྱབ་བྱེད་དུ་མི་ཅུང་མོད།

གཏན་ཆོག་གི་ཡུལ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རུང་བར་འགྱུར་རྟེ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཅེ་ན། བདེན་རྟེ། གཏན་ཆོག་གི་ཆོག་ཆོས་ཅན། རང་གི་དོ་ཤིན་ལས་གཏན་ཆོག་གི་
ཡུལ་ལྟར་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་
སྤྱོད་པའི་ཀུན་སྤོང་གི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་སྤྱུབ་བྱེད་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྤྱོད་པོན་གྱིས་སྤྱུ་བྱུང་ཆོད་མར་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱོད་པོན་གྱི་
ཅས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པོན་གྱི་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་ན།
དོན་གང་གི་ཡང་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱུ་གྲུབ་
པའི་གཞིར་རང་སྤྱོད་པའི་ཀུན་སྤོང་གི་བསམ་པ་སྟོན་ཞིང་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱུབ་བྱེད་
ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པོན་གྱི་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་མིན་རྟེ། བྱོང་བཟོད་ཀྱང་། དེ་
ལས་ཐེ་ཆོམ་དྲག་སྟེའི་ངས་པ་དངོས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན།
བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་སྤྱོད་པོན་གྱི་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་དེ། བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་སྤྱོད་པོན་གྱི་
པ་ཙམ་དངོས་སྤྱོད་པའི་ཡིས་སོ། སྤྱོད་པོན་གྱི་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་གི་བཟོད་པའི་
ཆོག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པོན་གྱི་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་ཀྱང་། དེའི་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་
གང་གས་སྤྱུ་རུང་སྟེ། དེ་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་ཆད་
དང་བལ་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར། ལྷག་ཆོག་བརྒྱུད་ནས་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་ཡང་
དག་ཏུ་འདོད་པ་དབྱེད་མི་བཟོད་དེ། དོན་གང་དངོས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོན་སྤྱོད་པོན་གྱི་
པའི་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། སྤྱོད་པོན་གྱི་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་མོ་ཞེ་
ན། འོ་ན། ཕྱོགས་ཆོག་ཕྱོགས་དངོས་སྤྱོད་པའི་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། ལྷག་ཆོག་གཏན་
ཆོག་གི་དངོས་སྤྱོད་པའི་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་རྟེ། གཏན་ཆོག་གི་ཆོག་
གིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་དུན་པ་བསྟེན་པར་བྱེད་ལ། ཕྱོགས་ཆོག་གིས་ཕྱོགས་ལ་དུན་པ་བསྟེན་
མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་དུན་པར་བྱེད་དམ། མ་
བཟོད་བཞིན་ཏུ་དུན་པར་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་ཆོག་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཕྱོགས་སྤྱུ་བྱུང་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོག་ལས་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་སྟེའི་དུན་པ་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེ་

ན། དེའི་དོན་ཅི་ཡིན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅས་བརྗོད་ན་ཐེ་ཚོམ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟགས་ཚིག་ཀྱང་རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་དྲན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྟོགས་བྲལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་ཏུ་དྲིས་པའི་ཚོ། སྐབ་རག་བཞོད་ན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ། སྐབ་རག་བཞོད་པའི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། གང་ཟག་དེའི་རོར་ཚུལ་གསུམ་ལགས་པར་བསྐྱབས་ནས། མཐར་ཆོག་ལས་དྲན་པ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྟོགས་ཚིག་ཀྱང་སྟོགས་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དང་པོར་ཐེ་ཚོམ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། མཐར་སྐབ་བྱེད་མཐོང་བའི་ཚོ། ཚིག་ལས་ཀྱང་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྐར་ཚུལ་གསུམ་གྱལ་བཞིན་བརྗོད་ནས་མ་དྲན་པ་དྲན་རུང་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་རྟགས་ཚིག་བརྗོད་པས་དྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་སྐབ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྟོགས་ཚིག་ཀྱང་སྟོགས་སྐབ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐར་སྟོགས་གྱལ་བཞིན་བརྗོད་ནས་དྲན་རུང་ཏུ་ཡོད་པ་སྟོགས་ཚིག་གིས་དྲན་པར་བྱེད་ནས་པ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོགས་ཚད་མའི་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་ཏུ་སོང་བ་ལ་ངེས་པར་བཟོས་པས་ཚིག་དེའི་མཐུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་རྟགས་ཚིག་གི་མཐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་བ་ངེས་པར་དེའི་སྐབ་བྱེད་ཚད་མའི་ཡུལ་ཏུ་སོང་བ་ལ་བཟོས་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་གིས་དོན་གང་དངོས་སུ་བསྐྱབས་ནས་སྟོགས་བརྗོད་ནས་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྒྲ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་སྐབ་བྱེད་ཏུ་མི་སྒྲུའི། ཚུལ་གསུམ་ལྟོན་པར་བྱེད་པས་སྟོགས་བརྗོད་ནས་སྐབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྲལ་པ་ལགས་པར་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་ལྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་ལྟོན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་སྒྲམས། འོན་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་སྒྲ། དང་པོ་ལྟར་ན། ལགས་པར་སྒྲས་སོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྐྱུར་པ་སྐྱོར་གཅིག་གི་ཚུལ་གསུམ་སྐབ་པའི་ཆེད་ཏུ་བཞོད་པའི་སྐབ་རག་དེ་ནམས་ཀྱང་ཅ་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཏུ་སྐབ་

བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ག་ཁས་སྒངས་
ལོ། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་སྤར་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ཟིན་རྟགས་ཆོག་གིས་བྲན་པར་བྱེད་ཅུས་པ་
འགལ་ལོ། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཅུས་པའི་དོན་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་
ཡིན་ན། བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། བྱས་པ་
དེ་ཅིག་ཤོས་དེ་སྐྱབ་ཅུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་སྐྱབ་བྱེད་མེད་བཞིན་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་
བྱེད་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཤིག

འོ་ན་སྟོགས་ཆོག་ལ་བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་ཅུས་པ་མེད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་ལ་ནམ་བཙད་མེད་
པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྐྱེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན། ཞེས་པས་སྟོགས་ཆོག་བརྒྱད་
ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། རྟགས་ཆོག་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་འཕེན་པར་ཐལ།
སྟོགས་ཆོག་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་དེས་རྟགས་ཆོག་བརྒྱད་ནས་
སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དངོས་བརྒྱད་གང་གི་སྟོན་པར་དེ་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་
མིན་པར་མཚུངས་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་ལག་
གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལེགས་པར་བཀག་ནས། སྐྱབ་ལག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། སྐྱབ་བྱེད་
ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། ཆོག་དེ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པའི་ཅུས་པ་
མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྷང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ནི། སྐྱབ་དཔོན་སྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ན། སྟོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་
བསྐྱབ་བྱ་དག །བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐྱབ་དཔོན་
སྟོགས་སྤང་སྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་ལག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩིས་དཔག་
བྱ་དེར་བརྟན་པ་ནི། །གཏུན་ཆོགས་དོན་གྱི་ཡུལ་ཏུ་འདོད། ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
སྟོགས་ཆོག་དེས་སྟོགས་སྐྱབ་པའི་ཅུས་པ་མེད་པའི་སྟོགས་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤུད་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་ཆོག་སྤང་མའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་མིང་
གིས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ནོ། །གང་དག་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མཚན་

ཉིད་པ་ཡིན་པ་ཆོག་དེའི་དོན་ཏུ་བཟུང་ནས་འགལ་སྔོང་བྱེད་པ་ནི་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་
འགྲུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་
དང་། རང་གི་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་ཚོང་
ལན་འབྲེལ་མེད་ཏུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏུ། རྟོགས་ཆོག་དེ་ལ་འདྲ་བསྐྱབ་བྱ་
སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཏུན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན།
བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་། སྐྱབ་བྱེད་འདྲི་
བའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། རྟགས་ཆོག་དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་
གྱིས་དྲངས་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་པས་སྐྱབ་བྱེད་འདྲི་བའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྲུར་བར་ཐལ།
སྐ་མི་རྟག་པའི་མི་མཐུན་རྟོགས་སྐ་རྟག་ཅེས་ཁས་ལེན་ན་ཡུང་སྐ་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཆོག་
དེ་འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་དེ་དགག་པའི་ཆེད་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
ངག་འགོད་པ་ཡོད་པས་སོ། །རྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་
ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་འདྲ་མེད། ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་
རྣམ་པ་འདྲ་མེད། དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐ་མ་དེར་ཐལ། ནང་གི་
ཡན་ལག་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དྲག་ཁོ་ན་ལ་ཡུང་དྲག་
པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་པ་དེར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་
རྣམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་རྟགས་ཆོག་ལ་ཡུང་དག་པར་གནས་ཀྱི་རྟོགས་ཆོག་ལ་མི་
གནས་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏུ་གར་འབབ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཐོག་ལྟར། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་
འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་མེད་པར་གཏུན་ཆོགས་འཇུག་པ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་
པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རྟོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དྲག་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ལས་རྟགས་ཆོག་
འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཆོག་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྣམ་པ་ལྟུབ་པར་འདོད་དོ་ཅེ་ན། སྐྱབ་
ངག་ཡན་ལག་ལྟ་དང་ལྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གོང་ལོག་ཀུན་ཏུ་བཀག་ཅིང་འགོག་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངེས་པར་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། རྒྱབ་པ་
 བརྗོད་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན་པ་ལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྦྱབ་ངག་
 དེས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་ལུས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་
 སྐྱ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀུན་མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་དོན་གྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་དེ་ནི་འཇིག་པར་རྟགས་པའི་སྟོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཤད་ཟིན་འདི་
 ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ལྟར་ན། རྟོགས་ཆོག་སྦྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་ལན་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། གཞུང་ལྷག་མ་ནི་སྐྱ་མ་ལྟར་རོ། གཞུང་
 འདིར་རྟོགས་ཆོས་སྟོན་ཏུ་བརྗོད་པ་ཆོག་གི་ཐེབ་སྦྱར་གྱི་དབང་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་དམ་
 བཅའ་སྟོན་འགྲོ་འགོག་པའི་མཆོམ་བྱེད་ཏུ་བྱབ་སྟོན་ཅན་ཞེས་སྟོས་སོ། འདིར་བསྦྱབ་བྱ་
 རྟགས་རྟགས་སུ་བཤད་པ་ཚུལ་གསུམ་འང་ལ་བའི་ཆད་མའི་རྟགས་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟ་ན། ཚུལ་གསུམ་ག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་བྱབ་པའི་ཆོ། བསྦྱབ་བྱ་ཕྱིར་ཆོལ་དེའི་མངོན་
 སུམ་གྱིས་རྟགས་རྟགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། དེས་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི། དེས་རྟགས་ལ་རྟགས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

ཡང་ན་གཞུང་འདི་ཡི་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ཆོལ་བ་གང་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་
 པ་གོ་བའི་ཆེད་ཏུ་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་
 བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་ཆོལ་པས་སྐྱ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀུན་མི་རྟག་
 ཅེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་། སྐྱ་དེ་ནི་འཇིག་སྟོ་སྟེ། དེ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་
 དོན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི། གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་འདོད་
 འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པ་ལྟར། ཆོག་དེ་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་རྟགས་རྟགས་མ་ཡིན་གྱི་ཆོལ་བ་སྐྱ་
 མི་རྟག་ཅེས་ཟེར་འདོད་པའི་འདོད་པ་རྟགས་རྟགས་སོ། རྟོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་
 ལྟ་ཡང་། སྦྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཆད་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་
 ཡང་བསྦྱབ་བྱ་འགྱུར་པ་ལ་གྲགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་ཡང་ཏུང་བ་ཉིད་
 མ་བསྟན་ན་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཡན་ལག་མ་ཆད་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ།

ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་ཆོག་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྟོན་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱ་
བརྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན། བྱིད་རང་གིས།
བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ཁྲའས་རྟོགས་མཆན་ཉིད། ཅས་བསྐྱབ་བྱ་བརྟོན་པ་དམ་བཅའི་མཆན་
ཉིད་རྩ་ཁས་ཁྲའས་པས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྟོན་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བརྟོན་པར་ཐལ།
ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྟོན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་
ཅག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྟོན་པ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་རྩ་མ་སྤྲུལ་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་
ལྷ་རྟལ་ནུམ་བསྐྱབ་བྱ་བརྟོན་པ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་རྩ་སྤྲུལ་བ་དེ་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་
གྲུབ་པ་བརྟོན་པ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་པོའི་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་འཐུང་པ་མིན་པར་
ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། དཔེ་དང་
གཏུན་ཆོགས་ལྟར་སྦྱོར་བརྟོན་པ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་པོའི་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་
པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་པའི་མ་གྲུབ་པ་
བརྟོན་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱ་བརྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལན་
གཞན་ཡང་ཁོ་པོ་ཅག་གི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་བཞག་པ་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྟོན་
པ་དམ་བཅར་དོགས་པའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། རོ་པོ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་ཁྱད་
པར་མེད་པར། ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་བརྟོན་པ་ཅམ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་རྩ་བརྟོན་ན་དོགས་
པ་དེ་སྦྱེན་ཡང་། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྟོན་པ་དམ་བཅའི་ཞེས་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ།
རིགས་གཅིག་པོའི་བ་ལང་དང་བ་མེན་ལྷ་བྱ་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྦྱེ་བར་རིགས་པར་འཕྱར་གྱི་
བྱང་ཤིང་དག་ལ་བ་ལང་གི་དོགས་པ་སྦྱེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་རྩ་མ་གྲུབ་
པ་བརྟོན་པ་ཅམ་རྩ་རིགས་གཅིག་པས་དམ་བཅར་ཐེ་ཆོམ་སྦྱེ་ན། རྩ་མཁན་རྩ་བྱས་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་བརྟོན་པ་ཀུན་ཡང་དམ་བཅར་ཐལ་བར་འཕྱར་ཏེ། དེས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་
དོན་བརྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་རྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་
ལག་རྩ་འདོད་པ་བཀག་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་ཡང་དཔེ་རྟགས་

མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སྟུན་འབྲིན་དུ་འཕེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ན། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཞི་མཐུན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་ནམ་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་ངེས་གཟུང་གི་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། བེ་ཆོམ་སྐྱེ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཐ་དང་ལ་བེ་ཆོམ་སྐྱེ་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། གང་ཟག་སྟུ་ལ་ཡང་བེ་ཆོམ་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་དང་རྟག་པ་ཡང་རིགས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུ་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་དུ་འདོད་པ་གཞན་དུག་ལ་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། གྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐྱབ་གིས་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་བརྗོད་པ་ཅི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། དུ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པའི་ཆོག་དུག་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིགས་སྒྲོའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་དམ་བཅའ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱབ་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཅས་རིགས་པ་ཅན་པ་ཟེར་ན། མདོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་པ་དང་། ཆོག་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འགོད་ན། སུན་འབྲིན་གྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་སོགས་གཞན་གྱི་དོགས་པ་བཀོད་པ་དྲུང་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བཞད་གྲུང་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། དོགས་པ་འབྲེལ་མེད་རང་གིས་བཀོད་ནས། དེ་ལ་ལན་འབྲེལ་མེད་བཟབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལན་ངེ་ལྟར་འདེབས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལྟོག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་སྟུ། འདི་ལྟར། འདོན་པ་ནི་འདོན་པ་གཞན་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟར་ཏ་འདོན་པས་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ན། རིག་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་ན། རིག་བྱེད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གང་ཞིག་གཞན་དུ་གདོན་པར་མི་རྟུས་པའོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་

དང་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ནི་དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་སྟོག་པར་མི་ལུས་སོ་ཞེས་
རང་འགྲེལ་བྱ་བཤད་དོ། །

འཇགས་བསྟན་བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན།

རང་ལྷགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་མདོར་བསྟན་པ།

【ཅ་བ།】

སྐྱབ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། ཡིན་ཡང་ཚད་མེད་ཕྱིར་མཆན་
ཉིད། རྟོག་ཆེན་བྱེད་བཤད་ཉིད་འདོད། ཆེན་གསུམ་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་བཞི། མ་ཕྱབ་
སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་བརྗོད། རྟོག་པས་ཁས་ཐུངས་པ་བཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ལ། འཇགས་བསྟན་བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་
དང་། དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་ལྷགས་ཀྱི་
དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དགག་པ། གཞན་
གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། ལྷན་བཤད་
དོ། །དང་པོ་ལ། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་བཅའི་མཆན་
ཉིད་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རུང་ན། བྱེད་སྐྱབ་དག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་
བྱའི་མཆན་ཉིད་འཆད་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དག་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པ་མཐོང་
བས། དེ་དག་གི་སྟོངས་པ་མེད་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་སོ་སོར་ངས་
པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ། དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་སུ་དམ་
བཅའི་མཆན་ཉིད་སྟོས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཏོ། །དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་

ཕྱིར་ཁྱོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོ་ཤོ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་
 ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་སྐབས་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ནའི་ཆོག་སྐད་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་
 དག་ཡིན་ན། སྱུར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་སྐབས་བྱེད་རུ་བཞུགས་པ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་
 པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུག་ཉིད་འདྲོད་ཅེས་པའི་འདྲོད་པ་དང་བདག་
 ཉིད་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་དངོས་སུ་མ་སྒྲུས་ཀྱང་
 དྲོན་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་བརྗོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཁྱོལ་བུས་ཁས་སྐྱབས་པ་ཞིག་བསྐྱབ་
 བྱར་བཟུང་དོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱགས་དྲེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བཞི་
 སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་ཞེས་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བཞི་ལས་མ་སྒྲོས་པ་ནི། སྤྱགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 མཚན་གཞི་གང་ལ་ཞུགས་དཔྱད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ་ཆང་མས་བསལ་བ་ནི་མཚན་
 ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱད་པའི་གཞིར་རུང་བ་མ་ཡིན་པས་མ་སྒྲོས་སོ། །དེས་ན་ལོག་
 རུ་ཡང་། བསལ་བ་གཞོད་དང་ལྷག་མ་ལ། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 བསལ་བ་ཟུར་རུ་བཅད་ནས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྒྱས་བཤད་རུ་ཡང་ལོགས་སུ་འཆད་པར་
 མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཆང་མ་གང་གིས་
 ཀྱང་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཡན་ལག་ལྔ་གསུངས་པ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་
 དང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གཉིས་ཀའི་དབང་རུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་སྤྱི་ན་གསུམ་གྱིས་
 རིགས་མི་མཐུན་སེལ་ལ། གཉིས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་སེལ་ལོ། །དེ་ལ་ཁྱོལ་བས་དམ་བཅའ་ཁས་
 མ་སྐྱབས་པ་དང་། ཁས་སྐྱབས་ཀྱང་སྒྲོན་དང་མ་བཤམ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ནི།
 འདྲོད་པས་སེལ་ལ། ཕྱི་མ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པས་སྐབས་མི་དགོས་པ་དང་། བསལ་ཟིན་པས་
 སྐབས་མི་རྒྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོ་ཤོས་སེལ་ལ། ཕྱི་མ་མ་བསལ་བས་སེལ་ལོ། །ཁྱོལ་
 བས་མི་འདྲོད་པའི་བསྐྱར་བཅོས་མཁན་པོའི་འདྲོད་པ་སྤྱགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འདྲོད་

པས་བསལ་ཟིན་ཡང་། དེ་ཡང་སྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པའི་གནས་
ལྷག་པའི་ཆེད་རྟུ་རང་ཉིད་ཟུར་རྟུ་སྟོས་ལ། ཕྱིས་སྐབ་དགོས་ཤིང་ད་ལྟ་སྐབ་བྱེད་རྟུ་བཞོད་
བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ལྷག་པའི་ཆེད་
རྟུ་ཆོག་པུད་སྟོས་སོ། །དེས་ན་ཆོག་པུད་ལ་རུས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་སྐབ་བྱེད་
གཞི་མཐུན་སྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བ་དང་། ཆོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོལ་བའི་འདོད་
ཡུལ་དང་། བསྐྱབ་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ་གཞི་མཐུན་སྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་
སེལ་བའོ། །སོ་སོར་བྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྤྲ་མ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་བྱེད་
དོ། །དོན་བསུས་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན། ཆོལ་བ་རང་ཁོ་ནས་འདོད་ཅིང་ཆོད་མས་
བསལ་བ་མ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐ་སྙད་ཐོར་ཡང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་རྟུ་བསལ་བྱ་སེལ་
ཚུལ་དེ་ལྟར་སྟོས་གྱི། དོན་ནི། སྤྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་མཆོན་གཞི། གཞན་དོན་
བསྐྱབ་བྱར་མཆོན། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆོད་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྤྲ་དང་མི་རྟག་
པའི་ཆོགས་དོན་དེ། གང་ལ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཆོལ་དེས་གྲུབ་ཟིན་པས་ཁྲབ་པ་ངོ་
བོས་སེལ་བ་ནས། དེ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་བསལ་ཟིན་པ་མ་བསལ་བས་སེལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་རྟུ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཞེས་སྟོས་དགོས་ན་རྟགས་
ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་རྟུ་ཡང་། རྟགས་ཡང་དག་རྟུ་འདོད་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྟོས་ཤེ་
ན། དེ་ནི་ནམ་པ་ཀྱན་རྟུ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ནི། མ་གྲུབ་པའི་དོན་འགའ་
ཞིག་སྐབ་པའི་ཕྱིར་རྟུ་སྐབ་བྱེད་བཞོད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ངོར་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་
མས་གྲབ་ན་ཆོལ་བས་རྟགས་ཡང་དག་རྟུ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་ལ། ཕྱིར་
ཆོལ་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་ན། ཆོལ་བས་རྟགས་ཡང་དག་རྟུ་ཁས་བླངས་
ཀྱང་། ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ངོར་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་རྟུ་མི་འཕྱུར་བས་དེའི་མཆོན་ཉིད་རྟུ་ཁས་
བླངས་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ངོར་སྐབ་དགོས་
ཀྱང་ཆོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་དམ་མ་བཅས་ཤིང་ཁས་མ་བླངས་ན་ཆོལ་བའི་དམ་བཅར་

འགྱུར་མི་སྲིད་ལ། སྐོལ་བས་དམ་བཅར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཕྱིར་སྐོལ་གྱི་ངོར་སྒྱུབ་མི་དགོས་
 །ཀྱང་སྐོལ་བའི་དམ་བཅར་ཅམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་བཅར་འདྲོད་པ་
 དང་ཁས་ལེན་ལ་བརྟུན་པས་དེ་མི་འདྲོད་ཅིང་དེས་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་དེའི་ཁས་ལེན་ཏུ་མི་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཏུ་འདྲོད་པ་དེས་པར་སྒྲོས་དགོས་
 གོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིར་སྐོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ལུན་འབྱིན་ཡང་དག་མི་འཇུག་
 ཅིང་། དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ཕྱིར་སྐོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐོལ་བས་འདྲོད་པས་
 དེར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་ཕྱིར་སྐོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ། ལུན་འབྱིན་ཡང་དག་འཇུག་
 ཅིང་སྒྱུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཙོའི། སྐོལ་བའི་འདྲོད་
 པ་ཅམ་མི་གཙོའོ། །

འདྲོད་པ་བྱས་བཤད།

ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ།

【ཅེ་བ།】

མ་བཛོད་ན་ཡང་འདྲོད་པས་བྱེད། །བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྐྱབ་བྱུང་
 འདྲོད། །གཞན་འདྲོད་བཅས་ཅད་བསྐྱོག་ན་ཡང་། །འབྲེལ་པར་བདག་ཉིད་སྒྲ་
 བཤད་པ། །དོགས་པའི་གནས་ནི་བསྐྱོག་པ་ལྟེ། །འདི་ནི་དེ་དོན་བྲས་པ་ཡིན། །དེ་ནི་
 རྟེན་གས་ཚམས་དག་དང་། །ཚམས་ཅན་བྱེད་པར་ཡིན་པར་བཛོད། །མ་བཛོད་ན་ཡང་
 འདྲོད་པ་ནི། །སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འཁྱུར་བ་ཡིན། །དེ་དཔེར་རྟེན་འབྲེལ་པ་
 ཡིན། །སྐྱོན་ཡང་རྩི་སྒྲོད་བདག་གཞན་ན། །དེ་མ་བྱུང་ཅམ་བཤད་བཞིན་ཏེ། །དེར་ནི་
 འདྲོད་པ་གཙོད་བྱེད་ཡིན། །གལ་ནེ་གང་འཛོད་པ་ཡི། །སྐྱབ་བཞོད་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་
 ར། །བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་གཞན་ཏུ་ན། །མི་འདྲོད་པ་ལས་འབྲས་མེད་འཁྱུར། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད། མ་བསལ་
བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཙོད་གྱི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་གྱི་དགོས་
པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོལ་བའི་ཞེ་འདོད་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་བྱར་རུ་འདོད་པ་སྒྲིམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
པ་ཡོད་དེ། རག་རུ་དངོས་སུ་མ་བརྟུན་ན་ཡང་། ཆོལ་བས་ཞེ་བའི་འདོད་པས་ཁྱབ་པ་འི་
རྟོགས་དེ་བསྐྱབ་བྱར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གངས་ཅན་གྱིས། མིག་སྟགས་
ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་སྟན་
ལ་སྟགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། བདུག་གི་དོན་བྱེད་པ་རག་རུ་མ་སྒྲིམ་
ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་གང་དག་མིག་གི་སྟགས་ཁོངས་ནས་
རྣ་བ་ལ་སྟགས་པའི་དབང་པོ་བཞི་གཟུང་གི། བཅ་པོ་ཉེར་གསུམ་མི་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན།
རྟོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གངས་ཅན་གྱིས་
མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྟགས་འདིས་ཅི་ཞིག་བསྐྱབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གོ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེས་ན་གངས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གངས་ཉི་ཤུ་ཙུང་ལྟེན་པར་འདོད་ལ།
དེའི་ཉེར་བཞི་བཅ་པོ་དང་། ཉེར་ལྔ་པ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡོངས་སྟོན་པ་པོའི་
བདག་དང་། ཉེར་བཞི་ལས་ཁ་ཅིག་བདག་གི་ཡོངས་སྟོན་བྱ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་བདག་གི་
ཡོངས་སྟོན་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་བདག་གི་ཉེར་མཁོ་འབའ་ཞིག་རུ་བྱེད་ལ། བཅ་
པོས་ཤེས་པའི་དོན་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདོད་པས། བཅ་པོ་མཐའ་དག་དེ་ལས་
གཞན་གཅིག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་ན་བདག་རྟག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་
གཞན་ཤེས་རིག་གི་བདག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་སུ་གཞན་རྣམས་ཤེས་གྱི་
དོན་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་རུ་སངས་རྒྱས་པས་འདོད་པས་མཐུན་
དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་སྟམ་རུ་བསམས་སོ། །དེས་ན། མིག་གི་སྟགས་ཁོངས་ནས། བཅ་
པོ་ཉེར་གསུམ་བཟུང་ལ། རྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་དེ། སྟོ་གངས་ཅན་གྱིས་བཅ་

པོར་འདོད་ཀྱང་སྒོ་ཅམ་སངས་རྒྱས་བས་ཀྱང་འདོད་ཅིང་། གངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་སྒོར་མ་
སྟང་འདོགས་པའི་གཞི་གཟུང་ནམ་ལ་བསམས་པའི་ཕྱིར། གཙུང་པོའི་མ་སྟང་མི་འདོགས་
ཀྱང་བདེ་སྟག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཆ་སངས་རྒྱས་པ་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་
ཁས་ལེན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྟབ་པའི་ཆོ་ཡང་། ཚེད་གཞི་མཐུན་
སྟང་རྩ་མ་གྲུབ་པར་འཕྱར་ཏེ། གངས་ཅན་གྱིས་སྒྲུ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཆོལ་བའི་འདོད་ལྟལ་བསྟབ་བྱར་སྟོན་ན། ཆོལ་བས་མི་འདོད་པའི་
དོན་མཐའ་དག་བསྟབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་བྱེན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཆོལ་བ་མི་འདོད་
པའི་བསྟན་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་སྟོགས་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་བྱེན་པར་ཐལ། འདོད་
ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལ་ཞེ་ན། འདོད་པ་སྟོས་པས་ཆོལ་བ་
མི་འདོད་ཅིང་ཆོལ་བ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་ལྟལ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་ཡིན་པ་སྟོག་བྱེན་ན་
ཡང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་བུར་བདུག་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲུ་བཟུང་པ་འདྲི་ནི་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོལ་བས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཀྱང་ཚེད་པའི་ཆོ་བསྟན་བཅས་མཁན་པོའི་
འདོད་ལྟལ་ཡང་སྟོགས་སུ་བྱེད་དགོས་སྟམ་པ་དྲོགས་པའི་གནས་ནི་སྟོག་པ་དེའི་དོན་རྩ་
བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོགས་པའི་གནས་ནི་དོགས་པའི་རྒྱ་སྟེ་ཆོལ་བས་ཀྱང་རང་གི་ཆོད་
མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་བ་ཞིག་སྟོགས་སུ་
བྱེད་དགོས་སྟམ་པ་དོགས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཚེད་པའི་ཆོ་རང་ཆོད་མར་ཁས་
ལེན་པའི་བསྟན་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་ལྟལ་ཡང་བསྟབ་བྱར་བྱེད་དགོས་མམ་སྟམ་པ་
དོགས་བཤོ། །

གལ་ཏེ་ཆོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོགས་དོན་འབའ་ཞིག་བསྟབ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་རྩ་བྱེད་པའི་འགལ་བ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ནར་འཕྱར་བས་འགལ་བ་རྩ་མར་དབྱེ་བ་མི་
འཐད་པར་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། ཆོགས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩ་སྟབ་ལུས་
པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་འགལ་རྟགས་རྩ་མར་དབྱེ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོགས་དོན་དེ་
ནི་སྒྲུའི་སྒྲུར་རྒྱལ་ལ་བསྟོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དྲག་དྲུང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟབ་

པའི་འགལ་ཉགས་ཏུ་མ་དབྱེ་རུང་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་རིམ་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན།
 མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་
 བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་སུ་
 འཕྱར་རྟེ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
 ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། རྩལ་དང་སྐད་ཅིག་བསགས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་ནི་ཤེས་རིག་སོ། །དེ་བཞིན་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
 མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན། ཞེས་བརྟེན་པའི་ཆོ། མིག་སྟགས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་། ཅིག་ཤོས་
 ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྦྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲུ་ལ། ཆོས་
 ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྦྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ནི། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། མི་
 ཉག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་སྒྲའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་གྱི། དོན་
 ནི། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་རྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་སྟེ།
 འདི་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འཕྱར་རོ། །

ཉགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྦྱབ་པ་སྟགས་བཞིར་དབྱེ་རུང་བར་ཐལ།
 འགལ་ཉགས་ལ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་རྟེ། འགལ་ཉགས་ལ་བཞིར་
 བྱེ་བ་ནི། གཞན་གྱི་ལྷག་རྟོག་ལྷག་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་རྟེ། གངས་ཅན་ལ་བདག་ཉག་པ་
 དངོས་སུ་མ་སྦྱས་ཀྱང་རུང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་སྦྱས་ཀྱང་རུང་། འདུས་
 ཤིང་བསགས་པ་དེ་དེ་སྦྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་གི་འགལ་ཉགས་སུ་
 འཕྱར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །ཉགས་ཡང་དག་ལ་དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ན་དབྱེ་
 རུང་སྟེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མའི་དངོས་པོ་ཡིན་རྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་པ་
 ན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འཕྱར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞི་འདོད་མིག་
 སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་སྦྱབ་འདོད་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་
 ཆོས་ཅན། མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཁྱོད་གྱི་བསྦྱབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་ན་ཡང་
 དེ་གངས་ཅན་གྱི་ཞེ་བས་འདོད་པའི་བསྦྱབ་བྱར་སྦྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐྱབས་ལས་རྟོགས་

པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གངས་ཅན་གྱི་ཞེ་འདོད་དེ་འབྱུང་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་སངས་
 རྒྱུ་པའི་སྒོ་ངོར་རྒྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བརྒྱབ་
 བྱའི་ཆོས་དེ་མཐུན་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི་སྦྱོན་ཡང་ཡོད་དེ། བདག་རྟག་པའི་དོན་
 བྱེད་པ་དེ་མཐུན་དཔེ་མལ་ཆ་སོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཇི་
 སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཞེན་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉེར་བཞེ་ལས་གཞན་དེ་གང་
 ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། རྟག་པའི་བདུག་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིབ་
 པའི་ཆེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
 དུ་འདྲིན་ཡང་། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྟོན་པའོ། །རྟགས་དྲུར་ནི་ཆོས་ཅན།
 ཞེ་འདོད་མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་དེའི་ལོག་སྟེགས་
 རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལཱ་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མིག་སོགས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པར་རྒྱབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་མེད་པར་ཐལ། མིག་སོགས་
 བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་མིན་གང་ལ་ཚུངས་པ་ཡིས་དོན་དེ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱབ་བྱེད་དུ་ཁྱོད་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱ་མིན། སྐབས་དེར་ཞེ་
 འདོད་བརྒྱབ་རྒྱ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་འདོད་ལས་གཞན་དུ་སྒྲིབ་ཆོས་གཞན་དོན་
 བྱེད་པ་བརྒྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོལ་བ་རྒྱབ་མི་འདོད་པ་བརྒྱབ་པ་འཇུག། ཕྱིར་ཆོལ་
 གྱི་ངོར་རྒྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་འབྱུང་བུ་མེད་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་
 བྱེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱ་གང་ཞིག །དེ་ཕྱིར་ཆོལ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་
 སྐར་ནས་གྲུབ་ཟིན། གངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་
 སྐབས་འདིར་རྒྱབ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བརྗོད་པའི་སློབ་མ། རྒྱ་བྱེ་བྲག་དུ་
 བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས། རྒྱ་ལ་ལྷས་བྱིན་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུ་མིང་གི་རྒྱ་དང་། བ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་ལས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་དུ་
 ཡོད་པར་འདོད་པས། རྒྱ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པའི་སྟོན་རྣམས་ལྷས་བྱིན་པའི་དོན་

གྱིས་ན། ལྷས་བྱིན་ཞེས་པ་དང་། འཁྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བ་ལང་ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་
 དོན་ལྷན་ཏུ་མཚུངས་པར་འདོད་ལ། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་དོན་ལྷན་ཏུ་མི་འདོད་དོ། བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པས་རིགས་གྱི་སྒྲར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། མིང་གི་སྒྲ་བརྟེན་མ་སྒྲར་
 བའི་སྒྲ་རོལ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དོན་ལྷན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྷན་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་པས། ཕྱི་མ་འདིས་སྒྲ་མ་ལ་མིང་གི་སྒྲ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དོན་ལྷན་ཏུ་བོལ་ཐབས་གྱི་
 སྒྲོར་བས་སྒྲུབ་འདོད་ནས། མིང་གི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། དོན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་རྣམ་
 དབྱེ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རིགས་གྱི་སྒྲ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན།
 རོ་བོའི་དོན་ལྷན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་ཏུ་མ་སྒྲས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚྲོལ་
 བ་སྐྱབ་མི་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྷན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱིར་ཚྲོལ་གྱི་དོར་
 ཡང་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའོ། རོ་བོའི་དོན་ལྷན་ནི་དཔེར་ན། གོ་ཞེས་
 པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་གཅིག་ལ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཚྲོག་པ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། ག་
 དང་། ཨོ་དང་། ལྷ་ལ་མོགས་པ་དོན་གསུམ་གསུམ་གོ་བའི་རུས་པ་བརྟེན་ལ་མི་བཟོས་
 པར་ཡོད་པའོ། གཉིས་པ་ལ། གང་བྱང་གི་སྒྲི་དོན་གཞན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
 པར་འདོད་ཀྱི་ཚྲོག་པ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། ག་དང་། ཨོ་དམག་ལྷ་ལ་
 མོགས་པ་དོན་གསུམ་གསུམ་གོ་བའི་རུས་པ་བརྟེན་ལ་མི་བཟོས་པར་ཡོད་པའོ། །

ནམ་བཅད་གྱི་དགོས་པ།

【རྩ་བ།】

འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྒྲོར་བ་ལ། རྗེས་འཁྲོ་མེད་དང་འགལ་བ་དག་ལ་བརྟན་
 པ་ཡིན་ནི་ཅི་ཉེ་ཡང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལྷིར་འདོད་ན། རྟེན་ཉིད་དོན་གཞན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱལ་མི་འབྱུང་ན་བྱུང་མ་ཡིན། བརྗོད་བྱས་སྒྲོང་པ་བརྗོད་རྣམས་གྱི། འདི་
 དེ་མི་ལོ་སྒྲིམ་བསྐྱད་ཡིན། སྒྲ་དང་བྱམ་པའི་བྱེད་པར་གྱིས། རྟོག་ན་འཇིག་ལ་འང་།

[illegible]

གཉིས་པ་ལ། གང་རྒྱུ་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཞིང་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ཞིགས་པ་
 དང་། མི་འདོད་པའི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པས་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་
 སར་འདོད་པའང་ཞིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱང་ཕན་གྱི་སྤྱོད་བཟུང་སྤང་རུ་བསྐྱབ་པ།
 རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་འཕྱོག་པའི་རིགས་
 པ་འདྲིས་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱང་ཕན་གྱི་གཉིས་བཅས་སྤྱོད་བཟུང་ཡང་ཉེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཡང་ཞིང་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དཔེ་ལ་རྩིས་འགྲོ་མེད་པ་དྲུང་། བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་རྒྱུ་ཕྱིན་པའི་འགལ་བ་དྲུག་རྒྱུ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱང་ཕན་པས་
 སངས་རྒྱས་པ་ལ། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྩིས་གཅིག་པའི་སྤྱོད་ལུས་དང་
 བུམ་པ་གང་རྒྱུ་གི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བུམ་ལྷན་ཅིག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞིང་འདོད་རྒྱང་པ་ངག་རྒྱ་སྤྱོད་ལ་རྩིས་
 འགྲོ་མེད་པས་འཇིགས་ཤིང་། བུམ་པ་བུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་པོར་འགལ་བས། རྒྱལ་
 གྱིས་སེམས་དང་རྩིས་གཅིག་པའི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་བཅས་སྤྱུ་བྱུ་པ་ལ། དེ་ལྟར། ལུས་སེམས་རྩིས་

གཅིག་པས་ལྷན་ཞིག་ན་ལྷོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས། སྐྱེ་བ་སྤྱི་མེད་པར་འགྱུར་སྐྱམ་ཏུ་
བསམས་སོ། ཁྱི་སྤྱི་ཡང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི། གང་རུང་གི་སྤྱི་ལྷོ་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་
པར་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་དེ་ལྷན་སེམས་ཇེས་གཅིག་པའི་ལྷན་དང་བྱམ་པ་གང་རུང་
ལས་དོན་གཞན་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་དེ་ཉིད་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དང་ཇེས་གཅིག་པའི་ལྷན་ཀྱང་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་
མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རྟགས་ཀྱིས་ཞེ་འདྲོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་ཇེས་འགྲོ་
བྱེད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེས་
བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གི་རྟགས་ཀྱིས་སོ་ཞེ་ན། ཟུང་པན་ཀྱི་དམ་བཅའི་ཆོག་
འདིའི་རྟགས་ཀྱིས་ཞེ་འདྲོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེ་འདྲོད་ཀྱི་བརྗོད་
བྱས་སྟོང་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟབ་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བརྗོད་པའི་ཆོག་
རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་འདྲོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འདྲི་འཕེན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནས་
བསྐྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟུང་པར་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་བས་སྤྱི་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་ན་སྤྱི་
འཇིག་པ་དྲུང་བྱམ་པའི་འཇིག་པའི་རྟུང་པར་ཀྱིས་རྟོག་ན། དེ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
པས་སྐྱ་འཇིག་པ་ལྷང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་
ལ་འཇིག་པའི་རྟུང་པར་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པས། འཇིག་པ་ཅམ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དཔེ་
དེ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་དང་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
འཇིག་པ་ཅམ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡིས་སྐྱ་ནི་འཇིག་པ་ཅམ་དེ་དང་ལྡན་པར་མི་ལྡན་ནམ་
གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱམ་པ་འདྲུང་ཆོས་ཅན།
རྟུང་པར་སྤངས་པའི་ལྷན་བྱམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དྲུང་ལྟན་པར་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་ལྟར་འཐད་
ན་ཡང་དེ་མི་སྤྱི་དཔའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། མཐར་གཏུགས་ན། སྐྱ་
སོ་ན་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་སྐྱ་ཡི་རྟུང་པར་ཅན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་དཔེ་

བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་ད་དུང་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྐུ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་
མི་རྟག་པ་བསྐབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐུ་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་མ་འབྱེལ་བ་རྣམ་པར་སྟོག་
ཅིང་གཙོང་པ་ཙམ་ཞིག་བསྐབ་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཙོང་བྱེད་ན་གཞན་ལྟར་རྣམ་
གཙོང་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལྟན་པ་གཙོང་པ་དྲུང་། གཞན་ལ་ལྟན་པ་
རྣམ་པར་གཙོང་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྐུ་ལས་གཞན་དྲུང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐུ་ལ་མི་ལྟན་རྣམ་གཙོང་དུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཙམ་དཔེ་ལ་
གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་ཟིན་སྐབ་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐུ་
ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་སྐབ་པའི་ཆེ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་བསྐབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྐུ་དེའི་སྟེ་མི་རྟག་པ་ཙམ་དང་ལྟན་པར་མ་གྲུབ་པས་སྐབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན། ཆོས་ཅན་སྐས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་གཞན་
ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྟོན་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐས་མི་ལྟན་རྣམ་གཙོང་ཙམ་
གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་སྟོས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐུ་
ལ་རྟག་པ་ཙམ་བཀག་པས་ཆོས་ཅན་སྐས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་དག་གི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་
སྟེ་དོན་གཞན་དྲུང་། ཆོས་མི་རྟག་པ་དུག་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཅན་སྐའི་
སྟེ་དོན་གཞན་བཀག་པས་སྐུ་ལ་རྟག་པ་འགོག་པའི་འགལ་བ་དུག་དུ་འདོད་པ་བསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་མིན་པ་བཀག་ཀྱང་། ཞེ་འདོད་འགོག་པའི་འགལ་བར་མི་
འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སྐུ་ལ་ཆོགས་པའི་སྟེ་
དོན་གཞན་དུག་བསལ་བའི་སྟོན་མ་ཞེ་འདོད་ལ་གཙོང་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་སྐུ་དེ་ཆོགས་སྟེ་དོན་གཞན་དང་ལྟན་པ་དེ་ལྟར་ཆོལ་བས་མ་སྐབ་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་ཆོལ་བས་སྐབ་འདོད་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། སྐུ་ལ་རྟག་པ་འགོག་པ་འདིར། ཆོས་མི་རྟག་པ་ཙམ་འབྱེད་ཞིག་སྐབ་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདི་ནི། བྱེ་བྲག་པས་གྲངས་ཅན་ལ། སྤྱ་མི་རྟག་པའི་སྤྱབ་བྱེད་བཞེད་པ་ན། གྲངས་
 ཅན་ན་རེ། སྤྱ་ལ་རྟག་པ་ཙམ་བཀག་པ་ན། སྤྱི་རྟག་པ་དོན་གཞན་ཡང་བཀག་ལ། དེ་
 བཀག་ན། ཆོས་ཅན་སྤྱ་ཡང་བཀག་པས་ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འཕྱར་རོ་
 ཞེས་སྤྱ་བ་ལ། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་ཆོལ་བ་སྤྱབ་འདོད་མེད་པ་བཀག་པས་ཆོལ་བའི་ཞེ་
 འདོད་ལ་གནོད་པར་མི་འཕྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགལ་རྟགས་ལ་ཞེ་འདོད་འགོག་
 པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པས་སྤྱ་མི་རྟག་པར་བསྤྱབ་པ་
 ན། སྤྱ་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཡང་། ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བ་
 མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་སྤྱོས་པ་དོགས་པའི་གནས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་
 བཤད་མ་མཛད་ལ། ཆོག་ཤད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞར་བྱང་ཙམ་ཡིན་པས། རྒྱས་བཤད་
 མང་པོ་མ་མཛད་དོ། །

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད།

གཞན་ཐེ་ལུང་དོན་བསྤྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་ལ།

【ཆ་བ།】

ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བཟུན་བཙོན་ལས། །ཆོས་རྣམས་ཏུ་མ་རྣམས་བཞག་
 ཟུང་། །བདག་ཉིད་འདོད་པ་བསྤྱབ་བྱ་ཞེས། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྤྱ་སྤྱོས་སོ། །གལ་ཏེ་
 བཟུན་བཙོན་ཁས་ཁྲུངས་ཀྱིས། །བཟུན་ཅད་བཟུང་བས་དེ་གཅིག་ལ། །རབ་ཏུ་གནོད་
 ནའང་གཏན་ཆེགས་དང་། །དམ་བཅའ་བ་དག་སྒྲོན་འབྱུང་ན། །སྤྱ་མི་རྟག་པར་སྤྱབ་
 པ་ན། །ཁྱི་མའི་མོན་ཏན་འཁྲོག་པའི་ཀྱིས། །གཏན་ཆེགས་འགལ་འབྱུང་ཤུབས་མིན་
 ཀྱིས། །མིན་ན་དེ་ནི་གཞན་ལའང་མཇུངས། །ཅི་ལྟོ་ཆོས་ཅན་འདིར་ཤུབས་ཀྱིན། །དེ་
 ལ་བཟུན་བཙོན་དོན་གནད་ཉིད། །ཆོས་ཅན་ཆོས་མོགས་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱིས། །ཅི་ལྟོ་ཆོལ་
 འདོད་ཀྱིན་བཟུང་ན། །གནས་ཤུབས་འགལ་ཀྱིས་འདོད་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་རྟགས་

པ་ཡང་དེ་དག་གིས། །ནན་ཁྱིམ་རྒྱུང་འདི་འདྲ་དེ་ལོས་ལ། །གསལ་བར་དཔང་ཕྱིན་
རྒྱུ་པ་ཡིན། །འབྲུག་པའི་རྟགས་ཅན་མིན་པ་རྒྱུ་དེ། །འབྲུག་པ་ཡིས་ཉི་ཤུ་དྲུག་པར་
འབྲུག། །མེད་ན་མི་འབྲུག་མིན་དོན་ལ། །ཤེད་ཀྱང་ཤེད་པ་ཞིག་གཞི། །རྒྱུ་
དཔག་རང་གི་རྒྱུ་ཕྱིན་ལ། །ཕྱང་པ་རྒྱུ་པ་མེད་པར་བཤད། །དེས་ཀྱང་དེ་གི་ལོགས་
པར་བྱུང། །དེ་ཆེ་པ་ལྟན་པ་ཆོས་རྒྱུ་མ་ཡིན། །དེ་ཆེ་རྒྱུ་དྲོད་འབྲུག་ཞེས། །དེ་ཆེ་
ཁས་བླངས་མེད་ཀྱང་མིན། །འདི་ནི་ཁས་ལེན་ཐབས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཆེ་ཡོད་ཀྱང་ཡན་
ལག་ཡིན། །

གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་ཆོག་པུང་གི་དོན་བཤད་
ལ། རང་ཉིད་གི་དགོས་པ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་པ་མདོར་བསྟན།
རྒྱས་པར་བཤད་ལ། རྒྱགས་གི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གུག་ལས་
བརྟུས་ཐུ་རྒྱགས་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པ་ན། བདག་ཉིད་གི་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ། རང་གཞན་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཉག་མི་ཉག་
བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟོ་མ་རྣམས་པར་བཞག་གྱུང་། རྒྱུ་པའི་ཆེ་ཆོལ་
བ་བདག་ཉིད་གིས་དེའི་ཆེ་འདོད་ལྟལ་རྟུ་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉགས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི།
ལྟར་དོན་མཐའ་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རང་སྤྱི་དགོས་པ་འཐད་པའི་རྒྱགས་བཞག་པ་དང་། མི་འཐད་པའི་
རྒྱགས་སུན་དབྱང་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་སྤེལ་ལྟར་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་
དང་། རང་སྤེལ་ལྟར་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་
པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ན་ཏེ། རང་གིས་
ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་གི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་པའི་དོན་གཅིག་རྒྱུ་པའི་
ཆེ་ཡང་སྐབས་གི་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་གྱི། ལྟར་གི་དོན་གང་རྩལ་གཅིག་ལ་གནོད་ན།
སྐབས་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡང་གནོད་པར་འབྱུང་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་

ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དེའི་དོན་གྱི་སྟོགས་གཅིག་གཞན་ལ་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་ནི་དམ་བཅའ་ཡིན་ལ། ལུང་དེའི་དོན་གྱི་སྟོགས་གཅིག་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་
ལུང་ཚད་མའི་སྟོགས་གཅིག་ཡིན་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། རང་གིས་ཚད་མར་
ཁས་སྐྱབས་པའི་ལུང་གི་དོན་གྱི་སྟོགས་གཅིག་གཞན་ལ་དམ་བཅའ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་
འགལ་བས། དེས་ན་གལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་
ཐམས་ཅད་ཚད་མས་འཐད་པར་བརྟུང་བས། དེའི་དོན་གཅིག་ལ་ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་
གཏན་ཆོགས་དེས་རབ་དུ་གནོད་པ་བྱས་ནུང་། གཏན་ཆོགས་འགལ་བ་དུང་སྐབས་ཀྱི་
དམ་བཅའ་བ་དུག་ཀྱང་ཚད་མས་བསལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་དྲི་ལ་རྟག་
པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལྟོག་པའི་སྟོན་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་འགལ་
བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆོ་བྱ་བཀག་པའི་ལུང་དོན་གཅིག་བཀག་པའི་ཕྱིར། དྲི་སྐབས་སུ་
བབ་པའི་ཆོས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་
པ་འགལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བྱས་པས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ་སྐྱེ་ལ་ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པའི་སྟོན་ཀྱང་། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འགལ་བར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ཚོད་པའི་སྐབས་མིན་པ་དེ་ནི།
གཞན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལུང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་འདྲིར་ཆོས་
ཅན་སྐྱའི་ཆོས་ལ་ཚོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པས། སྐྱའི་ཆོས་སུ་ལྱུར་པའི་ནམ་མཁའི་
ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། དྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་
བཀག་པས་མི་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན། བྱས་པས་སྐྱེ་ལ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བཀག་
པ་དང་། དྲི་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བཀག་པས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྐྱའི་
ཆོས་སུ་འབྲེལ་མེད་དུ་མཚུངས། དེ་གཉིས་ལ་གནོད་ན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་

པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་ནི། སྐྱེ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བཀག་
 པས་རིགས་པ་ཅན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་ལ། དེ་ལྟ་ན། གྲི་རྟག་པ་
 སའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་བཀག་པས་དེའི་ཚེ། གྲི་སའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྒོ་
 བས། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་
 འཕེན་པའོ། །

ཅི་ལྟར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚེ། ཚེས་ཅན་སྐྱའི་ཚོས་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲིའི་སྤྱགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱད་པར་ཡིན་པ་སྤྱགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་
 གྱིས། བཅ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་སྐབས་དེར་ཚོལ་བའི་འདྲོད་ལུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་
 བརྟེན་དོ་ཞེ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚེ། ཚོལ་བ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདྲོད་སྒྲེ་
 བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འདྲི་བའི་གནས་སྐབས་འགྲུལ་
 ཡིས་དེ་ལྟར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚོལ་བ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདྲོད་ཡོད་པ།
 ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཚེ་དེ་དུག་
 གིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་བཞིན་དུ་ནུན་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚོལ་བ་བྱོད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འདྲི་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འདྲོད་ཅེས་པ་གསུལ་
 བར་དབང་ལྷག་གི་སྟོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་
 བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཚེ་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དཔག་
 འདྲོད་ཡོད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚོལ་བ་སྐྱ་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དཔག་པར་འདྲོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཚེ་དེ་གི་འབྲས་བུའི་
 རྟོགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འབྲས་རྟོགས་ཡང་དག་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 དཔག་འདྲོད་ལ་འཁྲུལ་པར་མདོན་སྒྲུལ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིས་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་
 ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ལ་གནོད་ཀྱང་། གཞན་མི་རྟག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་གནོད་
 པ་མེད་པར་ཐལ། བཅ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན། མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་ལུལ་ལ་ལུང་གནོད་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་བ། ལུང་གིས་གནོད་
 པའི་ལུལ་ངོས་གཟུང་བ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ལུལ་ཀུན་ལ་གནོད་
 གྱུ་བྱ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་རུང་གི་སྟོང་ལུལ་འབྲུག་
 པ་ལ་ལུང་གི་སྟོབས་བྱེད་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་མྱེད། དངོས་སྟོབས་ལུལ་
 ལ་དཔྱད་པ་དེའི་ཆོ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྟོབས་བྱེད་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་
 སྟོབས་ཚད་མ་དུས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ནི། ཚད་མ་དེས་ལོགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། ལུང་གིས་
 རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་མྱེད། དེ་ལ་སྱེད་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སྤྲུང་གི་
 རྟོན་པས་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་ཐོས། གཞན་དག་གིས་
 རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ཡང་མཐོང་ནས། འདི་དག་ལས་
 གང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན། གང་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་སྟམ་ཏུ་གཟུ་བོར་
 གནས་པའི་སྟོན་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྟོའི་མཐུ་ལུལ་ཏུ་བྱུང་བ་
 དག་སྟོབས་བྱེད་མ་མཐོང་བཞིན་ཏུ། རང་གི་རྟོན་པས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་བསྟུབ་བྱའོ་སྟམ་
 ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན། དཔྱད་པ་མ་དག་བཞིན་ཏུ་ལུང་གནོད་བྱེད་དང་
 གྱུ་བྱེད་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པར་འགྱུར་ཏེ། གྱུ་བྱེད་གཞན་ནི་སྤར་མ་མཐོང་། རང་གི་རྟོན་
 པས་གསུངས་པས་སྟམ་ཏུ་ཟད་པའི་མྱེད། དེ་ལྟ་ན། གཞན་དག་གིས་བདག་ལ་སོགས་པ་
 གྲུས་པ་དང་། གྱུ་བྱེད་ཡོད་མེད་ཁྲད་པར་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་
 ར་ལུང་དོན་བསྟུབ་བྱར་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་གནོད་སྟབས་མ་མཐོང་བཞིན་ཏུ། རང་
 གི་རྟོན་པས་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་བསྟུབ་བྱར་བྱེད་པ་མི་རུང་བའི་དོན་
 ཏོ། །གལ་ཏེ་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ལ་དཔྱད་པ་དེའི་ཆོ། རང་གཞན་གྱི་རྟོན་པའི་ལུང་
 གི་དོན་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས། ལུང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན།
 ལུང་གི་དོན་ལ་རྩོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་སྟོབས་ལུལ་ལ་སྟོང་པ་དེའི་ཆོ་
 ཚོས་ཅན། ལུང་གནོད་བྱེད་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་ལུང་
 གི་དོན་ལ་རྩོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་གནོད་བྱེད་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་

པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ལུང་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡོད་ཀྱང་གནོད་བྱེད་གྱི་ཡུན་ལྷག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་འདྲི་ནི་ཤིན་ཏུ་སློག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་འབའ་ཞིག་
ལ། ལུང་གནོད་བྱེད་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལུང་གི་གནོད་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ།

【ཆ་བ།】

དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་ན། རྟེན་འཛུགས་བཙོས་ཡོངས་འཛིན་པར། འདོད་
པའི་རྟམ་ཡིན་དེ་ཡི་ཆེ། འཛུགས་བཙོས་གྱིས་ནི་གཞོན་པར་འབྱུང། རྟེན་བྱུང་རྟོན་
ལ་དེ་དང་ནི། འགལ་པར་སེམས་པ་མི་རྒྱུར་ཕྱིར། གནས་པ་སྤྲུམ་པར་ནི་འཕྲོ་བ་
ན། འཛུགས་བཙོས་ལེན་པ་ཤིགས་ལྟན་ཡིན། རྟེན་ཡང་འཛུགས་བྱའི་ཆོས་དང་ནི། མེད་
ན་མི་འབྱུང་ལ་གཞོན་ཉིད། སྤང་པར་བྱ་ཡི་གཞན་མིན་ཏེ། སྤྲུམ་པ་མེད་པར་ཐལ་
ཕྱིར་རོ། རྟུང་པ་རྟུན་ལ་འཛུགས་བཙོས་དག འབྱུང་ཞེས་སྤྲུམ་པ་འདྲི་གང་གིས་
བྲལ། རྟེན་གྱི་བྱུང་མཐའ་མེད་རྣམས་གྱིས། རྟེན་པ་མེ་ནི་རྟོགས་མི་འབྱུང། སྤྲེལ་
རྟེན་བྱུང་ཕྱིར་ཞིང་། ཡོན་ཏན་ཉེས་པ་མ་མཛོང་ལ། སྤྲུམ་པ་མཐའ་མི་འབྱུང་
གནོད་འདི་ནི། ཁྱེད་སྤྲུམ་ཡིས་འཛོམས་པ་ཡིན། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྟམ་གང་གི་ཆེ་ལུང་གནོད་བྱེད་ཏུ་འཇུག་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ཤིན་
ཏུ་སློག་གྱུར་ལ་དཔྱད་པ་དེ་ཡི་ཆེ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཙོས་གྱིས་ངས་
བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དོན་ལ་གནོད་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞལ་བྱའི་གནས་གྱི་ཡུལ་གཉིས་
ལ་དཔྱད་པ་རྣམས་པར་དྲག་ན། དེའི་ཆེ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཙོས་ཆད་
མར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་སྤྱབ་བྱེད་ཡང་དག་པར་འདོད་པའི་རྟམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དར་
ཐལ། དེ་འདྲའི་བསྟན་བཙོས་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་དེ་དྲུང་འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རྒྱུང་

ཞིང་འགལ་བར་ཁས་སྒྲངས་ན་བརྟན་བཅོས་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པར་སྤྱོད་པ་འཕོ་བ་ན། དབྱང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བརྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཆོད་མས་གྲུབ། དངོས་སྟོབས་དང་གྲགས་པ་སྐབས་དེར་གནོད་བྱེད་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དྲང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ཡུང་གིས་གནོད་པའི་རྟགས་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཡུང་དོན་གཞན་ལ་གནོད་པས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཏུ་འཇུར་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འགལ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་ལ་ཡང་ཡུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀྱན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དཔྱོད་པའི་གནས་ཀྱན་ལ་བརྟན་བཅོས་དྲག་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་གཟུང་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ལྟགས་འདྲི་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གྲང་གིས་ཀྱང་བྱས་ཤིང་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དུ་ནི་ཡུང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་རྟོགས་པར་མི་འཇུར་བར་ཐལ། གནས་གསུམ་ག་ལ་ཡུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡུང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གིས་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་རྣམས་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཡུང་གནོད་བྱེད་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་པོ་རྣམས་དང་པོར་ཡུང་གི་ཡན་ལག་མེད་པར་རྟེན་བྱར་སྐྱེ་བར་འཇུར་བའི་ཕྱིར། ཡུང་གི་སྒྲིན་ཡོན་ཆོད་མས་མཐོང་བའི་སྒྲིན་པས་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཡུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུང་དོན་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏུན་དང་། ཆོད་མས་གནོད་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡང་དེ་དག་གིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུང་གི་གྲུབ་མཐའ་མི་བཟད་པའི་གདོན་དང་འདྲ་བ་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་འདྲི་ནི། གྱེ་མ་སུ་ཡིས་གསར་ཏུ་བགོས་པ་ཡིན་ཏེ་བགོས་པར་ཐལ། དང་པོ་ནས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་མེད། མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་གསར་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་

【註】

[illegible]

ལ། གཞོན་འབྲུར་འདིར་ཉི་དེ་འབྲུ་བཞི། འབྲུལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཁྱེད་ག་
གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི། མིན་པར་བཟུན་བཙོས་དྲན་སྒྲུབ་ཀྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་
གཞོན་ཅེ་ན། བཅས་ཅད་ཐམས་ཅད་བྱིས་གཞོན་འབྲུར། འབྲེལ་ཡོད་དེ་མ་ན་དེ་ཉིད་
ལ། གཞོན་འབྲུར་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱན་རང་གི་བཟུབ་བྱ་ལ། རྟོན་དང་ཡོན་
ཉན་དབྱེད་ཀྱིར་རྟ། མེད་ན་བཟུབ་བྱ་མི་འབྲུར་བཞི། འབྲེལ་བ་དེ་ཉི་འདིར་རྟགས་
མེད། འདིར་ཉི་བཟུན་བཙོས་གཞོན་འབྲུའཞིག རྟོན་ཡིན་དེ་གཞན་བྱས་ལའང་
མཚུངས། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་ལ་ལྷུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། དོན་བསྟུ་བ། ཚུད་པ་
སྒར་བའོ། འདར་པོ་ལ། རྒྱབ་པ་ལྷུང་ལ་བསྟོས་པ་དགག ལྷུང་དོན་བགག་ཀྱང་མི་འབྲུལ་
བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ལྷུང་གིས་མི་གཞོད་པ། ལྷུང་དོན་བགག་པ་ཆོལ་བའི་སྟོན་ཏུ་འདོད་པ་
དགག་པའོ། འདར་པོ་ནི། ཀལ་རྟེ་མཐུན་དཔེ་ལ་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བསྟན་བཙོས་
དེའི་དོན་ཀུན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་འབྲུབ་པར་བསྟན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་
དག་ཏུ་འབྱུར་བས་ལྷུང་དོན་རྟགས་གྱིས་བགག་ན། རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུར།
རང་གི་འབྲུབ་བྱེད་བགག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ལྷུང་དོན་ཀུན་གྱི་
འབྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདུས་པའི་ལྷགས་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་
པ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་འདི་ན་དེ་འདྲའི་རྟགས་
མི་མྱིད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བགག་པས་མི་རྟག་པ་བགག་པར་
འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུས་མ་གྲུབ་པས་མི་རྟག་པ་
མ་གྲུབ་པར་རྟེ་ལྟར་ཡང་འབྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་སྒྲ་ལ་
མི་རྟག་པ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་གྲུབ་པས་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་
གཏུན་ཚིགས་སྟོན་སྟུན་རྟེ་ལྟར་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེའི་
སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྟུན་པ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་

ཏི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚོས་ཅན་དུ་གང་བཟུང་དེའི་ཚོས་སུ་ལྷང་ལས་བཤད་
 པ་ཀུན་གྱིས་བྲབ་པ་གྲུབ་ཅིང་བསྟན་པ་སྦྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་འཕྱར་དགོས་པས། སྒྲིབ་
 ཚོས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་གཏན་ཚིགས་སྟོན་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་མི་འཕྱར་ཞེ་ན།
 གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚོས་ཅན་དུ་གང་བཟུང་དེའི་ཚོས་སུ་ལྷང་ལས་བཤད་པ་
 ཀུན་གྱིས་བྲབ་པ་གྲུབ་ཅིང་བསྟན་པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཚོས་མ་
 ལུས་པས་ཉགས་ལ་བྲབ་པ་མཐུན་དཔེར་སྒྲངས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་སྟེ་པོའི་ཆོག་དྲང་དུ་བ་
 སོགས་ཀྱི་ཉགས་ལས་གཞི་འགར་སེམས་སྟན་དང་། མེ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་
 བྱེད་ཅུས་པ་མཚུངས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཞིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་མི་ཉག་པར་སྦྱབ་པའི་ཚོ།
 འགའ་ཡིས་སྒྲ་བ་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པས་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྦྱབ་ཅུས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་དང་། བསྦྱབ་བྱའི་
 ཚོས་ལ་མི་འབྲལ་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུ་ཕན་ལ་ལ་རང་རྩ་མེ་དུག་
 སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བ་ཚོས་ཅན། འགའི་སྦྱབ་པ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱན་གྱི་སྦྱི་པོ་ལས་དུ་བ་
 སྟེ་བ་ལ་གཞོད་པས་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཉགས་ལས་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་
 བའི་ཕྱིར་ཅས་སྦྱར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷང་མི་ཤེས་པའི་ངོར་ཉགས་ཡིན་པ་མི་ལྟོག་ཀྱང་། ལྷང་
 དེ་ཆང་མར་ཁས་ལེན་པའི་ངོར། ལྷང་དོན་བཀག་ན་ཉགས་དེ་ཡང་དག་དུ་མི་རུང་ངོ་
 ཞེ་ན། སྒར་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྟོན་པའི་ལྷང་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། བྱས་ན་མི་ཉག་
 པའི་བྲབ་འབྲེལ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གཞན་དུག་ཚོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་དེས་རང་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་མི་ཉག་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་རྟོགས་པར་འཕྱར་བ་མ་ཡིན་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ནི། འདྲོད་པའི་བསྦྱབ་བྱ་ཡི་ཚོས་མི་ཉག་པའི་དོན་དྲང་
 མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷང་དོན་བཀག་པས་ཉགས་སྟོན་ཅན་དུ་མི་འཕྱར་ན་ཡང་ཚོས་
 བ་སྟོན་ཅན་དུ་འཕྱར་ཏེ། རང་གིས་སྒར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལྷང་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་

པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐོལ་བས་གཏན་ཆོགས་བཞོད་པའི་ཆ་ནས་སྐྱ་རྟག་པ་འདྲིར། གསར་
 ཏུ་གནོད་པ་ཅི་ཡང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་བརྟེན་དུ་མ་པ་བརྟེན་ཀྱང་
 ཏུང་། བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 སྐོལ་བ་དེས་གཏན་ཆོགས་བརྟེན་པའི་ཉེས་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་དེ་གནོད་བྱེད་
 ཏུ་གསར་ཏུ་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་མ་བརྟེན་པའི་སྐར་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། གཏན་ཆོགས་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་མ་བརྟེན་ན། གཞན་གྱིས་ལུང་ལྟར་
 རྒྱང་དུ་མི་ཤེས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་གོ་བར་བྱས་པས་སྐོལ་
 བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་མཁན་
 གྱི་སྐོལ་བ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྟེན་
 པའི་ཆ་ནས་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་བརྟེན་ན་དེ་ཅི། གནོད་པ་མིན་ནམ་
 མ་བརྟེན་ཀྱང་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་ཅིས་ན། སྐོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། སྐབས་དང་མཐུན་པར་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཏན་
 ཆོགས་ལྟར་རྒྱང་བརྟེན་པས་སྐོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་འཕྱར་བར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་རུས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། གཏན་ཆོགས་ལྟར་རྒྱང་འགོད་པའི་སྐོལ་
 བ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་ཅན་དུ་འཕྱར་བར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་དོན་མེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟེན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་སྐོལ་གཞན་དུ་གལ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་འགོད་པར་ཁས་
 གཤམ་ནས། རྟེན་འདྲོད་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་གཏན་ཆོགས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་འདྲིར་སྐོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟགས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐྱབ་རུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལ་ལུང་བཤད་པའི་
 ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་མོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རིགས་པས་བྱབ་པ་མིན་པ་བཀག་
 པས་རིགས་པས་བྱབ་པར་སྐྱ་བའི་སྐྱ་མི་རྟག་པ་གཞན་པ་དུག་ཀྱང་འགོག་བྱེད་དུ་འཕྱར་
 རོ་ཅེས་བྱ་བ་འདྲོད་པའི་སྐོལ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་ལྷགས་དང་མཚུངས་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། མི་རིགས་པ་བཀག་པས་རིགས་པ་ཡང་འགོག་དགོས་པར་སྐྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཁས་ལེན་པའི་རུས་ཀྱིན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དྲུང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་
 ལྷ་གཞུག་འདི་ཉམས་པར་འཕྱར་བར་ཐལ། ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དོན་ཀྱན་གྱིས་བྱབ་
 པ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འཕྱར་དགོས། དེ་འདྲའི་ལུང་དོན་ཀྱན་མཚུངས་པར་བྱབ་བྱེད་ཏུ་
 བྱས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་སྲུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདི་
 དག་ནི་རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་གི་དོན་སྟོགས་གཅིག་དང་འགལ་ན་ཡང་སྐབས་
 གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཀག་པར་འཕྱར་བས་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྐྱན་བཅས་དེའི་དོན་ཀྱན་དང་
 འགལ་བ་མེད་པ་རྟགས་དེའི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིང་ཚད་
 གྱི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་རྟགས་གཅིག་གི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཤོལ་བ་སྲུ་ཡང་མི་སྤྱིང་
 ཅིང་། འདིར་སྤྱིང་པར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་སྟོན་མིན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། ལུང་དོན་ལ་
 གཞོད་པ་རྟགས་གྱི་སྟོན་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་
 རྒྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་སྟོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ཀྱང་
 གཏན་ཆོགས་དེའི་སྟོན་ཏུ་མི་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ། དེར་ཡང་དངོས་འགལ་
 རྒྱབ་བྱེད་གཉིས་གྱིས་བསྐྱབ་པས་སྟོན་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་
 བྱས་པས་བྱབ་ལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལུང་ལས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྱག་པའི་
 སྟོབ་མས་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་གཏན་ཆོགས་བཀོད་པ་སྟོན་ཅན་ཏུ་ཐལ། དེ་དག་
 གིས་ཆོས་ཅན་བ་ལང་གི་སྤྱི་གཅིག་སྲུ་ལ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་མེད་པའི་བར་ན་ཡོད་པ་
 དང་མེད་པའི་དངོས་གྱི་འགྲུལ་བ་དྲུག་གཞི་མཐུན་ཏུ་མི་རྩུང་བ་ལ། རྒྱབ་རྟེན་ལུང་ཙམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་འགལ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མི་རྟག་པར་
 བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སྲུ་བཀོད་པ་འདྲིར་ནི། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དྲེ་འདྲུ་བའི་
 འགྲུལ་བ་སྟོབས་མཚུངས་སྲུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་དང་འགྲུལ་བར་
 དེས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཅིག་ཤོས་དེས་གནོད་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་
 དངོས་འགལ་དེས་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་རྒྱབ་པའི་རྟགས་ལ་ཆད་མས་གནོད་པར་

འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་དག་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ནི་
སྤེལ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དུག་ལས་མི་རྟག་པ་གནོད་བྱུང་དང་། རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་
བཀག་པ་གནོད་བྱེད་མིན་ཞིང་། མི་རྟག་པ་རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་།
རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྟུང་ཅིང་བཀག་པའི་ཕྱིར། སྐབས་
ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་གནོད་དོ་ཅེ་ན། བསྟུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནོད་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་དོན་འབྲེལ་མེད་གཅིག་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་
གནོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྤྲིའི་ཆོས་སུ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་དེས་
ན་དེ་ཉིད་ལ་རྟགས་ཀྱིས་གནོད་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། གི་ལ་
སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པའི་སྐོ་ནས་སྤྲི་མི་རྟག་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
བྱས་པས་སྤྲི་ལ་རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས། སྤྲི་མི་རྟག་པ་བཀག་པར་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲི་མི་རྟག་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཤོས་བསྟུབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བྱུང་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱན་རུང་གི་བསྟུབ་བྱ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་སྟུབ་མི་རུས་ན་
སྟོན་ཅན་དྲུང་། རུས་ན་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སར་གྱི་ཉེས་
པ་དེ་ཉིད་ལས་ད་དུང་མ་འདས་པ་ནི། བྱས་པས་སྤྲི་མི་རྟག་པར་བསྟུབ་པ་འདྲིར་ནི། སྤྲི་
ལ་རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྤྲི་མི་རྟག་པར་སྟུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སྟོན་ཅན་དུ་
འགྱུར་བ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་ཞིག་གི་སྐོ་ནས་སྟོན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་འདྲིའི་ལུང་དོན་བཀག་པའི་སྐོ་ནས་སྟོན་ཅན་དུ་སོང་བ་གང་ཞིག །རམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་འདྲིར་
ཆོད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོལ་བྱུང་གིས་དུང་སྤྲི་ལ་རྟག་པ་བཀག་པ་
དང་། རྟགས་གཞན་གྱིས་གི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་བྱས་པས་སྤྲི་མི་རྟག་པར་སྟུབ་
པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་དེ་ནི། རྟགས་གཞན་གྱིས་
གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་འདྲུང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་ཞིང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ན། ནམ་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ཚད་མ་ཡིན་
མིན་ཚུངས་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ནས་སྐྱབ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཚུངས་པ་མཁན་པོ་འདིའི་འདོད་པ་རང་ལུགས་སུ་བྱེད་པའི་ཚུགས་སུ་བྱུང་ན་
ཡང་ལེགས་ཤོས་གཅིག་ཏུ་འོང་བར་སྤངས་བ། །རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་ལས་དཔེ་
དྲུང་གཏུན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་། དུ་མ་བཅད་བར་ཐལ་བར་འལྱར་ཏེ། རང་
གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་འདྲའི་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཡང་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་ནས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པའི་
དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་
ཕྱིར་ཏུ་འདོད་པ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཆོག་ལས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སྟོག་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་ཚོ་ལ་
བས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚོ་ལ་བས་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་སྐབས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་ཚོ་ལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་གྱི་ཚུགས་གཅིག་ལ་གནོད་
པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཚུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་སྤྱོད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་
ཀྱི། དེའི་ཟུར་ཏུ་སྟོས་པ་དོན་མེད་ཏུ་འལྱར་བར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་
ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ལྷོད་ཆ་ལ་མཉམ་ཐར་ལམ་བ་བཞི་ན། ༡

གཉིས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ན་བྱུང་བ་ལ། བསྟན་བཅས་ལ་འདྲི་པས་
འཇུག་ཞེས་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག། ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཟིན་ཏུ་ཤེས་པའི་
དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག། ཆོས་ཅན་རང་མཚན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་
ཏུ་འདྲི་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅས་སྐྱ་མ་ལ་གཞོད་པ་
མཐོང་ན། དེ་དོར་ནས་བསྟན་བཅས་གཞན་ལ་འདྲི་པས་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་དོན་
ཏུ་རང་ཉིད་འདྲི་ཅེས་སྒྲིམ་གྱི་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འོ་ན། བསྟན་བཅས་ལ་འདྲི་པས་
འཇུག་ཞེས་བྱེད་མི་རྒྱས་སམ་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་ཞེས་པའི་ཆེད་ཏུ་རང་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་འདྲི་དོགས་པ་འདྲི། གང་ཟག་སུ་ལ་ཡང་རྒྱ་གར་ལས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་ཡིན་
པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ལྡན་གྱི་དོགས་པ་དེ་འདྲ་ཞེས་པའི་ཆེད་ཏུ་རང་སྒྲིམ་པ་
དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ནི་ལྷང་དེའི་དོན་ཆད་མས་བཀྱག་པ་མེད་པར་གྲུབ་ན། དེ་
ཆད་མར་འཛིན་པ་གྲང་གིས་ཀྱང་ཞེས་པར་རྒྱས་པ་མི་འཐད། གཤམ་ཉི་དེའི་དོན་ཆད་
མས་བཀྱག་པར་དེས་ན་ཡང་ཆོག་ལ་སོགས་པ་གྲང་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་
བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ལྷོད་ཆ་པའི་དོགས་པ་དེ་འདྲ་ཞེས་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡང་རང་སྒྲིམ་པ་
དོན་མེད་ཏུ་ཐལ། ཆོལ་བ་ལྷོན་པོ་དེ་དུག་སྐར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་རང་གི་འདྲི་པ་ཅུ་
ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མར་འཛིན་པ་དེ་ནི་འདྲི་ན། ཕྱིས་ཀྱང་དཔྱད་པ་མེད་པར་ངེ་ཞིག་ལྟར་
ལྷང་གཞན་ཆད་མར་འཛིན་པ་ཅིས་མི་ཐོབ་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་
དགོས་པ་དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཀྱང་ལས་བཟུས་པ་འདྲིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པར་མཚད་
པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷོན་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ལྷང་དོན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་འདྲི་ལྟལ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དྲང་
ཁས་སྒྲངས་པའི་ལྷང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷང་
དོན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་ན་ཉིས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་

ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་ནི་ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྲུང་བ་ལས་ཐུང་པས་ཁྱད་པར་རུ་བྱས་ནས་སྤྲད་གཞོམ་
ཅན་རུ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀྱི་ལ་མཐུན་སྤང་རུ་རབ་རུ་
གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྤྲད་གཞོམ་གཞིར་བཟུང་བ་ཤེས་པའི་དོན་རུ་རང་ཉིད་
ཀྱི་སྤྲེལ་བརྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཆོད་པའི་
ཆོ། ཆོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་སྤང་རུ་གྲུབ་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆོད་རུ་རང་སྤྲེལ་སྤོས་པ་
དོན་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས། ཁྱད་
པར་གྱི་ཆོས་ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེལ་སྤོས་སྤྲོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་
གི་རྟེན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལ་རབ་རུ་གྲགས་པའི་རྟེན་རུ་འབྲུབ་པར་འབྲུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རང་རང་གི་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་རུ་གཟུང་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་
ཆོས་ལ་ཆོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྤོས་པའི་
དོན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་ཆོད་པའི་
ཆོ། རྟེན་མཐུན་སྤང་རུ་གྲུབ་དགོས་པ་གཞུང་ལུགས་མས་བསྐྱན་པ་ཡིན་གྱི། ཆོད་གཞི་མཐའ་
དག་མཐུན་སྤང་རུ་གྲུབ་དགོས་པ་འོག་ནས་འོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འོག་མས་ཀྱང་དེ་
འདྲའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པས་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་མི་
ཆོག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་རུ་ན་མཐར་གཏུགས་པའི་རྟེན་བདག་རྟག་པ་མོགས་སུ་
འདོད་པ་ལ་ཆོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཟིན་རུ་ཤེས་པའི་ཆོད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་གྱི་ཆོས་ཅན་
གཉིས་ཀྱི་ལ་གྲུབ་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ཡི་སྟོན་ནས་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་ཅན་
ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་རུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེལ་བརྟོན་དོ་ཞེ་ན། སོ་སོར་
ངེས་པའི་རང་མཚན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆོད་རུ་རང་

ཟླ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རུང་གི་ངོ་བོ་ཞོན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་
བྱ་བ་འདྲི་ཉིད་ཀྱིས་རྟེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དྲེ་བསྟབ་བྱ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཕྱིར་སྐོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་དུང་། རྒྱབ་བྱེད་རུ་བཀོད་བཞིན་པའི་རྣམ་ན་བསྟབ་བྱའི་
ངོ་བོར་བསྟན་པ་དུག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་བཅད་པའི་ཆེད་རུ་བསྟབ་བྱའི་ངོ་བོ་ཞོན་ཉིད་རུ་
བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་ནི་འབྲས་བྱ་དང་ལྟན་པར་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་
བསྟབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་རུ་རང་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་
དཔག་པ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་སྒྲིལ་ཡུལ་ཅན་ཉིད་རུ་བཤད་པས་དེ་གོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འདྲིར་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དྲེ་སྐྱད་མ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱོགས་ལ་
མ་བྱལ་བྱལ་ཆེས་ཀྱི་འགྲལ་བ་རྩུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་བསྟབ་
བྱ་ཡིན་པ་ལྟོག་པའི་ཆེད་རུ་རང་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་དགོས་པ་གཞན་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྗེས་དཔག་སྒྲིལ་མཆན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རུ་བཤད་པས་དེ་ལྟོག་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སྟོས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཆན་མི་འཇལ་བར་ཁས་
ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་གཞོད་པ་གོང་རུ་རྒྱས་པར་བཞོད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་སྒྲིལ་
སྟོད་ཡུལ་ཅན་རུ་བཤད་པ་ནི། ལ་ལ་མེད་པོག་པ་ལྟ་རུ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་རང་མཆན་
ཅམ་ཞིག་རྟོགས་ཀྱི། གསལ་བ་དང་། འབར་བ་དང་། ལྷ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོག་མ་
ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །གྲལ་དྲེ་སོ་སོར་ངེས་
པའི་རང་མཆན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྟབ་བྱུར་བྱས་ན་དྲེ་ལས་ཉེས་པ་ཅིར་འཕྱུར་
དྲིས་པས། དེ་བསྟབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་དེ་
རྒྱབ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དྲེ་མི་རྣམས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དྲིས་པས། དེ་རྒྱབ་པའི་རྟོགས་མི་སྤྲིད་པའི་
ཕྱིར་དང་། མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མེད་པས་རྟགས་དཔེ་དང་
ཆོད་གཞི་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྟོན་དང་། མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་མི་སྤྲིད་པས་
བསྟབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྟོན་ཡོད་དོ་ཞེས་བེར་ཏོ། །རྟགས་དཔེ་དང་
ཆོད་གཞི་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། བསྟབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་འདྲི་ཆོས་

ཅན། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་སྐྱོགས་སྐྱོན་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དེའི་རྟགས་དང་དཔེ་དེ་
 དྲག་གི་སྐྱོན་མིན་ནམ་རྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཡུན་ལག་
 ཕྱི་མ་རྟགས་དང་། དཔེ་ལ་བསྟོས་པའི་སྐྱོན་སྐྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདོད་པ་
 རིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྐྱོགས་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོགས་ཀྱི་
 སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་གཏུན་ཆོགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་
 མ་ལུས་པ་ཡང་སྐྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཏུ་གྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོགས་འགྲལ་པ་
 ལ་གནོད་ཅིང་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དཔེར་བརྗོད་ན།
 མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་སྤྱི་ཉིང་ཏུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲལ་པའི་ཆོ། སྤྱི་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་མ་གྲལ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཀྱི་སྐྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མིན་ཏེ། དེ་ཁྱད་ཆོས་སུ་
 ལན་པའི་ཆ་ནས་མ་གྲལ་པའི་གཏུན་ཆོགས་སྐྱོན་ཅན་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཀྱི། དེ་ཡོད་པ་དང་
 མེད་པས་སྐྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དང་སྐྱོན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོད་གཞི་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲལ་པ་སྐྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ཏུ་འདོད་པ་ནི། དེའི་
 སྐྱོན་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་མ་ཕྱེད་པའི་འབྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མ་གྲལ་པའི་རྟགས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏུ་འདོད་པ་ནི། རྩལ་པར་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ཕྱེད་པས་ནོངས་
 པའོ། །ལྟར་སྤང་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐྱོན་ཏུ་འདོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་
 སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པས་རྩལ་པར་ཐལ། གཞི་སོ་སོ་ལ་བསྟོས་ནས་ལྟར་སྤང་རོ་བོར་མི་ལྡན་པ་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱི་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོ་བས་པ་
 སྤྱི་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲལ་པའི་ཆ་དེ་སྐྱོགས་ཆོས་སུ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་
 བསལ་བྱ་ཡིན་ཀྱི་དེའི་སྐྱོན་མིན་ལ། དེ་སྤྱི་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲལ་པའི་ཆ་སྐྱོགས་ཆོས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཏུན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གཞན་དག་ལ་ཡང་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གྲལ་བྱིན་ཀྱི་སྤྱི་མཉན་བྱར་དམ་བཅས་པའི་ཆོ། ཆོད་མས་
 གྲལ་པའི་ཆ་དེ་སྐྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་མ་ཡིན་ལ། ཆོད་མས་གྲལ་
 བསལ་མ་ཞུགས་པའི་ཆ་སྐྱོགས་ཡང་དག་གི་རྩལ་པར་ཀྱི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཕྱིར་ཆོལ་

གྱི་སྒོ་རོ་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་བསལ་མ་ཞུགས་པ་ཙམ་སྟོགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་
ཉིད་རུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་རྟེན་ཆོད་མ་མེད་པ་སྟོགས་ཡང་དག་རུ་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་རུ་ཕྱིར་སོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོགས་ཡང་དག་གི་སྟོན་རུ་འདོད་པ་ཡང་
རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་མི་རིགས་སོ། །

དེས་ན་སྟོགས་སྟོན་གྱི་དོན་ནི། སྟོགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་སྟོགས་སྟོན་ཅན་རུ་འཛོག་པའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། དེ་བཞིན་རུ་རྟགས་གྱི་སྟོན་ཡང་། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་
རྟགས་སྟོན་ཅན་རུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །འདིར་དམ་བཅའ་ཡན་
ལག་སྐྱ་མ་དང་། དཔེ་རྟགས་ཡན་ལག་སྤྱི་མར་བཞག་པ་ནི། རྒྱལ་དག་ཡན་ལག་ལྡ་ལྡན་
པའི་ཐ་སྐད་དེ། བྱོད་ཡན་ལག་སྤྱི་མར་འདོད་པའི་རྟགས་དང་དཔེའི་སྟོན་དེ་དག་ཡན་
ལག་སྐྱ་མར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་སྟོན་རུ་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་དམ་བཅས་པ་དྲེ་
ཙམ་དྲུང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོགས་གྱི་སྟོན་རུ་འདོད་རིགས་གྱི། དཔེ་རྟགས་
སོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་སྟོགས་སྟོན་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་དྲེའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་མདོན་སྤྱུ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟ་སོགས་པ་དང་འགྲུལ་བ། རྒྱ་མཉན་བྱ་མ་
ཡིན། ལུས་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

སྟོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ།

【རྩ་བ།】

རྒྱ་སོགས་མཆོན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ། །རྟོག་པ་མེད་པར་མ་བྱུང་དང་། །རྟོག་པ་
དག་ནི་ཐུང་བའི་ཕྱིར། །རྟོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །རང་ཉིད་རྟོག་ཐུང་ར་
ལོའི་སྒྲ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག །རྟོག་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །འདོད་
ཐུས་མ་བྱུང་མེད་པར་བྱེད། །བསྐྱུལ་བྱུང་ཁས་ལེན་རྟོགས་མཆོན་ཉིད། །དེ་རྟོགས་
ལ་ནི་རྟོགས་ཉིད་མེད། །བསལ་བ་གཞོད་དང་རྟོག་མ་ལ། །མཆོན་ཉིད་འབྲུག་པ་མེད་

ཕྱིར་རོ། ༡

གསུམ་པ་ལ། ཚུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་། བསྟུན་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟུར་ལྡར་སྤེལ་བཤད་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཚུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མཆོན་གཞི་འགའ་ལ་མ་བྱུང་པ་དྲུང་། མཆོན་གཞི་མིན་པ་ལ་ལྟོག་པ་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་དུག་སྤྲུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་གིས་གང་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་ཉིད་ཆོག་ལྟར་ངོ་བོའི་སྒྲུ་མ་བསལ་བ་དྲུང་བཅས་པ་དུག་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་བྱུང་པ་ལས་ལྟོག་པ་ཚུགས་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པའི་སྒྲུ་སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དག་ཏུ་མ་སྒྲས་པའི་ཞེ་འདྲོད་ཀྱི་ཚུགས་ཡང་དག་ལ་ཚུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་བྱུང་བའི་མ་ཞུགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོག་སྤོར་ཚུགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ། དམ་བཅར་འོས་པ་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་གྱི་ངོར་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་དེས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ཆང་མས་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་མ་དེས་པས་དེ་ལ་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བའི་ཚུགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་ཆང་མས་གྲུབ་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་གྱིས་ཆང་མས་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོའི་དོན་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་འགལ་བས། དེ་ལས་ཀྱང་ཚུགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་ཆང་མས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། མཛོན་བུམ་དང་འགལ་ཞིང་། གཞི་གྲུབ་ན་བུམ་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འགྱུར་ལ། ཆང་མས་གྲུབ་ན། གཞི་བུམ་པ་ལ་མེད་ངེས་ཆང་མའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན་བུམ་ཡོད་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞི་བུམ་པ་ལ་མེད་ངེས་ཆང་མའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པ་མེད་ངེས་ཡིན་མི་དགོས་པས་བུམ་མེད་ཡོད་པ་དང་། བུམ་པ་མེད་པ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཞེན། འོན་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ངོར་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ངོ་མོད་དོན་སྟགས་
 ཚས་ལྷ་ཚང་བ་ཡང་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཚོལ་དེས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་
 ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན། དེ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཞལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མདོར་བསྟུས་ན། རྟེན་གྱི་རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ཚད་མ་དེའི་ཡུལ་ཏུ་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ཡང་
 ཡོད། སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ཕྱིར་ཚོལ་དེས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ཚད་མས་མ་
 གྲུབ་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁེགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ཚས་ཅན། རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱར་འོས་
 པ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱར་འོས་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་
 བླངས་པ་རྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་སྟོར་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་རྟོགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
 མོ། རིགས་སྟོར་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་
 གཙུ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཀྱན་ལས་བདུས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ལོག་རྟོག་སེལ་བ་
 གཙུ་བོའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཆོག་ཟུར་སྦྱོར་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། རིགས་སྟོར་དོན་དེ་
 ཀྱན་ལས་བདུས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྤྲུལ་མ་ལ་སྦྱི་མའི་དོན་དེ་མ་ཚང་ན།
 དོན་སྟོག་གཞན་ཏུ་འགྱུར་རོ། རིགས་སྟོར་སྟོས་པའི་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ལ། རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གནས་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཀ་
 ཏ་བའི་ཁྱེན་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཤོ་བྱེད་ཏུ་ཡོད་པས་ཆོག་སྤང་གྱི་དོན་ཡང་གནས་པར་འཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། ཚད་མས་གནོད་པ་འབབ་པ་རྟོགས་སུ་དམ་འཆལ་བ་མཐོང་བས། དེས་
 བ་འདི་ལ་རྟོགས་ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། ཚད་མས་བསལ་བ་སྟགས་
 དེ་རྣམས་ལ་རྟོགས་ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་ཁས་བླང་བར་འོས་པ་མེད་དེ། ཚད་མས་བསལ་བ་
 ནི་མཚན་གཞི་ལ་ཚད་མས་གནོད་ཅིང་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དྲུང་། རྩབ་དགོས་ཀྱི་
 ཕྱིར་ཚོལ་དེའི་ངོར་གྲུབ་ཟེན་སྟགས་ལྷག་མ་བཞི་ཚད་མས་མ་བསལ་ཡང་དེ་ལ་རྟོགས་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསལ་བ་གནོད་དང་། ཞེས་སྟགས་

ལྷགས་སུ་བཅད་པ་ནི། མཆོན་གཞི་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པར་མཐོང་ན། དེ་ལ་
མཆོན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དཔུང་མི་དགོས་ལ། མཆོན་གཞི་དེ་སྤྱིར་ཡོད་ན། འདོད་པའི་
དོན་དེའི་མཆོན་གཞིར་རུང་མི་རུང་དཔྱད་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཞུགས་མ་ཞུགས་དཔྱད་
དགོས་པའི་དོན་རྟོ། །

ཞར་བྱང་ཆོག་མཉམ་གྱི་དོན་བཤད་པ།

【ཆ་པ།】

རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྟུན་པ་ཡིས། །རེས་བཟུང་དོན་གཉི་རྟོགས་ན་ཡང་། །ཕྱིར་
པའི་མཐའ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། །བྱས་གཞན་གཅད་ཕྱིར་བཟང་པ་ཡིན། །འདོད་
ཕྱིན་འདྲིར་གི་ཡན་ལག་ཡིན། །འདོད་པར་བྱུང་པའི་ཆོག་དག་ལ། །ཡན་ལག་ཉིད་
ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། །གཏན་ཆེགས་མ་བྱུང་ལ་ཡོགས་འགོག། རྟོན་ཕྱིར་མིན་ཕྱིར་ཡང་
མི་ཡིགས། །རེས་ན་རང་ཉིད་བདག་ཉིད་འདོད། །བརྟན་བཙུག་ཀྱན་ལ་ལྟོས་མེད་
པར། །རེ་འདོད་པ་གི་བརྟུན་བྱ་ཉིད། །རེས་ན་མི་འདོད་དང་འབྲེལ་པའི། །འདོད་
པ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་ན། །རྟོ་ལྟར་རྟུང་ལ་གཞོད་མེད་ཕྱིར། །ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆེགས་
རྟུན་མེད་ཉིད། །

གཞིས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བདུས་སུ་ཆོག་མཉམ་སྤྱོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆོལ་
བ་རང་ཉིད་བརྟུན་བྱར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་དེས་གཟུང་གི་དྲོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
དེ་མི་རྟོགས་ན། དེགས་སྒྲོར་ཡང་ངེས་གཟུང་སྒྲོས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
ནམ་བཅད་མ་ཆད་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་རང་ཉིད་འདོད་
པ་ཞེས་བརྟུན་པ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཅན། བརྟན་བྱ་བྱང་གཞིར་མ་འབྲེལ་ན་ཁྱོད་ལ་བརྟུན་
ནས་ངེས་གཟུང་གི་ནམ་བཅད་ཀྱི་དོན་རྟུང་བྱེད་དང་གཞི་མཐུན་པ་བརྟུན་བྱ་མ་ཡིན་པ་

རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནུམ་བཅད་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་གཟུང་གི་དོན་རྟོགས་ན་ཡང་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཆོག་པའདྲ་བཤད་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་དུ་བསྐབ་བྱར་འགྱུར་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དུས་ན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་སྐབས་དེར་ཆོག་པའདྲ་ངེས་པར་སྟོན་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་འདོད་པ་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གི་མཐའ་ཅན་བསྟན་བྱ་བྱུང་གཞིའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དྲུང་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན་རིགས་སྐར་ཡང་ཆོག་པའདྲ་སྟོན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་པའི་སྐར་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་ཆོག་ལ་ནི་འའི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཡན་ལག་གམ་བྱུང་ཆོས་རྟོན་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་མིན་ཏེ། བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་གཞི་རྟོན་པའི་ཆོག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྐར་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱར་ཏེ། འདོད་ཆོག་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་འདིར་ནི་མ་འོངས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། འདིར་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བསྟན་བྱ་བྱུང་གཞིར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་སྐོའི་རང་ཉིད་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཆོག་དུག་དེ་ཡིས་ནི་སྐབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་གཏུན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་དུས་དེར་བསྐབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་ཅུས་ཏེ། དེ་བསྟན་བྱ་བྱུང་གཞིར་མ་འབྲེལ་བས་མ་འོངས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་རྒྱུ་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཡིན། ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོ། འདོད་ཆོག་ཡན་ལག་གམ། ཕལ་པ་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་ལ། རིགས་སྐོ་དང་སྦྱར་ན། མ་འོངས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དོན་ནི་བསྟན་བྱ་དུས་གསུམ་ག་ལ་ཞུགས་པས་དེ་བྱུང་གཞིར་འབྲེལ་བ་ན་འདོད་པ་ཡང་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་ཞུགས་

པས། དེ་ལྟར་བྱེད་ཏེ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཡང་དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐུག་
བསྐྱབ་བྱར་འདྲི་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པར་འཕྱར་བས་དེ་གཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཆོག་
མཛད་སྒྲིལ་ལོ། །འོ་ན་ཆོག་མཛད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འཕྱར་བ་གཅོད་མི་རུས་
པར་ཐུག། དེ་ཡང་བསྟན་བྱ་བྱང་གཞིར་འབྲེལ་བས་མ་འོངས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན།
དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་དང་འབྲེལ་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་། རུས་ན་མ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་
བྱེད་གཞི་མཐུན་དུ་གྲུབ་པ་ཆོག་མཛད་ཀྱིས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་རིགས་པའི་སྒོ་ལྟར་སྤྱགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲིལ་པར་རིགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མང་པོ་
མཛད་དགོས་པའི་བསྟན་བྱ་སྒྲིལ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཚོས་མཚན་ན་རེ།
སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ལྟ་འདྲི་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་
སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གལ་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
དུ་ཆུག་ན་ཡང་། མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་སྒྲིལ་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་
བསྟན་བཅོས་ལ་འདྲི་པས་འཇུག་ཐོག་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡང་ཡིན་པ་མི་
རིགས་པར་ཐུག། དེ་འདྲི་དོན་རྒྱུད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཆོལ་བ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་
ཆོག་དེས་ཆོལ་བ་བདུག་ཉིད་འདྲི་པ་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ལ་བཟོས་པ་
མེད་པར་ཆོལ་བ་དེའི་འདྲི་པ་ལྟར་བྱས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་
བཤད་ཟིན་པ་དེས་ནུའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་ཞིག་གྲུབ་ཅེ་ན། ཆོལ་བ་མི་འདྲི་པ་དྲུང་འབྲེལ་
བའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདྲི་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་ན་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱོགས་
དྲུང་གཏུན་ཆོགས་ལ་སྒྲོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། ལུང་དོན་གྱི་སྤྱགས་གཅིག་ལ་གནོད་
ཀྱང་ཆོལ་བའི་འདྲི་པ་ལྟར་རྒྱུ་ཡིན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེས་
ནུའི་ཕྱིར།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད།

སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ་མདོར་བསྟན་པ།

【ཙ་པ།】

ཁས་ལྷུངས་དེ་ཡང་ཆད་མ་ནི། འག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། འག་ན་
ཆེགས་ལྷོ་ཆོམ་ལ་བརྒྱད་ཕྱིར། ཁས་ལ་བ་གཏན་ཆེགས་རྟེན་མ་ཡིན། རྗེས་སུ་དཔག་
པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། འག་དང་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བཞིར་བཤད། དེ་ལ་ཁས་ལྷུངས་འབྲས་རྟགས་
ཏེ། འཕྲོ་ལ་ཐུགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས། །

གསུམ་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་ལ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ་དང་། གཞི་
གང་ལ་མ་བསལ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་ལ་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་
པའི་འཐད་པའོ། འད་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། འད་པོ་ནི། ཆོམ་བས་
བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལྷུངས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་དུག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་ཡིན་
པར་འདོད་རིགས་ཏེ། ཆད་མས་བཀག་ན་སྐྱབ་མི་རུས་ཤིང་ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལྷུངས་
འོས་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་སྟོགས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཆད་མས་བསལ་
བ་སྐྱ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྟོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། གཏུན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་
འཇུག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
པར་ཐལ། གཏུན་ཆོགས་ཡང་དག་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་ལྷན་པ་
ལ་བརྒྱད་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆད་མས་བསལ་བའི་དོན་ནི། གཞི་གང་ལ་བསལ་བྱ་
སེལ་རུས་གྱི་འགལ་ལྷོ་སྟོན་བསྐྱབས་རུས་སེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆད་མའི་སྟོན་བསྐྱབ་
པ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་མདོར་རྗེས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་ན་སྤར་གངས་ངེས་བསྐྱབ་པ་དང་
འགལ་ལ། དེ་གཉིས་སུ་ངེས་ན་ཆད་མའི་གཞོད་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཆད་

མས་གནོད་བྱ་ལ་གནོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཏུ་བྱས་པ་ཡིས་དེ་ལྟར་སྟེ་བའི་
 ཕྱིར། ཆད་མའི་བསལ་བ་ཉིད་ལ་བཞིར་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
 དེས་ན། ཆད་མས་གནོད་པའི་ཚུལ་བཞིར་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། གནོད་ཚུལ་བཞིར་ཡོད་པ་དེ་
 ལ་ཆད་མར་ཁས་སྒྲུང་བར་འོས་ཤིང་ཆད་མར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་
 རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱལ་བའི་གཞིར། རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་སྦྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོར་
 པས་ལོངས་སྤྱོད་བྱིས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་ལྟ་བུ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་དང་། བརྗོད་བུའི་ལོག་རྟོགས་ལ་གནོད་བྱེད་བསྦྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་
 སྦྱབ་མི་རུས་ཤིང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སྦྱོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་དེ་འདྲ་བ་
 ཡང་སྦྱ་བ་པོའི་ར་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ལུང་
 ཆོག་དང་རང་ཆོག་གང་ཡིན་ཡང་རུང་། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གང་ཡིན་ཡང་། རང་
 ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོས་ཆོག་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལ་མི་འབྲལ་ཞིང་། ཆོག་དེ་ལས་
 རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྟོ་ནི་སྦྱ་བ་པོའི་
 བསམ་ངོ་ནས་བཞག་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་རེ་
 ཤིག་ཡིད་ཆེས་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟོགས་བྱལ་བ་ཆད་མས་ངེས་མི་རུས་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་རང་
 གིས་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་འཆད་པ་པོའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ལས་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་
 ཡིན་ལ། གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་གཙུག་པོ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚུལ་
 གསུམ་ཆད་མས་བསྦྱབ་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་གཙུག་པོ་རང་
 དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ལུང་གིས་
 ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་དམ་
 བཅའི་བསལ་བྱ་ལེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་ལྟ་གསུམ་པ་རྟོག་ལུལ་ན་
 ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རེ་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྦྱས་བརྗོད་རུང་ཏུ་སྦྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་

ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཟླ་བའི་སྐྱེས་བཞེད་རུང་ལ་
བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་མྱེད། འདི་དག་གི་དོན་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ།

སྤྱི་དོན།

གཉིས་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། གཤམ་པས་མ་བསལ་བའི་
ཚུལ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་
ལག་གི་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་གནོད་བྱེད་དང་གཤམ་བྱེད་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་
སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། འཐད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་བ་དང་། བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་
དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་འཆད་པ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་གནོད་བྱེད་ཏུ་འདོད་
པ་དག་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན་རང་གི་བཞེད་བྱ་སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་
དང་། ལོག་སྤྱོད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ཆེས་བསལ་
བའི་དཔེ་སྟོན་པ་ན། སྤྱི་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དམ་བཅས་པའི་ཆོ། སྤྱི་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་བསྐྱེད་
པའི་རུས་པ་ཁས་སྒྲངས་ལ། དེ་ནས་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་
ན། དམ་བཅའ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་
སུ་སྟོན་པའི་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱུང་པས། ལུང་
རང་གི་བཞེད་བྱའི་ལོག་སྤྱོད་ལ་གནོད་བྱེད་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་ལྟར་སྤྲུལ་གནོད་
བྱེད་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྤྲུལ་ལུང་མེད་དོ་ལུང་གཤམ་བྱེད་ཏུ་འདོད་པ་དག་ནི། དབྱུང་
པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ཡང་རང་གིས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཙམ་བསྐྱེད་
པར་བྱེད་གྱི། དེ་སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་དང་དེའི་ལོག་སྤྱོད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་
འགྱུར་བ་མིན་གྱི་གཤམ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོས་ཟེན་སྤྱི་དུས་པ་ན།
སྤྱི་ཡང་སྤྱི་མི་རྟག་ཅེས་དམ་བཅས་པ་ལྟར་དམ་བཅའི་ཆོག་ཙམ་ཏུ་འགྱུར་བས་སོ། །སྤྱི་

སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱུ་ལྷ་གི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་མི་འབྱིན་
 པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཁས་སྲུངས་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་
 པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཤམ་བྱེད་ཅམ་དང་། རང་
 གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཅམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་
 བ་མི་སྲིད་དེ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མཐོང་ན་བརྗོད་བྱ་དེ་ཉིད་བྱལ་
 ཟེན་པས་སྐབས་མི་དགོས་ལ། འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ན་སྐབས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་
 པར་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐབས་བྱེད་ཡིན་ན། ལྷ་ཁས་སྲུངས་པ་ཅམ་གྱིས་སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་
 ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱས་ཅམ་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་འབྲུབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་འགཤམ་བྱེད་གྱི་ཕྱོགས་
 གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་
 བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཅམ་ཡིན་ན། ཁས་སྲུངས་སྐྱ་ཕྱི་འགལ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱུ་དམ་བཅས་པའི་ཆོ། བདེ་བ་འབྱིན་པར་ཁས་སྲུངས་
 བས། ཕྱིས་ཡང་བདེ་བ་མི་འབྱིན་པར་ཁས་སྲུངས་སོ། །ཡ་གྲུལ་གང་རུང་གཅིག་ལ་རྒྱལ་
 བརྟེན་ཚད་མ་མེད་ན། ཁས་སྲུངས་སྐྱ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་གཤམ་བྱེད་ཅམ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་གནོད་
 བྱ་གནོད་བྱེད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ནམ་ཁས་སྲུངས་སྐྱ་མ་ཚད་མས་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་
 གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་
 དག་མེད་དོ། །ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྐྱས་ན། དམ་བཅའི་དངོས་ཤུགས་ཕན་ཚུན་གཤམ་
 བྱེད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མ་གཅིག་པོ་དེའི་སྟེང་ཏུ་གཞལ་བྱ་འཇལ་
 བྱེད་ཏུ་མེད་པར་དངོས་སྤྱུ་དམ་བཅས་ན། ཤུགས་ལ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ཏུ་མེད་པ་དེ་
 ཉིད་ཚད་མས་གཞལ་བར་དམ་བཅས་པས་རང་ཆོག་གི་ཁས་སྲུངས་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་
 ཤུགས་འགལ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཚད་མའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མའི་སྟེང་
 ཏུ་ཡ་གྲུལ་གང་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་ཕྱོགས་

མཚོན་གྱི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གསལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་
 ཏུ་མེད་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་
 འཚའ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དཔེར་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། གང་དག་ཡིད་ཆེས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། དབྱང་གསུམ་གྱི་དག་
 པའི་ལུང་ཡིན་ན་རང་གི་བཞོད་བྱ་སྦྱབ་བྱེད་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ཁ་
 མཐུན་ཏུ་བྱས་ནས། ཁ་ཅིག་དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོགས་དེ་གཉིས་ཀས་ལེགས་པར་མ་སྦྱས་ཏེ། གཅིག་གིས་
 བྱི་ཤིན་ཏུ་ཤོག་ཡུར་མཐའ་དག་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་ལ། ཅིག་ཤོས་གྱིས་ནི་ཏུ་བས་མེ་བསྦྱབ་
 པ་བཞིན་ཏུ། ལུང་རྩོམ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་སྲུངས་ཤིང་། སྦྱབ་
 བྱེད་བཞོད་པ་ན་ཡང་དོན་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅས་པ་
 མ་གཏོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྦྱ་བར་མི་རུས་ལ། གལ་ཏེ་ལུང་རྒྱལ་དག་ལས་དོན་མཐུན་ཏུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅས་སྒྲུའོ་ཞེ་ན། སྦྱ་མི་རྟག་པར་བསྦྱབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་
 བཏོད་པ་ལྟ་བུ། བསྦྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་སྦྱབ་བྱེད་ཏུ་བྱས་པའོ། །ལུང་རང་གི་བཞོད་བྱ་སྦྱབ་
 བྱེད་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་སྟོགས་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་རིགས་མོད་གྱི། བྱི་ཏུ་ཤོག་ཡུར་སྦྱབ་
 བྱེད་གྱི་རྟགས་ནི་དེ་མིན་ཏེ། དབྱང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཙམ་ཞིག་གིས་སྦྱབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། བྱི་ཏུ་ཤོག་ཡུར་གྱི་དོན་མེད་ངེས་སུ་ཐལ། ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་
 གྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་
 བ། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་པ་རང་གི་ཚད་མས་གྲུབ་ན། དོན་དེ་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་
 ཚད་མས་གྲུབ་པར་ངེས་པར་ཁས་སྲུང་དགོས་སོ། །

ལྷན་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཚུལ།

【ཚུལ།】

ཡང་དག་པེས་ལྷན་བརྒྱན་འདོད་པ། །བདག་གཞན་ཡིད་ཆེས་མཚུངས་པ་
ཡི། བྱིས་ན་རང་གི་ཆེག་དང་གི། །བཟུན་བཙོས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །རྒྱ་ལྷ་
བདག་གི་ཆེད་མིན་ན། །ཆེག་གི་འབྲུག་པར་མི་འབྲུར་པ། །དེ་བཞིན་བཟུན་བཙོས་
མི་བརྟེན་ན། །དེས་བྲག་མ་རྟོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་། །མཚུངས་པར་བཟུན་བྱིས་བཟུན་
བཙོས་དེ་ཡི། །ཞལ་ས་རྟེན་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་ཅེས། །དོན་འདི་བཟུན་པའི་ཆེད་ཏུ་
འདི། །རང་གི་ཆེག་དང་ལྷན་ཅིག་བཤད། །དེས་ན་འདི་ལ་དཔེ་དག་གྲང་། །མཚུངས་
པ་ཉིད་ཏུ་བཟུན་པ་ཡིན། །ཆེད་མ་ནམས་ཉི་ཨོད་མིན་ན། །བཟུན་བཙོས་ཆེག་གི་
ཏུར་བྱིས་རྟ། །རང་ཆེག་འགལ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ། །ལྷན་ལ་ཕྱོགས་ཅན་བཟུན་པ་
ཡིན། །དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆེས། །བདེ་བ་མི་འབྲུབ་ཅེས་བྲུ་ཡིན། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷན་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཚུལ་དང་། ཆེད་མར་གྱུར་པའི་ལྷན་
ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་ལས་བརྒྱས་སུ་ལྷན་དང་རང་ཆོག་སེལ་བྱེད་སྒྲུགས་
གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། ལྷན་གས་གནོད་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། རང་ཆོག་སྤྱོད་པའི་ཆོལ་བ་བདུག་དང་གཞན་ལྷན་བྱེད་པ་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། རང་
ཆེད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་བརྒྱན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེས་
བརྒྱན་བྱའི་དོན་ཡུང་དུག་པར་ཆེད་མས་དེས་པ་དང་སྤྱོན་པའི་སྤྱོད་ནས་ཆོག་དང་རང་
ལྷན་ཆོག་བརྒྱན་པར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བརྒྱས་སུ་ཆོལ་བ་
རང་གི་ཆོག་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྤྱས་ནས་བཤད་པའི་
རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་ཆེད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོས་ཁས་ལྷན་བར་བྱ་

བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཚོལ་བ་བདུག་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནུ་རང་
 གི་བསམ་དོན་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཏུ་ཚིག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ།
 བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་རྟེན་ནུ་བསྟན་བཅོས་དྲིར་གྲགས་པའི་ཤིན་ཏུ་
 རྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་མི་འཇུག་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལུང་འདྲི་རང་གི་ཚིག་དྲུང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་བཤད་པའི་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ནམ་དག་དེའི་གནོད་སྐབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དུས་ནི། སྐབས་ཀྱི་རྟེན་
 ཚོས་ཅན་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཅེས་པའི་དོན་འདྲི་བསྟན་པའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་འབྲལ་བར་ཁས་བླངས་པ་ནི། ཆད་
 མར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། ཚོལ་བ་ཡང་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན། བརྗོད་བྱ་ལ་
 མི་སྦྱབ་པའི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་རྟོགས་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་
 སྐྱས་པ་ན། ཚིག་དེ་ཆད་མ་དེ་ལས་སྦྱེས་ལ། དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བས་ཚིག་རང་
 གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྦྱབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདིར་ཡང་། ཚིག་བརྗོད་བྱ་སྐབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་འགལ་བ་འདྲི་ལ་གཞལ་བུའི་
 དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དཔེ་དུག་གྱུང་མཚུངས་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་
 ལྟར་བསྟན་པ་དེས་ནུའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་དཔེ་བྱན་མོང་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། ཆད་མ་རྣམས་ཡོད་པ་མིན་ན། བསྟན་བཅོས་དང་ཚིག་ཆད་མར་མི་རྟུང་བར་ཤེས་
 པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྟོས་པའི་ཕྱིར།

གང་དག་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་འབྲེལ་བའི་དོན་ཏུ་བསམས་ནས། གཞལ་བུའི་
 དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱས་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་བསལ་བར་འགྱུར་ལ།
 ཆད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྐྱས་ན། ཡིད་ཆེས་བསལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་

གང་ཡང་བསལ་བ་བཞིར་བྱ་བའི་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆོད་མ་མེད་
 བཞིན་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་འཆའ་བའི་གང་ཟག་དེའི་ཁས་སྒྲངས་དངོས་ཤུགས་འགལ་
 བ་ཡིན་ལ། འགལ་བ་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མ་བསྟན་བར་དུ། དམ་འཆའ་བ་པོ་དེ་
 ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་གྱི་འགལ་པར་ངེས་མི་རུས་སོ། །གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཆོད་ངོས་སྟོབས་
 གྱི་ཆོད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཔེ་ནི། ཆོད་མ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་
 དུ་མེད་དེ། ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་ཆོད་མ་དེ་ལུང་གིས་མ་བཞག་བར་དངོས་
 སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དཔེར། ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེན། གཞལ་
 བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་རང་ཆོག་འགལ་བ་ལྷ་གསལ་བའི་
 དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་དཔེར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་འགལ་བ་ལྷ་གསལ་བའི་
 དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དཔེ་དངོས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྟོགས་ཅམ་ཞིག་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དཔེ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། རང་ཆོག་འགལ་བ་ཆོས་ཅན་
 ཁས་སྒྲངས་གྱིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་ཤུགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དེས་མཆོན་ནས།
 ལུང་དང་འགལ་བ་ཆོས་ཅན་ལུང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་སྟོན་དངོས་ཤུགས་འགལ་བར་
 གོ་བའི་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་གསལ་བའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། དྲི་ལྷ་སྦྱིན་སྟགས་དཀར་
 པོའི་ཆོས་ནི་སྤྱད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན། བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་
 ལུང་དང་འགལ་བའི་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལུང་ཁོ་ནས་གྲུབ་པ་གཞིར་
 བབྱང་ནས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་སྦྱབ་བྱེད་གྱི་ལུང་དེ་ཉིད་གྱིས་གནོད་པའི་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་
 དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་དག་དང་ལུང་ཆོག་
 དང་འགལ་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་
 ཆོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཁས་སྒྲངས་ཅམ་གྱི་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྦྱས་ཤིང་། དེ་མ་དོར་
 བཞིན་དུ་ཁྱད་ཆོས་དམ་བཅས་པ་ན། ཁ་ཅིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང་། གཞན་དག་
 ཁས་སྒྲངས་འགལ་བར་འགྱུར་བས་ཡིད་ཆེས་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་

གི་དཔེ་གཉིས་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། སྤེལ་ནི་ཡིད་ཆེས་བསལ་བར་བཏགས་པ་
ཅམ་མོ། །

ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡུང་གཤམ་བྱེད་ཏུ་བསྟན་པ།

【ཅ་བ།】

དེ་ལ་རྟེན་མིན་དངོས་པོ་ལ། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བརྟེན་ན་ཡང་། གཞོད་
པ་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག རྒྱས་པ་མཚུངས་མི་བཤམ་བྱེད་འཇུག། དཔེར་ན་
རང་གི་ཆེག་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ཆེ་རང་ཆེག་བཤག དེ་དག་གང་ལ་ཆད་མ་
ཡོད། དེ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་འཇུག། དེ་ལྟ་མིན་ན་རིགས་བུ་ཡི། དམ་བཅའ་
རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་ཡིས། དམ་བཅའ་ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི། རྟེན་དཔག་ལ་གྱི་
ལྟར་གཞོད། ཡུང་རྒྱལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི། རྟེན་ཉིད་རྒྱམ་པར་བརྟེན་པ་ཡིན། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡུང་གཤམ་བྱེད་ཏུ་
བསྟན། ཤིན་ཏུ་མྱོག་གུར་གྱིས་སྦྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡུང་གཞོད་བྱེད་ཏུ་བསྟན། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཡུང་གིས་གྲུབ་པ་དེར། ཡུང་ཁས་སྒྲངས་
པས་གཞོད་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ན། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེར་ཡང་ཡུང་ཁས་
ལེན་པ་མཐོང་བའི་ཡུང་གཞོད་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ཡུང་གིས་གྲུབ་པ་
དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་ཏུ་མི་
རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་སྤྲུལ་མ་ལའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དྲུང་
འགྲུལ་ཞིང་གཞོད་བྱེད་བརྟེན་ན་ཡུང་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གཉིས་
པོ་དྲག་པན་ཚུན་གྲགས་བྱེད་ཅམ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་ཀ་གཞི་གཅིག་
ལ་ཆད་མ་མེད་བཞིན་ཏུ་ཆོས་འགལ་བ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་རྣམས་པ་མཚུངས་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁོ་པོའི་མ་ཙོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པའི་རང་གི་ཆོག་
 འགལ་བ་བྱ་བ་སྐྱེད་པའི་རྩས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས། གཞི་བུད་མེད་གཅིག་ལྟ་བུ་དེའི་
 རྟེན་རྒྱ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་བཞིན་
 རོ། །བསྟན་བཅས་དེ་ཡང་གཞི་ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཆོ་རུང་ཆོག་གི་
 བདུག་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། གཤམ་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གླ་མི་རྟག་པར་ཆོད་
 མས་མ་ངེས་ན་གླ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་དང་རྩས་པ་མཚུངས་ལྷ་ཆུག་མོད། གླ་
 མི་རྟག་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་དེ་དུག་ལས་གླ་མི་རྟག་པ་གང་
 ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཆོད་མ་ཡོད་ན། དེ་ནི་གླ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་གཞན་
 ལ་གནོད་བྱེད་རྒྱ་འཁྱར་ཏེ། ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་རང་གི་ལོག་སྟོགས་ཀྱི་དོན་ལ་
 གནོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་རྟེན་ཆོད་མ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལོག་སྟོགས་ལ་གནོད་པ་དེ་ལྟ་མིན་
 ཅུ། ཆོད་མས་གྲུབ་བཞིན་རྒྱ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་དང་། གླ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་
 བཅས་གཉིས་རྩས་པ་མཚུངས་པ་ཡི་དུམ་བཅའ་ཡིན་པ་འཇལ། ཡང་ན་གླ་མི་རྟག་པ་ལ་ཅིག་
 ཤོས་གྱིས་གནོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་རྒྱ་ཆོས་དངོས་འགལ་དམ་བཅས་
 པ་གང་ཞིག གླ་མི་རྟག་པས་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོད་མས་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་གླ་མི་རྟག་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་གྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅས་དེ་རྒྱབ་རྟེན་རིགས་གྲུབ་ཀྱི་དུམ་བཅའ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་
 སྟོབས་རྟེན་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ལྷུང་གིས་རི་ལྟར་ཡང་གནོད་པ་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལྷུང་རྣམས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་གནོད་བྱེད་ཆོད་མ་
 ཡིན་པ་སྟར་ཉིད་རྣམ་པར་སྟོག་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཤིན་ཏུ་སྒོག་ལྷུང་ཁྱིམ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གནོད་བྱེད་ཏུ་བསྟན་པ།

【རྩ་བ།】

དེ་མི་ཁྱིམ་ན་ཁས་སྒྲུབ་ནས། འབྲུང་པ་དག་ལ་སྒྲོན་འདི་འདོད། འདི་མ་ན་
གནོད་ལྷུང་རྒྱུ་དཔག་ལས། ཁས་སྒྲུབ་མི་རྒྱུ་ལྷུང་མི་ན་ཡང་། རྒྱལ་ཁྱིམ་ཁྱིམ་
བསྟན་པ་ཡི། ཁྱིམ་ན་ཐད་དེ་བྱས་པ་ཡིན། འདི་ལྟ་མིན་ན་ཐལ་ཆེས་པ་ལས། འོགས་
ཅིག་བྱས་པ་དོན་མེད་འབྱུང་། འདྲ་མི་ཆེ་ག་བྱུང་ཐ་དད་པ། ཆེ་ག་ཆེས་བརྒྱད་ལ་
ཤིགས་བྱེད་ཡིན། འདི་མིས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ནི། ཁས་སྒྲུབ་མི་ན་དུ་རྒྱུ་
ལྷན་ལ། གནོད་བྱེད་ཅི་ན་གལ་རྟེ་དེ། མི་འདོད་གནོད་བྱེད་མིན་ནམ་ཅི། འདྲ་ཆེ་ག་
འགལ་ན་འདྲ་ཆེ་ག་དང་། བསྟན་བཅོས་འགལ་ཐ་དད་མེད་འབྱུང་། ཁྱིམ་ཁྱིམ་འདོད་
པས་བྱས་ན་འདི། འོངས་སྒྲོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད། །

གཉིས་པ་ལ། དཔོན་དང་། ཁས་སྒྲུབ་རྒྱུ་དཔག་ལས་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲོན་པའི་རྒྱ་
མཆན་དང་། འདྲ་ཆེ་ག་བསྟན་བཅོས་ལས་འོགས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་ལོ། འདྲ་པོ་
ནི། ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་ཁས་སྒྲུབ་ནས་དཔྱོད་པའི་གནས་དྲག་ལ་ལུང་དང་འགལ་ན་དེས་
གནོད་པའི་སྒྲོན་འདི་འབྱུང་པར་འདོད་དེ། ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གིས་མི་
གནོད། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གིས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་རྒྱུ་དཔག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་
དཔག་ཆད་མ་ལས་ཁྱི་རྒྱུ་ལྷུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་གང་ཞིག རྟགས་ལ་བརྟེན་
པའི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དོན་ལ་གནོད་དགོས་པ་དེས་ནུའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་
ལས་ཁྱི་རྒྱུ་ལྷུང་པ་མིན་ཡང་། སེལ་བྱེད་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་
དཔག་ལས་ཐ་དད་ཏུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དཔག་ཆད་མའི་གཞལ་

བྱ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་
 ཆེད་རྒྱ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ལོགས་སུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། རྩིས་
 དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆེད་རྒྱ་ཡིད་ཆེས་རྩིས་དཔག་སྐབས་དེར་རྩིས་
 དཔག་ལས་ཐ་དད་རྒྱ་བྱས་པར་ཐལ། དགོས་པ་དེ་དང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་གང་
 རུང་གཅིག་གི་ཆེད་རྒྱ་བྱས་པ་གང་ཞིག །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་རྒྱ་བྱས་པ་དེ་
 ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་དེར་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩིས་དཔག་
 གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཡང་བསྟན་དགོས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སེལ་
 བྱེད་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་རྩིས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་
 ཆེད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་རྩིས་དཔག་རྩིས་དཔག་ལས་ཐ་དད་རྒྱ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འཕྲ་སྐྱས་
 རྟགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩིས་དཔག་རྩིས་དཔག་ཙམ་གྱི་ནང་རྒྱ་འདུས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 ལོགས་སུ་བྱས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡིད་ཆེས་རྩིས་དཔག་རྩིས་དཔག་ལས་ལོགས་
 བྱིག་རྒྱ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་ཡང་རྩིས་དཔག་གི་ནང་རྒྱ་འདུས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ། བཅོམ་སུམ་དོན་དང་རྩིས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་
 ལའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་བཞིན་བྱེ་བའི་རྩིས་དཔག་ཅས་པ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྩིས་དཔག་
 ཡིན་ཡང་རྩིས་དཔག་ཙམ་རྒྱ་བསྟན་ཅིང་། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་
 བསྟན་པ་ན་དེ་དག་རྩིས་དཔག་རྒྱ་མ་འདུས་སམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་
 རྒྱ་གསུངས་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་རྩིས་དཔག་རྒྱ་ངེས་ཟིན་ན་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་མེད་པའི་
 དངོས་སྟོབས་རྩིས་དཔག་ལས་ཐ་དད་རྒྱ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནི་སྐབས་
 འདིར་དོན་མིན་ན། །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་རྩིས་དཔག་ཙམ་གྱི་གཞལ་བྱ་
 གཞིར་གཟུང་ནས་དེ་ལ་ཁྱོད་གི་རྟགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཤིན་
 རྒྱ་སྟོན་གྱུར་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་སྟོར། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་རྩིས་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
 རང་ཆོག་གི་གཞོད་པ་དང་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བ་ལས་དེ་ཐ་དད་རྒྱ་བསྟན་པ་

ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་སྒྲོར་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་རུང་གི་ཚིག་ཀྱང་ལུང་
དང་འགལ་བ་ལས་ཐ་དྲུང་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པའི་
ཚིག་ཙམ་རང་གི་ལོག་སྟེགས་བརྗོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་ཁས་སྒྲུངས་པས་གནོད་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ན། ཆོལ་པ་དྲེ་ཡིས་
གཞལ་བྱ་ཀྱན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་དངོས་པོ་ཀྱན་
གི་ལོག་སྟེགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཏུ་འདོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་དྲེ་གནོད་བྱེད་ཏུ་མི་
འདོད་བཞིན་ཏུ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ལ་བསྟན་བཅོས་
རྒྱབ་བྱེད་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཀྱང་རྒྱབ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐར་བསྟན་
བཅོས་དེ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་ལ་གནོད་བྱེད་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་
དེའི་དོན་གི་སྟེགས་གཅིག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་ལ་ཚོད་པ་བྱེད་ན་ཡང་བསྟན་བཅོས་
སྐབས་དེ་ལ་རྒྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དོར་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དོར་ན་རུང་གི་
ཚིག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རུང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དྲུང་བསྟན་བཅོས་དང་
འགལ་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཐ་དྲུང་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བསྟན་
བཅོས་དང་འགལ་བ་ཡང་རང་ཚིག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་
སྟོབས་ལ་ཡང་རྒྱབ་བྱེད་ཏུ་འདོད་པས་རྒྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདྲི་མཚན་
ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་སྲུང་འདོད་པ་
ཚད་མར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་དོས་གཟུང་བ།

【ཙ་བ།】

དེས་ན་རབ་བྱགས་དོན་དག་ལ། །བསྟན་བཅོས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད། །སྐྱོག་

ལྷ་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་མཛོད་ཀྱི། མི་འདོད་དཔྱད་པ་ཉིད་མི་འཇུག །འདི་ལ་བཞུགས་
པ་ལ་མཛོད་ཀྱི། འགལ་ལ་བཞུགས་པའི་མཛོད་ཀྱི། ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་ཅུ་བ་
དང་། ཁྱུ་ཀྱིས་ཆོས་མིན་འཇུག་པའོ། མཛོད་དང་མ་མཛོད་པ་དག་ལ། རིགས་
པས་བྱུང་དང་རང་ཆེག་གིས། གཞོད་མེད་བཞུགས་པའི་མཛོད་ཀྱི། འཇུག་པར་
བྱ་བྱེད་དཔྱད་འཇུག་འཇུག། །

གཉིས་པ་ཆོད་མར་གྱུར་བའི་ལྷ་པོ་ལ་གཞུང་བ་ནི། དེས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོད་མ་ལ་རྩ་
ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་དུག་ལ་བཞུགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཡིན་པ་དོར་ན་འདྲེས་པ་མེད་པར་
ཐལ། དེར་དེ་སྐབས་ཀྱི་དུ་མི་རུང་བ་དེས་ན་འདྲེས་པ་མིན་ཏུ་སྟོན་གྱི་དོན་དུག་ལ།
བཞུགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་དུ་མི་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་མི་འདོད་ན། ཆོད་མའི་
དཔྱད་པ་ཉིད་སྐབས་དེར་མི་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པོ་ལ་ཡང་རུང་བ་སྐབས་ཀྱི་
དུ་མས་སྐབས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་པོ་འདི་དོན་ལ་བཞུགས་པ་བྱས་པ་ན་པལ་
ཆེར་ནང་འགལ་བ་བཞུགས་པར་མཛོད་པའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
དེར་ཐལ། ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་ཕྱི་ལ་ཅུ་བར་ཁས་སྐྱོང་ནས་སྐྱུ་ཀྱིས་ཆོས་མིན་
ཕྱི་ལ་དག་པར་འཇུག་པར་སྟོན་པར་མཛོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཁས་སྐྱོང་འགལ་བར་ཇི་
ལྟར་འཇུག་ཞེ་ན། གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱ་ལ་མི་གཞོད་པ་དེ་ནི། དེ་ཞི་རྒྱ་བཀག་པའི་སྟོན་ནས་
འདོམས་རྩས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩས་པའི་རྩས་ཀྱིས་བད་ཀན་འགོག་མི་རྩས་པ་བཞིན་སྐྱུ་
ཀྱིས་ཆགས་སོགས་མཛོད་གྱུར་ལ་ཡང་མི་གཞོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལ་བཞུགས་པའི་རྩས་པ་མཛོད་སྐྱུ་ཀྱིས་མི་འཇུག་ཅིང་། དེ་
ལ་སྐྱུ་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་ཡང་མཛོད་སྐྱུ་ཀྱིས་མི་འཇུག་ཀྱང་། སྐྱུ་ཀྱིས་པས་ཆགས་པ་
མཛོད་གྱུར་ཆུང་དུ་མི་འགྲོ་བ་རང་རིག་མཛོད་སྐྱུ་ཀྱིས་བྱུང་པས་ཁས་སྐྱོང་སྐྱེ་བྱི་འགལ་
བར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མིན་ཏུ་སྟོན་གྱི་དོན་ལ་མཛོད་སྐྱུ་ཀྱི་གཞོད་སྐབས་དུ་འཇུག་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལ་བཞུགས་པའི་རྩས་པའི་བྱུང་པར་དང་། རྩས་

པའི་བྱད་པར་དེ་ལ་བྱས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་
ན་ལྷུང་རི་ལྟ་བུ་ཁས་སླང་བར་བྱ་ཞེ་ན། ཤིན་རུ་ཤློག་ཡུར་གྱི་དོན་སྦྱབ་བྱེད་ལ་དཔྱོད་པ་
འཇུག་པར་འཇུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་
སྟོབས་གྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དྲུང་། མ་མཐོང་བ་ཤིན་རུ་ཤློག་ཡུར་དུག་ལ་སྡུ་ཕྱི་འགལ་
བ་དྲུང་། དངོས་བྱགས་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པའི་དབྱེད་པ་གསུམ་
གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་གྲང་ཡིན་པ་དེ་གནས་གསུམ་པར་སྦྱབ་བྱེད་རུ་གཞུང་བར་བྱ་
བའི་ཆེད་རུ་དཔྱོད་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །སྒྲིབ་དོན་བདུན་མཉེ་ཆ་བ།

ཆ་བ། རོ་པོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ

མཆན། རྒྱལ་རྒྱུ་རྗེ་པོ་པོ་ཁ་པ།

༄༅། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཆོས་ཁུངས་བཅུན་པར་བཟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་
པ་པོའི་ཆེ་བ་བཟན་པ།མན་ངག་བདུད་ཅིའི་སྒྲིབ་པོ་འདི། །གསེར་སྤྲིང་པ་ལས་བརྒྱད་པ་
ཡིན། །(གདམས་ངག་ལ་གྲས་པ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བཟན་པ།)དྲོ་རྗེ་ཉི་མ་ཚོན་གིང་
བཞིན། །གཞུང་དོན་ལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། །སྤྲིགས་མ་ལུ་པོ་བདོ་བ་འདི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་
ཏུ་བརྒྱུར་བ་ཡིན། །(གདམས་པ་དངོས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་རི་ལྟར་བགྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་དོན་ཆེན་བདུན་གྱི་དང་
པོ་ཚོན་འགོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བཟན་པ་ནི།)དང་པོ་ཚོན་འགོ་དག་ལ་བསྐྱེད། །(གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་ཆུལ་དང་། །ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་
ཆུལ་གཉིས་ལས། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་ཆུལ་ཡིག་རྟིང་པལ་ཆེར་ཏུ་ཚོན་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། རང་
ལུགས་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཞེད་སྟེན་ལྟར་སྒྲིབ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། སྒོ་བཟང་དགོངས་ཀྱན།
བདུད་ཅིའི་སྒྲིབ་པོ། །ཀེུ་ཆང་ཆ་ཆོག་སོགས་མང་པོར་འོག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
གྱི་སྒྲུབ་འོག་ཏུ་འགོད་པར་བྱ་བས། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ནི། །ལེ་ལན་ཐམས་
ཅད་གཅིག་ལ་གདལ། །ཀུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྟོམ། །གཏོར་ལེན་གཉིས་པོ་སྤེལ་
མར་སྦྱང་། །ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་བཅུམ། །དེ་གཉིས་རྒྱང་ལ་བསྟོན་པར་བྱ། །ཡུལ་
གསུམ་ཏུག་གསུམ་དག་ཅ་གསུམ། །རྗེས་ཀྱི་མན་ངག་མདོར་བསྐྱེས་པ། །དེ་ལ་དྲན་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །སྦྱོང་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཆོག་གིས་སྦྱང། །(དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ནི།)

བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་གསང་བ་བསྟན། །ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། །མ་སྐྱེས་རིག་
 པའི་གཤིས་ལ་དབྱང། །གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་སར་གྲོལ། །ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཀྱན་གཞིའི་ངང་
 ལ་བཞག །ཐུན་མཆོམས་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུར་བྱ། །གསུམ་པ་རྒྱན་དན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་
 བློ། །སྒྲིབ་བརྟན་ཐོབ་པས་གང་བའི་ཆོ། །རྒྱན་དན་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱར། །འབྲུལ་ལ་
 གང་ཐུག་བསྐྱོམ་དུ་སྐྱར། །སྦྱོར་བ་བཞི་ལྟ་བུ་བསམ་གྱི་མཆོག །(བཞི་པ་ཆོག་ཅིག་གི་ཉམས་ལེན་
 དེ་ལ་ནས་བརྟན་པ་བློ།) མན་དག་སྒྲིབ་པོ་མདོར་བསྐྱུས་པ། །སྒྲོབས་ལྟ་དག་དང་སྐྱར་བར་
 བྱ། །ཐེག་ཆེན་འཕྲོ་བའི་གདམས་དག་བློ། །སྒྲོབས་ལྟ་ཉིད་ཡིན་སྒྲིབ་ལམ་གཅེས། །ལྟ་པ་
 སྒྲོ་འབྱོརས་པའི་ཆོ་བརྟན་པ་བློ།) ཆོས་ཀྱན་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་འདུས། །དཔང་པོ་གཉིས་
 གྱི་གཙོ་བོ་བཟུང་། །ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱན་དུ་བསྟེན། །བྱང་བའི་ཆད་ནི་ལོབ་པ་
 ཡིན། །འབྱོརས་ཉགས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཡེངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྱོརས་པ་ཡིན། །དུག་
 པ་སྒྲིབ་པ་གི་དམ་ཆོག་བརྟན་པ་བློ།) སྤྱི་དོན་གསུམ་ལ་རྟག་དུ་བསྐྱུས། །འདུན་པ་བསྐྱར་ལ་
 རང་སོར་བཞག །ཡན་ལག་ཉམས་པ་བརྒྱུད་མི་བྱ། །གཞན་སྤྱོད་གས་གང་ཡང་མི་བསམ་
 མོ། །ཉེན་མོངས་གང་ཆེ་སྒྲོན་ལ་སྐྱུང། །འབྲས་བྱ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང། །དུག་ཅན་གྱི་
 ཟས་སྤང། །གཞུང་བཟང་པོ་མི་བསྟེན། །གཤགས་དན་མ་ཆོད། །འབྲང་མི་སྐྱུག །གནད་
 ལ་མི་དབབ། །མཛོ་ཁལ་སྤང་ལ་མི་འབྱ། །སྤྱོ་ལོག་མི་བྱ། །མཁུགས་གྱི་ཆེ་མི་གཏོད། །ལྟ་
 བརྟན་དུ་མི་དབབ། །སྒྲིབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་སྤྱུག་མི་འཆོལ། །(བརྟན་པ་སྒྲིབ་པ་གི་བསྐྱུས་བྱ་
 བརྟན་པ་བློ།) རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། །ལོག་གཞོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་
 བྱ། །ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས། །གཉིས་པོ་གང་བྱང་བཟོད་པར་བྱ། །གཉིས་
 པོ་སྒོག་དང་བསྐྱོས་ལ་བསྐྱར། །དཀའ་བ་གསུམ་ལ་བསྐྱུས་པར་བྱ། །རྒྱ་ཡི་གཙོ་བོ་རྣམ་
 གསུམ་སྤང། །ཉམས་པ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་བསྐྱོམ། །འབྲུལ་མེད་གསུམ་དང་ལྟ་པར་
 བྱ། །ཡུལ་ལ་སྤྱོདས་མེད་དག་དུ་སྐྱར། །ཁྱུང་དང་གཏིང་འབྱོརས་ཀྱན་ལ་གཅེས། །བཀོལ་
 བ་རྣམས་ལ་རྟག་དུ་བསྐྱོམ། །རྒྱན་གཞན་དག་ལ་སྒྲོས་མི་བྱ། །ད་རེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སྤྱུ་
 སྤང། །ཤོ་ལོག་མི་བྱ། །རེས་འཛོག་མི་བྱ། །དོལ་ཆད་དུ་སྐྱར། །རྟག་དཔྱད་(བརྟག་དཔྱད་ཅེས་

པའང་འདུག་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་པར་བྱ། ཡུས་མ་བསྐྱོམ། ཀོ་ལོང་མ་སྒྲོམ། ཡུང་ཅམ་པ་མི་བྱ།
འོར་ཆེ་མི་འདོད། (བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གདེང་ཐོབ་པའི་གསུང་གིས་མཆུག་བསུ་བ།) རང་གི་མོས་
པ་མང་བའི་རྒྱས། །རྟུག་བསུལ་གཏམ་ངན་བྱང་བསད་ནས། །བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་
གདམས་ངག་ལྟས། །དེ་ནི་ཤི་ཡང་མི་འཁྱོད་དོ། །

དེ་ལྟར་སློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཙུ་ཆོག་དང་། འབྲེལ་བ་སོགས་བཀའ་གདམས་
གསར་ཉིད་གི་གསུང་གི་ཁྲིད་ཏུ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་བཞུགས་གྱང་། སལ་ཆེར་གཞུང་གི་ཆོག་
གི་གོ་རིམ། ཆོག་སྣ་མང་ཉུང་འདྲ་མིན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། འགའ་ཞིག་བྲིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་
ས་བཅད་ལ་སྦྱར་མ་བདེ་བ་ཡང་ཅི་རིགས། འགའ་ཞིག་ཡོངས་གྲགས་མིན་པའི་ཙུ་ཆོག་
གྱང་སྣ་ཆོགས་སྣང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན། རང་ལུགས་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
གསུང་རྒྱན་ལྟར་ཀྱི་སློ་སྦྱོང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། སློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན། བདུད་ཅིའི་སྙིང་
པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གྱང་བསྐྱེད་པའི་ཙུ་ཆོག་ཅིག་བྱང་ན་ཅི་མ་ཏུང་སྟམ་རིང་
ནས་སེམས་ལྷུང་། ཤིང་པག་ལོར་ཆབ་མདོ་དགོ་ལྡན་བྱམས་པ་སྤྱིར་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་འཆད་སྐབས་གཅིག་ཏུ་རྒྱབ་པ་ལྟར་ལམ་རིམ་པ་ལུན་ཆོགས་དཔལ་ལྡན་ནས་
ཉེན་བཅས་ངེ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་བཞིན། ཙུ་ཆོག་མང་པོར་ཞིབ་བརྟག་གིས་ཙུ་ཆོག་ཕྱོགས་
བསྐྱེད་མོག །ས་བཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཡལ་བོང་ཁའི་སྦྱལ་མིང་པས་བྲིས་
པ་འགོ་དོན་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག། །

༄༅། །ཕྱག་ཆེན་རྩ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།

པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ།

༄༅། །ན་མོ་མཆོ་ཕུ་བླ་ཡ། །ཀུན་བྱལ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །དབྱེར་མེད་
བརྗོད་བྲལ་སེམས་ཀྱི་རྩོ་རྗེའི་དབྱིངས། །རྗེན་པར་སྟོན་མཛད་བྱལ་བདག་གྲུབ་པའི་
རྗེ། །ཟླ་མེད་སྤྱི་མའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་འདུད། །མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད་
བརྒྱས་ནས། །ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་པ། །གྲུབ་མཆོག་རྩ་
རྒྱ་བརྗོད་ཡབ་སྐུས་ཀྱི། །དཀའ་སྟོལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་གྱི། །འདི་ལ་སྦྱོར་དངོས་
མཇུག་གསུམ་ལས། །དང་པོ་བསྟན་དང་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཇུག་པའི་སྟོང་དང་གཞུང་གིང་
ཕྱིར། །ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི། །རྒྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ནན་ཏན་བྱ། །སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་། །ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྤྱངས་ལ་བཞུགས་པས། །ཡིག་བརྒྱ་
འབྲུམ་ཅམ་ལྟར་བཤགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྱག་གང་མང་སྟོན་བཏང་ནས། །དུས་གསུམ་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། །དབྱེར་མེད་རྩ་བའི་སྤྱི་མ་ལ། །སྤྱིང་ནས་གསོལ་འདེབས་ཡང་ཡང་
བྱ། །དངོས་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ། །བཞེད་ཚུལ་མང་དུ་འདུག་ན་ཡང་། །མདོ་སྐུལ་དབྱེ་
བས་གཉིས་སུ་ཡོད། །ཕྱི་མ་རྩོ་རྗེའི་ལྷས་ཉིད་ལ། །གནད་དུ་བརྩུན་སོགས་ཐབས་མཁས་
ལས། །བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ཏེ། །ས་ར་ཏ་དང་སྤྱི་རྒྱལ་ཞབས། །རྩ་རོ་མི་རྒྱའི་
ཕྱག་ཆེན་ཏེ། །གྲུབ་སྤྱིང་སྟོར་ནས་བསྟན་པ་ཡི། །སྤྱི་མེད་རྒྱུད་སྤྱིའི་ཡང་སྤྱིང་ཡིན། །སྟོན་
མ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱིས། །དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་བསྟོན་ཚུལ་ཏེ། །འདི་ལས་
གཞན་པའི་ཐར་པའི་ལམ། །མེད་ཅེས་འཕགས་མཆོག་སྤྱི་རྒྱལ་གསུངས། །འདིར་ནི་དེ་
ཡི་དགོངས་པ་བཞིན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྲིད་ཐོག་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་རྩོ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་

ཚུལ། རྒྱུད་ལྡན་སྤྱི་མཐོང་གསུང་བཞིན་བརྗོད། །ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་སྦྱོར་གཏུ་མ། །ལྷ་ལྷན་རྩ་
 སྦྲེས་ཡི་གེ་བཞི། །ཁི་བྱེད་གཙོད་ལུལ་རྫོགས་ཆེན་དང་། །དབུ་མའི་ལྷ་བྲིད་ལ་སོགས་
 པ། །སོ་སོར་མིང་འདོགས་མང་ན་ཡང་། །ངེས་དོན་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། །ཉམས་
 མུང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དབྱེད་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། །ངེས་ན་འདི་
 ལ་ལྷ་ཐོག་ནས། །སྒྲིམ་པ་འཆོལ་དང་སྒྲིམ་ཐོག་ནས། །ལྷ་བ་འཆོལ་བའི་ལུགས་གཉིས་
 ལས། །འདིར་ནི་མའི་ལུགས་བཞིན་ཡིན། །བསམ་གཏན་བདེ་བའི་སྦྲེགས་བྱ་ལ། །ལུས་
 གནད་བརྟན་དང་ལྡན་བྱས་ལ། །རྒྱུད་རྩ་དབྱུ་བྱགས་དག་ཏུ་བསལ། །རིག་པ་དྲུངས་
 སྦྲེགས་ལེགས་པར་བྱ། །རྣམ་དག་དགེ་བའི་སེམས་ལྡན་པས། །སྦྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་
 སྡོན་དུ་བཏང་། །ཟབ་ལམ་སྤྱི་མཐོང་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲིམ། །ལུགས་དྲག་གསོལ་འདེབས་བརྒྱ་
 ཅུ་སོགས། །བྱས་ནས་སྤྱི་མ་རང་ལ་བཞིན། །སྤྱང་བ་བན་བྱན་དང་དེ་ལ། །རེ་དོགས་ལ་
 སོགས་རྣམ་རྟོག་གིས། །བཅས་བཅོས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ། །གཡོ་མེད་ཅུང་ཟད་མཉམ་
 པར་ཞོག །བརྒྱལ་དང་གཉིད་ལོག་ལྷ་བྱ་ཡི། །ཡིད་བྱེད་བཀག་པ་མ་ཡིན་པ། །མ་ཡིངས་
 དྲན་པའི་རྒྱུད་སོ་རྒྱུགས། །འཇུག་པ་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྦྲོགས། །རིག་ཅིང་གསལ་བའི་
 རོ་བོ་ལ། །ཁྱིམ་གྱིས་བསྐྱིམས་ལ་ཅེར་གྱིས་སྦྲོས། །རྣམ་རྟོག་གང་དང་གང་སྦྲེས་པ། །དེ་
 དང་དེ་ཉིད་ངོས་ཟིན་བྱ། །ཡང་ན་རལ་བསྐྱོར་མཁན་བཞིན་དུ། །རྣམ་རྟོག་ཅི་སྦྲེས་ཐད་
 ཐད་གཙོད། །བཅད་མཐར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཆོ། །དྲན་པ་མ་ཤོར་སྟོད་ཀྱིས་སྦྱོད། །ཁྱིམ་
 གྱིས་བསྐྱིམས་ལ་སྟོད་ཀྱིས་སྦྱོད། །སེམས་ཀྱི་འཛོག་ས་དེ་ན་གང་ལ། །ཁྱིམ་དང་གཞན་
 ཡང་རི་སྐད་དུ། །འཇུར་བྱས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །སྦྱོད་ན་གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོས་
 མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་ཡིངས་སྦྱོད། །རྣམ་རྟོག་གང་སྦྲེས་རོ་བོ་ལ། །བལྟས་ཆོ་
 རང་ཡལ་སྟོང་སང་འཆར། །དེ་བཞིན་གནས་ཆོའང་བརྟགས་པ་ན། །མ་སྦྱིབས་སྟོང་
 གསལ་ཉིག་གོ་བ། །མཐོང་བ་གནས་འཇུག་འདྲེས་པ་ཞེས། །གྲགས་ཤིང་རྣམ་རྟོག་ཅི་སྦྲེས་
 ཀྱང་། །མི་འགོག་འཇུག་པ་ངོས་ཟིན་པར། །བྱས་ཏེ་དེ་ཡི་རོ་བོ་ལ། །འཛོག་པ་རྫིངས་ཀྱི་
 བྱ་བཙོན་ནི། །འཕྱར་བའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །རི་ལྟར་གཟིངས་ནས་འཕྱར་

པའི་བྱ་རོག་ནི། རྩོགས་ནམས་བསྐྱར་ནས་སྤྲུང་ཡང་དེར་འབབ་བཞིན། ཞེས་པ་ཇི་
 བཞིན་བསྐྱབས་པ་ལས། མཉམ་གཞག་དོ་བོ་གང་གིས་ཀྱང་། མ་སྤྱིབས་དྲངས་ཤིང་
 གསལ་བ་དང་། གཟུགས་ཅན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པས། རྟོང་སང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
 དང་། ཅི་ཡང་འཆང་བས་ཇིག་གེ་བ། དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི། མཛོན་སྤྲུམ་
 ལྟག་གིས་མཐོང་མོད་ཀྱང་། འདི་ཞེས་གཟུང་ཞིང་བསྟན་དུ་མེད། གང་ཤར་འཛིན་
 མེད་ལྟག་པར་འཛིན། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྲུང་བཅངས་སུ། གཏོད་པའི་གདམས་ངག་
 ཡིན་ནོ་ཞེས། དེང་སང་གངས་རིའི་སྒྲོམ་ཆེན་པ། ཤལ་ཆེར་དགོངས་པ་གཅིག་གིས་
 སྒྲིག་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི། དང་པོའི་ལས་ཅན་སེམས་གནས་པ། བསྐྱབ་པའི་
 མདུག་ཐབས་མཁས་དང་། སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དོ་སྤྲོད་ཚུལ། ཡིན་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 མཛོན་སྤྲུ། དང་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ། དོ་སྤྲོད་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀུན། དུར་སྤྱིག་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས། བདག་སྒོ་མོངས་པའི་
 ཐུན་སེལ་བའི། རྩ་བའི་སྤྲེལ་མའི་ཞལ་གདམས་དགོད། སྤར་གྱི་མཉམ་གཞག་ངང་ཉིད་
 ལས། མ་གཡོས་དྲངས་པའི་རྒྱ་ནང་དུ། ཇི་ལྟར་ཉེན་རྒྱུ་འབྱུག་པ་ལྟར། སྤ་མོའི་ཤེས་
 པས་སྒྲོམ་པ་པོའི། སྤྱིས་བྱའི་རང་བཞིན་མཛོངས་པར་བརྟུག འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱབ་སྤྱོབ་
 ཉིད་ཀྱིས། སྤྱིས་བྱ་ས་མིན་རྒྱ་མ་ཡིན། མེ་མིན་རྒྱུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། རྣམ་ཤེས་
 མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། དེ་ལས་གཞན་ན་སྤྱིས་བྱ་གང་། སྤྱིས་བྱ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བར། དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། འདུས་ཕྱིར་ཡང་
 དག་ཉིད་དུ་མིན། གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་བཅོལ་བ་ན། མཉམ་གཞག་མཉམ་པར་འཛིན་
 མཁན་སོགས། རྩལ་ཕྱན་ཅན་ཡང་མ་ཆེད་པ། དེ་ཆོ་གཡེང་མེད་ཅེ་གཅིག་ཏུ། རྣམ་
 མཁའ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་སྤྲོད་། ཡང་ན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་། གཟུགས་སུ་
 མ་གྲུབ་རྟོང་སང་དེ། སྤྱིབ་མེད་སྤྱ་ཆོགས་འཆར་ཞིང་འཕྱོ། འགག་མེད་གསལ་ཞིང་རིག་
 པའི་རྒྱན། ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུག་པའི་སེམས། རྟོས་མེད་སྤང་ཞིང་འཛིན་པ་ཡི། ཞེན་
 ཡུལ་མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། རྒྱུད་དང་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཕྲེང་བ་དམག་སོགས་བཞིན་

ཏུ་བརྒྱན། ཞེས་གསུངས་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས། ལྷང་ཚུལ་ལྷར་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི། འང་
 ཏུ་ཆེ་གཅིག་མཉམ་པར་གཞོག། མདོར་ན་བདག་གི་དགོ་པའི་བཤེས། འོན་དང་མཐུན་
 པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། ལངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། གང་ཤར་ནམ་རྟོག་འཛིན་
 པར་ཡོངས་རིག་ན། འོན་དམ་ཚེས་དབྱིངས་གཞན་ལ་སྟོན་མེད་འཆར། ཤར་བའི་ངང་
 ཏུ་རིག་པ་ཞུགས་པ་ལ། ཆེ་གཅིག་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཨེ་མ་རྟོ། ཞེས་གསུངས་དེ་
 བཞིན་དམ་པས་ཀྱང་། ལྷོང་པའི་ངང་ཏུ་རིག་པའི་མཐུང་བསྐྱར་བྱ། ལྷ་བ་ལ་ཐོགས་
 ཐུག་མེད་དོ་དེར་རི་བ། ཞེས་སོགས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས། རྗེས་ནི་ཕྱག་ཆེན་
 བསྐྱེམས་པ་ལས། བྱང་བའི་ནམ་དཀར་ཅི་མཆིས་པ། ཏུས་གསུམ་དགོ་ཆོགས་རྒྱ་མཚོར་
 བཅས། ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། འདྲེ་ལྷར་གོམས་ནས་ཆོགས་དུག་གི། ལྷ་ལ་
 ཏུ་སྤང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་། ལྷང་ཚུལ་ཞིབ་མོར་རྟོགས་ཤིག་དང་། གནས་ཚུལ་རྗེས་པར་
 ལྷང་གིས་འཆར། གང་ཤར་ངོས་འཛིན་ལྷ་བྱུང་གནད། མདོར་ན་རང་སེམས་ལ་སོགས་
 པ། གང་གང་སྤང་བའི་དོན་དེར་ནི། མ་འཛིན་དེ་དེའི་གནས་ཚུལ་དེ། འཇམ་པར་གྱིས་
 ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱོངས། འདི་ལྷར་ཤེས་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི། ཆོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་
 སྦྱོར། འདྲེ་སྤང་ཏུ་ཡང་འཕགས་པ་ལྟས། འདོས་པོ་གཅིག་གི་ལྷ་པོ་གང་། འདི་ནི་ཀུན་གྱི་
 ལྷ་པོར་བཤད། གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། འདི་ནི་དོན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། ཅེས་
 གསུངས་དེ་ལྷར་ཆོས་ཉིད་ལ། ཚུལ་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོར། ཡོད་མེད་ལ་
 སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི། སྦྱོས་པའི་མཐའ་དང་བུལ་མོད་ཀྱི། འདྲེ་ལས་ལངས་ནས་བརྟགས་
 པའི་ཆོ། མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་གི། བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་མེད་པར། མི་
 ལམ་སྟེག་རྒྱ་རྒྱ་ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་བྱར་ངང་གིས་འཆར། ལྷང་བས་སྟོང་པ་མི་བསྟེན་
 ཅིང་། ལྷོང་པས་སྤང་བ་མི་འགོག་པ། ལྷོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་པའི། ལམ་
 བཟང་དེ་ཆོ་མདོན་སུམ་འགྱུར། འདྲེ་སྤང་སྤྲུལ་པ་མང་ཐོས་སྟོང་བ་པ། ལྷོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདོ་བས་འགོ་ཀུན་ཞི་སྟོ་གཉིས་པ་དང་། བུལ་བའི་ལམ་འདིས་
 ལྷར་ཏུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག ཅེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་སྟོང་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཡང་། འདི་ནང་

གི་ཚོས་བརྒྱད་སྟོན་པའི་སྒྲིལ་གར་ལྟར་མཐོང་ནས། །དབེན་པའི་རི་ཁུལ་དུ་བྱང་སྟོང་གི་
 སྟོང་ཚུལ་གྱིས་འདུག་ནས། །ལམ་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་སྦྱང་པོར་བྱེད་པ་གནས་བརྩུ་རབ་
 འབྱམས་པ་དགོ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་དང་ཏ་མཐོང་དཀའ་བརྩུ་བ་ཤེས་རབ་སེང་གི་གཉིས་
 གྱིས་སྤྲོ་མོ་ནས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་ཁིང་། །གཞན་ཡང་ངེས་དོན་ཕུག་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་
 བྱེད་པར་འདོད་པའི་རང་གི་དགོ་སྟོབ་མ་མང་པོས་བསྐྱལ་བ་དང་། །བྱད་པར་རྗེ་གྲུབ་
 པའི་དབང་ཕུག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས། །རང་
 གཞན་ལ་འདོམས་པར་མཛད་པའི་ཉམས་མཁུར་ཞིག་དུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་
 ཞི་ལྷག་གི་བར་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་ལྟར་གདམས་ནས། །མཇུག་དུ་བཤད་མ་ཐག་
 པའི་ལམ་འདི་མ་ཡིན་པ། །ད་ལྟའི་གངས་ཅན་པ་ལ་མ་གྲགས་པའི། །ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 གདམས་ངག་མཐར་ཐུག་པ། །ད་ལྟ་ཡི་གེར་འགོད་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་དེ་དུས་དགག་
 བྱའི་དབང་གིས་མི་འགོད་པ་ཕྱི་དུས་ལ་དགོངས་པ། །དབེན་ན་དམ་ཚོས་པད་དཀར་དུ།
 སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རབ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཐབས་འདི་རང་བྱུང་གིས་ནི་མཛད་ཐུར་
 གྱི། །དེ་དག་ནམས་ལ་བྱིད་ཅག་སངས་རྒྱས་སུ། །འགྱུར་རོ་ཞེས་ནི་ནམ་ཡང་མི་གསུང་
 རོ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་སྟོབ་པ་དུས་ལ་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདྲ་བའི་བཞེད་པ་
 བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུག་རྒྱལ་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། །བདག་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་
 མ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཅིང་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་གྱི་བར།
 །ལམ་འདི་མཛོན་སུམ་དུ་བྱགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་མ་ཉམས་
 ཤིང་། །དམ་ཚིག་ལ་སེལ་མ་ཞུགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་ཁིང་མདོ་རྒྱད་དམ་པའི་མན་ངག་
 འཛིན་པའི་སྟོང་བ་པ་སྟོ་བཟང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། །དགོ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
 སྤིང་དུ་སྦྱར་བཤོ། །

༢༡། །བྱུག་ཆེན་རྒྱུན་འདེབས།

པཌ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ།

ཁ་སྐོང་། རྒྱུབས་ཆེ་པ་འོང་ཁ་ཤ།

༢༡། །ན་མོ་མཁུ་མུ་བླ་ཡ། །རྒྱན་གྲུབ་སྒྲིག་སྒྲུམ་གྱི་གཞལ་ཡས་སུ། །དཔལ་དང་པོའི་
སངས་རྒྱལ་རིགས་ཀྱན་གཙོ། །བྱུང་བདག་ངོ་རྒྱུ་འཆང་ཆེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་
བདག་འཛིན་འཁྱི་བ་ཆོད་པ་དང་། །བྱམས་སྒྲིང་རྒྱུ་འཁྱི་བ་ཆོད་པ་དང་། །ལམ་
བྱུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཁིང་རབ་
འབྱམས་སྒྲིགས་བཅུའི་འཛིན་ཏེན་ན། །དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡབ། །མཐུན་
རབ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྱི་བ་ཆོད་པ་
དང་། །བྱམས་སྒྲིང་རྒྱུ་འཁྱི་བ་ཆོད་པ་དང་། །ལམ་བྱུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཡི། །མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཡུལ་བྱང་སྒྲིགས་ཁ་བ་ཅན་སྤྱངས་
འདིར། །ཐུབ་བསྟན་ལ་ཐུབ་དབང་གཉིས་པའི་རྒྱུ། །རྒྱུ་བཅུན་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྱི་བ་ཆོད་པ་དང་། །བྱམས་སྒྲིང་རྒྱུ་འཁྱི་བ་
ཆོད་པ་དང་། །ལམ་བྱུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་
སྒྲོབས། །འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུས་པོ་ཅོང་ཁ་པའི། །རྒྱུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་
གཙོ། །རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྱི་
བ་ཆོད་པ་དང་། །བྱམས་སྒྲིང་རྒྱུ་འཁྱི་བ་ཆོད་པ་དང་། །ལམ་བྱུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཡི། །མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །རྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པའི་
མཛོད་ཕྱོགས། །སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་སྤྲིན་མཛོད་པའི། །བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་

གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཚོད་པ་དང་། བྱམས་སྤིང་རྩེ་བྱང་སེམས་
 འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབས། རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ནས། འཆི་མེད་ཀྱི་རིག་འཛིན་སྐྱུ་བཞེས་
 པའི། བྲུབ་མཆོག་རྣམ་པར་ཐོབ་པ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཚོད་པ་
 དང་། བྱམས་སྤིང་རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཡི། མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འཆིང་བས་མ་གོས་
 པར། རེས་དོན་གྱི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན། གློ་བཟང་དོན་ཡོད་བྲུབ་པ་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཚོད་པ་དང་། བྱམས་སྤིང་རྩེ་བྱང་སེམས་
 འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབས། སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ཕོ་བྲང་ཉམས་དགའ་བར། རུར་སྤྱིག་གི་གར་གྱིས་འགོ་ཀྱན་
 འདྲིན། མཁས་བྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་
 བ་ཚོད་པ་དང་། བྱམས་སྤིང་རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ཡི། མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། རྩེ་གློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 ལ། མགོན་དེ་དང་དབྱེར་མེད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། རྩེ་བཅུན་(ཤར་ཆེན་)གློ་བཟང་ཆོས་
 རྒྱན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཚོད་པ་དང་། བྱམས་སྤིང་རྩེ་བྱང་
 སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་
 བྱིན་གྱིས་རྫོབས། བཀའ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་མ་ལུས་པ། དོན་གཅིག་བསྟུས་ཉམས་
 ལེན་མཐར་ཕྱིན་པ། བྲུབ་ཆེན་(གནས་བཅུ་རབ་འབྱམས་པ་)དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཚོད་པ་དང་། བྱམས་སྤིང་རྩེ་བྱང་སེམས་
 འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབས། རྩེ་གློ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་སྤིང་པའི་བཅུད། བཅོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་སྤྱངས་པས་
 མཆོག་བཞེས་པ། བྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པ་ལ་(ཤར་ཆེན་དངོས་སྤྱད་པ་རྒྱལ་ཆབ་པ་
 བཅོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཆོན་)གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཚོད་པ་

དང་། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཡི། མཛོག་ལྷུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་དམ་ཆོས་བདུད་ཅིང་
 བཅུད། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱར་འདོམས་མཁས་པ། རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་
 ལ་(བཀས་ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་རྩེ་འཛིན་པ་)གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་
 པ་དང་། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཡི། མཛོག་ལྷུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། རྩེ་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
 ཉིད། སྐར་བཏུན་འགྲོའི་དཔལ་དུ་ལེགས་བྱོན་པ། རྩེ་བཅུན་(པར་ཆེན་)སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་
 སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། མཛོག་ལྷུར་དུ་ཐོབ་པར་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། རྩེ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། ལམ་སྟན་བརྒྱུད་ཟབ་
 མོར་མངའ་བཞེས་པ། རྩེ་བཅུན་(ཞབས་བྱང་ལྷ་པ་སྐལ་སྐྱེ)སྒོ་བཟང་འཕྱིན་ལས་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་
 པ་དང་། ལམ་བུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། མཛོག་ལྷུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་
 སྒྲོབས། རྩེ་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི། འོན་སྤྱིང་པོའི་ཉམས་ལེན་མཐར་བྱིན་
 པ། ཟུབ་མཆོག་(ཟུབ་དབང་)སྒོ་བཟང་ནམ་རྒྱལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་
 འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བུང་འཇུག་ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། མཛོག་ལྷུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། རྩེ་སྒྲ་མའི་སྟན་རྒྱུད་གདམས་
 པ་ནམས། འོན་མ་ནོར་བཅེ་བས་འདོམས་མཛད་པ། འོན་ཆེན་(དཀའ་ཆེན་)ཡེ་ཤེས་
 མཆོན་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། བྱམས་སྤྱིང་
 རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། མཛོག་ལྷུར་དུ་ཐོབ་
 པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ལམ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བཏུན་པའི་སྤྱིང་། ཡོངས་མཐའ་དབྱུག་ཀྱན་
 དུ་རྒྱས་མཛད་པ། རྩེ་བཅུན་(ལུར་ལྷོག)དག་དབང་བྱམས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱུད་
 བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་

ཟུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །དཔལ་དང་
 པོའི་སངས་རྒྱས་དྲུང་སྤྱིག་གར། །ཡུལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་སྤྲིན་མཛད་པ། །པར་ཆེན་
 དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་
 དང་། །བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། །ལམ་ཟུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཡི། །མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །མདོ་མཁས་ཀྱི་ལམ་བཟང་ཡོངས་རྫོགས་
 ལ། །ཆེ་གཅིག་གིས་སྐྱབ་པའི་མཐར་མོན་པ། །མཁས་གྲུབ་དག་དབང་རྩི་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །རྒྱད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། །བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་
 པ་དང་། །ལམ་ཟུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་
 སྒྲོབས། །བརྟན་མཁས་ཀྱིས་སྐྱབ་དབང་གཉིས་པ་བཞིན། །འཆད་ཚོམ་གྱིས་རྒྱལ་བསྟན་
 གསལ་མཛད་མགོན། །རྩེ་བཅུན་(དངུལ་རྒྱ་)རྟམ་རྩ་དྲ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱད་བདག་
 འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། །བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། །ལམ་ཟུང་
 འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །དམིགས་མེད་ཀྱི་
 བཙེ་ཆེན་མིག་མི་འཇུག། །ཟབ་ཡངས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་འཇམ་དཔལ་བཞིན། །དབྱངས་ཅན་
 གྲུབ་པའི་རྩི་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། །བྱམས་
 སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། །ལམ་ཟུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །མཆོག་ལྷུང་
 དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །བདེ་སྟོང་གི་ནལ་འབྱོར་མཐར་བྱིན་ནས། །ཟུང་འཇུག་གི་
 རྒྱལ་སར་མདོན་གཤེགས་པ། །མཁས་གྲུབ་(མེར་མཁས་མཁན་ཟུར་)བསྟན་འཛིན་བཙོན་
 འགྲུས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། །བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་
 བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། །ལམ་ཟུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་
 པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཟབ་ལམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐར་བྱིན་ནས། །བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟན་
 པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན། །སློ་བཟང་(བྱང་པ་)བཙོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །རྒྱད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། །བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་
 པ་དང་། །ལམ་ཟུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་

ལྟོབས། །ཉིས་ལྷུང་གི་དྲི་མས་མ་གོས་ཤིང་། །བསྐབ་གསུམ་གྱི་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་
 འཛིན། །སྟོ་བཟང་(བྱུང་པའི་སྟོབ་མ་རྩོ་རྩོ་འཛིན་པ་)དོན་ཡོད་བྱུང་པ་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཚོད་པ་དང་། །བྱམས་སྒྲིང་རྩི་བྱང་སེམས་འབྱོངས་
 པ་དང་། །ལམ་བྱུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །མཚོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་
 ལྟོབས། །རྩི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས། །སྐར་དྲར་སྒྲིག་གར་གྱི་ནལ་རོལ་བ། །རྩི་
 བཅུན་(སྟུང་ཁང་)དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་
 ཚོད་པ་དང་། །བྱམས་སྒྲིང་རྩི་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། །ལམ་བྱུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་ཡི། །མཚོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་ལྟོབས། །ལམ་བྱུང་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚས་གྱི་
 མཛོད། །རྒྱུད་སྐལ་ལྷན་ཡོངས་ལ་གསལ་མཛོད་པ། །དྲིན་ཆེན་(ལུང་ཚོག་)འག་དབང་
 བྱམས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཚོད་པ་དང་། །བྱམས་སྒྲིང་རྩི་
 བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། །ལམ་བྱུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །མཚོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་
 པར་བྱིན་གྱིས་ལྟོབས། །དྲི་མེད་གྱི་རིགས་པའི་གད་རྒྱངས་ཀྱིས། །མཐའ་བལ་གྱི་ལམ་
 བཟང་གསལ་མཁས་པ། །མཁས་མཚོག་(འཇམ་བཞད་དགོན་མཚོག་)འཇིགས་མེད་དབང་པོ་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཚོད་པ་དང་། །བྱམས་སྒྲིང་རྩི་བྱང་
 སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། །ལམ་བྱུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །མཚོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་
 བྱིན་གྱིས་ལྟོབས། །མགོན་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་མཚོག་ །བཤད་སྟུབ་གྱིས་སྤེལ་ལ་
 ཟླ་བལ་བ། །རྩི་བཅུན་(ལུང་ཐང་)བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་བདག་
 འཛིན་འཁྲི་བ་ཚོད་པ་དང་། །བྱམས་སྒྲིང་རྩི་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། །ལམ་བྱུང་
 འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །མཚོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་ལྟོབས། །རྩི་འཇམ་མགོན་
 ལྷན་བརྒྱུད་བདུད་ཅིའི་རོལ། །ཉམས་རྟོགས་གྱི་ལུས་སྟོབས་ཆེར་རྒྱས་པ། །རྩི་བཅུན་(ཨ་
 མདོ་དཔལ་མང་)དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་
 བ་ཚོད་པ་དང་། །བྱམས་སྒྲིང་རྩི་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། །ལམ་བྱུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ཡི། །མཚོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་ལྟོབས། །དེས་མེད་གྱི་གནས་སུ་ཆེ་གཅིག་

ཏུ། སྐྱབ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཀླུ་མཆོན་འཛིན། སྐྱབ་ཆེན་དངོས་གྲུབ་རབ་བརྟན་(འདི་
 སྤུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱང་བཏང་ཞིག་ཡིན་འདུག)ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་
 བ་ཆོད་པ་དང་། བྱམས་སྤིང་ཆེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བྱང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ཡི། མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་
 སོན་ནས། ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཆོས་ཆར་འདོད་དཔྱར་འབེབས། (རྟོ་ཆག་)ཡོངས་འཛིན་དགེ་
 འདུན་རྒྱ་མཆོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། བྱམས་
 སྤིང་ཆེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བྱང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། མཆོག་ལྷུང་
 དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། མཁུན་རབ་ཀྱི་མཁས་ཀྱན་གཙུག་ན་རོལ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་
 གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོ། (ཤར་སྤུལ་མཁུན་རབ་)དཔལ་ལྷན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། བྱམས་སྤིང་ཆེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་
 པ་དང་། ལམ་བྱང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་
 སྐྱོབས། འཕྲོ་ཀྱན་ལ་བྱམས་པའི་གཞན་དབང་གིས། མཛད་སྤྱད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཀླུ་
 མཆོན་འཛིན། རྒྱུ་བཙུན་(ལ་ཐོང་ཁ་)འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཆོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱུད་
 བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། བྱམས་སྤིང་ཆེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་
 བྱང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། ཡོངས་གྲུབ་
 བསྟན་ལུང་རྟོགས་དམ་པའི་ཆོས། རྣམ་མང་གི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན། སྤེལ་བའི་
 འཕྲིན་ལས་ཟླ་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་
 དང་། བྱམས་སྤིང་ཆེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བྱང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཡི། མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། ཡོངས་འཛིན་ལྷན་འཁྲི་སྤྱིང་མཆོག་གི་མཆོན་
 རྒྱུ་གཅིག་འདི་ལྟུངས་ཆེ་བྱིབས་རྩོམ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་
 བཅུད། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱར་སྤེལ་བའི་གཉེན། རིན་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། བྱམས་སྤིང་ཆེ་བྱང་སེམས་
 འབྱོངས་པ་དང་། ལམ་བྱང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་

མཛད་བཅུ་བཅུན་པ།
མཛོད་གསར་འཛིན་གྱི་སློབ་དེབ། སྤང་ཆ།

མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བཟུན་སློབ་སྤྲོད་གཞིར་ཁང་གིས་ཚཱ་སྤྲིག་བྱས།
གཙོ་སྤྲིག་པ། དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་སློ་ཤེས།

*

གཙུག་ལག་ཕྱིང་བ་པར་སྤྲིག་ཁང་གིས་པར་གཞི་བསྤྲིགས།

*

དེབ་ཚད། 787mm × 1092mm 1/16
དཔར་ཤིག་80.5 དཔར་གྲངས། 0001—1000
2017ལོའི་ཟླ་2པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྤྲིགས།
2017ལོའི་ཟླ་2པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཅུ་བ།

དེབ་ཆ་ཚང་ལ་(1-3) ལྷོད། 148.00

第十七册

俱舍新班教材·下册

色须寺高级佛学院 编纂

主编：拉然格西降巴洛西

*

宗拉昌瓦排版工作室排版

*

开本：787mm×1092mm 1/16 印张：80.5
2017年2月第1版第1次印刷 印数：0001-1000册

定价（全3册）：148.00元

版权所有 侵权必究

- 11 རྟུལ་གསར་འཇུག་ལྟེ་ཆོད་ཤིང་།
འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་དང་རྟིག་ཆེན་ཚོད་ཆ།
- 12 རྟུལ་ཆེད་འཇུག་ལྟེ་ཆོད་ཤིང་།
འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་དང་རྟིག་ཆེན་ཚོད་ཆ།
- 13 རྟུལ་གསར་འཇུག་ལྟེ་ཆོད་ཤིང་། ཚོད་ཆ།
མཆོད་རྟིག་ཉི་མའི་འོད་ལྟ་ཚོད་ཆ།
- 14 རྟུལ་གསར་འཇུག་ལྟེ་ཆོད་ཤིང་། ཚོད་ཆ།
མཆོད་རྟིག་ཉི་མའི་འོད་ལྟ་ཚོད་ཆ།
- 15 རྟུལ་ཆེད་འཇུག་ལྟེ་ཆོད་ཤིང་།
མཆོད་རྟིག་ཉི་མའི་འོད་ལྟ་ཚོད་ཆ།
- 16 མཆོད་གསར་འཇུག་ལྟེ་ཆོད་ཤིང་། ཚོད་ཆ།
མཆོད་པའི་མཆོད་གནས་དང་པོ་གཞུང།
- 17 མཆོད་གསར་འཇུག་ལྟེ་ཆོད་ཤིང་། ཚོད་ཆ།
མཆོད་པའི་མཆོད་གནས་འཁོར་བ།
- 18 མཆོད་ཆེད་འཇུག་ལྟེ་ཆོད་ཤིང་།
མཆོད་པའི་མཆོད་ཚོད་ཆ།
- 19 རྟུལ་གསར་འཇུག་ལྟེ་ཆོད་ཤིང་།
ཆུང་ལྟེ་ཆུང་དང་ཆུང་གི་ས་ལམ། ཤིང་ལྟེ་ཆུང་རྟིག་
- 20 རྟུལ་ཆེད་འཇུག་ལྟེ་ཆོད་ཤིང་།
ནུ་གཞུག་ཤིང་པའི་ནུ་འབྲང་དང་ཤིང་ལྟེ་གདན་ཆོད་གས།
འབྲང་ཤིང་ཆེད་པོ་དང་ཆོད་པའི་ཤིང་པོ།

